

T.C.
BUENOS AIRES BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ARJANTİN ÜLKE RAPORU -2014-

Haziran 2015
BUENOS AIRES

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

ÜLKE PROFİLİ	4
1. ARJANTİN HAKKINDA GENEL BİLGİLER	6
1.1. Ülkenin Kısa Tarihi	6
1.2. Siyasi ve İdari Durum	8
1.3. Yasama	8
1.4. Siyasal Gruplar	8
1.5. Yürütme	9
1.6. Yargı	10
1.7. Coğrafi Bilgiler	10
1.8. Nüfus Bilgileri	11
2. GENEL EKONOMİK DURUM	13
2.1. Ekonominin Genel Yapısı ve Temel Ekonomi Politikası	13
2.2. Tarım Sektörü	17
2.3. Sanayi ve Madencilik Sektörü	23
2.4. İnşaat Sektörü	27
2.5. Makroekonomik Gelişmeler	40
3. YABANCI YATIRIMLAR	54
3.1. Ülkede İş Kurma Mevzuatı	54
3.2. Yabancı Sermaye Politikası	56
3.3. Doğrudan Yabancı Yatırımlar	59
3.4. Potansiyel Yatırım Alanları ve Fırsatlar	63
3.5. Potansiyel Riskler ve Tehditler	65
3.6. Serbest Bölgeler	69
3.7. Tierra del Fuego Özel Bölgesi	72
4. ARJANTİN DIŞ TİCARETİ	73
4.1 Dış Ticaret Dengesi	73
4.2. İthalat	74
4.3. İhracat	76
5. DIŞ TİCARET POLİTİKALARI	80
5.1. Arjantin'in Dış Ticaret Politikasını Belirleyen Unsurlar	80
5.2. Bölgesel Bütünleşme Politikası	81
5.3. Kambiyo Mevzuatı	87
5.4. Tarifeler ve Diğer Vergiler	88
5.5. Tarife Dışı Engeller	93
5.6. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar	95
6. TÜRKİYE-ARJANTİN EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİ	96
6.1. Türkiye ile Arjantin Arasındaki Ahdi Durum	96
6.2. Dış Ticaret	97
6.3. Ortaya Çıkan Yeni İhracat İmkanları	101

6.4. Türkiye-Arjantin Yatırım İlişkileri	103
6.5. Türk İşadamlarının Arjantin'deki Faaliyetleri	105
6.6. MERCOSUR ile STA Görüşmeleri	106
7. GENEL DEĞERLENDİRME	108
EK 1: 100 ÜRÜN LİSTESİ	112
EK 2: FAYDALI BİLGİLER	128
1. T.C. Temsilcilikleri	128
2. Vize	128
3. Hava Durumu	128
4. Resmi Tatil Günleri	128
5. Oteller	129
6. Oto Kiralama	135
7. Faydalı Linkler	135
8. Ulaşılabilecek Hukuki ve Mali Danışmanlık Şirket ve Büroları	136

GENEL AÇIKLAMA: Bu Rapor'un ilerleyen bölümlerinde yer verilen makroekonomi, dış ticaret, yabancı yatırım ve sektör bilgileri, büyük ölçüde Arjantin ulusal makamlarının internet sitelerinden ve/veya ulusal kurumlar tarafından hazırlanan raporlardan temin edilmiştir. Arjantin ulusal kaynaklarından temin edilen bilgiler, geçmiş dönemlere de ait olsa, bilgiyi yayımlayan kurum tarafından revize edilebilmektedir. Bu tür durumlarda, söz konusu revize bilgiler, Müşavirliğimiz tarafından Rapor'da yer alan ilgili Tablolara yansıtılmış olup, önceki yıllara ait Raporlardaki veriler ile farklılık oluşması ihtimal dahilindedir.

Diğer taraftan, bu Rapor'da başka kurum ve kuruluşların hazırlamış olduğu Raporlara ve yaptığı çalışmalara atıfta bulunularak yer verilmiş olan bilgi ve değerlendirmelerin, ilgili kurum ve kuruluşlara ait olduğu hatırd tutulmalıdır. Bahsekonu bilgi ve değerlendirmelerin kullanılması durumunda, bilgi kaynağı olarak çalışmayı yapan kurumun adı belirtilmelidir.

ÜLKE PROFİLİ

Genel Bilgiler:

Resmi Adı: Arjantin Cumhuriyeti

Yönetim Biçimi: Federal Cumhuriyet

Başkenti: Buenos Aires

Resmi Dil: İspanyolca

Para Birimi: Arjantin Pesosu (AR\$)

Yürütme: Başkanlık sistemi uygulanmaktadır. Cumhurbaşkanı (Devlet Başkanı) yürütmenin başıdır. Bakanlarla Cumhurbaşkanı arasında iletişim ve koordinasyon Bakanlar Kurulu Başkanı (Kabine Şefi) tarafından sağlanmaktadır.

Yasama: Ülkede 72 üyeli Senato ve 257 üyeli Temsilciler Meclisinden oluşan iki kamaralı sistem bulunmaktadır.

Yargı: Yargı sisteminin başında Yüksek Mahkeme yer almaktadır.

Bağımsızlık Devrimi: 25 Mayıs 1810

Bağımsızlığın Resmen İlanı: 9 Temmuz 1816

Coğrafi Konumu: Güney Amerika'nın en güneyinde yer almaktadır. Doğusunda Atlantik Okyanusu, güneyinde Pasifik Okyanusu; batısında Şili; kuzeyinde Bolivya ve Paraguay; kuzey doğusunda Brezilya ve Uruguay bulunmaktadır.

Kara Sınırı Uzunluğu: 9.665 km (Bolivya: 832 km, Brezilya: 1.224 km, Şili: 5.150 km, Paraguay: 1.880 km, Uruguay: 579 km)

Deniz Kıyısı Uzunluğu: 4.989 km

Coğrafi Alanı: 2.780.400 km²

Nüfus: 43,02 milyon (2014 Tahmini)

Nüfusun Yaş Dağılımı: 0-14 yaş: %24.9; 15-24 yaş: %15.7; 25-54 yaş: %38.9%; 55-64 yaş: %9,1; 65+: %11.4 (2014 Tahmini)

Nüfus Artış Oranı: %0,95 (2014 Tahmini)

Etnik Grup: Beyaz (çoğunluğu İspanyol ve İtalyan): %97; Yerliler: %3.

Din: Katolik: %92, Protestan: %2, Yahudi: %2; Diğer: %4.

Okuma Yazma Oranı: %98.1

Temel Ekonomik Göstergeler:

GSYH (Cari Milyar ABD\$) : 4.388.834 milyon Peso – 541,8 Milyar

Dolar (2014 yılı ortalama Dolar kuru: 8.1 Peso)

GSYH (PPP-Milyar ABD\$) : 947.6 (Tahmini-IMF)

GSYH Artış Oranı : %0,5

Kişi Başına Yıllık GSYH (Cari ABD\$) : 12.851

Kişi Başına Yıllık GSYH (PPP-ABD\$) : 22.582 (Tahmini-IMF)

İşsizlik Oranı : %6,9 (2014)

Yıllık Enflasyon Oranı : %23,9

Cari İşlemler Dengesi (Cari Milyar ABD\$) : -5,068

Mal İhracatı (Cari Milyar ABD\$) : 71,98

Mal İthalatı (Cari Milyar ABD\$) : 65,32

DYY Girişi (Cari Milyar ABD\$) : 12,24 (2013)

Dış Borç (Cari Milyar ABD\$) : 147

Uluslararası Rezervler (Cari Milyar ABD\$) : 31,44 (30/12/2014)
Nominal Kur : 1 ABD\$= 8,56 (30/12/2014-yıl sonu) 8,1
(2014 yıl ortalaması)

1. ARJANTİN HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1. Ülkenin Kısa Tarihi

İspanyol asıllı denizci Juan de Solis'in 1516 yılında ayak bastığı Arjantin'de 1580 yılında ilk İspanyol kolonisi kurulmuş olup, bölge halkı olan yerli kabilelerle yapılan kanlı mücadele XIX. yüzyıl sonunda yerlilerin hemen hemen tamamının yok edilmesiyle son bulmuştur. Adını Latince gümüş anlamına gelen 'Argentum'dan alan ülkenin bir koloni olarak diğer bölge ülkelerinden daha geç gelişmesi, o dönemde değerli metaller açısından fakir olduğunun zannedilmesine bağlanmaktadır. Napolyon savaşları sırasında 1806-1807'de, İngilizlerin Arjantin'i işgal amacıyla Buenos Aires'e yaptıkları iki ayrı askeri çıkartma başarısız olmuştur.

Modern Arjantin'in tarihi, Buenos Aires Şehir Konseyi'nin, İspanyol Kral Naibini 25 Mayıs 1810 tarihinde azletmesiyle başlatılmaktadır. 1816 yılında, Buenos Aires, Peru'dan gelebilecek bir istila tehdidinin yanı sıra İspanyol donanmasının Rio de la Plata nehrinde uyguladığı ablukanın tesirinde iken, Tucuman şehrinde toplanan Milli Kongre, 9 Temmuz 1816 yılında Arjantin'in bağımsızlığını ilan etmiştir. Bağımsızlık, General Jose de San Martin'in askeri başarıları sayesinde gerçekleşmiş olup, aynı General, daha sonra Şili'nin de bağımsızlığını kazanmasında etkili olmuştur.

Diğer taraftan, ülke içindeki iktidar mücadelesi, Arjantin'in bağımsızlık ilanından sonra giderek artmış ve özellikle de Buenos Aires'teki yönetim merkezi ile eyalet yönetimleri arasındaki ihtilaflar ülkeyi iç savaş ortamına sürüklemiştir. Başkent Buenos Aires'teki Birlik Partisi, merkezi idareyi, Federalist Parti de mahalli idareleri temsil etmişlerdir. İngiltere, tüm bu karışıklardan istifade etmek suretiyle 1833'de Malvinas (Falkland) adalarını işgal etmiştir. 1853 yılında Federalist Juan Manuel de Rosas'ın dikta rejiminin yıkılması sonucu ülkede, birlik kurularak yeni Anayasa'da 'federal sistem'e geçilmesini öngören hükümler kabul edilmiştir. 1853'de benimsenen Anayasa, muhtelif değişikliklerle 1994 yılına kadar devam etmiştir. 1994 yılında gerçekleştirilen Anayasa reformu ile de önemli ölçüde değişikliğe uğramıştır.

1868-1874 yılları arasında Arjantin Devlet Başkanlığını yürüten Sarmiento, birtakım yenilikler gerçekleştirmesinin yanı sıra, Avrupa ülkelerinden göçmenlerin gelişini de teşvik etmiştir. Arjantin'de iç sorunlar, 1880 yılında genç bir Albay olan Julio Roca'nın Pampa ve Güney'deki yerli halkı tümüyle yok ederek yönetimi de ele geçirmesi sonucunda ortadan kalkmış ve ülkenin birliği bu olaylar akabinde kurulabilmiştir. 1880-1886'da ve 1898-1904 yılları arasında iki dönem Devlet Başkanlığı yapan Roca, Patagonya'yı da Arjantin'e bağlamıştır.

Arjantin 19.yüzyılın sonlarına doğru dünyanın en büyük 10. ticaret ülkesi ve kişi başına gelirden 6. ülkesi haline gelmiştir. Ekonomik zenginleşmeye paralel olarak modern toplumlara özgü ekonomik sınıflar da şekillenmeye başlamıştır. Giderek güçlenen orta sınıfın partisi olarak 1891'de kurulan Union Civica Radical (Radikaller UCR), 1916 seçimlerinde aslında resmi bir parti olmaktan ziyade toprak sahiplerini temsil eden ve ülkenin ilk siyasi hareketlerinden biri olan Partido Conservador'u devirip iktidarı ele geçirmiştir.

1930 yılında askeri darbe Radikalleri iktidardan uzaklaştırmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında ülkenin hangi grup tarafında yer alacağı konusu, siyasi krize neden olarak 1943'te yeni bir askeri

darbeye yol açmıştır. Askeri rejim döneminde Çalışma Bakanı olan Albay Juan Domingo Peron, 1946 yılında oluşturulan bir koalisyonun temsilcisi olarak Devlet Başkanı seçilmiştir. Bu koalisyon daha sonra *Partido Justicialista* (PJ) adını almıştır. Peron 1952’de tekrar Devlet Başkanlığına seçilmiştir. 1955’te başka bir askeri darbeye uzaklaştırılincaya kadar, Peron yönetimi devletin ekonomiye müdahalesini artırmış, tarım aleyhine sanayileşmeye hız vermiş, şehirleşmeyi desteklemiş ve yabancıların mülkiyetinde bulunan çoğu kamu hizmetini millileştirmiştir. Sonraki yıllardaki seçimler, Peron sürgünde olmasına rağmen Peronist ve anti-Peronistler arasındaki mücadeleyle geçmiştir.

1962, 1966 ve 1976 yıllarında ülke yeni askeri darbelerle karşılaşmıştır. Bu dönem politik istikrarsızlığın had safhada olduğu yıllar olarak Arjantin tarihindeki yerini almıştır. 1973’te siyaset yasağı kalkan Peron, üçüncü kez Devlet Başkanlığına seçilmiştir. Ancak, seçildikten sonra bir yıl içinde ölen Peron’un yerine, o dönemde Başkan Yardımcısı olan üçüncü eşi Maria Estela Martinez de Peron Devlet Başkanlığı görevini yürütmüştür. Ekonominin kötüye gidişi devam edince Bayan Peron hızla güven kaybetmeye başlamıştır. Solcu gerilla ve aşırı sağcı silahlı grupların eylemleri istikrarı daha da bozmuştur. 1976’da darbe yapan askeri cunta, bütün kesimleri ağır bir baskı altına almış ve yaklaşık 10,000 kişinin bizzat askeri darbeciler tarafından öldürüldüğü kirli savaş dönemini başlatmıştır.

Halk nezdindeki desteğini artırmak için milli duygulara hitap etmek isteyen askeri rejim, 1830’lardan beri İngiliz hakimiyeti altında olan Falklands Adaları’nı 1982 yılında işgal etmiştir. Ancak, 72 gün süren savaşı kaybeden askeri rejim, iktidarı sivillere bırakmak zorunda kalmıştır. Ekim 1983’teki seçimleri Radikallerden Raul Alfonsin kazanmıştır. Ancak yanlış ekonomik politikalar nedeniyle ülkeyi hiperenflasyon sürecine sokan yeni iktidar, 1989 seçimlerinde PJ’ye yenilmiştir. Seçimi kazanan Carlos Menem, piyasa merkezli reformlarla popülerite kazanmış ve 1993’teki anayasa değişikliğiyle 1995’te tekrar seçilmiştir. Ancak 1990’ların sonuna doğru ekonomik kriz tekrar ağırlaşmaya başlamıştır.

Unión Cívica Radical (UCR) ile merkez sol *Frente del País Solidario* (Frepasso) tarafından oluşturulan *Alianza por el Trabajo, La Justicia y la Educación* (Alianza), 1997 parlamento seçimlerini ve 1999 Devlet Başkanlığı seçimlerini kazanmıştır. 1999’da Devlet Başkanı seçilen Fernando de la Rúa ancak 2 yıl görevde kalabilmiş ve Aralık 2001’de görevinden istifa etmiştir.

Ekonomik kriz sırasında Kongre, Adolfo Rodriguez Saa’yı geçici Devlet Başkanı olarak seçtiyse de Saa’nın Başkanlığı bir hafta sürmüştür. Yerine seçilen Eduardo Duhalde, 2003 Mayıs ayındaki seçimlere kadar ülkede düzeni sağlamayı başarmıştır. Mayıs 2003 dönemine kadar geçen süre içerisinde Arjantin ekonomisindeki küçülme önce yavaşlamış, 2003 yılı ile birlikte ise ekonomide büyüme başlamıştır. 2003’te peronist hareketin bir kolu olarak kurulan *Frente para la Victoria* (FV) adayı olan Nestor Kirchner Devlet Başkanlığına seçilmiştir. Kirchner dönemi ekonominin hızla toparlandığı, Başkanlık yetkilerinin arttığı, kurumsal yapılanmanın güç kaybettiği, 1980’lerdeki af yasasının kaldırılarak kirli savaş zamanında suça karıştığı ileri sürülen birçok asker ve polis emekli edildiği veya yargılandığı bir dönem olmuştur.

2003-2007 yılı Ekim ayına kadar ülkeyi yöneten N. Kirchner’in yerine eşi Christina Fernández de Kirchner, 28 Ekim 2007 tarihinde gerçekleştirilen seçimlerde Devlet Başkanı seçilmiş ve 10 Aralık 2007 tarihinde görevine resmi olarak başlamıştır. 23 Ekim 2011 tarihinde yapılan yeni Başkanlık seçimlerinde, Cristina Fernández de Kirchner oyların %54.11’ini alarak seçimi ikinci

kez kazanmış, partisi “*Frente para la Victoria (FPV)*” ise oyların %52.19’unu alarak Kongre’de 87 sandalyenin sahibi olmuştur.

Diğer taraftan, 27 Ekim 2013 tarihinde yapılan kısmi ara seçimlerde Temsilciler Meclisi’nin 1/2’si ile Senato’nun 1/3’ü yenilenmiştir. Halen yönetimde bulunan FPV partisi, seçimden birinci parti olarak çıkmakla birlikte büyük bir oy kaybına uğramış ve oyların %32’sinden daha azını alabilmiştir.

FVP partisi, 2013 seçimlerindeki yüksek oy kaybına rağmen, 2011 seçimlerinde elde ettiği başarıdan dolayı, hem Temsilciler Meclisi’nde (257 sandalyenin 130’u), hem de Kongre’de (72 sandalyenin 40’ı) hala çoğunluğu korumaktadır.

Müteakip Cumhurbaşkanlığı ve yasama organı seçimlerinin Ekim 2015’te yapılması öngörülmektedir.

1.2. Siyasi ve İdari Durum

Arjantin, 23 Eyalet ve bir otonom şehir (Capital Federal)’den oluşan federal bir cumhuriyettir. 1853 Anayasası, 1994 reformuna kadar pek bir değişiklik göstermemiş ve sistem o tarihlerde bütün kıtaya örnek olan ABD Anayasası ve idari yapısı örnek alınarak düzenlenmiştir. Kuvvetler ayrımı prensibi hakimdir.

1.3. Yasama

Yasama erki, Senato ve Temsilciler Meclisinden oluşan iki kanatlı Kongreye aittir. 23 eyaleti ve Buenos Aires şehrini temsilen üçer kişiden oluşan toplam 72 senatör altı yıllığına seçilmekte ve üçte biri her iki yılda bir yenilenmektedir. 257 üyeli alt kanadı oluşturan Temsilciler Meclisi ise dört yıllığına seçilmekte ve yarısı iki yılda bir yenilenmektedir.

1.4. Siyasal Gruplar

Ülkede federal ve yerel düzeyde faaliyet gösteren çok sayıda parti ve grup bulunmaktadır. Ülke siyasetine etkiye bulunan başlıca siyasi gruplar aşağıda yer almaktadır:

- *Frente para la Victoria (FV)*
- *Unión Cívica Radical (UCR)*
- *Coalición Cívica (CC)*
- *Unión-Pro*
- *Partido Socialista (PS)*,
- *Frente Peronista*
- *Diğer yerel partiler*

1946 yılından beri ülkenin en önemli partisi konumunda olan peronistler genellikle alt ve orta sınıftan oy tabanı sağlarken, dönemlere göre politik tavırları değişebilmektedir. Örneğin, Menem serbest piyasa yanlısı politikalarla partiyi iş çevrelerine yakın hale getirmiştir. *Frente para la Victoria (FV)* koalisyonu içinde iktidarda olan Peronistler(PJ) 1950’lerdekine benzer söylemlere sahip bulunmaktadır. Radikaller geleneksel olarak orta sınıf partisi konumunda olmuşlardır. 2001 krizinden sonra ağır darbe alan Radikaller daha sonra çeşitli gruplara ayrılmıştır. *Elisa*

Carrió'nun kurduğu Argentinos por una República de Iguales (ARI) merkez solda yer alırken, Ricardo López Murphy'nin kurduğu *Recrear Argentina* merkez sağda bir konum benimsemiştir. 2005 yılında kurulan ve çeşitli partilerin koalisyonundan oluşan *Propuesta Republicana (PRO)*'ya Buenos Aires Belediye başkanı Mauricio Macri başkanlık etmektedir.

1.5. Yürütme

Her Eyaletin ayrı bir anayasaya sahip olduğu Arjantin'de kuramsal olarak eyaletlerin ciddi anlamda yetki ve gücü bulursa da tarihi olarak Federal Hükümet baskın olmuştur. Federal hükümette de yürütme kuvveti ağırlıklı olarak Devlet Başkanındadır.

1994 yılında değiştirilen Anayasa'ya göre Başkan 4 yıllık süreyle üst üste en fazla 2 kez seçilebilmektedir. Çok geniş yetkilerle donatılan Devlet Başkanı, Kabine Şefi ile hükümet üyelerini doğrudan, Anayasa Mahkemesi üyelerini ise Senatonun onayı ile atamaktadır. Devlet Başkanı, hükümetin Meclis onayından geçirdiği bütçeyi veto yetkisine de sahiptir.

Tablo 1: Devlet Başkanı ve Kabine Üyeleri – 30 Haziran 2015 itibariyle

Devlet Başkanı (Cumhurbaşkanı):	Christina Fernández de KIRCHNER
Başkan Yardımcısı:	Amado BOUDOU
Kabine Şefi (Bakanlar Kurulu Başkanı):	Aníbal FERNANDEZ
İçişleri ve Ulaştırma Bakanı:	Aníbal Florencio RANDAZZO
Dışişleri ve Din İşleri Bakanı:	Héctor Marcos TIMERMAN
Savunma Bakanı:	Agustin ROSSI
Ekonomi ve Kamu Finansmanı Bakanı:	Dr. Axel KICILLOF
Federal Planlama, Kamu Yatırımları ve Hizmetleri Bakanı:	Julio Miguel de VIDO
Adalet ve İnsan Hakları Bakanı:	Dr. Julio ALAK
Eğitim Bakanı:	Dr. Alberto SILEONI
Bilim, Teknoloji ve Üretim Gelişimi Bakanı:	Dr. José Lino BARAÑO
Çalışma, İş ve Sosyal Güvenlik Bakanı:	Dr. Carlos TOMADA
Sağlık Bakanı:	Dr. Daniel Gustavo GOLLAN
Sosyal Kalkınma Bakanı:	Dra. Alicia Margarita KIRCHNER
Sanayi Bakanı	Débora Adriana GIORGI
Turizm Bakanı:	Enrique MEYER
Kültür Bakanı *:	Teresa PARODI
Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanı:	Carlos Horacio CASAMIQUELA
Güvenlik Bakanı:	Maria Cecilia RODRIGUEZ

* Kültür Bakanlığı, 9 Mayıs 2014 tarihinde çıkartılan Kararname uyarınca ihdas edilmiştir.

Christina Fernández de Kirchner, La Plata Üniversitesi'nde hukuk eğitimi almış, bu sırada eşi Nestor Kirchner ile tanışmıştır. Kirchner, siyasi kariyerine 1970'li yıllarda PJ'nin Devrimci Eğilim fraksiyonunda başlamıştır. 1989 ve 1993 yıllarında Santa Cruz Eyaleti Meclisine seçilmiştir. 1995 yılında Santa Cruz Eyaleti'nden Senatoya, 1997'de ise Temsilciler Meclisine girmiştir. 2001 yılında yeniden Senatör olmuştur. Eva Peron tarzı ile toplumun büyük bir kısmı tarafından sevilmiştir. 23 Ekim 2005'te yapılan seçimlerde Buenos Aires Eyaleti'nden eşinin başkanlığındaki FV'den Senatör olmuştur. 18 Ekim 2007 tarihinde gerçekleştirilen Devlet

Başkanlığı seçimlerinde FV adayı olan Christina Fernández de Kirchner, % 46'lık bir oy oranı ile Devlet Başkanı seçilmiş ve 10 Aralık 2007 tarihinde görevine resmen başlamıştır. 23 Ekim 2011 yılında yapılan Başkanlık seçimlerini %54.11 oyla yeniden kazanan Kirchner halen Devlet Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

27 Ekim 2013 tarihinde yapılan kısmi ara seçimler sonrasında Kabine'de kısmen değişiklik yapılmış ve bu çerçevede, Ekonomi Bakanı Hernán Lorenzino görevden alınarak yerine, Ekonomi Bakan Yardımcılığı görevini yürütmekte olan Axel Kicillof atanmıştır. Bahsekonu Kabine değişiklikleri kapsamında, Kabine Şefi Juan Manuel Abal Medina, Merkez Bankası Başkanı Mercedes Marcó Del Potro ve Tarım Bakanı Norberto Yauhar da görevlerinden alınmış olup, yerlerine sırasıyla Jorge Capitanich, Carlos Fábrega ve Carlos Casamiquela atanmışlardır.

Ekonomi Bakanı'nın değişmesini müteakip, önce İç Ticaret Müsteşarı Guillermo Moreno'nun, daha sonra ise Maliye Müsteşarı Adrián Cosentino'nun istifalarını sundukları haberi basına yansımıştır. Resmi Gazete'de 22 Kasım 2013 tarihinde yayımlanan bir Kararname ile, İç Ticaret Müsteşarı olarak Augusto Costa, Maliye Müsteşarı olarak Pablo López ve Ekonomik Politikalar Müsteşarı olarak Emmanuel Álvarez Agis atanmışlardır. Ayrıca, İç Ticaret Müsteşar Yardımcısı olarak Ariel Alberto Langer, Dış Ticaret ve Uluslararası İlişkiler Müsteşar Yardımcısı olarak Paula Irene Español görevlendirilmişlerdir.

2015 yılı Kabine değişiklikleri

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri olarak görev yapmakta olan Dr. Aníbal Fernández, 25 Şubat 2015 tarihinde, Dr. Jorge Capitanich'in yerine Bakanlar Kurulu Başkanı olarak atanmıştır. Kendisinden boşalan görevi, Eduardo "Wado" de Pedro devralmıştır. Aynı Kabine değişikliği kapsamında, Sağlık Bakanı Juan Manzur'un yerine, yine Sağlık Bakanlığı'nda üst düzey görevde bulunan Dr. Daniel Gustavo Gollán atanmıştır.

1.6. Yargı

Anayasa gereği bağımsız ve ayrı bir güç kaynağı olan yargının en yüksek kurulu olan Anayasa Mahkemesi 1954 yılında kurulmuş olup, yasamanın yaptığı yasaların Anayasaya uygun olup olmadığını denetlemektedir. Üyelerinin Devlet Başkanı tarafından senato onayıyla atandığı Anayasa Mahkemesi düzeyinin altındaki hakimler, Devlet Başkanının önerisi üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından atanmaktadır. Arjantin yargı sistemi ücret ve diğer hakları açısından tam özerkliğe sahip olup, bu konularda yürütmeden bağımsızdır.

1.7. Coğrafi Bilgiler

Arjantin, Latin Amerika'nın en güneyindeki ülke olup, toplam yüzölçümü 2.776.890 Km²'dir. Güney Kutbundaki alan ile yüzölçümü 3,8 milyon km²'ye çıkmaktadır. Kapladığı bu alan ile Arjantin dünyadaki en büyük 8'inci, Güney Amerika'da ise 2'inci ülkedir. Nüfus yoğunluğu son verilere göre km² başına 15,4 kişi olup yüzölçümünün önemli bir kısmı çok düşük nüfus yoğunluğuna sahiptir.

Arjantin, kuzeyde Bolivya ve Paraguay, doğuda Uruguay ve Brezilya, batıda ise Şili ile komşudur. Doğu yönünde ülke tamamen Atlantik Okyanusu, Güney yönünde ise Pasifik

Okyanusu ile çevrilmiştir. 832 km'si Bolivya, 1.224 km'si Brezilya, 5.150 km'si Şili, 1.880 km'si Paraguay ve 579 km'si Uruguay ile olmak üzere ülkenin toplam kara sınırı uzunluğu (nehirler dahil) 9.665 km'yi bulmaktadır. Arjantin'in deniz kıyısı ise yaklaşık 4.989 km uzunluğundadır.

Arjantin kuzeyden güneye doğru 3.460 km, doğudan batıya doğru ise 1.580 km boyunca uzanması nedeniyle zengin bir iklim kuşağına sahip bulunmaktadır. Ülkenin kuzeyinde yağmur ormanları, güneydeki Patagonya'da çöl iklimi, And Dağları boyunca uzanan Bariloche bölgesinde, İsviçre benzeri dağlar ve göllerle kaplı bir iklim ve Kuzey Batıda ise karasal ve kuru bir iklim hüküm sürmektedir. Coğrafi zenginliğin sağladığı olanaklar ülkede hemen her türlü tarım ve hayvancılık ürününün yetiştirilmesine olanak tanımaktadır.

Ülkenin ve kıtanın en yüksek dağı 6.959 metre ile And dağları üzerindeki Aconcagua zirvesidir. Batı yönünde ülke tamamen And Dağlarıyla çevrilmiş olup, bu sıradağlar aynı zamanda Şili ile coğrafi ve siyasi sınırları da teşkil etmektedir. Pampa Ovası ülkenin yaklaşık olarak % 25'ini kaplamakta olup, büyük oranda doğal çayırılıklardan oluşmaktadır. Bu ova geniş bir alana yayılması ve iklim açısından çok şanslı olması nedeniyle fiili olarak ülkenin tarım ve hayvancılık havzasıdır.

Arjantin, coğrafi olarak oldukça büyük bir alanı kaplamakla birlikte, ulaşım ağı açısından Latin Amerika ülkeleri içinde en ileri düzeyde bulunmaktadır. 36.966 km'lik demiryolu Latin Amerika'nın en uzun demiryolu ağıdır. Toplam 231.374 km'lik karayolunun yaklaşık 70.000 km'lik kısmı asfaltlanmıştır. Büyük bir deniz kıyısı uzunluğuna sahip olan Arjantin'de çok sayıda liman bulunmaktadır. Ülkenin dış ticaretinin %90'ı denizyoluyla yapılmaktadır.

1.8. Nüfus Bilgileri

Nüfusu 43 milyon kişinin üzerine çıkmış olan Arjantin'in yıllık nüfus artış hızı %1 civarında bulunmaktadır. Diğer Latin Amerika ülkeleri ile karşılaştırıldığında doğurganlık oranı düşük ve yaşlı nüfus oranı yüksektir. 65 yaş üstü grubun toplam nüfusa oranı %11,4 seviyesindedir. Nüfusun %92'si şehirlerde yaşamaktadır. Ülke nüfusunun yaklaşık %46'sı Buenos Aires Otonom Şehri ile Buenos Aires Eyaleti'nde bulunmaktadır.

Yaşam süresi, özellikle genç ve yaşlı kesim arasında uzamaktadır. 15 yaşından genç nüfusta azalma yaşanırken, 15-24 yaş grubunda yer alan nüfus, tarihi olarak en yüksek seviyede seyretmektedir ve önümüzdeki yıllarda Arjantin'deki işgücüne önemli katkıda bulunacağı öngörülmektedir. Bu grupta yer alan nüfusun iyi eğitim alabilmesi ve istihdam edilebilmesi durumunda, Arjantin ekonomisinin büyümesi ve kişi başına düşen milli gelir ile yatırımların daha yüksek seviyelere çıkması beklenmektedir.

Arjantin'de eğitim düzeyi yüksek olmakla birlikte son yıllarda eğitim kalitesi düşmektedir. Okuma yazma oranı %98 düzeyindedir. 2006 yılında çıkarılan yasa ile 13 yıllık zorunlu eğitim sistemi benimsenmiştir. Ülkedeki 102 üniversitenin 53'ü devlet üniversitesidir ve toplam öğrencilerin % 76'sı bu üniversitelerde eğitim görmektedir. Teknik eğitim eksikliği son yıllarda artmaktadır.

Nüfusu en yoğun olan şehirler, başkent Buenos Aires (15 milyon kişi), Cordoba (1.5 milyon kişi), Rosario (1.4 milyon kişi), Mendoza (999 bin kişi), San Miguel de Tucuman (899 bin kişi), La Plata (835 bin kişi) olarak sıralanmaktadır.

Ülke dışında, çoğunluğu İspanya, İtalya ve ABD'de olmak üzere, 1 milyon civarında Arjantinli yaşamaktadır. Ülkeye fakir çevre ülkelerden göç girişi olmaktadır. Net göç oranı %0.02'nin altında bulunmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

2.1. Ekonominin Genel Yapısı ve Temel Ekonomi Politikası

Yakın zamana kadar Brezilya ve Meksika'nın ardından Latin Amerika'nın üçüncü büyük ekonomisi olan Arjantin, bu unvanını 2014 yılında Kolombiya'ya kaptırması bulunmaktadır. (Haberin kaynağı için: <http://www.ibtimes.com/colombia-surpasses-argentina-latin-americas-third-largest-economy-due-inflation-currency-changes-gdp>) Bölgede Venezüella'nın ardından ikinci en yüksek enflasyon oranı, Peso'nun 2014 Ocak ayında Dolar karşısında %23 oranında değer kaybetmesi ve düşük düzeydeki GSYİH büyüme oranı nedeniyle Arjantin, bir sıra gerileyerek bölgenin dördüncü büyük ekonomisi olmuştur. Bununla birlikte, ödemeler dengesine ilişkin öngörüler dikkate alındığında, Arjantin'in daha da geri sıralara düşmesinin yüksek bir ihtimal olduğu değerlendirilmektedir.

Latin Amerika'nın dördüncü büyük nüfusuna sahip olan Arjantin, zengin yer altı ve yer üstü kaynakları, yetişmiş insan gücü, şehirleşme ve teknolojik gelişimi, kişi başına alım gücünün yüksekliği, bölgedeki entegrasyon ve büyüme potansiyelinin etkisi gibi hususlar dikkate alındığında bölgede ekonomik potansiyeli en yüksek olan ülkelerden biridir. Ancak, politik belirsizlik, kurumsal yetersizlik, sosyal huzursuzluk gibi unsurlar gerçek ekonomik büyümenin orta ve uzun vadede potansiyeli yakalamasını engellemektedir.

Arjantin'de dönemler itibarıyla keskin politika değişiklikleri olmakla birlikte tarihsel olarak önemli bir müdahaleci ekonomi geleneği bulunmaktadır. Mevcut iktidar, devlet kontrolünün olmadığı 1990'lı yıllardaki serbest piyasa modelinin bir sonucu olarak ülkenin 2001-2002 dönemi krizini yaşadığından hareket ederek müdahaleci bir politika izlemektedir. Reel ekonomi açısından bu politikaların dış ticaret ayağını, ithalatın kısıtlanması suretiyle yerli üretimi artırmaya yönelik ithal ikameci politika oluştururken iç piyasa ayağını fiyat kontrolleri, firmalara fiili baskılar ve gerektiğinde kamu çıkarı gerekçesiyle devletleştirmeye varan doğrudan müdahaleler oluşturmaktadır. Mevcut iktidarın görev süresi boyunca özellikle dünya emtia fiyatlarına bağlı olarak ülkeye giren gelir sayesinde, ekonomi 2009 ve 2012 yıllarındaki istisnai dönemler dışında yüksek oranlarda büyüdüğü için ithalat ve iç piyasadaki müdahalelerin etkisi kısmi düzeyde kalmıştır. Ancak, özellikle kriz yıllarında her iki kontrol mekanizması da sıkılaştırıldığından dolayı, hem ülke içinde hem de ülke dışındaki etkileri daha keskin olmuştur.

1990'lı yıllardaki liberalleşme, özelleştirme ve deregülasyon politikaları sayesinde yabancı yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelen Arjantin'de 2001 sonu ve 2002 başındaki kriz ve kriz sonrası uygulamaya konulan politikalar yabancı sermaye için olumsuz bir ortam yaratmıştır. 2002 yılından sonraki dönemde mevcut yabancı sermayenin bir kısmı ülkeyi terk etmiştir. 2003 yılından itibaren iktidarda olan yeni Peronist yönetim yerli sermayeye daha çok önem vermekte ve kamu ihalelerinde yerli şirketler lehine ayrımcılık yapmaktadır.

Hükümet politikalarının arkasında yatan ideolojinin bir gereği olarak, 1990'lı yıllarda devletin elinde olup özelleştirilen stratejik şirketlerin tekrar devlet kontrolüne geçmesi hedeflenmektedir. İlk olarak, 2003 yılı sonrasında başta elektrik ve gaz dağıtım hizmetlerinde olmak üzere bazı temel şirketlerin çoğunluk hissesi kamuya geçirilmiştir. 2008 yılında çoğunlukla bankaların elinde bulunan özel emeklilik fonları, devlete devredilerek sosyal harcamaların finansmanı ve şirketlere ucuz kredi verilmesi suretiyle ekonomiyi genişletici politikalarda harcanmaya

başlanmıştır. Diğer taraftan, devletleştirilen özel emeklilik fonlarının yatırım olarak sahip olduğu bazı şirket hisseleri de dolaylı olarak devlete geçmiş ve söz konusu şirketlerin yönetim kurullarına devletçe atamalar yapılmıştır. Yönetim kurullarındaki Hükümet temsilcileri ile şirketin ana hissedarları arasında özellikle kâr payı dağıtımı konusunda ciddi problemler yaşanmıştır. Yine 2008 yılında Arjantin Havayolları (Aerolineas Argentinas) devletleştirilmiştir. Mobil ve sabit telefon hizmeti veren Telefonica ve Telecom, rekabet ihlali yaptıkları gerekçesiyle 2010 yılından itibaren çeşitli defalar Hükümet tarafından sıkıştırılmaya başlanmıştır.

Arjantin piyasasına hakim konumda olan (Yacimientos Petroliferos Fiscales-YPF) petrol şirketinin %51'lik bölümünün, yaklaşık 3 ay devam eden açık müdahale aşamasından sonra 16 Nisan 2012 tarihinde devletleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Devletleştirilen hisselerin %51'inin Federal Hükümete ve kalan %49 oranındaki hisse ise petrol rezervi bulunan eyalet yönetimlerine tahsis edilmiştir. Çoğunluk hissesi İspanyol Repsol şirketine ait olan YPF'nin devletleştirilme sürecinde Hükümetin hem genel olarak belirli stratejik şirketleri tekrar devlet mülkiyetine ve/veya kontrolüne alma politikası, hem de konjonktürel gelişmeler etki etmiştir. 1992 yılında özelleştirilen YPF'nin tekrar devlet kontrolüne geçmesi, stratejik bir hedefin gerçekleştirilmesi şeklinde görüldüğü için genel ekonomi politikasının bir uzantısı olarak değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, 2011 yılı itibarıyla 9,4 milyar dolara ulaşan enerji ithalatı, hem ülkenin dış ticaret fazlasına negatif etki yaratan en önemli kalem olduğu, hem de ülke ilk kez enerji dış ticaret açığı verdiği için, sektörde hakim konumda olan YPF'yi Hükümetin hedefi haline getirmiştir.

Enerji alanında geleneksel olarak dış ticaret fazlası veren Arjantin'de bu fazla 2006 yılında 6 milyar Dolara kadar yükseldikten sonra düşmeye başlamış ve 2011 yılında 6,4 milyar Dolar ihracata karşılık 9,4 milyar Dolarlık ithalat nedeniyle yaklaşık 3 milyar Dolarlık açık oluşmuştur. Enerji dış ticaret açığı 2012 yılında az da olsa azalmakla birlikte 2.3 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşmiş ve ülke için sorun olmaya devam etmiştir. 2013 yılı verilerine göre ise enerji sektöründeki dış ticaret açığı, 2012 yılına kıyasla %159 oranında artmıştır. Bu çerçevede, 2013 yılında, 5.1 milyar Dolarlık enerji ihracatına karşılık 11.4 milyar Dolar ithalat gerçekleştirilmiş ve 6.1 milyar Dolar açık verilmiştir. 2014 yılında, dünya ham petrol fiyatlarındaki düşüş ile de bağlantılı olarak, enerji ithalatı 10.1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşerek 2013 yılına kıyasla %8.18 oranında azalmış, aynı yıl enerji ihracatının 2.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesi (bir önceki yıla kıyasla %5.61 oranında artış gözlenmiştir) ile birlikte 2014 yılında enerji dış ticaretindeki açık 7.4 milyar Dolar düzeyinde kaydedilmiştir.

Repsol'ün YPF'deki çoğunluk hisselerinin kamulaştırılması nedeniyle ortaya çıkan uzlaşmazlığın giderilmesine yönelik olarak Arjantin Hükümeti tarafından yapılan girişimler uzun süre sonuç vermemiştir. Bununla birlikte, 2013 yılının Kasım ayında, YPF ile Repsol firmaları arasında bir mutabakata varıldığı duyurulmuştur.

Büyük ölçüde tarım ihracatından kesilen vergiler ile devletleştirilen emeklilik fonlarından sağlanan kaynaklarla uygulanan genişletici maliye ve para politikalarının da katkısıyla, Arjantin ekonomisi küresel krizleri kısmen hasarsız atlattır. Ekonomideki büyüme nedeniyle Hükümetin ekonomiye yaptığı doğrudan müdahaleler özellikle alt ve orta sınıf halk tabanında geniş destek görürken, korumacılık duvarı arkasında iç üretim ağırlıklı olarak çalışan iş çevrelerince de desteklenmiştir. Söz konusu politikardan şikayetçi olan temel gruplar, ihracat

vergisi ve kotaları nedeniyle zarar gören tarım kesimleri, ithalat ağırlıklı iş yapan firmalar ve çokuluslu şirketlerdir.

Mevcut Hükümetin yaklaşık olarak son 10 yıldır izlediği politikaların, özellikle işsizlik oranlarının aşağı çekilmesi ve fakirlik göstergelerindeki iyileşmeler açısından olumlu sonuçlar doğurmakla birlikte politika araçlarının rekabet, verimlilik ve yatırım ortamı üzerinde yarattığı olumsuz etkiler nedeniyle orta ve uzun vadede sürdürülebilirlikten uzak olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim 2012 yılında ekonomik göstergelerin bozulmaya başlaması, sosyal ve siyasi alanda yansımalar ortaya çıkarmıştır. 2008 yılında tarım ürünleri ihracatındaki vergileri artırmaya çalışması sırasında tarım kesiminin tüm desteğini kaybeden mevcut iktidarın, en büyük destekçisi olan işçi kesimiyle de arası açılmıştır. Ülkenin en büyük işçi sendikası olan Genel İşçi Sendikası CGT’de yapılan seçimleri, önceleri Hükümet yanlısı olmakla birlikte daha sonra tutumunu değiştiren ve sertleştiren kadronun kazanması üzerine, Cumhurbaşkanı, sendika seçimlerinde muhalif olan bazı sendika liderlerini seçimlerin yapıldığı aynı gün Başkanlık Sarayı’nda ağırlamak suretiyle hem işçi hareketini bölmeye ve hem de işçi kesiminin en azından bir kısmının desteğini almayı sürdürmeye çalışmıştır. Ancak, son yıllarda uygulanan ekonomik politikaların etkisiyle hızla artış gösteren enflasyon ve giderek düşen büyüme hızı nedeniyle ortaya çıkan olumsuz ekonomik koşullara bağlı olarak, işçi kesiminin Hükümet karşıtı eylemleri devam etmektedir.

Ekonominin Sektörel Yapısı

Arjantin ekonomisi genelde tarım ve tarıma dayalı sanayi ağırlıklı bir yapıya sahiptir. Ortalama olarak GSYH’nin %10’u tarım, %30’u sanayi ve geri kalanı da hizmetlerden oluşmaktadır. Hızla artan tarım ürünleri fiyatları Arjantin ekonomisi için önemli bir büyüme kaynağı haline gelmiştir. Yaklaşık 270 bin km² (toplam yüzölçümünün %9,2’si) büyüklüğündeki bir alanın tarıma elverişli durumda olduğu belirtilmekte ve bu alanın %20’ye kadar artırılacağı ifade edilmektedir.

Tablo 2: GSYH’nin Sektörel Dağılımı (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014*
Tarım	9,9	7,6	10,1	10,7	8,9	8,04	9
Sanayi	32,5	32,1	31,2	31,1	29,89	29,68	32
Hizmetler	57,5	60,3	58,7	58,2	61,2	62,28	59

Kaynak: EIU, INDEC *Geçici

Daha önce koruma duvarları arkasında gelişen ülke sanayisi 1990’lı yıllardaki liberalleşme politikalarıyla birlikte yabancı firmalarla rekabet edemez hale gelmiştir. Bu dönemde, özellikle doğal kaynaklara ve tarıma dayalı olarak faaliyet sürdüren mevcut birçok firma yabancılar tarafından satın alınmış, küçük ve orta ölçekli işletmeler hızla güç kaybetmeye başlamıştır. 1990’lı yıllarda yabancı sermaye ağırlıklı olarak büyüyen sanayi 1998 yılından itibaren durgunluğa ve krize girmeye başlamıştır. 2003 yılı sonrası ithal ikameci politikalar, canlanan iç ve dış taleple birleşince ülke sanayisi tekrar toparlanmış ve yüksek oranlı büyüme düzeyi yakalanmıştır. Kapasite kullanım oranları hızla yükselmiş ve artan talebi karşılamak için yeni yatırımlar yapılmıştır. Gıda ve içecek, kimya ve petrokimya, otomotiv ve metal sanayii ülkenin en büyük sanayi kolları durumundadır.

Madencilik

Arjantin zengin maden yataklarına sahiptir. Maden taraması açısından sadece beşte birinin araştırılmış durumda olduğu belirtilen ülkede kurşun, çinko, kalay, bakır, demir, altın, manganez, petrol ve doğal gaz ile uranyum yatakları bulunmaktadır. Maden yataklarının önemli bir kısmı ülkenin batısında bulunan And Dağları bölgesinde yer almaktadır. Catamarca ve San Juan Eyaletleri bakır ve altın açısından oldukça zengindir. Mendoza'da uranyum, Jujuy'da çinko yatakları bulunmaktadır. 2003 yılında çıkarılan bir yasa ile madencilik ürünleri ihracatının vergiden muaf tutulması ve döviz gelirinin iç piyasada satış zorunluluğunun kaldırılması bu sektörü yabancı yatırımlar için cazip hale getirmiştir. Ancak, 2011 yılının ikinci yarısında ülkedeki döviz sıkıntısı söz konusu muafiyetin kaldırılmasına neden olmuştur. Mevcut uygulamalara göre madencilik ihracatından elde edilen dövizin de ülkeye getirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Arjantin, toplam maden üretiminin üçte ikisinden fazlasını ihraç etmektedir.

Bununla birlikte Hükümetin uyguladığı döviz ve ekonomi politikaları ve resmi istatistik kurumunun gerçeği yansıtmayan enflasyon verileri nedeniyle yatırım hesaplarını sürekli olarak gözden geçirmek durumunda kalan yabancı yatırımcıların 2013 yılında Arjantin'deki yatırımlarını askıya aldıkları görülmüştür. Söz konusu yatırımlar, özellikle madencilik alanında yürütülen büyük ölçekli projeler olup, 2013 Yılı Ülke Raporu'nda konuyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Enerji

Arjantin geleneksel olarak petrol, petrol yağ ve yakıtları, doğal gaz ve elektrik üreticisi ve net petrol ve doğalgaz ihracatçısı konumundayken 2011 yılında enerji dış ticaret açığı oluşmuştur. Ülkenin özellikle elektrik tüketiminin arttığı dönemlerde sanayi sektöründe enerji sorunları yaşanabilmektedir. 2012 yılı itibarıyla günlük ortalama 761 bin varil petrol üretimi yapılan Arjantin, 10 rafineri ve günlük 631 bin varil petrol rafine kapasitesine sahiptir. Ülkenin 2,5 milyar varil geleneksel petrol rezervi bulunmaktadır. Söz konusu rezervlerin yaklaşık %60'ı Golfo San Jorge bölgesinde (Chubut ve Santa Cruz eyaletlerinde), %25'i de Neuquen bölgesinde yer almaktadır. 2011 yılında YPF tarafından Neuquen Eyaleti'ndeki Vaca Muerta yataklarında keşfedilenlerle birlikte ülkenin kaya petrolü rezervi 741 milyon varile ulaşmıştır. Belirtilen bölgede yeni kaya petrolü ve kaya gazı yatakları keşfedilmeye devam etmektedir. Arjantin doğalgaz açısından da zengin bir ülkedir. Ülkenin 13,4 trilyon kübik feet geleneksel doğalgaz rezervi bulunmaktadır. Toplam rezervlerin %42'si Neuquen bölgesinde ve %30'u Austral bölgesinde yer almaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri Enerji Bilgi İdaresi verilerine göre, 774 trilyon kübik feet kaya gazı rezervine sahip olan Arjantin, bu alanda ÇHC ve ABD'nin ardından dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Kaya gazı rezervlerinin yaklaşık yarısı Neuquen bölgesinde bulunmaktadır. Söz konusu bölgedeki Vaca Muerta yataklarında 2011 yılında 4,5 trilyon kübik feet kaya gazı keşfedilmiştir. Arjantin'de bulunan Fundación Pensar adlı kuruluş tarafından yapılan hesaplamalara göre ülkede 2012 yılında günlük ortalama 94,3 milyon m³ gaz üretimi gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda petrol ve doğalgaz üretiminde düşüş yaşanmaktadır. Ancak, Hükümet özellikle YPF'ye el koyduktan sonra enerji yatırımlarını artırmak için başta ABD'li ve Çinli firmalar nezdinde olmak üzere yabancı yatırımcı arayışına hız vermiştir.

Nitekim, enerji sektöründeki dış ticaret açığını azaltmak ve tekrar kendine yeterli bir ülke olabilmek için yabancı sermayeyi ülkeye çekmeye çalışan hükümet, 2013 yılında enerji konusunda yeni bir yatırım teşviğini uygulamaya koymuştur.

Ayrıca, Petrobras Argentina'nın 2013 yılı Mart ayında verdiği bilgiye göre, Santa Cruz'da günlük 207 varil kapasiteli yeni bir petrol yatağı keşfedilmiştir. Söz konusu miktarın, Arjantin'deki mevcut bir petrol kuyusunun ortalama günlük üretim miktarının altı katına tekabül ettiği belirtilmektedir.

Diğer taraftan, 2014 yılının Mayıs ayında enerji firması YPF tarafından Chubut eyaletinin San Jorge bölgesinde yeni bir kaya petrolü ve kaya gazı rezervinin keşfedildiği duyurulmuştur. Henüz rezervin kapasitesine ilişkin kesin tespit yapılmamış olmakla birlikte önümüzdeki üç yılda firma tarafından 11 kuyu açılacağı belirtilmektedir. Bu tespit ile Chubut eyaletinde ilk kez kaya rezervi saptanmış olmaktadır. İlave olarak, Vaca Muerta bölgesinde Exxon firması ile Gas y Petroleo del Neuquen firması da yeni rezerv bulduklarını yine Mayıs ayında açıklamıştır. Vaca Muerta bölgesinin Arjantin'in en büyük kaya petrolü ve kaya gazı rezervine sahip olduğu ve 10 yıllık sürede Arjantin'in enerji üretimini iki katına çıkabileceği ifade edilmektedir. Konuyla ilgili olarak ABD Enerji Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalara göre, Arjantin'in sahip olduğu kaya gazı rezervleri, tüm Avrupa kıtasının sahip olduğu kaya gazı rezervlerinden daha fazla miktardadır.

2015 yılında, Devlet kontrolündeki YPF enerji firmasıyla ÇHC'nin Sinopec firması arasında Arjantin'in Patagonya bölgesindeki kaya petrolü ve kaya gazı rezervlerine dair bir anlaşma imzalandığı duyurulmuştur. Anlaşma'nın, petrol ve doğal gaz arama, çıkarma, üretim, rafinasyon, satış ve dağıtım konularında ortak yatırım öngördüğü belirtilmiştir. Mayıs ayında, Devlet kontrolündeki enerji firması YPF'nin, Rio Negro eyaletinde bulunan Los Caldenes bölgesinde, yaklaşık 40 milyon varil ham petrol rezervine sahip bir kaynak bulunduğu duyurulmuştur. Cumhurbaşkanı Fernández tarafından, devlet kontrolündeki enerji firması YPF'nin 600 milyon Dolar tutarında yatırım yapacağı açıklanmıştır.

Hizmetler

Başta toptan ve perakende ticaret, otel ve lokantacılık ile ulaşım ve iletişim sektörleri olmak üzere hizmetler sektörü de 2003'ten sonraki yıllarda çift haneli büyüme oranlarına ulaşmıştır. 1990'lı yıllarda hızla gelişen finans kesiminin ise kriz sırasında aldığı ağır darbe nedeniyle toparlanması oldukça uzun sürmüştür. Son yıllarda bankacılık ve finans sektörünün ekonomi içindeki ağırlığı tekrar artmaya başlamıştır. 2012 yılında bankacılık kesiminin kârı %32 oranında artarak 19,5 milyar Arjantin Pesosuna (yaklaşık 4 milyar Dolar) ulaşmıştır. Ancak 2012 yılında Hükümetin uygulamaya koyduğu kural çerçevesinde bankaların şirket yatırımları için sağladıkları orta ve uzun vadeli kredileri artırmalarının zorunlu hale gelmesi nedeniyle kârlılıklarında ve finansal yapılarında önümüzdeki yıllarda bozulmalar yaşanması beklenmektedir.

2.2. Tarım Sektörü

Soya, ayçiçeği, mısır, buğday, arpa, yulaf, pirinç, aspir, pamuk, fasulye, çay, tütün, şekerkamışı, üzüm, narenciye, elma, armut ülkede yetiştirilen en önemli meyve ve sebzelerdir. Ülkenin farklı

bölgelerinde çeşitlilik gösteren iklim koşulları sayesinde Arjantin, çok faklı iklim gerektiren ürünlerin üretimine müsaittir. Hububat ve yağlı tohumlar üretimi Arjantin ekonomisi ve ihracatının lokomotif ürünleri arasında yer almaktadır.

Yaklaşık 51 milyon baş hayvana sahip olan Arjantin dünyanın en önemli et üreticileri arasında yer almaktadır. Ancak, son yıllarda yanlış tarım politikaları nedeniyle kasaplık sığır sayısının ciddi bir şekilde azalması ve 2009 yılı sonlarından itibaren et fiyatlarının hızla yükselmesi üzerine Arjantin Hükümeti et ihracatına zaman zaman kısıtlama getirmek zorunda kalmış ve dünya et ihracatında Arjantin gerilere düşmüştür. Et ihracatında 2009 yılında üçüncü sırada yer alan Arjantin sonraki yıllarda sürekli gerileyerek 2012 yılı itibarıyla onuncu sıraya düşmüştür. 2012 yılı et ihracat değeri ülkenin son 50 yılındaki en düşük ikinci ihracat değerine tekabül etmektedir. İhracat miktarı 2013 yılında 200 bin tonun üzerine çıksa da önceki yılların seviyesine kıyasla hala çok geridedir. 2013 yılında Arjantin'in dünya et ihracatçısı ülkeler arasındaki yeri, Meksika ve Yeni Zelanda'nın da gerisinde kalarak, 11. sıraya gerilemiştir.

Tablo 3: Yıllık Sığır Eti Üretim, Tüketim ve İhracatı

	Kesimi Yapılan Hayvan (Baş)	Fiyat (Canlı kg/ABD\$)	Üretim (Bin Ton)	İç Tük. (Bin Ton)	Kişi Başına Tük. (Kg)	İhracat (ton)	İhracat (Bin ABD\$)	Ort. İhr. Fiyatı- ABD\$/ton)	İhr./ Üretim (%)
2008	14.660.284	0,93	3.132	2.703	68,1	429.360	1.486.33	3.462	13,7
2009	16.053.027	0,86	3.376	2.715	67,7	661.378	1.652.73	2.499	19,6
2010	11.822.706	1,66	2.626	2.316	57,2	309.874	921.588	2.974	11,8
2011	10.861.896	1,98	2.497	2.248	54,9	250.893	1.266.75	5.049	10,0
2012	11.428.791	1,96	2.599	2.416	59,1	183.817	976.987	5.315	7,07
2013	12.625.513	1,77	2.822	2.620	63,9	201.688	981.414	4.866	7,15
2014	12.100.979	1,86	2.674	2.471	58,8	203.244	990.243	4.872	7,60

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı

Arjantin'de 2009 yılında 16 milyon baş olan büyükbaş hayvan (sığır) kesimi 2010 yılında 12 milyon ve 2011 yılında 11 milyon başın altına gerilemiştir. Bu gerilemenin bir sonucu olarak ABD doları bazında cari olarak 2010 yılında bir önceki yıla göre iki katına yükselen et fiyatları reel olarak yaklaşık %70'lik bir artış göstermiştir. 2011 yılında da et fiyatlarında dolar bazında cari olarak %20 ve reel olarak %16'lık bir artış gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise kesim yapılan hayvan sayısı ve et üretiminde bir önceki yıla göre az da olsa artış gerçekleşmiştir. Gerek bu artış, gerekse ihracattaki düşüşün de etkisiyle yurt içinde satılan canlı hayvan fiyatında kısmi bir düşüş yaşanmıştır. 2013 yılında et fiyatları, Hükümet'in yürürlüğe koymuş olduğu fiyat kontrol mekanizmasının da etkisiyle düşüş göstermiş, azalan fiyatlar iç tüketime de olumlu yansyarak, tüketimde artış kaydedilmiştir.

Son yıllarda et ihracatı miktar olarak düşerken birim fiyatı ve toplam değer olarak artış eğilimi göstermekle birlikte, 2012 yılında ihracat miktar olarak çok büyük düşüş gösterdiği için etin ortalama birim ihraç fiyatı arttığı halde toplam ihracat değerindeki düşüş kaçınılmaz hale gelmiştir. Son yıllardaki üretim düşüşü ve fiyat artışına paralel olarak Arjantinlilerin kişi başına et tüketiminde de ciddi bir düşüş gerçekleşmektedir. Kırmızı et tüketiminde 2011 yılından itibaren esasen salgalı bir seyir kaydedilmekte olup, önceki senelerin yüksek tüketim düzeyine çıkılması hala mümkün olamamıştır. Esasen, kırmızı et tüketiminin, son yıllarda artış gösteren tavuk eti ve domuz eti ile balık tüketimiyle yer değiştirmekte olduğu belirtilmektedir. Bununla

birlikte, kişi başına kırmızı et tüketim miktarı bakımından Arjantin'in hala dünyada en üst sırada yer aldığına hususunu vurgulamakta fayda görülmektedir.

Tablo 4: Yıllık Domuz Eti Üretim, Tüketim ve Dış Ticareti

	Kesimi Yapılan Hayvan (Baş)	Üretim (Ton)	Kişi Başına Tüketim (Kg)	İthalat (ton)	İthalat (Bin ABD\$)	İhracat (ton)
2008	3.153.829	274.246	7,62	35.058	90.671	3.638
2009	3.339.759	288.853	7,96	35.856	78.124	5.287
2010	3.234.133	279.102	8,12	48.080	133.048	3.795
2011	3.442.760	301.296	8,64	54.973	164.592	5.377
2012	3.818.758	331.000	8,55	30.604	102.817	6.968
2013	4.805.499	416.442	10,39	16.862	64.271	6.434
2014	5.110.083	442.025	10,10	8.929	17.500*	7.543

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı *Söz konusu veri 2014 yılı için anılan Bakanlık tarafından yayımlanmadığından, Aralık 2014 itibariyle geçerli olan 1.96 ABD Doları/kg. düzeyindeki uluslararası domuz eti fiyat temel alınarak hesaplanmıştır.

Domuz eti, Arjantin'de kırmızı et grubunda sığır etinden sonra tüketilen en önemli et grubudur. 2009 yılında 3,3 milyon baş olan domuz kesimi, 2010 yılı hariç olmak üzere her yıl artış göstererek 2014 yılında 5,1 milyon baş olarak gerçekleşmiştir. Domuz eti üretimi, 2010 yılındaki azalış hariç tutulduğunda, 2008 yılından bu yana sürekli artmakta olup 274 bin ton düzeyinden 2014 yılında 442 bin ton düzeyine yükselmiştir. Ülkenin domuz eti üretiminin iç tüketimi karşılayamadığı dönemlerde ithalat yapılmışsa da, artan üretime paralel olarak ithalat azalmaktadır. Büyük ölçüde Brezilya'dan yapılan domuz eti ithalatı 2011 yılı itibarıyla 55 bin tona yükselerek 165 milyon dolarlık ithalat değerine ulaşmış, müteakip yıllarda düşüş göstermeye başlamıştır. 2014 yılındaki ithalat sadece 9 bin ton civarında gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Yıllık Koyun Eti Üretim, Tüketim ve İhracatı

	Kesimi Yapılan Hayvan (Baş)	Üretim (Ton)	İç Tüketim (Ton)	Kişi Başına Tüketim (Kg)	İhracat (ton)
2008	4.147.508	77.558	68.546	1,7	9.012
2009	4.416.012	80.938	66.040	2,0	12.522
2010	4.147.358	76.014	41.577	1,0	12.060
2011	3.484.088	55.745	50.496	1,3	5.249
2012	3.048.277	48.772	46.173	1,2	2.599
2013	2.974.038	47.585	46.325	1,1	1.260
2014	3.166.985	60.338	56.916	1,4	3.423

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı

Arjantin'in koyun eti tüketimi sığır etiyle karşılaştırıldığında geleneksel olarak oldukça düşük düzeydedir. Kişi başına koyun eti tüketimi yaklaşık 1-2 kilogram civarında seyretmekte olup belirgin artış göstermemektedir. Kesim yapılan hayvan sayısı 2009 yılından bu yana sürekli azalmakta olup, 4.4 milyon baş düzeyinden 2013 yılında 2.9 milyona düşmüştür. Bununla birlikte 2014 yılında az bir artışla, 3.1 milyon seviyesine çıkmıştır.

Tablo 6: Yıllık Kanatlı Eti Üretim, Tüketim ve Dış Ticareti

	Kesimi Yapılan Kanatlı (Bin Baş)	Üretim (Bin Ton)	İç Tüketim (Bin Ton)	Kişi Başına Tüketim (Kg)	İthalat (Bin ton)	İthalat (Bin ABD\$)	İhracat (Bin ton)	İhracat (Bin ABD\$)
2008	539.490	1.400	1.254	31,5	15	27.617	223	310.861
2009	573.036	1.502	1.340	33,4	11	21.522	233	307.546
2010	615.699	1.598	1.393	34,4	18	35.015	284	445.121
2011	683.019	1.779	1.581	38,7	23	48.045	296	459.223
2012	734.646	1.903	1.648	39,8	16	25.807	337	511.941
2013	732.463	1.921	1.630	39,1	13	21.151	366	643.359
2014	727.859	1.931	1.680	40,39	11	14.554	323	589.565

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı

Arjantin kümes hayvanı üretim, tüketim ve ihracatı açısından da önemli bir ülkedir. Ülkenin yıllık kümes hayvanı eti üretimi 2008 yılından bu yana sürekli olarak artmaktadır. Paralel bir artış iç tüketimde de gözlenmekte olup, kanatlı hayvan et tüketimi, sığır etinden sonra et tüketiminde ikinci sırada yer almaktadır. Buna mukabil, sektörde gerçekleştirilen az miktardaki ithalat dalgalı bir seyir izlemektedir. 2014 yılında Arjantin'in kanatlı hayvan eti ihracatı 323 bin ton ve 589 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşerek 2013 yılına kıyasla gerilemiştir.

Tablo 7: Yumurta Üretim ve Tüketimi

Yumurta Üretimi						
	Yumurta Üretimi (Milyon Adet)	Değ. %	Kişi başına Tüketim (Adet/Yıl)	Değ. %	Yumurta-Sınai Kullanıma Yönelen (Adet)	Değ. %
2010	9.328	4	218	3	930.960.000	14
2011	9.701	4	224	3	1.127.956.000	21
2012	9.880	1,8	223	3	1.039.877.000	-8
2013	10.275	4	232	2,7	1.036.855.000	-0,3
2014	11.770	8,4	256	10,3	344.676.000	-33,2

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı

Yumurta üretimi açısından da Arjantin dünyada ilk sıralarda yer almaktadır. Üretim ve kişi başına tüketimde düzenli olarak artış kaydedilmektedir.

Tablo 8: Yıllık Balık Üretim ve İhracatı

	2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Bin Ton	Bin ABD\$	Bin Ton	Bin ABD\$	Bin Ton	Bin ABD\$	Bin Ton	Bin ABD\$	Bin Ton	Bin ABD\$	Bin Ton	Bin ABD\$
Üretim	726		727		718		691		822		783	
İhracat	485	1.118.742	456	1.321.874	464	1.487.171	431	1.332.588	504	1.501.892	493	1.579.734

Kaynak: Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı

Balıkçılık sektörü Arjantin’de özellikle ihracat açısından önemli bir gelir kaynağı konumundadır. Son yıllarda üretim düşüşüne bağlı olarak ihraç edilen balıkçılık ürünleri miktarında gerileme yaşansa da artan fiyatlar sayesinde cari ihracat değeri artmıştır.

Arjantin dünyanın sayılı bal üretici ve ihracatçılarından biridir. Düşük düzeydeki iç tüketim nedeniyle üretimin neredeyse tamamı (%95’i) ihraç edilmektedir. Yıllık doğal bal üretimi yaklaşık 65 bin ton civarında gerçekleşmektedir. Ülkede yaklaşık 3 milyon adet kovan stoku bulunmaktadır. 2011 yılı itibarıyla dünya bal ihracatında ilk sırada yer alan Arjantin, 72 bin ton bal ihraç ederek 223 milyon dolarlık ihracat geliri sağlamıştır. 2012 yılında ise bal ihracatı 75 bin ton ve 215 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında toplam bal ihracatı 65 bin ton ve 212.6 milyon Dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılında ise ihracat 54.5 bin ton seviyesine gerilemiş ve ihracat değeri olarak 204 milyon Dolar elde edilmiştir. 2014 yılı itibarıyla Arjantin, ÇHC’nin ardından, dünya bal ihracatında ikinci sırada yer almaktadır.

Kuzeyden güneye uzanan büyük bir coğrafyaya sahip olan Arjantin’in iklim koşulları çok farklı iklim gerektiren ürünlerin üretimine müsaittir. Hububat ve yağlı tohumlar üretimi Arjantin ekonomisi ve ihracatının en önemli unsuru niteliğindedir.

Soya: Son yıllarda, özellikle kolay pazarlanabilir bir ihraç ürünü olması ve elverişli dünya fiyatları nedenleriyle soya ekimi yapılan alanlarda hızlı bir genişleme yaşanmış ve bu durum bir yandan ekolojik kaygılara, diğer yandan ise tek ürün ve pazara bağımlılığına yol açmaya başlamıştır. Bu durum, zaman zaman Arjantin ekonomisi çevrelerinde ciddi şekilde eleştirilmektedir. ABD ve Brezilya’dan sonra dünyanın en büyük soya üreticisi ve ihracatçısı olan Arjantin’de, 2009/10 sezonunda 18,8 milyon hektarlık ekim alanından yaklaşık 53 milyon ton rekor bir hasat gerçekleştirilmiştir. 2010/11 sezonunda ise 18,3 milyon hektar alanda yaklaşık 49 milyon ton soya hasadı elde edilmiştir. 2011/12 sezonunda 2011 yılı Aralık ve 2012 yılı Ocak aylarındaki kuraklık nedeniyle soya üretiminde ciddi bir düşüş gerçekleşerek yıllık üretim 40 milyon tona gerilemiştir. 2012/13 sezonu hasadı ise 49.3 milyon ton olarak kaydedilmiştir. 2013/14 sezonunda 19,8 milyon hektar ekili alanda 53,4 milyon ton düzeyinde üretim elde edilmiştir. 2014/15 sezonunda ise 20 milyon hektardan toplam 60 milyon ürün elde edileceği hesaplanmaktadır.

Mısır: 2010/11 sezonunda 4,6 milyon hektar alanda yaklaşık 24 milyon ton mısır üretimi gerçekleştiren Arjantin, dünyada ABD, Çin ve Brezilya’dan sonra dördüncü sırada yer almıştır. 2011/12 hasat döneminde ise sezon başında 25-27 milyon ton üretim beklenirken yaşanan kuraklık en fazla mısıra zarar verdiği için üretim yaklaşık 21 milyon tonda kalmış ve ülkenin dünyadaki sıralaması Ukrayna ve Hindistan’dan sonra altıncılığa gerilemiştir. 2012/13 sezonu hasadı 32.1 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Arjantin, mısır üretiminde dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olmakla birlikte ihracatta ikinci sırada yer almaktadır. 2012 yılında Arjantin yaklaşık 18 milyon ton mısır ihracatı gerçekleştirmiştir. 2013/14 sezonunda 6,1 milyon hektar ekili alandan 33 milyon tonluk hasat elde edilmiştir. 2014/15 sezonu için ise 5,4 milyon hektar ekim alanından 31 milyon ton ürün sağlanması beklenmektedir.

Ayçiçeği: Ukrayna ve Rusya’nın ardından dünyanın üçüncü büyük ayçiçeği üreticisi olan Arjantin’de 2010/11 sezonunda 1.7 milyon hektar alanda 3.7 milyon ton üretim gerçekleştirilmiştir. Üretim, 2011/12 sezonunda yaklaşık 3.3 milyon tona gerilemiştir. 2012/13 sezonunda Arjantin’de ayçiçeği üretimi 3.1 milyon ton seviyesinde kaydedilmiştir. Ocak ayında

yaşanan kuraklıktan olumsuz etkilenen 2013/14 hasadı 2 milyon ton (1.3 milyon hektar alan) düzeyinde kalmıştır. 2014/15 sezonunda 1.5 milyon hektarlık alandan 3.1 milyon ton ürün elde edilmesi öngörülmektedir.

Buğday: Arjantin dünya buğday üretiminde görece olarak gerilerde olmakla birlikte ihracat açısından önemli bir ülkedir. 2010/11 sezonunda yaklaşık 4,6 milyon hektar alanda 15.9 milyon ton buğday hasadının elde edildiği ülkede, 2011/12 sezonunda 5 milyon hektar alanda 14.1 milyon ton üretim gerçekleştirilmiştir. 2012/13 sezonunda, gerek ekim alanının 3.7 milyon hektara gerilemesi, gerekse iklim koşullarının olumsuz seyretmesi ve hastalık nedeniyle üretim 8.2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Buğday ihracatı üretimdeki dalgalanmalara paralel olarak 2011 yılında 8 milyon tondan 2012 yılında 11 milyon tona yükselmiştir. 2013/14 sezonunda 3.6 milyon hektardan 9.2 milyon civarında hasat elde edilmiştir. 2014/15 sezonunda 5.2 milyon hektarlık ekim alanından beklenen hasat 13.9 milyon ton olarak hesaplanmaktadır.

Arpa: İhracata getirilen kotanın etkisi başta olmak üzere, buğdayda yaşanan düşük fiyat ve kârlılık göstergeleri, Arjantinli üreticilerin başka ürünlere yönelmesine neden olmaktadır. Bunlardan biri olan arpa üretimi son yıllarda giderek artış göstermektedir. Arjantin’de 2010/11 sezonunda yaklaşık 3 milyon ton olan arpa üretimi, 2011/12 sezonunda 4 milyon tonu aşmıştır. Üretim artış trendi 2012/13 sezonunda da devam etmiş ve rekolte 5.2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2013/14 sezonunda arpa ekilen arazi yaklaşık 1.26 milyon hektar düzeyine düşmüş, rekolte ise 4.7 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014/15 sezonu için 1 milyon hektar ekili alandan sağlanacak hasadın 2.9 milyon ton olması öngörülmektedir.

Diğer Tarım Ürünleri:

- Limonda 2013 yılı üretimi 1.5 milyon ton (1,486 bin ton) düzeyinde gerçekleşmiş, bu miktarın 283 bin tonluk kısmı ihraç edilmiştir. 2014 yılında ise üretim 954 bin ton seviyesine gerilemiş, 154 bin ton ihracat gerçekleşmiştir.

- Portakalda 2013 yılı üretimi 860 bin ton, ihracat 80 bin ton olarak kaydedilmişken, 2014 yılında üretim 1 milyon ton, ihracat ise 75 bin ton seviyesinde oluşmuştur.

- Elmada ve Armutta 2014 yılı üretimi toplam 1.8 milyon ton düzeyinde (yaklaşık her iki meyvede de 900 bin ton civarında üretim) gerçekleşmiştir. Elma üretiminin %22’si (yaklaşık 198 bin ton) ihraç edilirken, armut üretiminin %59’u (yaklaşık 531 bin ton) ihracata yönelmiştir.

- Sorgumda 2013/14 sezonu itibarıyla 997 bin hektardan 3.4 milyon ton ürün alınmış olup, 2014/15 sezonunda 915 bin hektar ekili alandan 3.5 milyon ton hasat öngörülmektedir.

- Pirinçte 2012/13 hasadı 1.560 bin ton 2013/14 sezonunda 243 bin hektardan 1.6 milyon ton ürün elde edilmiştir. 2014/15 sezonunda 239 bin hektar ekili alandan 1.5 milyon ton ürün sağlanacağı hesaplanmaktadır.

- Pamukta 2013/14 sezonunda üretim 950 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2014/15 sezonunda 545 bin hektarlık alandan 850 bin ton ürün alınacağı tahmin edilmektedir.

- Yer fıstığında 2012/13 rekoltesi 1.026 bin ton düzeyinde, 2013/14 sezonunda 411.7 bin hektar ekili alandan 1.1 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014/15 sezonu için ise 426 bin hektar ekili alandan 970 bin ton ürün beklenmektedir.

- Nohutta 2013/14 rekoltesi 73.4 bin ton civarında hesaplanmıştır. 2014/15 sezonunda 34.5 bin hektar ekim alanından 48.5 bin ton ürün elde edileceği hesaplanmaktadır.

- Yulafta 2014/15 sezonu için 1.3 milyon hektar alandan yaklaşık 502 bin ton ürün alınacağı tahmin edilmektedir.

2.3. Sanayi ve Madencilik Sektörü

Tarıma dayalı sanayi Arjantin'in en önemli sanayi kolunu oluşturmaktadır. 2013 yılı itibarıyla 7.5 milyon ton bitkisel yağ ve 4 milyon ton buğday unu üretilmiştir.

Tablo 9: Başlıca İşlenmiş Gıda ve İçecek Üretimi (Bin Ton)

	Soya yağı	Ayçiçek Yağı	Buğday Unu	Peynir	Süt (Bin Litre)	Alkolsüz ve Gazsız İçecekler (Bin Litre)	Gazlı İçecekler (Bin Litre)
2007	6.961	1.231	4.397	486	9.526	29.998	20.580
2008	6.023	1.738	4.781	490	10.010	28.881	23.619
2009	5.772	1.419	4.703	508	10.055	27.764	24.877
2010	6.818	1.113	4.900	520	10.308	29.850	31.219
2011	7.101	1.486	4.842	536	11.206	30.167	36.220
2012	6.353	1.541	4.635	564	11.339	34.779	43.847
2013	7.579*		4.012	-----	11.184	**	43.505

Kaynak: INDEC

* INDEC'in istatistiksel veri sınıflandırmasında yaptığı değişiklik nedeniyle, 2013 yılı verileri, yağlı tohumların tamamından elde edilen yağlara aittir.

** INDEC'in istatistiksel veri sınıflandırmasında yaptığı değişiklik nedeniyle, 2013 yılı verilerinde bu ürün grubuna ait bilgiler yer almamaktadır.

Arjantin'de önemli petro kimya ürünlerinden 2013 yılında 695 bin ton etilen, 583 bin ton polietilen, 357 bin ton metanol üretimi ile 1.1 milyon ton üre, 734 bin ton amonyum gübre üretimi yapılmıştır. Aynı yıl sabun üretimi 80 bin ton ve deterjan üretimi 349 bin ton düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: Başlıca Kimyasal Ürünler Üretimi (Bin Ton)

	Etilen	Polietilen	Metanol	Üre	Amonyum	İnşaat Boyası	Sabun	Deterjan
2007	696	575	369	1.019	669	174	71	316
2008	682	602	389	882	572	175	74	311
2009	737	639	324	1.117	690	159	84	349
2010	640	575	394	942	590	173	85	371
2011*	654	593	393	1.159	759	183	75	335

2012*	679	579	401	1.179	757	178	81	355
2013	695	583	357	1.123	734	197	80	349

Kaynak: INDEC *Sabun verileri revizedir.

Başta General Motors, Ford, Fiat, Renault ve Volkswagen olmak üzere belli başlı uluslararası şirketlerin Arjantin’de kurulu fabrikaları bulunmaktadır. Yabancı otomotiv şirketlerinin yerli payını artırmaları konusunda bir taraftan baskı uygulanırken, bir taraftan başta kredi kolaylıkları olmak üzere çeşitli finansal teşvikler verilmektedir. 2010 ve 2011 yıllarında taşıt aracı üretimi ve satışlarında hızlı artışlar yaşanmıştır. 2010 yılı itibarıyla 500 bini aşan binek otomobili üretim sayısı 2011 yılında 577 bin adete, 2010 yılında 189 bin olan ticari araç üretimi de 2011 yılında 227 bin adete ulaşmıştır. 2012 yılında ise otomobil üretimi 497 bin adede gerilerken ticari araç üretimi 246 bin adede yükselmiştir. Tarım makineleri konusunda yaklaşık %60 oranında dışa bağımlı olan Arjantin’de, 2011 yılı itibarıyla yaklaşık 1900 adet traktör üretimi gerçekleştirilmiştir. 2013 yılında hem binek otomobili, hem de ticari araç üretimi artış göstererek, sırasıyla 507 bin ve 258 bin adede ulaşmıştır. 2014 yılında sektörde yaşanan krizin etkileri üretim verilerine net bir şekilde yansımıştır.

Tablo 11: Taşıt Araçları Üretimi (Bin Adet)

	Otomobil	Ticari Araç	Çekici ve Treyler
2008	399	197	13
2009	380	132	7
2010	506	189	21
2011	577	227	24
2012	497	246	21
2013	507	258	27
2014	364	254	2

Kaynak: INDEC, ADEFA.

Otomotiv üretimindeki artışta, hem alım gücünü korumaya yönelik politikalar sayesinde ülke içi satışların, hem de başlıca pazar konumundaki Brezilya’nın talebinin nispeten canlılığını koruması etkili olmuştur. Ülkede üretilen otomobillerin 2010 yılında 321 bin adedi ve 2011 yılında 345 bin adedi, ticari araçların 2010 yılında 115 bin adedi ve 2011 yılında 149 bin adedi ihraç edilmiştir. 2012 yılında ise otomobil ihracatı 253 bin adede gerilerken ticari araç ihracatı 151 bin adede yükselmiştir. 2013 yılında otomobil ihracatı 259 bin adet olarak gerçekleşmiş, ticari araç ihracatı ise yaklaşık 162 bin adet düzeyine yükselmiştir. 2013 yılı toplam taşıt ihracatı (çekici ve treyler de dahil olmak üzere) 433.2 bin adet, ithalat ise 1.28 milyon adet olarak kaydedilmiştir.

2013 yılı taşıt satışında rekor kırılan bir yıl olmuştur. İç talebin etkisiyle, 684 bin otomobil, 240 bin ticari araç ve 40 bin çekici ve treyler olmak üzere toplam 964 bin yeni aracın satışı gerçekleşmiştir. Yine aynı yıl verilerine göre, 1.86 milyon adet ikinci el araç satışı kaydedilmiştir.

Bununla birlikte, 2014 yılı sektör açısından son derece zor bir yıl olarak tarihe geçmiştir. Brezilya ekonomisindeki durgunluk, Hükümetin 2013 yılsonunda uygulamaya koyma kararı

aldığı ve üst fiyat grubundaki otomobil satışlarını olumsuz etkileyen “lüks vergisi artırımı” otomotiv sektörünü olumsuz etkilemiştir. 2014 yılbaşında Peso'nun Dolar karşısında %23 oranında değer kaybetmesi, bankaların kredi temin koşullarını zorlaştırması, yüksek düzeyde seyreden enflasyon gibi nedenlerle iç talep önemli ölçüde azalmış, eşzamanlı olarak Brezilya ekonomisinin büyümesindeki yavaşlama nedeniyle ihracat da azalınca sektör son derece olumsuz etkilenmiştir. Nitekim, Fiat, Volkswagen, Peugeot, Iveco ve Renault gibi büyük üreticilerin, üretimi durdurmak veya yavaşlatmak zorunda kalması üzerine yaklaşık 16.000'den fazla işçinin zorunlu izne çıkarıldığı ve işçilere ödenen ücretlerin azaltıldığı hususu haberlere yansımıştır. Otomotiv üretimindeki yavaşlama, oto yedek parça tedarikçilerini de doğrudan ve olumsuz etkilemiştir.

Gerek üretimde, gerekse dış ticarete yüksek oranlı düşüşler kaydedilmiştir. 2014 yılında otomobil ihracatı 190 bin adet, ticari araç ihracatı ise 155 bin adet olmak üzere, toplam taşıt ihracatı 358 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir. Yine aynı sene itibariyle, 294 bin adet otomobil ve 387 bin adet ticari araç olmak üzere toplam 680 bin adet taşıt ithalatı kaydedilmiştir. İç piyasa bakımından 2014 yılında sıfır kilometre araç satışı; otomobil, ticari araç ve treyler toplamı olmak üzere, 614 bin adet düzeyinde oluşmuştur. 2014 yılında Arjantin otomotiv sanayiinde üretimde %22, ihracatta %17.4, ithalatta % 46.7, satışlarda %36.3 oranlarında gerileme kaydedilmiştir. Diğer taraftan, 2014 yılında sıfır kilometre motorsiklet satışlarının 484,700 adet seviyesinde gerçekleşerek, bir önceki yıla kıyasla %32 oranında azaldığı açıklanmıştır. Benzer şekilde otomotiv sektörü satışlarında da 2014 yılında %37'lik bir azalma kaydedildiği beyan edilmiştir. İkinci el araç satışlarında ise 1.65 milyon adet satış düzeyine ulaşılabilmektedir.

Arjantin taşıt araçları ve yan sanayisinin gerçekleştirdiği üretimin yaklaşık % 75'inin Brezilya'ya ihraç edildiği ve Arjantin'in Brezilya pazarında %8'lik bir paya sahip olduğu, ancak bu payın resesyon nedeniyle %22 oranında azaldığı belirtilmiştir.

Otomotiv Sektöründe 2015 Yılı Gelişmeleri (Ocak-Haziran Dönemi)

İç piyasadaki araç satışlarını canlandırabilmek amacıyla, Hükümet tarafından 23 Haziran 2014 tarihinden başlamak üzere üç ay süreyle, programa dahil olan araç marka ve modelleri itibariyle uygun koşullu taşıt kredisinden faydalanılabilmesine imkan tanıyan “Pro.Cre.Auto” programı yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu programın ilk etabında görece olumlu sonuç alındığı için, 25 Eylül 2014 tarihinde program bir dönem daha uzatılmıştır. Buna mukabil, ikinci etabının Ocak 2015 itibariyle sona ermesini müteakip yeni bir etabın öngörülmediği beyan edilmiştir. Araç firmalarının programın amacına uygun sonuçların elde edilmesi yönünde işbirliği yapmadığını belirten Hükümet yetkilileri, bu koşullarda programın uzatılmasının bir anlam ifade etmeyeceğini vurgulamıştır.

2015 yılının ilk yarısında çeşitli otomotiv firmaları tarafından Arjantin'de yapacakları yeni yatırımlara ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur:

* Nissan tarafından, Renault'nun Córdoba'da bulunan Santa Isabel fabrikasında “NP3000 Frontier” modelinin üretimine ilişkin yatırım yapılacağı duyurulmuştur. Planlanan yatırımın 600 milyon Dolara malolmasının öngörüldüğü ve modelin üretimine 2017 yılsonu veya 2018 yılbaşında başlanılmasının planlandığı beyan edilmiştir. Firma yetkilileri tarafından yapılan

açıklamada, orta vadede Arjantin'in 1 milyon adet araç satışını gerçekleştirebilecek kapasitede olduğu ifade edilmiştir.

* Cumhurbaşkanı Fernández, Honda'nın Buenos Aires eyaletinin Campana şehrinde ilk etapta 28.2 milyon Dolarlık yatırım yapmayı planladığını ve yılda 15,000 adet HR-V aracı üretilmesinin öngörüldüğünü duyurmuştur. Ayrıca, 2015'in ikinci yarısında iki yeni motorsiklet üretim hattının devreye girmesinin planlandığı ve bu ilave üretimin senede 10 milyon Dolar ek ihracat imkanı yaratacağı beyan edilmiştir.

* Cumhurbaşkanı Fernández ile görüşen Ford firmasının yerel ve bölge temsilcilerinin, görüşme sonrasında, 2015 ve 2016 yıllarında Arjantin'e 220 milyon Dolar ilave yatırım yapmayı öngördüklerini ifade ettikleri basına yansımıştır. Yatırımın Ranger ve Focus modellerinin yenilenmesini teminen kullanılacağı açıklanmıştır. Yılda 54,400 adet Focus ve 66,900 adet Ranger üretilmesinin ve yeni yatırım sonrasında yılda 120 milyon Dolar daha az ithalat yapılmasının hesaplandığı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, ilgili sektör kuruluşları tarafından yapılan açıklamalarda deklare edilen bilgilere göre;

- Mayıs ayında yeni araç satışları 47,261 adet düzeyinde gerçekleşerek bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %16.4 oranında azalmıştır. 2015 yılındaki toplam azalış ise 258,419 adet ile %21 seviyesine ulaşmıştır.

- Üstüste 20nci ay araç üretiminde düşüş kaydedilmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla Mayıs ayında taşıt üretimi %9.7 oranında, yılın ilk beş ayında (Ocak-Mayıs) ise toplam %16.1 oranında azalmıştır. Benzer şekilde taşıt ihracatı da Mayıs ayında %25.5, Ocak-Mayıs döneminde ise %24 seviyesinde azalmıştır.

- İkinci el araç satışlarında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, Mayıs ayında %5.4 oranında, Ocak-Mayıs döneminde ise %0.6 oranında artış kaydedilmiştir.

Öte yandan, otomotiv ticareti konusunda Arjantin ile Brezilya arasında 11 Haziran 2014 tarihinde imzalanan ve 30 Haziran 2015 tarihine kadar uygulanması öngörülen Anlaşma uyarınca, özet olarak, Brezilya'nın Arjantin'e yapacağı her 1.5 Dolarlık otomotiv (taşıt ve yedek parça) ihracatına mukabil Arjantin'den 1 Dolarlık ithalat yapması ve bu koşulları sağlayan ticaretin gümrük vergisinden muaf olması hususunda mutabakat sağlanmıştır.

Söz konusu anlaşmanın, tarafların uzlaşmaya varmasını müteakip imzalanan yeni anlaşma ile 30 Haziran 2016 tarihine kadar uzatıldığı beyan edilmiştir. Anlaşma uyarınca, 2014 yılında imzalanan anlaşmada var olan, Brezilya'nın Arjantin'e otomotiv (taşıt ve yedek parça) ihracatı kapsamında her 1.5 Dolarlık ihracatına mukabil Arjantin'den 1 Dolarlık ithalat yapması, bu satışların gümrük vergisinden muaf olması, ancak bu oranların üzerindeki satışların %35 oranında gümrük vergisine tabi tutulması hükümlerinde bir değişiklik yapılmadığı ve yeni anlaşmaya aynen yansıtıldığı belirtilmiştir.

Esasen, Arjantin 2015 yılı başlarında Meksika ile de bir anlaşma imzalamış, dört yıllık süre için imzalanan bu anlaşma uyarınca, ilk 12 aylık dönemde gümrük vergisinden muaf 575 milyon

Dolarlık ticaretin öngörölmüş ve dördüncü yılda bu meblağın 640 milyon Dolara yükselmesi kararlaştırılmıştır. Buna mukabil konuyla ilgili basında yer alan yorumlarda, bu anlaşmanın etkisinin görece daha az olacağı, zira Arjantin'in Meksika'ya taşıt ihracatının Arjantin'in toplam taşıt ihracatı içerisinde sadece %5'lik bir pay teşkil ettiği hususlarına dikkat çekilmiştir.

Tablo 12: Başlıca Ev Aletleri Üretimi (Bin Adet)

	Renkli TV	LCD TV	Sabit Telefon	Cep Telefonu	Fırın	Çamaşır Makinesi	Buzdolabı	Klima
2007	2.219	82	174	862	574	969	646	1.006
2008	1.784	184	102	190	535	765	451	1.374
2009	1.227	402	45	399	598	903	643	570
2010	2.609	1.223	-	4.923	726	1.103	750	1.138
2011	2.718	1.923	-	11.488	842	1.243	822	1.685
2012	2.957	721	-	13.906	855	1.445	897	1.529
2013	3.369	-	-	13.596	769	1.321	840	1.652

Kaynak: INDEC, Dirección General de Estadística de la Provincia de Tierra del Fuego, Antártida e Islas del Atlántico Sur.

2009 yılından beri giderek artırılan ithalat kısıtlamaları nedeniyle Arjantin'de başlıca ev aletleri üretimi hızlı bir şekilde artmış ve iç tüketimin büyük bir kısmı yerli üretimle karşılanır duruma gelmiştir. 2009 yılına kıyasla incelendiğinde, tüm bellibaşlı elektrikli ev aletleri üretiminin artış gösterdiği gözlenmektedir. Ancak, yurt içinde üretilen bazı elektrikli ve elektronik aletlerin yerli katma değerinin %10'ları geçmediği ve özellikle cep telefonu üretiminin paketlenme ve kullanma kılavuzlarının kutulara yerleştirilmesinden öteye gitmediği belirtilmektedir.

Tablo 13: Demir-Çelik Üretimi (Bin ton)

	Demir	Ham Çelik	Uzun Çelik	Yassı Çelik
2008	4.428	5.541	2.481	2.315
2009	2.849	4.013	1.761	1.991
2010	4.098	5.138	2.390	2.656
2011	4.471	5.611	2.644	2.735
2012	3.683	4.996	2.603	2.349
2013	4.115	5.186	2.532	2.611
2014	3.645	4.580	2.061	2.113

Kaynak: INDEC, La Cámara Argentina del Acero

Arjantin'de demir çelik üretimi, başta inşaat ve otomotiv sanayii üretimi olmak üzere, iç talepteki dalgalanmalardan etkilenmektedir.

2.4. İnşaat Sektörü

2014 Yılı Bilgileri

İnşaat sektörü, sağladığı istihdam ve gelir açısından Arjantin ekonomisine hem doğrudan hem de

dolaylı olarak önemli katkılar sağlamaktadır. Ev ve işyerlerinin yapımı, yenilenmesi, yıkımı, genişletilmesi; kara ve demiryolu, köprü ve baraj yapımı ile sulama ve boru hatları projeleri gibi inşaat şirketlerince yerine getirilen faaliyetler milli gelir hesaplamasında inşaat sektörü içinde yer almaktadır.

Arjantin’de özellikle 2002 krizinden çıkış sonrası inşaat sektörünün ülke ekonomisine katkısı önemli ölçüde artmıştır. İnşaat alanındaki kamu yatırımları 2002 krizinden sonra daha da önem kazanmıştır. Hükümetin açıklamalarına göre sektördeki en önemli yatırımcı bakanlık olan Federal Planlama, Kamu Yatırımları ve Hizmetler Bakanlığı’nın yatırımları 2003-2010 arasında 27 kat artış kaydetmiştir. Bu dönemde, muhtelif ölçekte 13 bin proje uygulamaya konulmuştur.

GSYH içindeki yeri açısından bakıldığında 2014 yılı ilk üç çeyrek verileri itibariyle inşaat sektörü cari fiyatlarla ülkede 26.4 milyar Dolarlık (219 milyar Peso) doğrudan gelir sağlamaktadır. Bununla birlikte sektörün özelliği itibarıyla yaratılan dolaylı gelirlerle birlikte inşaat sektörünün ülkenin milli gelirine katkısı çok daha fazladır. Özellikle istihdama sağladığı katkı açısından inşaat sektörü ekonomik ve sosyal açıdan vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Bakanlar Kurulu Başkanlığı makamının internet sayfasında yer alan bilgiler çerçevesinde, 2014 yılında ulusal bütçe kapsamında; enerji konusuna 5.674 milyon Dolar, karayolu yapımına 2.918 milyon Dolar, sosyal konut inşası ve iyileştirmesine 3.940 milyon Dolar, su ve atık su sistemine 1.637 milyon Dolar, haberleşme sektörüne 332.51 milyon Dolar yatırım yapıldığı belirtilmektedir. 2013 yılı ile kıyaslandığında söz konusu yatırımların %57 oranında artış gösterdiği vurgulanmaktadır.

Ayrıca, Federal Planlama, Kamu Yatırımları ve Hizmetler Bakanlığı’nın internet sitesinde;

- 2003-2014 döneminde 881.685 adet konutun inşasının tamamlandığı, halen federal programlar kapsamında 137.505 adet meskenin, diğer programlar kapsamında ise 61.876 adet meskenin inşasının devam ettiği ve toplam 4.5 milyon kişinin faydalandığı,

- 2002 yılında 992 kilometre uzunluğunda olan otoyolların 2014 yılında 2.820 kilometreye ulaştığı, benzer şekilde 2002 yılında 31.000 kilometre uzunluğundaki asfalt karayollarının 2014 yılında 35.200 kilometreye yükseltildiği,

- toplam 8.5 milyon ilave kişinin içme suyu ve atık su sisteminden faydalanmasının sağlandığı ve 2500’den fazla yapısal projenin tamamlandığı,

- “700 okul”; “daha fazla okul-I, II, III”; “üniversitelerin altyapısını geliştirme destek programı” gibi muhtelif programlar kapsamında Arjantin’deki kamu eğitiminin kapsam ve kalitesinin geliştirilmesine yönelik girişimler gerçekleştirildiği ve GSYH’nın %6’sının eğitime ayrıldığı, 2003 yılından bu yana 1736 adet okulun inşasının tamamlandığı ve halen 181 adet okul inşaatının devam etmekte olduğu, 200’den fazla üniversitede çalışmaların tamamlandığı ve toplam 38 ulusal üniversitenin 35’inde çalışmaların sürdürüldüğü,

bilgilerine yer verilmektedir.

Ayrıca, konuyla ilgili olarak Buenos Aires Noterler Birliği tarafından yapılan muhtelif açıklamalarda, 2014 yılında Buenos Aires şehrinde inşa edilen yeni binalarda bir önceki seneye kıyasla kaydedilen artışın %6 düzeyinde gerçekleştiği ve bu oranın 2002 yılından bu yana kaydedilen en düşük artış olduğu belirtilmiş, diğer taraftan, 2014 yılında gerçekleşen emlak satışlarının üstüste 3. yıl azalış gösterdiği ve 2013 yılına kıyasla %6.2 oranında gerilediği rapor edilmiştir.

2015 Yılı Beklentileri

Son inşaat sektörü beklenti anketine göre, 2015 yılı beklentileri bakımından, kamu ve özel sektör projelerinde çalışan firmaların görüşleri farklılık arz etmektedir.

Bu çerçevede, kamu projelerinde çalışanların %58.3'ü 2015 yılında faaliyetlerinde bir değişiklik olmayacağını, %29.2'si artış öngördüğünü, %12.5'i ise azalma beklediğini dile getirmiştir. Diğer taraftan, özel sektör projelerinde çalışan firmaların %50'si 2015 yılında faaliyetlerinde değişme öngörmediklerini, %14.3'ü artış öngördüğünü, %35.7'si ise azalma beklediğini ifade etmiştir.

Özel kesime iş yapan firmaların %57.1'i yılın ilk çeyreğinde, %28.6'sı ikinci çeyrekte, %14.3'ü ise üçüncü çeyrekte faaliyetlerinde artış olacağını öngörmektedir. Faaliyetlerde düşüş bekleyenlerin %29.1'i ekonomik faaliyetlerdeki yavaşlamayı, %23'ü özel kesim yatırım eksikliğini, %14.6'sı kamu kesimi yatırım eksikliğini ve %12.5'i kredi maliyetlerini gerekçe olarak belirtmişlerdir.

Kamu projelerinde çalışan şirketlerin ise %47.5'i yılın ilk çeyreğinde, %43.4'ü yılın ikinci üç aylık döneminde, %9.1'ise son çeyrekte faaliyetlerinde artış beklemektedir. Kamu kesimine iş yapan şirketlerden faaliyetlerde düşüş bekleyenlerin ise %59.3'ü kamu projelerindeki eksikliği, %13.6'sı özel kesim yatırım eksikliğini, %12'si ekonomideki yavaşlamayı sebep göstermişlerdir.

Ağırlıklı olarak özel kesim projelerinde çalışan şirketlerin istihdam ettikleri personel konusundaki beklentileri bakımından %60'ı bir değişiklik olmayacağını, %33'ü azalma yaşanacağını, %6.7'si ise artış kaydedileceğini beklediklerini dile getirmişlerdir. Aynı konuda, ağırlıklı olarak kamu projelerinde çalışan firmaların ise %66.7'si bir değişiklik öngörmediklerini, %20.8'i azalma, %12.5'i artış gerçekleşmesini tahmin ettiklerini belirtmişlerdir.

Özel kesim projeleri şirketlerinin %53.3'ü kredi ihtiyaçlarının artacağını, %26.7'si bir değişiklik beklemediklerini, %20'si kredi kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Buna mukabil kamu kesimi ağırlıklı çalışan şirketlerin %58.3'ü kredi kullanım ihtiyaçlarında değişiklik öngörmediklerini ve kalan %41.7'si kredi ihtiyaçlarının artacağını bildirmişlerdir.

2015 yılı için Federal Planlama, Kamu Yatırımları ve Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmesi planlanan projelere ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 14: Federal Planlama, Kamu Yatırımları ve Hizmetler Bakanlığı Projeleri

Program	Bütçe (milyon Peso)
Elektrik sistemi (CAMMESA bünyesinde)	\$71.862
Karayolu çalışmaları	\$22.228
Sosyal konut yapımı	\$18.449

Doğal gaz altyapı çalışmaları	\$7.917
Su ve atık su çalışmaları (ENOHSA bünyesinde)	\$4.250
NORTE GRANDE (Great North) karayolu ve su sistemi çalışmaları	\$3.849
Yüksek gerilim hattı çalışmaları	\$2.955
Trust Fund fo Residential Consumption of Liquefied Petroleum Gas - Social Carafe	\$2.371
Okul ve üniversite inşaatı	\$1.541
Diğer	\$17.760
Toplam	\$153.181

Kaynak: Bakanlar Kurulu Başkanlığı

2015 Yılı Gelişmeleri (Ocak-Haziran) - Özet

Cumhurbaşkanı Fernández tarafından yapılan ulusa seslenişte, diğer konuların yanısıra, inşaat sektöründe yılın ilk çeyreğinde %5.3 oranında büyüme gerçekleştiği beyan edilmiştir. Mart ayında Buenos Aires şehrinde gayrimenkul sektörünün %23.6 oranında büyüdüğü, Buenos Aires eyaletindeki satışların ise %14 oranında arttığı hususlarına basında yer verilmiştir.

Buenos Aires Noterler Birliği tarafından açıklanan verilere göre, Buenos Aires şehrindeki gayrimenkul satışlarında 2015 yılı Mart ayında başlayan ve Nisan ayında da devam eden artış trendi Mayıs ayında da geçerliliğini korumuştur. Bu çerçevede, bir önceki yıla kıyasla Mayıs ayında %7.9 oranında artış gözlenmiştir. Diğer taraftan, Ocak-Mayıs dönemindeki satış düzeyi 12,091 adet düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu olumlu gelişmelere ve kaydedilen yüksek oranlı artışa rağmen, sektörün son 10 yılda Ocak-Mayıs dönemi itibariyle en yüksek performansını gösterdiği 2008 yılına (25,816 satış) kıyasla satışların hala çok düşük düzeyde olduğu, mevcut artış trendi devam ederse ancak 2013 yılındaki yıllık satış seviyenin yakalanmasının mümkün olabileceği hususlarına işaret edilmiştir.

Öte yandan, INDEC tarafından açıklanan verilere göre inşaat sektörü bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, Nisan ayında %10 oranında, 2015 yılının ilk çeyreğinde ise %6.7 oranında büyümüştür. Benzer şekilde IERIC verileri çerçevesinde Nisan ayında sektördeki istihdam %9 oranında artış göstermiştir. Söz konusu artış oranı Ekim 2011'den bu yana kaydedilen en yüksek oran olup, mevcut durumda 416,535 kişinin kayıtlı olarak sektörde çalıştığı anlamına gelmektedir. Nisan verilerinin istihdamın artış gösterdiği üstüste dördüncü ay olduğu ve Ocak-Nisan dönemindeki istihdam artışı toplamının %5.5 seviyesine ulaştığı bildirilmiştir.

Olumlu gelişmelere rağmen, bugünkü istihdam seviyesinin, sektörün en iyi durumda olduğu 2008 yılındaki duruma kıyasla %7.1 oranında geride olduğu, en kötü durumda olduğu 2011 ve 2012 yıllarındaki düşük istihdam seviyesinden sadece %1.7 düzeyinde daha iyi durumda bulunduğu hususuna dikkat çekilmektedir. Bununla birlikte, inşaat sektörünün diğer sektörlerle kıyasla en iyi performansı gösterdiği ve toparlanmaya çalışan diğer sektörlerden farklı olarak ekonomiye olumlu katkıda bulunduğu gerçeğinin de altı çizilmektedir.

Müteahhitlik Sektörünün Ülke Ekonomisindeki Yeri

Arjantin'in toplam sabit sermaye yatırımları, son yıllarda GSYH'nin %20'sini aşmış durumdadır. INDEC tarafından geriye dönük revize edilmiş verilere göre, 2011 yılında GSYH'nin %22,7'si düzeyinde olan toplam sabit sermaye yatırımları, 2012 ve 2013 yıllarında %21, 2014 yılında ise geçici veriler çerçevesinde %19,7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 15: İnşaat Sektörü Sabit Sermaye Yatırımları (%)*

	2009	2010	2011	2012	2013**	2014***
Toplam Sabit Sermaye Yatırımları (SSY) Artış Oranı	-14,6	22	19,4	-7	3,1	-4,7
İnşaat Sektörü SSY Artış Oranı	-5	9,8	8,1	-3,3	2,6	2,7
İnşaat Sektörünün Toplam SSY İçindeki Payı	63,5	59,1	56,5	59,3	58,3	62,0

Kaynak: INDEC. * Veriler INDEC tarafından geçmişe dönük olarak revize edilmiştir. ** Geçici *** Ocak-Eylül

İnşaat sektöründeki sabit sermaye yatırımları 2009 yılında %5 oranında daraldıktan sonra, 2010 yılında %9,8 ve 2011 yılında da %8,1 oranında artış kaydetmiştir. 2012 yılında %3,3 oranında gerileyen inşaat yatırımlarının toplam yatırımlar içindeki payı, diğer alanlardaki yatırımlardaki düşüşler daha yüksek oranlarda gerçekleştiği için %59,3'e yükselmiştir. 2014 yılının ilk dokuz aylık dönemi itibariyle ise sözkonusu pay %62 olarak kaydedilmiştir.

İnşaat sektörü, ülkedeki toplam sabit sermaye yatırımlarının yarısından fazlasını çekmektedir. İnşaat sektöründeki yatırımlar yıllar itibariyle Peso cinsinden artış göstermekle birlikte, Peso'nun Dolar karşısındaki değer kaybı nedeniyle Dolar cinsinden hesaplandığında toplam değer bakımından artış göstermemektedir.

Tablo 16: İnşaat Sektörünün GSYH İçerisindeki Payı (%)*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013**	2014***
GSYH Büyüme	3,1	0,1	9,5	8,4	0,8	2,9	-0,8
İnşaat Sektörü Büyüme	1,5	-3,7	5,9	9,4	-2,5	1,9	-0,2
Sektörün GSYH İçindeki Payı	5,4	5,2	4,9	4,8	4,8	4,7	5,4

Kaynak: INDEC. * Veriler INDEC tarafından geçmişe dönük olarak revize edilmiştir. ** Geçici *** Ocak-Eylül.

İnşaat sektörünün reel büyüme oranı, 2005 yılında %20,4, 2006 yılında %17,9 gibi GSYH büyüme oranının iki katını geçen değerlere ulaşmıştır. Sektörde yaşanan yüksek oranlı büyümeler neticesinde sektörün GSYH içindeki payı sürekli yükselmiştir. 2008 yılı itibarıyla inşaat sektörü GSYH'nin %5,4'üne ulaşmıştır.

2009 yılındaki küresel kriz ülkedeki inşaat sektörünü daha derinden etkilemiş ve genel ekonomide %0,1 oranında bir büyüme gerçekleşmesine rağmen inşaat sektörü %3,7 oranında daralmıştır. 2010 yılında yaşanan ekonomik büyüme inşaat sektörünü de canlandırmış, 2011 yılında ise inşaat sektörü %9,4'lük büyüme oranı ile genel ekonomideki büyümenin üzerinde bir genişleme yakalamıştır.

2012 yılı inşaat sektörü açısından olumsuz bir yıl olarak geçmiştir. Hem genel ekonomideki duraklama, hem de Hükümetin döviz politikası ile bağlantılı olarak, Dolarizasyon oranı son derece yüksek olan sektör derinden etkilenmiştir. Sonuç itibarıyla, genel ekonomi %0,8 oranında büyüme kaydetmesine rağmen inşaat sektörü %2,5 oranında daralmıştır. 2013 yılında pozitif bir seyir izleyen sektörün büyümesi, 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde ise negatif olarak kaydedilmiştir.

2008-2013 yıllık verileri çerçevesinde incelendiğinde, inşaat sektörünün GSYH içerisindeki payının düzenli olarak azaldığı gözlenmektedir.

Tablo 17: 2014 Yılı İnşaat Sektörü Aylık Büyüme Oranı (%)

	Bir Önceki Aya Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Aya Göre	Ocak Ayından İtibaren Bir Önceki Yılın Aynı Aya Göre Kümülatif
Ocak	1,4	2,1	2,1
Şubat	-9,6	-5,5	-1,7
Mart	10,0	-4,2	-2,6
Nisan	3,6	-2,6	-2,6
Mayıs	1,4	-4,6	-3,0
Haziran	-4,3	0,6	-2,4
Temmuz	3,0	-1,5	-2,3
Ağustos	3,7	-2,6	-2,3
Eylül	8,4	7,3	-1,2
Ekim	3,8	4,9	-0,5
Kasım	-8,7	0,1	-0,5
Aralık	-9,8	0,3	-0,4

Kaynak: INDEC.

Sektörün alt kalemleri itibarıyla incelendiğinde 2012 yılında çoğu alt sektörde daralma gerçekleştiği görülmektedir. Bu dönemde, konut inşaatı %2,4, diğer bina inşaatı %4,8, yol inşaatı %6,9 ve diğer altyapı inşaatı %7,9 oranında daralırken sadece petrol inşaatı %9,0 oranında büyümüştür. 2009 yılındaki daralma ile karşılaştırıldığında, anılan sene en büyük düşüşü gösteren petrol inşaatının 2010-2012 döneminde önemli bir büyüme gerçekleştirdiği dikkati çekmektedir. Diğer taraftan, 2012 yılında özel sektör inşaat izinleri %9,3 azalarak tüm yıl boyunca 7,4 milyon m²'ye gerilemiştir. 2013 yılında sadece petrol inşaatında %3,3 oranında daralma yaşanırken, diğer bütün alt grup faaliyetlerinde artış gözlenmiştir. 2014 yılında ise diğer bina inşaatı, yol inşaatı ve diğer altyapı inşaatı alt sektörlerinde daralma kaydedilirken, konut inşaatı az bir miktar büyüme göstermiştir. 2014 yılındaki tek kayda değer büyüme, petrol alt sektöründe gözlenmiştir.

Tablo 18: İnşaat Alt Sektörleri Büyüme Oranları (%)*

	Konut İnşaatı	Diğer Bina İnşaatı	Petrol İnşaatı	Yol İnşaatı	Diğer Altyapı İnşaatı
2008	5,7	3,5	1,9	2,7	1,9
2009	2,3	-2,1	-53,3	-6,6	-5,0
2010	8,7	8,7	33,1	9,1	9,1
2011	7,3	8,2	8,1	10,2	9,9

2012	-2,4	-4,8	9,0	-6,9	-7,9
2013	3,1	5,8	-3,3	7,9	9,0
2014	0,1	-1,8	7,4	-1,7	-2,9

Kaynak: INDEC. * Veriler INDEC tarafından geçmişe dönük olarak revize edilmiştir.

2014 yılında inşaat malzemelerinin kullanımının 2013 yılına kıyasla asfalt ve portland çimento hariç olmak üzere değişen oranlarda artış kaydettiği gözlenmiştir.

Tablo 19: 2014 Yılı Aralık Ayı İnşaat Malzemeleri Kullanımı (%)

	Bir Önceki Aya Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Ayna Göre	Ocak Ayından İtibaren Bir Önceki Yılın Aynı Ayna Göre Kümülatif
Asfalt	-9,0	1,0	-5,3
Portland Çimento	-10,5	-2,5	-3,5
İnşaat Demiri	-8,0	-8,1	0,5
Tuğla	-9,4	0,8	2,2
Seramik	-7,9	15,1	12,6
İnşaat Boyası	-14,1	28,3	0,9

Kaynak: INDEC.

En son resmi üretim istatistiklerine göre 2013 yılında, bir önceki yıla kıyasla, seramik üretimi 28.1 milyon m²'den 24.8 milyon m²'ye yükselmiştir. Benzer şekilde çimento üretimi 10.7 milyon ton seviyesinden 11.9 milyon ton seviyesine, boya imalatı ise 179 bin tondan 197 bin ton seviyesine yükselmiştir.

Tablo 20: Yıllar İtibariyle Başlıca İnşaat Malzemeleri Üretimi

	Yer ve Duvar Seramikleri (Bin m ²)	Çimento (Bin Ton)	İnşaat Boyası (Bin Ton)
2008	36.651	9.703	175
2009	27.730	9.385	159
2010	34.568	10.423	173
2011	33.331	11.592	183
2012	28.114	10.716	179
2013	24.784	11.892	197

Kaynak: INDEC

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren işletme sayısı 2008 yılı sonunda 25 binin üzerine çıktıktan sonra 2009 yılındaki daralmayla birlikte gerilemeye başlamış ve 22 binin altına düşmüştür. 2010 yılında tekrar artış eğilimine giren firma sayısı 2013 yılına kadar olan dönemde düzenli olarak artış kaydetmiş ve 2013 yılında 25 bin sınırını geçmiştir. Bununla birlikte, 2008 yılındaki şirket sayısının yakalanması 2013 yılında da mümkün olamamıştır. Diğer taraftan, 2014 yılında şirket sayısında tekrar aşağı yönlü bir seyir gözlenmiş ve 23 bine düşmüştür. Söz konusu veriler, 2009 yılındaki krizin etkisini ve kriz ile bağlantılı olarak uygulamaya konulan ekonomik önlemlerin yansımalarını doğrudan göstermektedir.

Tablo 21: Yıllar İtibariyle İnşaat Şirket Sayısı

Yıl	Toplam İşletme	Şahıs İşletmeleri	Tüzel Kişi Şirketler
2005	18.361	10.112	8.249
2006	21.536	11.943	9.593
2007	23.925	13.134	10.791
2008	25.201	13.756	11.445
2009	21.918	11.095	10.823
2010	21.941	10.826	11.115
2011	24.359	12.052	12.307
2012	24.164	11.670	12.494
2013	25.049	12.186	12.863
2014	23.092	10.805	12.287

Kaynak: IERIC

Sektörde faaliyette bulunan işletmelerin çoğunluğu, şahıs işletmeleri ya da oldukça küçük ölçekli işletmeler niteliğindedir. Toplam şirketlerin %60,5'i inşaat şirketi, %29,3'ü müteahhit ve %10,2'si taşeron statüsündedir. Toplam işletme sayısının %73,6'sı 1-9 işçi çalıştırmaktadır. İşletmelerin sadece %0,1'i 500 kişinin üzerinde işçi çalıştırmaktadır. Genel olarak incelendiğinde toplam işletmelerin %95'i 50 kişinin altında işçi çalıştıran işletmeler niteliğindedir.

İnşaat şirketlerinin yarısından fazlası Buenos Aires şehri (%17,6) ile eyaletinde (%33,4) yer almaktadır. Toplam inşaat şirketi açısından Santa Fe eyaletinin payı %8,8 ve Cordoba eyaletinin payı %7,6 seviyesinde bulunmaktadır. Diğer eyaletlerin payı ise oldukça gerilerde yer almaktadır.

2014 yılında, Kasım ayı hariç olmak üzere, yıllıklandırılmış inşaat şirketi faaliyetlerinde azalma gözlenmiştir. Yıl sonunda bu azalış %7,8 oranına ulaşmıştır. Faaliyetlerdeki azalış, 2009 yılından bu yana en yüksek düşüşe tekabül etmektedir.

Bölgesel olarak bakıldığında en büyük düşüş Pampa bölgesinde gözlenmiştir. Buenos Aires şehri hariç bırakıldığında, Buenos Aires eyaleti kapsamında yer alan toplam beş bölgenin dördünde şirket sayısındaki azalma oranı ulusal ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

2014 yılında şirket sayısında artma gözlenen tek bölge Tierra del Fuego eyaleti olmuştur.

Şirket sayısının en çok azaldığı grup daha az karmaşık yapıya sahip olan firmalar olmuştur. Bu çerçevede, şahıs şirketlerinin sayısı %11 oranında düşüş gösterirken, hem anonim, hem de limited şirketlerdeki kapanma oranı %4'ten az gerçekleşmiştir.

İnşaat şirketlerinin ve üstlenicilerin toplam şirket sayısı içerisindeki payı 2008 yılında %42,6'dan 2014 yılında %39,2'ye gerilemiştir

2008 yılı sonuna kadar süren son yıllardaki canlılığın en önemli yansımalarından biri sektörde istihdam edilen kişi sayısındaki artış olmuştur. Toplam istihdamın yaklaşık %6'sının sağlandığı inşaat sektöründe çalışan kişi sayısı, 2006 yılının dördüncü döneminde yaklaşık 373 binden, 2008 yılının dördüncü döneminde 408 bine ulaşmıştır. Ancak 2009 yılındaki kriz sırasında

sektörde hızlı bir iş kaybı başlamış ve toplam istihdam 379 binlere kadar gerilemiştir. 2010 ve 2011 yıllarında ise istihdamda yukarı doğru bir eğilim gözlenmiştir. 2011 yılı sonunda bir önceki yıla göre inşaat sektöründeki istihdam sayısı %5,2 oranında artarak 419 bin kişiye ulaşmıştır.

Tablo 22: İnşaat Sektörü İstihdamı

		Çalışan Sayısı	Değişim (%)	Ortalama Ücret (Arjantin Pesosu)	Ücret Değişimi (%)
2013	Kasım	404.092	0,8	5.987,9	17,4
	Aralık	387.510	0,7	8.789,9	20,4
2014	Ocak	381.368	-0,5	6.151,3	18,0
	Şubat	380.439	-1,7	5.823,8	15,8
	Mart	384.018	-2,6	6.300,5	17,6
	Nisan	382.339	-4,5	7.066,8	28,5
	Mayıs	387.072	-3,4	7.387,8	34,5
	Haziran	387.041	-1,7	9.929,4	23,0
	Temmuz	389.194	-2,2	7.795,6	24,7
	Ağustos	388.235	-3,0	7.645,5	25,3
	Eylül	391.496	-2,7	7.727,4	32,9
	Ekim	400.991	-2,2	8.034,5	28,1
	Kasım	400.589	-0,9	7.655,2	27,8
Aralık	388.575	0,3	11.197,6	27,4	

Kaynak: IERIC

2012 yıl başından itibaren sektörde tekrar istihdam azalmaya başlamış 2012 yılı sonunda %8,1 gerileyerek 385 bine düşmüştür. 2013 yılında istihdam dalgalı bir seyir izlemiş, seneye 383 bin kişi seviyesinde ve %6.5 oranında azalışla başlamış, azalış oranı giderek düşerek Ağustos ayına kadar devam etmiştir. Ağustostan itibaren istihdam artışı kaydedilmeye başlanmış, Ekim ayında 410 bin kişiyi bulan istihdam, sene sonuna kadar 2012'ye kıyasla artışını sürdürse de, azalmaya başlayarak 2013 yılını 387.5 bin kişilik istihdam düzeyi ile tamamlamıştır.

Yılın ilk 11 ayı dikkate alındığında, 2014, sektördeki istihdam seviyesinin düşüş gösterdiği üstüste üçüncü yıl olmuştur.

2014 yılının ikinci yarısında büyük ölçekli inşaat şirketleri daha iyi performans göstermiştir. Bu itibarla, yılın ilk üç çeyreğinde istihdam artışı temelde büyük ölçekli firmalara bağlı olarak artmıştır.

Yıl boyunca şirket başına düşen ortalama kayıtlı istihdam 13.2 olarak gerçekleşmiş, bu veri, 2013 yılına göre %1.4 oranında, 2008 yılına kıyasla ise %8.3 oranında düşüş göstermiştir. Bu sonucun oluşmasında, 500'den fazla işçi çalıştıran şirketlerdeki ortalama istihdam oranının düşüklüğü etkili olmuştur.

2014 yılı Aralık ayı itibarıyla şirketlerin istihdam sayısına göre gruplanması, şirket başına düşen istihdam sayısı ve ücret ortalaması gibi bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 23: 2014 Aralık İtibariyle Şirketlere Kayıtlı İşçi Sayısı ve Ortalama Ücret (Peso ve Pay)

Şirket Büyüklüğü (Çalışan Sayısı)	İşçi Sayısı	Ortalama Ücret (Peso)	Şirketler	Şirket Başına İşçi Sayısı	İşçi Ücretlerinin Payı
0-9	65.443	8.539,5	73,6%	3,0	16,8%
10-19	49.459	8.641,2	12,5%	13,4	12,7%
20-49	79.843	9.475,2	8,9%	30,4	20,5%
50-79	42.319	10.423,0	2,3%	61,7	10,9%
80-99	17.967	11.347,3	0,7%	88,3	4,6%
100-199	50.239	12.251,2	1,3%	135,2	12,9%
200-299	24.657	13.505,3	0,4%	237,5	6,3%
300-499	21.379	14.112,2	0,2%	368,5	5,5%
500 ve fazlası	37.271	19.967,3	0,1%	851,6	9,6%
TOPLAM	388.575	11.197,6	100,0%	13,2	100,0%

Kaynak: IERIC

Pazara Girişte Kullanılabilecek Enstrümanlar

Arjantin’de ekonomik sektörler politik alanda oldukça güçlü lobilere sahiptir. İş çevrelerinin ekonomik çıkarları ve beklentileri politik kararlarla aniden değişme riski taşıdığından Türk firmalarının ülkedeki olası inşaat yatırımlarını tek başına yapmak yerine Arjantinli büyük şirketlerle ortak olarak yapmasında fayda bulunmaktadır. Böylece politik risklerden bir ölçüde korunma sağlanabilecektir.

Arjantinli firmalar nükleer enerji dahil santral ve benzeri yatırımlarda oldukça tecrübe kazanmışlardır. Bu anlamda, Bolivya ve Venezüela gibi enerji kaynakları bol olan ülkelerdeki rafineri ve santral yapımlarında Arjantinli şirketlerin etkinliği söz konusudur. Bu bölgelere Türk şirketlerince yapılabilecek olası yatırımlarda Arjantin firmalarının hem deneyimlerinden, hem de bölge ile olan kültürel yakınlıklarından faydalanmak mümkündür.

Diğer taraftan, Arjantinli yetkililerin başta Orta Asya olmak üzere Kafkasya, Ortadoğu ve Afrika’ya açılmak istediği ve bu konuda oldukça geç kalmış oldukları konusunda sık sık yorumlarda buldukları bilinmektedir. Türkiye’nin bu bölge ile olan coğrafi ve kültürel yakınlığı, Arjantin inşaat firmaları için işbirliği imkanı doğurmaktadır. Türk firmalarının bu bölgelerdeki projelerinde Arjantinli firmalarla işbirliğine gidilebileceği düşünülmektedir.

Projelerin Finansmanının Genel Olarak Ne Şekilde Sağlandığı

Ülkede faaliyet gösteren inşaat firmalarının sorunlarının başında yeterli finansman kaynaklarına ulaşım zorluğu gelmektedir. İnşaat sektörünün yatırımlardaki ağırlığına rağmen ülkedeki toplam kredilerden aldığı pay oldukça düşüktür. Toplam inşaat sektörü yatırımlarının yaklaşık beşte biri kamu kaynaklarıyla gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan, ilgili sector kuruluşunun verdiği bilgilere göre ülkede Kamu-Özel Kesim İşbirliği (PPP) veya Yap-İşlet-Devret metodları ile

inşaat projesi gerçekleştirilmesi uygulamaları bulunmamaktadır. Bu nedenle, dışarıdan finansman kaynağı getirilmeden ülkede iş yapmanın oldukça zor olduğu belirtilmektedir.

Arjantin’de kamu kaynakları ile finanse edilen projeler sadece Arjantin firmalarına açık bulunmaktadır. Uluslararası kuruluşlardan sağlanan kredilerle gerçekleştirilen projeler ise yabancı firmalara açıktır. Özel kaynaklarla finanse edilen projelerde yerel işçi çalıştırılması, karşılıklılık ilkesine uyulması, yerel firmalarla ortaklık oluşturulması, dış finansman sağlanması gibi zorunluluklar getirilebilmektedir.

2002 krizinden sonra uluslararası fonlara ulaşmakta zorluk çeken Arjantin’in bu dönemdeki altyapı yatırımlarında Dünya Bankası ve Amerika Kalkınma Bankası (Inter-American Development Bank-IDB)’nin finansman imkanları önemli rol oynamıştır. Yolların iyileştirilmesi, çeşitli su ve nehir havzalarının ıslahı gibi projelerin önemli bir kısmı bu kuruluşlarca finanse edilmiştir. 2004-2006 döneminde Dünya Bankasının Arjantin’e sağladığı altyapı kredileri 800 milyon Doları aşmıştır. IDB, daha önce onaylanmış projelerin finansmanı kapsamında 2012 yılında Arjantin’e 1,2 milyar Dolar tutarında krediyi onaylamıştır. Ayrıca yine IDB tarafından, 2012 Aralık ayında, 2013 yılında Arjantin’e 6 milyar Dolar kredi verilmesini onaylanmıştır. Kredinin tamamının altyapı, sosyal politikalar gibi konulara ayrılması öngörülmektedir. Hükümetin yürüttüğü yaklaşık 6,1 milyar Dolar tutarındaki projenin bir bölümünün finansmanı Dünya Bankası kaynaklarıyla sağlanmaktadır. Dünya Bankasının Latin Amerika ve Karayipler’den sorumlu Başkan Yardımcısı Hasan Tuluy, 2012 yılında Arjantin’e gelerek Devlet Başkanı ile yaptığı görüşmede bu ülkeye tahsis edilen Dünya Bankası kredilerinin devam edeceğini açıklamıştır.

Bu çerçevede, 2013 yılında IDB tarafından verileceği açıklanan ve demiryollarının geliştirilmesi için kullanılmak şartıyla sağlanacak olan 1,2 milyar Dolar kredi kapsamında, 300 milyon Dolarlık ilk dilim, Plaza Constitucion-La Plata hattı için kullanılmak üzere onaylanmıştır.

2013 yılında yine IDB tarafından, Arjantin’in kuzey bölgesindeki karayolları ağının iyileştirilmesine yönelik kullanılmak üzere, 300 milyon Dolar tutarındaki kredinin onaylandığı açıklanmıştır.

Buna ek olarak, 2013 yılında Dünya Bankası tarafından Arjantin’e önümüzdeki üç yıllık sürede, sağlık, eğitim ve kırsal kalkınma konularında kullanılmak üzere 3 milyar Dolar tutarında kredi açılması konusunda anlaşma imzalanmıştır.

Diğer taraftan, Arjantin’in Cordoba Eyaleti’nde Kanada teknolojisi ile kurmayı planladığı nükleer santral için Latin Amerika Kalkınma Bankası ile Arjantin Planlama Bakanlığı arasında 1,2 milyar Peso tutarında kredi anlaşması imzalanmıştır.

IDB tarihsel olarak Arjantin’in kalkınması konusunda destek sağlayan başlıca çokuluslu partner durumundadır. Yıllık onaylanan kredi tutarı ortalama 1.36 milyar Dolar düzeyindedir. Mevcut aktif kamu sektörü projeleri portföyü kapsamında 54 proje yer almakta olup, toplam değeri 9.2064 milyar Dolar düzeyindedir ve bu meblağın %42’sinin (3.8747 milyar Dolar) geri ödemesi henüz gerçekleşmemiştir. Bahsekonu portföyün %61’i büyümenin ve rekabet gücünün artırılmasına (ulaştırma, enerji, bilim ve teknoloji, kırsal ve tarımsal kalkınma, turizm); %28’i sosyal kalkınmaya (içme suyu ve arıtma, eğitim, sağlık, sosyal kalkınma, kırsal kalkınma); %11’i

ise idarenin geliştirilmesine (kamunun modernizasyonu, mali yönetim, vatandaşların güvenliği) yönelik projeleri kapsamaktadır.

Kentsel karayolları konusunda faaliyet gösteren AUSA firmasının “Karayolu Güvenliği ve Kent Mobilizasyonu” projesi, Buenos Aires şehrinde yol güvenliğinin artırılmasını amaçlayan yatırım planlarından oluşmaktadır. 4 Haziran 2014 tarihinde onaylanmış olan projenin toplam maliyeti 260 milyon Dolar olup, 130 milyon Dolarlık kredi sağlanmıştır.

Reconquista Nehir Havzası'nın çevre koşullarının iyileştirilmesine yönelik olarak kullanılmak üzere IDB 230 milyon Dolar krediyi onaylamıştır. Proje kapsamında, bölge halkının maruz kaldığı sağlık risklerini azaltabilmek ve atık yönetiminin geliştirilmesini sağlamak amacıyla su, atık su ve drenaj sistemi yatırımlarının artırılması öngörülmektedir. Proje sonrasında yaklaşık 1,500 kişinin yeniden bölgeye yerleşmesinin ve bu ailelerin yaşam koşullarında kaya değer bir iyileşmenin sağlanabileceği öngörülmektedir.

Makine-Ekipman ve Kalifiye İşgücü Sıkıntısına İlişkin Bilgiler

Mevcut teknik elaman sayısı, halen inşaat sektörünün talebini karşılayabilmekle birlikte ileriki yıllarda sıkıntı yaşanabileceği ifade edilmektedir. Toplam üniversite mezunlarının yaklaşık %10'u mühendislik ve benzeri bölüm mezunlarından oluşmaktadır. Bunların da yaklaşık beşte biri inşaat sektöründe istihdama uygun bölüm mezunlarından müteşekkildir. Ekonominin kriz yılları hariç gösterdiği performansı tekrar yakalaması durumunda, inşaat sektörünün yıllık yaklaşık 50-60 bin kişilik bir ilave istihdam yaratabileceği hesaplanmaktadır. Böyle bir büyüme varsayımı altında, eğitim sisteminde ciddi bir yenilik yapılmadığı takdirde, ülkedeki mühendis ve diğer teknik eleman sayısının sektörün talebini karşılamakta yetersiz kalması söz konusu olacaktır.

Müteahhitlik Sektöründe Diğer Ülkelerin Ağırlığı

Tablo 24: İnşaat Sektörü Dış Gelir Dengesi (Milyon ABD Doları)

	2008	2009	2010	2011*	2012*	2013*	2014**
Denge	2	0	60	29	-11	-5	-1
Giriş	30	18	65	47	3	4	3
Çıkış	-28	-17	-4	-17	-14	-9	4

Kaynak: INDEC. *Revize ve Geçici. ** Ocak-Eylül.

Ülkenin ekonomik büyüklüğü ve yatırım değerleri düşünüldüğünde, inşaat yatırımları içinde yabancıların etkinliği oldukça düşüktür. Bu anlamda, özellikle inşaat yatırımları açısından Arjantin zor ve riskli bir pazardır. Ödemeler dengesinin hizmet ticareti bölümünde inşaat sektörüne ilişkin veriler de bu tespiti doğrulamaktadır. Ülkenin inşaat sektörünün hızla büyüdüğü yıllarda bile yabancıların Arjantin'den elde ettiği yıllık inşaat geliri oldukça düşük seviyelerde kalmaktadır. Söz konusu değer 2011 yılında 17 milyon Dolar seviyesinde gerçekleşmiş ve 2012 yılında 14 milyon Dolar düzeyine, 2013 yılında ise 9 milyon Dolar düzeyine inmiştir. Yine benzer şekilde, Arjantin'in de yurt dışından elde ettiği inşaat geliri 2008 yılındaki 30 milyon Dolar seviyesinden 2010 yılında 65 milyon Dolara kadar yükselmiştir. 2011 yılında 47 milyon Dolara gerileyen söz konusu değer 2012 yılında daha da azalarak 3 milyon Dolar, 2013 yılında 4

milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu değerler, ülkenin inşaat sektörünün son derece kapalı bir özelliğe sahip olduğunu göstermektedir.

İnşaat sektöründe yabancı firma yatırımları 1990'lı yılların ikinci yarısında hızla artmış, 2002 krizinden sonra ise hızlı bir düşüşe geçmiştir. Arjantin turizmindeki gelişmelere paralel olarak yabancıların ülkedeki otel yatırımlarında artış kaydedilmektedir. 2002 kriziyle durma noktasına gelen otel yatırımları sonraki yıllarda tekrar artarak 2004 yılında 1990'lı yıllardaki zirve seviyesinin üzerine çıkmıştır.

2012 yıl sonunda inşaat sektöründe toplam yabancı yatırım stoku 1.6 milyar Dolar olarak kaydedilirken, ilk beş ülke Uruguay (%26.1), İspanya (%17.5), Brezilya (%14), ABD (%13.2) ve Hollanda (%5.1) olarak sıralanmıştır.

2013 yılında inşaat sektöründeki toplam yatırım stoku 1.311 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, ilk beş sırada yer alan ülkeler Uruguay (%26.7), Brezilya (%24), İspanya (%16.5), ABD (%11.1) ve İsviçre (%4,8) olarak tespit edilmektedir.

Faydalı Görülen Bilgiler

İnşaat sektörüne ilişkin özel düzenlemeler 22250 Sayılı İnşaat Kanunu'nda yer almaktadır. Söz konusu yasaya göre mühendislik ve mimarlık faaliyetleri dahil inşaat sektörü tanımı içinde yer alan faaliyetlere başlayan müteşebbisin 15 gün içinde Çalışma Bakanlığı bünyesinde bulunan İnşaat Sektörü Ulusal Kayıt sistemine kayıt yaptırması gerekmektedir.

Dünya Bankası'nın "Doing Business-2015" Raporuna göre, iş yapma kolaylığı açısından yapılan incelemede Arjantin, 189 ülke arasında 124. sırada yer almış, Latin Amerika ve Karayip ülkeleri arasındaki sıralamada ise Brezilya'nın ardında kalarak sonuncu olmuştur (Bölge ortalaması 60.66 düzeyinde iken Arjantin'in puanı 57.48 seviyesindedir).

Temel konu başlıkları itibariyle incelendiğinde Arjantin tüm ülkeler arasında; şirket kurulumunda 146., inşaat izinlerinin alınmasında 181., elektrik bağlanmasında 104., gayrimenkulun kaydedilmesinde 119., kredi temininde 71., küçük ölçekli yatırımcının korunmasında 62., vergi ödenmesinde 170., sınır ötesi ticarete 128., iş akitlerinin uygulanmasında 63., iflas durumunun nihaileştirilmesinde 83. sırada yer almaktadır.

Rapor'da belirtilen değerlendirmelere göre,

- asgari sermaye miktarının yükseltilmesi nedeniyle işyeri kurma konusu eskiye kıyasla daha zor hale gelmiştir (Bu değerlendirme Rapor'da DB 2014'e atıfla yer almıştır).

- inşaat izinlerinden tahsil edilen ücretlerdeki artışa bağlı olarak izin alınması daha yüksek maliyete yol açmaktadır.

- mülk satışlarında, satışın nihayetlendirilmesi öncesinde noterin vergi idaresinin referans değerlemesini temin etmesi şartının getirilmesine bağlı olarak süreç zorlaşmıştır (Bu değerlendirme Rapor'da DB 2012'ye atıfla yer almıştır).

- otomatik olmayan ithal lisansı uygulamasına son verilmesi nedeniyle ithalat için gerekli işlem sayısı azalmıştır (Bu değerlendirme Rapor'da DB 2014'e atıfla yer almıştır).

2.5. Makroekonomik Gelişmeler

1990'lı yıllarda dış kaynaklı sermayeye dayalı bir büyüme gösteren Arjantin, 2002 sonrasındaki dönemde iç kaynakları esas alan bir büyüme gerçekleştirmiştir. 2003 yılından itibaren hızlı bir büyüme gösteren Arjantin ekonomisinde harcamalar yönüyle özel tüketim harcamaları ile sabit sermaye yatırımlarındaki artış, büyümenin ana kaynağını oluşturmuştur. Ancak, GSYH'ye oranı %25'lere ulaşan sabit sermaye yatırımları Latin Amerika ölçeğinde oldukça yüksek olmakla birlikte Uzakdoğu ile karşılaştırılınca düşüktür.

Bu dönemde, ülke hem cari fazlaya, hem de bütçe fazlasına sahip olmayı başarmıştır. İhracatı artırmaya ve ithalatı kısımaya yönelik politikalar, kur politikalarıyla da desteklenerek ülkenin cari fazla vermesi sağlanmıştır. İhracat, hızlı bir artış sürecine girmiş ve büyümenin itici unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu dönemde ihracatın GSYH içindeki payı hızla artarak 2011 yılı itibarıyla %19'a yükselmiştir.

Arjantin ekonomisi 2011 yılında beklentiler doğrultusunda oldukça iyi bir performans sergilemiştir. Arjantin İstatistik Kurumu (INDEC) verilerine göre bir önceki yılın aynı dönemine göre 2011 yılında toplam büyüme oranı %8.6 olarak gerçekleşmiştir.

Bununla birlikte, ekonomideki olumlu hava 2011 yılının son çeyreğinden itibaren tersine dönmeye başlamış ve mevcut genişlemeci politikaların sürdürülebilirliği kalmamıştır. 2011 yılı Ekim ayında yapılan seçimlere kadar izlenen aşırı popülist politikalar nedeniyle ekonomide oluşan ısınmaya, küresel krizin derinleşmesi ve kurak giden havaların tarım üretimi ve ihracatına olumsuz etkisi de eklenince seçimler sonrası kriz beklentileri artmıştır. Ayrıca, ekonomi, mevcut faktör girdileri itibarıyla potansiyel büyüklüğe yaklaşmış ve dolayısıyla yeni yatırımlar olmaksızın yüksek oranlı yeni büyüme değerlerine ulaşmak zorlaşmıştır. Ülkenin ekonomi politikaları yatırımları caydırdığı için dış yatırım girişi durma noktasına gelmiştir.

Özellikle 2011 yılı Ağustos ayından itibaren döviz kaçıışı artmış, Dolar değer kazanmaya başlamış ve ekonomide sert bir düzeltme hareketi beklentisi oluşmuştur. Büyük bir kısmı yılın son dört ayında olmak üzere 2011 yılında ülkeden çıkan sermaye yaklaşık 22 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. Seçimler sonuçlanıncaya kadar piyasa içi müdahalelerle durumu geçiştirmeye çalışan Hükümet, seçimlerin hemen ardından uyarılma politikaları izlemeye başlamış, döviz alımını izne tabi tutmak suretiyle kısıtlamış, ithalat kısıtlamalarını artırarak 2012 yılı Şubat ayından itibaren ithalatı izne tabi hale getirmiş ve ülke içinde de enerji, doğal gaz, su ve ulaşım hizmetlerindeki devlet sübvansiyonunu aşamalı olarak sonlandırmaya başlamıştır. Ancak, sübvansiyonların kaldırılması yönündeki karara karşı oluşan toplumsal tepki nedeniyle Hükümet geri adım atarak söz konusu kararların bir kısmını uygulamaktan vazgeçmiştir.

Diğer taraftan, küresel krizin derinleşmesi, tarım rekoltesindeki düşüş, Arjantin'in ihracatının büyük bir bölümünün gerçekleştirildiği dönemde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, en önemli pazar niteliğindeki Brezilya ekonomisinin beklenenden daha kötü bir performans sergilemesi gibi faktörler de eklenince ekonominin yavaşlaması kaçınılmaz hale gelmiştir. Nitekim, revize edilmiş veriler çerçevesinde 2012 yılında ekonomik büyüme %0,9 olarak gerçekleşmiştir.

Ülkedeki bazı özel araştırma ve danışmanlık şirketleri ise ekonominin çok düşük oranlı da olsa küçüldüğünü ileri sürmektedir.

Küresel ekonomideki ve Brezilya ekonomisindeki beklentilerin iyileşmesi, tarım rekoltesinde beklenen artış, Ekim ayında yapılacak seçimler dolayısıyla izlenen genişletici politikalar gibi etkenler 2013 yılı ekonomisi açısından büyüme yönlü beklentileri artırmıştır. Bu doğrultuda, 2013 yılı büyüme verisi, revize edilmiş datalar uyarınca %2.9 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014 yılında ise ekonomi %0.5 oranında büyüme kaydetmiştir.

2010 ve 2011 yıllarında ekonomide yaşanan toparlanma istihdama olumlu yansımış ve işsizlik oranı 2011 yılı sonu itibarıyla %6.7'ye kadar düşmüştür. 2012 yılında işsizlik oranı yılın son çeyreği itibarıyla %6,9 düzeyine yükselmiş, 2013 yılında ise resmi veriler çerçevesinde %6,4 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı işsizlik oranı %6,9 olarak kaydedilmiştir.

Tablo 25: Temel Ekonomik Göstergeler

	2011	2012	2013*	2014**
GSYH (Cari Milyar \$)	561,8	596,7	619,3	541,8
GSYH (Milyar \$, SAGP)	867,6	890,3	929,6	947,6
Büyüme (%)	8,6	0,9	2,9	0,5
Dünya GSYH'si İçindeki Payı (%)	0,90	0,88	0.90*	0,88*
Kişi Başına GSYH (Cari, \$)	13.500	14.786	14.972	12.851
Kişi Başına GSYH (SAGP, \$)	21.385*	21.698*	22.404*	22.582
Tüketici Fiyatları (%)	9,5	10,8	10,9	23,9
Cari İşlemler Dengesi (Cari Milyar \$)	-2,3	0.05	-4.6	-5.07
İhracat	84,0	80,3	81,7	71,9
İthalat	74,3	68,5	73,7	65,3
Dış Borç Stoku (Cari Milyar \$)	132,2	142,02	138,37	147,46
Uluslararası Rezervler (Cari Milyar \$)	46,4	43,0	30,6	31,44

Kaynak: IMF, EIU, INDEC. * Revize. ** Geçici

INDEC tarafından uygulanmaya başlanan yeni endeks uyarınca veriler geçmişe dönük olarak revize edilmiştir. Bu çerçevede, üretimin alt sektörleri incelendiğinde, GSYH hesaplamasında kullanılan brüt katma değer itibarıyla 2012 yıllık verileri bakımından; tarım ve hayvancılık (%-8,6), sınai üretim (%-1,6), inşaat (%-2,5), madencilik (%-3,3) daralmıştır. Buna mukabil, balıkçılık (%0,5) ve kamu hizmetleri (elektrik-su-doğalgaz) (%3) bakımından büyüme kaydedilmiştir.

Diğer taraftan, 2013 yılı geçici verileri itibarıyla; tarım ve hayvancılık (%9,9), balıkçılık (%22,7), inşaat (%1,9) ve kamu hizmetleri (elektrik-su-doğalgaz) (%2,8), madencilik (%1,4) ve sınai üretim (%0,3) sektörlerinde büyüme kaydedildiği saptanmaktadır. Hiçbir alt sektöre ilişkin daralma Rapor edilmemiştir.

2014 yılı geçici verilerine göre ise; büyüme kaydedilen sektörlerin tarım ve hayvancılık (%4,3), balıkçılık (%1,3), madencilik (%1,8), kamu hizmetleri (elektrik-su-doğalgaz) (%0,5) olduğu,

buna mukabil sınıai üretim (%-1,3) ve inşaat (%-0,3) sektörlerinde daralma gözlemlendiği belirtilmiştir.

2015 Yılında (Ocak-Haziran Dönemi) Açıklanan Veriler

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından 2015 yılının Nisan ayında yayımlanan World Economic Outlook'ta yer alan bilgiler çerçevesinde, Arjantin'de enflasyonun 2015 yılında %18.6 düzeyinde, 2016 yılında ise %23.2 düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Söz konusu tahmine göre, Arjantin'in dünyada en yüksek 5inci enflasyon düzeyine sahip olacağı öngörülmektedir. Anılan belgede, Arjantin ekonomisinin 2015 yılında %0.3 oranında daralacağı, 2016 yılında ise %0.1 oranında büyüyeceği öngörüsü de belirtilmektedir. Raporla ayrıca, işsizlik oranının 2015'te %7.0, 2016 yılında %8.1 seviyesinde olmasının hesaplandığı ifade edilmiştir.

Ulusal İstatistik Enstitüsü (INDEC) tarafından Haziran sonunda açıklanan verilere göre, yılın ilk çeyreğinde ekonomik büyüme, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %1.1 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılından bu yana kaydedilen en yüksek büyüme oranında iç talebin yanı sıra, inşaat ve tarım sektörlerindeki büyümenin etkili olduğu belirtilmiştir.

Dünya Bankası'nın Haziran ayında açıkladığı veriler kapsamında ise Arjantin'in 2017 yılında uluslararası mali piyasalara tekrar erişim sağlamasının öngörüldüğü, ayrıca, Arjantin ekonomisinin 2015'te %1.1, 2016 yılında %1.8 ve 2017'de (mali piyasalara erişim imkanını edinmesiyle birlikte) %3 oranında büyümesinin beklendiği belirtilmiştir. Rapor'da, ekonominin düşük düzeyde de olsa kaydettiği büyümenin esasen kamu harcamaları sayesinde oluştuğu, özel kesim harcamaları üzerinde çift haneli enflasyonun baskı yarattığı, düşük soya fiyatlarının ihracat gelirini olumsuz etkilediği, kredi notunun düşürülmesinin yatırımcıların güvenini zedelediği hususlarına dikkat çekilmiştir. Rapor'da devamlı, "daha güçlü makroekonomik ortam ve uluslararası sermaye piyasalarına yeniden erişim sağlanması"na bağlı olarak ekonomik faaliyetin önümüzdeki iki yılda toparlanacağı ifade edilmektedir. Ayrıca, rekor düzeydeki soya hasadının, emtia fiyatlarındaki düşüşü telafi etmeye katkı sağladığı vurgulanmıştır.

2014 Yılı Gelişmeleri (Özet)

- 2014 yılının Ocak ayında Peso Dolar karşısında kısa sürede %22 oranında değer kaybetmiş, bu çerçevede, Merkez Bankası'nın döviz rezervlerinin azalışına çare bulmaya ve daha yüksek devalüasyon beklentisine son vermeye çalışan Hükümet, halkın Dolara olan yönelişini durdurabilmek amacıyla döviz satışını belirli koşullar çerçevesinde 27 Ocak 2014 tarihinden itibaren serbest bıraktığını açıklamıştır. Yeni uygulama uyarınca, aktif olarak çalışan (AFIP'te kaydı bulunan kişiler) ve ayda en az 7,200 Peso (900 Dolar) kazanan kişiler, AFIP'e yaptıkları başvuru sonrasında, ayda bir kereye mahsus olmak üzere, gelirlerinin %20'sini aşmayacak şekilde ve her durumda en fazla ayda 2,000 Dolar alabilmektedirler. (Söz konusu oran, yılın ilerleyen dönemlerinde asgari ücret artışına bağlı olarak 8,800 Peso'ya yükseltilmiştir.).

- IMF tarafından eleştirildiği için 2013 yılında değiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılan eski enflasyon ve GSYH hesaplama yönteminin yerine 2014 yılında yeni endeks kullanılmaya başlanmıştır.

- 2013 yılı sonunda Hükümet'in lüks sınıfındaki otomobiller, yatlar, uçaklar ve benzeri taşıtlar için %50'ye varan oranlarda ihdas ettiği lüks vergisi ve otomotiv ihracatının yöneldiği ana pazar olan Brezilya'da ekonomik büyümenin düşük seyretmesine bağlı olarak, 2014 yılında otomotiv üretim, satış ve ihracatında ciddi düşüşler gözlenmiştir. Bu durum, ithal girdiye bağımlı olarak üretimin yapıldığı sektörde ithalatın da azalmasına yol açmıştır.

- Otomotiv sektöründe yaşanan krizin atlatılması amacıyla Hükümet tarafından 23 Haziran 2014 tarihinde, programa dahil olmayı kabul eden marka ve model araçların satın alımında belirli kriterler kapsamında uygun koşullu kredi verilmesine yönelik bir uygulama başlatılmıştır. Üç ay süreyle geçerli olmak üzere yürürlüğe konulan program, ilk uygulama dönemi görece olumlu geçtiği için 25 Eylül 2014 tarihinde ilave üç aylık sürede uygulanmak üzere uzatılmıştır.

- Azalan iç tüketimin canlandırılması amacıyla, iştirak etmeyi kabul eden işyerlerinde tüketim mallarından elektrikli ev aletlerine kadar geniş bir yelpazede ürünü kapsayan ve kredi kartına faizsiz 12 ay vade yapılmasını öngören bir program (Ahora 12-Now 12) başlatılmıştır.

- İç piyasada fiyat artışının Hükümet'in denetimi altına alınabilmesi amacıyla 2013 yılında başlatılmış olan fiyat kontrolü uygulamasına devam edilmiş, uygulama kapsamına alınan ürünlerin sayısında ve uygulamaya dahil olan işyerlerinde artışa gidilmiştir.

- 2001 yılında yaşanan borç krizine bağlı sorunlar 2014 yılında da devam etmiştir. Diğer taraftan, Arjantin'in 2001 krizinden dolayı Paris Klübü'ne olan borcuna ilişkin ödeme takvimi ve koşulları konusunda 2014 yılında uzlaşmaya varılmış, ayrıca ülkenin en büyük enerji firması YPF'de İspanyol Repsol firmasının sahip olduğu çoğunluk hissenin 2012 yılında kamulaştırılmasından dolayı yaşanan uyuşmazlık yine 2014 yılında nihai olarak çözüme kavuşturulmuştur. Bir diğer ifade ile Arjantin Hükümeti'nin uluslararası piyasalarda kredi alabilmesinin temelini hazırlayacak tüm girişimlerde bulunulmuştur.

Ancak, 2005 ve 2010 yıllarında gerçekleştirilen borç yapılandırma anlaşmalarına iştirak etmemiş bir grup fon sahibinin başlattığı mahkeme sürecinde yaşanan gelişmelere bağlı olarak, 30 Temmuz 2014 itibarıyla mali yükümlülüklerinin bir kısmını yerine getiremediği addedildiğinden, ülkenin temerrüde düşlüğü belirtilmiştir.

Ülkenin temerrüde düşmesine yol açan borç sorunu 2014 yılında çözülememiştir. Bazı analistler tarafından, bu sorun giderilmediği sürece Arjantin'in kredi piyasalarına erişim imkanının olmayacağı ifade edilmektedir.

Arjantin Hükümeti, davacı fon sahiplerine, borç yapılandırma anlaşmalarındaki hükümler haricinde bir ödeme teklifinde bulunmayacağını net bir şekilde ifade etmekte ve fon sahiplerinin girişimlerini durdurmak amacıyla, BM, Mercosur, UNASUR gibi uluslararası ve bölgesel örgütlerde konuyu sürekli gündeme getirmektedir.

- Enerji ithalatına bağımlılığın azaltılması ve üretim kapasitesinin artırılması amacıyla yeni petrol yasası hazırlanmış ve yasalaşmıştır.

- ÇHC Devlet Başkanı'nın ziyareti vesilesiyle imzalanan anlaşmalar arasında yer alan ve 11 milyar Dolar mukabili döviz değişimine düşük faiz ve uygun geri ödeme koşulları ile imkan

tanıyan anlaşma hükümleri uyarınca Merkez Bankası rezervlerine 2014 yılında toplam üç seferde yaklaşık 2.3 milyar Dolar düzeyinde döviz girişi sağlandığı haberlere yansımıştır.

- Arjantin'deki pek çok vergi mükellefinin HSBC'nin İsviçre şubelerinde beyan edilmemiş hesapları bulunduğunu tespit eden AFIP, konuya ilişkin başlattığı soruşturma kapsamında konuyu incelemiş ve çok sayıda firma ile önde gelen kişi de dahil olmak üzere soruşturmayı genişletmiştir.

- Arjantin'in uygulamakta olduğu ithalatı kısıtlayıcı önlem ve politikalar aleyhine ABD, AB ve Japonya tarafından 2012 yılında DTÖ'ne yapılmış olan panel şikayeti kapsamında Ağustos 2014'te açıklanan kararda, Arjantin'in uygulamalarının DTÖ kurallarını ihlal ettiğine hükmedilmiş ve ticareti bozucu mahiyetteki uygulamaların DTÖ kurallarına uygun hale getirilmesi talep edilmiştir. Arjantin Hükümeti, temyiz makamına başvuruda bulunmuştur.

- Merkez Bankası Başkanı olarak görev yapmakta olan Carlos Fábrega'nın Kasım 2013 itibariyle atandığı görevinden ayrılmak için 1 Ekim 2014 tarihinde kişisel nedenleri gerekçe göstererek sunduğu istifasının kabul edilmesini müteakip, menkul kıymetler piyasası düzenleme kuruluşu Başkanlığı görevini yürüten Alejandro Vanoli yeni Merkez Bankası Başkanı olarak atanmıştır.

- Arjantin'in ilk uydusu Arsat-1, Ekim ayında Fransız Guyanası'ndan fırlatılmıştır. Yörüngede sabit bir noktada bulunacak olan ve devlet mülkiyetindeki Arsat firması tarafından geliştirilen uydunun başarılı bir şekilde fırlatılmasıyla Arjantin; ABD, Çin, Rusya, Japonya, İsrail, Hindistan ve AB'nin bulunduğu sekiz seçkin ülkeden oluşan grup arasında yerini almış ve bu alandaki ilk Latin Amerika ülkesi olmuştur. Televizyon, internet, telefon hizmetlerinde kullanılacak olan uydunun daha önce sınırlı iletişim imkanlarına sahip olan kırsal alanlar açısından özellikle faydalı olacağı bildirilmiştir. Ayrıca, Arsat-2 ile Arsat-3 uyduları üzerinde çalışılmakta olduğu ve sırasıyla 2015 ve 2017 yıllarında fırlatılmalarının öngörüldüğü ifade edilmiştir.

- MERCOSUR ile AB arasında sürdürülmekte olan ve 2014 yılında tamamlanması öngörülen Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri, tarafların pazara giriş konusundaki tekliflerini teati edememeleri nedeniyle sonuçlanamamıştır.

2015 Yılı Gelişmeleri (Ocak-Haziran)

Genel

- ÇHC ile gerçekleştirilen döviz değişim anlaşması kapsamında dördüncü taksit borç alımı 13 Ocak 2015 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 400 milyon Dolar tutarında borç alınmıştır. Son transfer sonrasında ÇHC'den alınan borcun yaklaşık 2.4 milyar Dolar düzeyine yükseldiği belirtilmiştir.

- 2 Mart 2015 tarihi itibariyle Arjantin Hükümeti'nin ülkenin demiryollarını kamulaştırdığı duyurulmuştur. 1 Mart 2015 tarihinde Kongre'nin yasama yılının başlangıcında Cumhurbaşkanı Fernández tarafından yapılan konuşmada anons edilen hususlar arasında yer alan gelişme çerçevesinde özel hak sahiplerine bir ödeme yapılmayacağı açıklanmıştır. Kararın, ülke çapında özel firmalar tarafından işletilen yük trenleri ile Buenos Aires şehrinde ve banliyölerinde faaliyet gösteren yolcu trenlerini etkileyeceği, ülkenin geri kalanındaki demiryolları sisteminin

halihazırda kamu mülkiyetindeki Operadora Ferroviaria Sociedad del Estado (Sofse) tarafından işletilmekte olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu kararın alınmasında, Sarmiento hattının hizmetlerinin kamu tarafından üstlenilmesini (kamulaştırılmasını) müteakip hattın kalitesi itibarıyla kaydedilen olağanüstü gelişmenin yanısıra, özel firmaların işletme anlaşmalarındaki hükümleri yerine getirmedikleri hususunun gözönünde tutulduğu, bu çerçevede kamulaştırmanın kalitenin geliştirilmesi amacını taşıdığı ve müdahaleci bir yaklaşım içermediği beyan edilmiştir.

- Ekonomi Bakanlığı verilerine göre, yılın ilk çeyreğinde harcamaların 58 milyar Peso'ya ulaşmasına bağlı olarak bütçe 50 milyar Peso açık vermiştir. Söz konusu meblağın, bütçe yılı için öngörülen açık miktarına eşit olduğu haberlerde yer almıştır.

- Merkez Bankası tarafından 21 Mayıs 2015 tarihinde alınan bir karar kapsamında, Merkez Bankası'nın belirttiği koşullara riayet eden firmaların Arjantin'e getirdikleri döviz Dolardan Peso'ya çevirmek için 180-270 gün arasında süreye sahip olabilecekleri duyurulmuştur. 23 Mayıs 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek kararın tahvil, borç ve sermaye katkılarını kapsayacağı bildirilmiştir. Yeni karar uyarınca, firmaların ülkeye getirdikleri dövizin %10'unu hemen satmaları zorunluluğunun da kaldırıldığı ve böylelikle, ülkeye gelen tüm dövizin 270 gün boyunca muhafaza edilmesi imkanının tanınmış olduğu beyan edilmiştir.

- Hükümet'in, Temmuz ayından itibaren uygulanmaya başlanacak yeni kurallar çerçevesinde, firmaların ithalat operasyonlarına ilişkin ödemelerini yapabilmelerini teminen firmalara vereceği döviz iznini yaklaşık %30 oranında artıracığı haberlerde yer almış, her bir sektöre tahsis edilecek artışın Ekonomi Bakanlığı tarafından kararlaştırılacağı belirtilmiştir.

- Arjantin'de vergi mükellefi olan bazı kişi ve kurumların HSBC'nin İsviçre şubelerindeki beyan edilmemiş hesapları nedeniyle yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihdas edilen Komisyon üyeleri konuya yönelik çalışmalarını 2015 yılında da sürdürmüşlerdir. Bu çerçevede, ilgili gördükleri kişi ve kurumları görüşmeye çağıran Komisyon, diğer bazı konular da dahil olmak üzere görüşmelerde bulunmak amacıyla Paris'e de gitmiştir.

- Hükümet'in, 2013 yılının Haziran ayında, üç ay süreyle geçerli olmak üzere başlattığı ve şahıslara ait olup, mali sistemde yer almayan döviz kaynaklarını sisteme dahil etmeyi amaçlayan sertifika programı uygulaması (enerji altyapı projelerinde kullanılması öngörülen Dolar cinsinden ödemeli 'Bono Argentino de Ahorro para el Desarrollo Económico-BAADE ve gayrimenkul alımlarında kullanılması öngörülen Dolar cinsinden ödemeli 'Certificado de Deposito Para Inversion-CEDIN) üçer aylık dönemler halinde sürekli uzatılmıştır. Uygulama döneminin uzatılmasıyla birlikte, CEDIN'in sadece gayrimenkul alımı için kullanılması zorunluluğu da kaldırılmış ve neredeyse her türlü alım için kullanılabilmesine imkan sağlanmıştır. Merkez Bankası kayıtlarına göre, uygulamanın başından bu yana toplam elde edilen gelir, 2015 yılı Haziran sonu itibarıyla 1.87 milyar Dolar düzeyindedir. Bu meblağın %92'sinin CEDIN sertifikasından (1.73 milyar Dolar), %8'inin de BAADE sertifikasından (145 milyon Dolar) sağlandığı belirtilmiştir.

Ulusal İstatistik Enstitüsü (INDEC) Tarafından Açıklanan Son Veriler

- Ocak-Mart döneminde işsizlik %7.1 seviyesinde kaydedilmiştir. 2014 yılının aynı dönemine kıyasla bir değişiklik olmadığı belirtilmiştir.

- Bir önceki yılın aynı dönemine göre Mayıs ayında sınai üretim %0.3 gerilemiştir. Üstüste 22. ay düşüş kaydedildiği ve bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla Ocak-Mayıs dönemindeki kümülatif düşüşün %1.5 seviyesine ulaştığı bildirilmiştir.

- Mayıs enflasyonu %1 düzeyinde gerçekleşmiş ve fiyat artışında en büyük etkenin giyim ve ev fiyatlarındaki yükseliş olduğu belirtilmiştir. Ocak-Mayıs dönemindeki kümülatif enflasyon %5.7, son 12 aylık enflasyon ise %15.3 düzeyine ulaşmıştır.

- Haziran sonunda açıklanan verilere göre, yılın ilk çeyreğindeki ekonomik büyüme, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %1.1 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılından bu yana kaydedilen en yüksek büyüme oranında iç talebin yanısıra, inşaat ve tarım sektörlerindeki büyümenin etkili olduğu belirtilmiştir. Söz konusu olumlu gelişme, Dünya Bankası'nın Arjantin'in 2015 yılına ilişkin büyüme beklentisini yukarı yönlü revize ederek %1.1 düzeyine çıkartmasının akabinde gerçekleşmiştir. 2015 yılı bütçesi kapsamında Hükümet, ekonominin %2.8 oranında büyüyeceğini öngörmektedir.

- Mayıs ayında ithalat %16 azalışla 4.96 milyar Dolar, ihracat ise üstüste 19uncu ay kaydedilen düşüşle %26 gerileyerek 5.32 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu veriler çerçevesinde dış ticaret fazlası %72 daralarak 355 milyon Dolar düzeyinde kaydedilirken, sene başından bu yana dış ticaret fazlasındaki azalış toplamının %66'ya ulaştığı belirtilmiştir. INDEC'in raporunda dış ticaret fazlasında Mayıs ayında gözlenen düşüşün temel sebebinin dünya emtia fiyatlarındaki gerileme olduğu ve fiyatlar aynı düzeyde kalmış olsaydı dış ticaret fazlasının 355 milyon Dolar yerine 1.28 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşeceği bilgisine yer verilmiştir.

Uluslararası Gelişmeler

- Arjantin'in ithalatında uyguladığı ithal lisansı ve diğer kısıtlayıcı önlemlerin Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle, ABD, AB ve Japonya başta olmak üzere bir grup ülke tarafından DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Organı (AHO)'na yapılan başvuru sonucunda kurulan panelin Arjantin'in aleyhine sonuçlanması üzerine, panel kararının geçersiz sayılmasını teminen Arjantin Hükümeti tarafından yapılan temyiz başvurusu da Arjantin aleyhine sonuçlanmıştır. 15 Ocak 2015 tarihinde açıklanan temyiz sonucuna göre panel kararı onanmıştır. Karar çerçevesinde, Arjantin Hükümeti'nin ticaretin işleyişini DTÖ kurallarına uygun hale getirmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, Hükümet yetkilileri, panelin konusunu teşkil eden ithalat kısıtlamalarının devam edeceğini, mevcut dış ticaret politikasında bir değişikliğe gitmeyeceklerini açıklamışlardır.

- Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Merkezi (International Centre for Settlement of Investment Disputes-ICSID) tarafından verilen bir kararda, su ve atık su kontratı 2006 yılında Arjantin Hükümeti tarafından iptal edilmiş olan Fransız Suez firmasının başvurusu haklı bulunarak, Arjantin'in 405 milyon Dolar tazminat ödemesine hükmedilmiştir. Arjantin Hükümeti'nin karara ilişkin olarak temyiz başvurusunda bulunacağı açıklanmıştır.

- IMF Yönetim Kurulu, Haziran ayında yaptığı açıklamada, enflasyon ve GSYH hesaplamalarının gerçeği yansıtmadığına yönelik olarak IMF tarafından getirilen eleştiriler sonrasında kullandığı endeksi değiştiren ve 2014 yılından itibaren yeni yöntemle göre veri açıklamakta olan Arjantin Hükümeti'nin, mesafe katetmiş olmakla birlikte, ekonomik istatistiklerini global standartlar düzeyine çıkartmakta başarısız olduğu görüşünde olduğunu ilan etmiştir. Bununla birlikte, bazı ayarlamaların yapılması için bir yıla kadar süre tanıyan IMF Yönetim Kurulu, konuyu tekrar değerlendireceğini belirtmiştir.

- Arjantin Merkez Bankası tarafından, Arjantin Hükümeti'nin, Paris Klübü'ne olan borç ödemesi kapsamında 683 milyon Dolarlık ikinci taksidin ödendiği beyan edilmiştir.

- Dünya Bankası'nın açıkladığı veriler kapsamında Arjantin'in 2017 yılında uluslararası mali piyasalara tekrar erişim sağlamasının öngörüldüğü, ayrıca, Arjantin ekonomisinin 2015'te %1.1, 2016 yılında %1.8 ve 2017'de, mali piyasalara erişim imkanını edinmesiyle birlikte, %3 oranında büyümesinin beklendiği belirtilmiştir.

- Brezilya Hükümeti yetkilileri tarafından 17 Haziran 2015 tarihinde yapılan bir açıklamada, Arjantin'den armut ve elma ithalatında uygulanmakta olan yasağın kaldırıldığı duyurulmuştur. Buna mukabil, Arjantin makamlarınca, Brezilya'dan büyükbaş hayvan eti ithalatında uygulamakta olduğu yasağın kaldırıldığı açıklanmıştır.

- Arjantin ile Brezilya arasında 2014 yılında imzalanmış olan ve 2015 Haziran sonu itibariyle sona erecek olan otomotiv anlaşması, tarafların uzlaşmaya varmasını müteakip imzalanan yeni anlaşma ile 30 Haziran 2016 tarihine kadar uzatılmıştır. Anlaşma uyarınca, Brezilya'nın Arjantin'e otomotiv (taşıt ve yedek parça) ihracatı kapsamında her 1.5 Dolar'lık ihracatına mukabil Arjantin'den 1 Dolarlık ithalat yapması, bu satışların gümrük vergisinden muaf olması, ancak bu oranların üzerindeki satışların %35 oranında gümrük vergisine tabi tutulması öngörülmektedir.

Enerji

- Doğal gaz boru hattı çalışmalarının ikinci etabı başlatılmıştır. Santa Fe, Chaco ve Formosa eyaletlerinde doğal gaz arzını sağlayacak olan 2,200 km. uzunluğundaki boru hattının inşasının 11.35 milyar Peso'ya malolmasının beklendiği ve yaklaşık 11,000 kişiye istihdam sağlanacağı belirtilmiştir.

- Santa Cruz bölgesinde inşa edilmesi ve toplam 4.7 milyar Dolara mal olması öngörülen Nestor Kirchner ve Jorge Cepernic barajlarının finansmanında kullanılacak ÇHC kaynaklı kredinin ilk taksidi olan 287.7 milyon Dolarlık meblağın Arjantin Merkez Bankası'na ulaştığı ve böylelikle baraj inşaatlarının başlayacağı duyurusunu yapılmıştır.

- Yapımının tamamen Arjantin tarafından gerçekleştirildiği belirtilen Arjantin'in üçüncü nükleer enerji santrali Atucha II'nin resmi açılış töreni, Cumhurbaşkanı Fernández tarafından 18 Şubat 2015 tarihinde yapılmıştır. Açılış töreninde Cumhurbaşkanı, Arjantin'in dünyada zenginleştirilmiş uranyum üretebilen 11 ülke arasında yer aldığına ve Arjantin'in uranyum üretiminin düşük yoğunluklu olduğuna dikkat çekmiştir.

- Federal Planlama Bakanı Julio De Vido, Arjantin ile Rusya Federasyonu ve ÇHC arasında imzalanan stratejik anlaşmalar sayesinde ülkenin nükleer enerji arzının %153 artışla mevcut 1,755 megavat düzeyinden 4,455 megavat'a yükseleceğini beyan etmiştir. İmzalanan anlaşmalar kapsamında üç yeni nükleer enerji santrali kurulacağına ve ilave 2,700 megavat üretim sağlanacağına işaret eden De Vido, nükleer enerji üretiminde artış göstermenin petrol fiyatları gibi temelde politik bir niteliği bulunduğunu dile getirmiştir.

Destek Programları

- Hükümet tarafından uygulanmakta olan fiyat kontrolü (Precios Cuidados) sistemi, gerek ürün, gerekse satış noktaları itibariyle genişletilerek 2015 yılında da uygulanmaya devam etmiştir. Bu çerçevede, program 476 ürünü ve 107 firmayı kapsar hale gelmiştir.

- İç piyasadaki araç satışlarını canlandırabilmek amacıyla Hükümet tarafından uygulanan ve programa dahil olan araç marka ve modelleri itibariyle uygun koşullu taşıt kredisinden faydalanılabilesine imkan tanıyan "Pro.Cre.Auto" programının ikinci etabının 10 Ocak 2015 itibariyle sona ermesini müteakip yeni bir etabın öngörülmediği beyan edilmiştir. Araç firmalarının programın amacına uygun sonuçların elde edilmesi yönünde işbirliği yapmadığını belirten Hükümet yetkilileri, bu koşullarda programın uzatılmasının bir anlam ifade etmeyeceğini vurguladı.

- Dünya ham petrol fiyatlarının düşmeye devam etmesi üzerine petrol üreten eyaletlerin valileri ile Federal Hükümet yetkilileri arasında gerçekleştirilen toplantılarda varılan mutabakat uyarınca, petrol üretiminde devamlılığın sağlanabilmesini teminen Federal Hükümet tarafından, hem iç piyasayı, hem de ihracatı kapsayacak şekilde, petrol üretim seviyesini artıran veya azaltmayan her firmaya varil başına 3 Dolar ödeme yapılmasına ilişkin düzenleme 4 Şubat 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Üretim seviyesinin 2014 yılının son çeyreği temel alınarak ölçüleceği ve her üç ayda bir gözden geçirileceği belirtilen desteğin 31 Aralık 2015 tarihine kadar geçerli olacağı ve 12 ay uzatılabileceği belirtilmiştir.

- Cumhurbaşkanı Fernández'in görevi kapsamında yasama yılının açılışında yaptığı son konuşma, 1 Mart 2015 tarihinde Kongre'nin açılışı vesilesiyle gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Cumhurbaşkanı, diğer konuların yanısıra, Arjantin'in sınai üretiminin artırılmasını teminen, lisans ve endüstriyel dizayn, özel sektörün finansmanının teşviki ile Sanayi Parklarının Geliştirilmesi için Ulusal Program'nın yasalaştırılması olmak üzere üç temel yasa tasarısı teklif edeceğini belirtmiştir.

- İç piyasanın canlandırılması amacıyla 2014 yılında başlatılan ve kredi kartına faizsiz 12 aya kadar vade imkanı sağlayan "Now 12" programının ikinci etabı, yeni mağazaların iştiraki ve yeni ürünlerin dahil edilmesiyle genişletilmiştir.

- Mart ayında Cumhurbaşkanı Fernández, genç işgücünün istihdamını artırmak amacıyla Ocak 2014'ten bu yana uygulanan Progresar programı kapsamında kişi başına ödenen aylık yardımın 300 Peso artırılarak 900 Peso'ya yükseltileceğini açıklamıştır. Ayrıca programa dahil olan kişi sayısında da artışa gidileceği ile değişiklikler sonrasında toplam 570,000 – 1,280,000 kişinin

kapsama dahil olacağı ve programın yıllık maliyetinin 7 milyar Peso'luk artışla 18 milyar Peso'ya yükseleceğinin hesaplandığı beyan edilmiştir.

- Cumhurbaşkanı Fernández, yılda 700 tondan az mahsul üreten küçük ölçekli çiftçilerin ihracattan tahsil edilen vergiyi geri alabilmelerini öngören yeni bir ulusal programı duyurmuştur. Uygulamanın, “segmentasyon politikası” kapsamında başlatılacağı, üretim miktarı arttıkça destek miktarının azalmasına göre programlandığı, bu anlamda çiftçilerin en az 31,500 Peso, en çok 45,000 Peso destek alacağı, süt üreticilerinin de destek kapsamında olduğu, programın Hükümete toplam maliyetinin 2.5 milyar Peso olarak hesaplandığı bildirildi.

- “Hog.Ar” adı verilen yeni program kapsamında, doğal gaz sistemine bağlı olmayan ve gaz tüpü kullanan meskenlere yönelik olarak, indirim yapılmasını içeren mevcut sübvansiyonun aksine, nakit transferi yapılarak destek verilmesine yönelik yeni bir uygulama başlatılmıştır.

Coğrafi bölgelere ve hanede yaşayan kişi sayısına göre ayarlanmış bir dağılım çerçevesinde 2.5 milyon hanenin faydalanmasının öngörüldüğü program uyarınca, yılda kullanılan 40 milyon civarındaki doğal gaz tüpü itibarıyla azami fiyatın da tespit edileceği ve programın maliyetinin 3 milyar Peso düzeyinde olmasının hesaplandığı belirtilmiştir. Tüplerin faturalı doğal gaz tüketiminden daha pahalıya malolduğu ve genelde düşük gelir düzeyine sahip kesim tarafından ısınma ve pişirme amaçlı kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Uygulamanın başlamasından kısa bir süre sonra, destek programı kapsamında mevcut durumda 1,5 milyon ailenin yardımdan yararlanmaya başladığı ve 2 milyon aileye ulaşılmasının hedeflendiği duyurulmuştur.

- Cumhurbaşkanı Fernández, AFIP'e olan vergi borçlarının ödenmesine yönelik bir plan açıklamıştır. 31 Mayıs 2015 tarihine kadar başvuru yapılmasını gerektiren fırsat kapsamında yaklaşık 122,000 vergi mükellefine ait 60.5 milyar Peso tutarındaki borcun ödeme takvimine bağlanacağı beyan edilmiştir. Öneri kapsamına 28 Şubat 2015 tarihine kadar varolan borçların dahil olacağı, %1.9 faiz oranı üzerinden 120 taksitte ödeme yapılabileceği açıklanmıştır. Programa dahil olmak isteyen işyerlerinin 31 Aralık 2014 tarihinde istihdam ettiği personel sayısını muhafaza etmesi (bu tarih sonrasında işten çıkarmalar olduysa işçilerin tekrar istihdam edilmesi) ve ilk taksitte vergi borcunun %7'sinin ödenmesi şartının aranacağı vurgulanmıştır.

- Tüketimin artırılabilmesini teminen, SUBE toplu taşıma kartı aracılığıyla uygulanacak yeni bir paketin duyurusu yapılmıştır. Bu çerçevede, 1 Nisan 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe konulacak ve kredi kartına 12 taksit yapılmasını öngören “Ahora 12-Now 12” programını tamamlayıcı nitelik arz edecek “SuBeneficio” programı uyarınca, yaklaşık 8 milyon kart sahibinin taksit ödemeleri ile çamaşır makineleri, buzdolabı ve soğutucu alımlarında seçilmiş mağazalarda %10 indirimden faydalanabileceği belirtilmiştir.

- Gelir vergisine tabi eşğin yükseltilmesine yönelik olarak bir süredir işçi sendikaları tarafından gündeme getirilen ve muhtelif Hükümet yetkilileri tarafından, talebin karşılanmasının mümkün olmadığı dile getirilmiş olan gelir vergisi konusunda 4 Mayıs 2015 Pazartesi günü Ekonomi Bakanı tarafından verilen beyanatta, tahsil edilen gelir vergisi oranlarında değişiklik yapıldığı açıklanmıştır. Değişikliğin, halen gelir vergisi ödemekte olan çalışanların %68'ini etkileyeceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, aylık kazancı brüt 15,000 ila 25,000 Peso arasında olan çalışanların ödediği gelir vergisinde önemli oranda indirim yapılacağı bildirilmiştir. Yeni sistemde, gelir vergisi indiriminin maaşa göre farklı dilimlerde belirlendiği, ayda 20,000 Peso brüt maaşı olan evli ve iki çocuklu çalışanın ödediği gelir vergisinin %69 oranında azalacağı ve bu indirimin yaklaşık %5-%6 oranında maaş artışına tekabül ettiği, evli olmayan çalışanların ödediği gelir vergisindeki indirimin ise %32 düzeyinde olacağı hususları beyan edilmiştir. Brüt aylık maaşı 25,000 Peso olan çalışanların da indirimden yararlanacağı, ancak indirimin daha düşük seviyede olacağı dile getirilmiştir.

7 Mayıs 2015 Perşembe günlü Resmi Gazete’de yayımlanan 3770 sayılı AFIP Kararı ile resmileşen indirimin geriye dönük olarak Ocak ayından itibaren geçerli olacak şekilde uygulanacağı ve ödemenin Haziran ayından başlayarak beş taksitte gerçekleştirileceği bildirilmiştir. Karar’ın ayrıntılarına göre, güncel ücret seviyesi önemli olmaksızın, Ağustos 2013 itibarıyla kazanılan ücret seviyesinin hesaplamalarda dikkate alınacağı hususu haberlerde yer almıştır.

- Cumhurbaşkanı Fernández tarafından Haziran ayında yapılan açıklama kapsamında, çocuk ve hamilelere verilmekte olan ulusal yardımın, her yıl Mart ve Eylül aylarında olmak üzere otomatik olarak senede iki kez artırılmasına ilişkin bir yasa taslağının yasamanın onayına sunulacağı duyurulmuştur. Bunun haricinde mevcut yardım oranına %30 düzeyinde zam yapılacağı, böylelikle çocuk başına verilmekte olan 644 Pesoluk desteğin 837 Peso’ya yükseleceği ve yardımdan 4,038,699 çocuğun faydalanacağı bildirilmiştir.

- Azalan iç tüketimi canlandırabilmek amacıyla Hükümet tarafından uygulamaya konulan “Now 12” ve “Renovate Yourself” gibi programların ekonomiye hareket getirdiği basına yansımıştır. Ekonomi Bakanlığı İç Ticaret Müsteşarı Augusto Costa tarafından yapılan açıklamada, zor uluslararası koşullarda azalan özel kesim yatırımının ve ihracatın telafi edilebilmesi için Hükümet tarafından karşı etkili önlemlerin uygulanması gerektiği ifade edildi. Programların duyurusunun Hükümet tarafından yapıldığını belirten Costa, kısmen Hükümet tarafından finanse edilen “Now 12” programının maliyetini net olarak bilmediğini dile getirmekle birlikte, kamu harcamalarında artış gözlemlendiğini kabul etti.

Resmi veriler çerçevesinde, Mart ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla faiz dışı harcamalardaki artışın %44’e ulaştığı ve “Now 12” programının başlatıldığı Eylül 2014’ten bu yana 15.8 milyar Peso (1.7 milyar Dolar) tutarında perakende satışın finanse edildiği bilgisi haberlerde yer aldı.

Önemli Dış Ziyaretler

- 4-5 Şubat 2015 tarihlerinde ÇHC’e resmi bir ziyaret gerçekleştiren Cumhurbaşkanı Cristina Fernandez’in ziyareti sırasında Arjantin ile ÇHC arasındaki ilişkilerin geliştirilmesini teminen, nükleer enerji, havacılık teknolojisi, haberleşme ve kültür dahil pek çok alanda 22 adet ikili anlaşma imzalandığı hususu haberlere yansımıştır. Söz konusu resmi ziyarette, Arjantin’in dördüncü nükleer santralının finansmanına ilişkin anlaşmanın da imzalandığı bildirilmiştir.

- Cumhurbaşkanı Fernández’in 22-23 Nisan tarihlerini kapsayan Rusya Federasyonu’nu ziyareti kapsamında 20’den fazla anlaşma imzalanmıştır. Bu kapsamda, iki ülke arasındaki ilişkilerin

stratejik ortaklık düzeyine çıkartılmasına yönelik bir anlaşma imzalanmıştır. Arjantin'in altıncı nükleer enerji santralının yapımında Rusya Federasyonu'nun desteğinin alınacağı ve buna yönelik anlaşmanın sene sonuna kadar imzalanacağı beyan edilmiştir. Ayrıca, iki ülkenin hidroelektrik, nükleer ve fosil yakıtları konusunda da işbirliği içerisinde olacağı açıklanmıştır.

Rus enerji firması Gazprom ile YPF arasında, Arjantin'deki doğal gaz yataklarının keşfi ve işletilmesine yönelik bir anlaşma imzalandığı bildirilirken, Anlaşma'nın toplam tutarının 1 milyar Dolara ulaşabileceği beyan edilmiştir. Buna ek olarak, Rus firması Uralmash'ın petrol çıkartılmasında kullanılacak makine ve ekipman üretimine yönelik bir yatırım yapacağı ve bu yatırımın meblağının 1.9 milyar Dolar olmasının öngörüldüğü de bildirilmiştir.

İki ülke arasındaki ticarete Dolar yerine yerel paralar cinsinden ödeme yapılması konusunda mutabakata varıldığı duyurulmuştur.

Ayrıca, iki ülkenin, askeri teknoloji alanında da işbirliğinde gideceği ve GLONASS uydu takip sisteminin Arjantin'de inşa edileceği beyan edilmiştir.

Tahvil Satışları

- Ekonomi Bakanlığı 2015 yılının ilk kez iç piyasada tahvil satışını Nisan ayında gerçekleştirmiştir. Dolar cinsinden Bonar 14 tahvillerinin yine Dolar üzerinden Bonar 24 ile takas edilmesine yönelik olarak %8.75 faiz oranıyla piyasaya sunulan ve 500 milyon Dolar getiri beklenen satışların toplamının 1,415 milyon Dolara ulaşması nedeniyle başarılı bir satış olduğu yorumları getirilmiştir. Ancak, bu satışla bağlantılı olarak, davacı fon sahiplerinin, satışı ayrıntılı olarak incelediklerine dair bir açıklama yaptıkları hususu haberlerde yer almıştır. Satış sonrasında Merkez Bankası döviz rezervleri Kasım 2013'ten bu yana en yüksek seviyesine çıkarak 32,675 milyon Dolar olarak kaydedilmiştir.

- Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Arjantin Hükümeti'nin 7 Mayıs 2015 tarihinde yaptığı satışla iç piyasaya yönelik borçlanmasından 5.26 milyar Peso gelir elde edildiği beyan edilmiştir.

- Arjantin Hükümeti tarafından, Haziran ayında 5.93 milyar Peso tutarında tahvil satışı gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında gerçekleştirilen beşinci ve en büyük tahvil satışı olduğu belirtilen sürümde, üç milyar Peso'luk Bonac satışının 2.7 katı teklif alındığı, 2016 yılının Mayıs, Temmuz (%25.8 ortalama faiz) ve Eylül (%27 faiz) ayları vadeli satışların gerçekleştirildiği bilgisi verilmiştir.

- Bonac tahvili satışları kapsamında 2015 yılındaki altıncı satış Haziran ayında gerçekleştirilmiş, %27 faiz oranlı kağıtların 2016 yılının Mayıs, Haziran ve Temmuz ayları vadeli olduğu ve satışta 5.1 milyar Peso tutarında gelir elde edildiği bildirilmiştir. Bir önceki satışın 11 Haziran 2015 tarihinde gerçekleştirildiği ve rekor düzeyde (6 milyar Peso) alım gözlendiği hususu da dikkate alındığında, son ihalenin mali açığın artmakta olduğuna ilişkin haberlerin hemen ertesine denk geldiğine dikkat çekilmiştir.

Borç Sorunu

2001 yılından kalan borç sorunu kapsamında, borç yapılandırma anlaşmalarına dahil olmamış bazı kreditorlerin başlattığı mahkeme sürecine bağlı olarak ülkenin 30 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla (teknik) temerrüde düşmesine yol açan süreçte bir ilerleme kaydedilememiştir.

Arjantin Hükümeti, konuya arabaculuk etmek üzere mahkeme tarafından atanmış olan Daniel Pollack'ın davacı fonların tarafını tuttuğunu ve kendisine güvenmediklerini belirterek görüşme çağrılarına olumlu yanıt vermemektedir. Benzer şekilde dosyadan sorumlu Hakim Griesa'nın da davacı fonların tarafını tuttuğunu ve yanlı davrandığını ileri sürmektedir.

Diğer taraftan, mevcut ödeme kararını emsal göstererek, kendilerine de ödeme yapılması talebiyle sayılarının 500'ü aştığı bildirilen diğer bazı kreditorler de mahkemeye başvurarak, ödeme kararı çıkartılmasını talep etmişlerdir. Hakim Griesa tarafından 2015 yılının Haziran ayında alınan karar uyarınca, başvurularını olumlu değerlendirdiğini belirttiği davacılara toplamı 5.4 milyar Dolara ulaşan taleplerinin Arjantin Hükümeti tarafından ödenmesi gerektiğine hükmedilmiştir. Bu karar ile birlikte, u başvuru sonrasında, borç yapılandırma anlaşmalarına iştirak etmemiş kreditorler tarafından Arjantin'den yapılan ödeme taleplerinin toplam 7 milyar Dolara ulaştığı haberlere yansımıştır.

Arjantin Hükümeti'nin, davacı fon sahiplerinin karşısında savundukları argümanlara destek sağlanabilmesi için uluslararası platformda yaptıkları girişimler devam etmiştir.

Tablo 26: 2014 Yılı Üretim, İstihdam, Bütçe, Beklenti, Fiyat, Faiz ve Kur İstatistikleri

	Dönem	Değer
Aylık Sanayi Üretimi (%) (Aralık)	Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Değ.	-2.4
	12 Aylık Kümülatif Değ. (tüm 2014)	-2.5
Kapasite Kullanım Oranı (%)	Oran	70,8
	Bir Önceki Aya Göre Değişim (Yüzdellik Puan)	-2.6
	Bir Önceki Yıla Göre Değişim	-1.9
Tüketici Güven Endeksi (%) (2014)	Oran	39,8
	Bir Önceki Aya Göre Değişim (Yüzdellik Puan)	1.4
	Bir Önceki Yıla Göre Değişim	-5.9
Tüketici Fiyat Endeksi (%) (Aralık 2014)	Aylık Değ.	1,8
	12 Aylık Değ.	23,9
Toptan Eşya Fiyat Endeksi (%) (Aralık)	Aylık Değ.	2,1
	12 Aylık Değ.	28,3
Faiz (Bankalararası Piyasa -%) (Aralık)	Yıl Sonu	14,0
Vergi Gelirleri/GSYH (%)	2014	26,7
Bütçe Harcamalar/GSYH (%)	2014	24,2
Toplam Kamu Mali Dengesi/GSYH (%)	2014	-2,5
Toplam Kamu Borcu/GSYH (%)	2014 (2nci çeyrek)	42,7
Tüketim/GSYH (%)	2014	84,4
Yatırım/GSYH (%)	2014	19,8
İşsizlik (%)	2014	6,9

Kaynak: INDEC, BCRA.

Arjantin son 10 yıl içinde ilk kez 2010 yılında cari işlemler açığı vermiştir. Cari dengenin bozulmaya başlamasında özellikle düşük ihracat artış oranı ve yüksek ithalat artış oranına bağlı olarak dış ticaret fazlasının gerilemesi ve bu nedenle hizmetler ve faktör gelirleri açığını karşılamakta yetersiz kalması etkili olmuştur.

Tablo 27: Cari İşlemler Dengesi (Milyar ABD Doları)

	2008	2009	2010	2011	2012 ***	2013 ***	2014 ***
Cari İşlemler Dengesi *	6,6	10,8	-1,4	-3,7	-1,7	-4,7	-5,1
Cari İşlemler Dengesi/GSYH(%) *	2,1	3,6	0,8	-0,4	0,0	-0,8	-0,9
Mal İhracatı (FOB) **	70	55,7	68,2	84	80,9	81,7	71,9
Mal İthalatı (FOB) **	-54,6	-37,1	-54,2	-71,1	-65,1	-70,5	-62,5
Mal Ticaret Dengesi	15,4	18,5	14,02	12,9	15,2	11,1	9,4
Hizmet İhracatı	12,2	10,9	13,6	15,6	15,2	14,7	13,9
Hizmet İthalatı	-13,4	-12,3	-14,8	-17,8	-18,3	-18,6	-16,9
Hizmet Ticaret Dengesi	-1,3	-1,3	-1,2	-2,2	-3,1	-3,9	-3,1
Faktör Gelirleri Dengesi *	-7,7	-9,1	-13,9	-13,8	-12,8	-11,02	-11,4
Cari Transferler Dengesi **	0,2	2,7	-0,4	-0,5	-0,5	-0,87	-0,09

Kaynak: INDEC, BCRA (INDEC Ödemeler Dengesi Verileri-26/06/2015 itibariyle).

*2010, 2011,2012,2013 verileri revizedir. **2013 verisi revizedir. ***Geçici.

3. YABANCI YATIRIMLAR

3.1. Ülkede İş Kurma Mevzuatı

21382 sayılı Yabancı Yatırım Yasası'na göre yabancı sermayeli şirketlere yerli şirket muamelesi ilkesi getirilmiştir. Bir diğer ifade ile, kuruluş şekli olarak herhangi bir yerli sermayeli şirketin tabi olduğu kuralların aynısı yasal olarak yabancı sermayeli şirketlere de uygulanmaktadır. Yabancı sermayeli şirketler, ülkedeki kredi kaynaklarından yerli sermayeli şirketler gibi faydalanabilmektedir.

Şirketlerin yurt dışına kâr transferinin önünde yasal bir engel bulunmamakla birlikte, döviz alımına getirilen kısıtlama ve kâr transferi öncesi Merkez Bankasından izin alma zorunluluğu nedeniyle fiilen engellerle karşılaşmaktadır.

2011 yılı Ekim ayında yürürlüğe konulan ve daha sonra çeşitli zamanlarda değiştirilen uygulama ile birlikte ülkede döviz alımı, Federal Gelirler İdaresi AFIP'in iznine tabi tutulmuştur. Bu çerçevede, yurt dışı seyahatler ve önceden izin alınmış ithalat işlemleri gibi sınırlı durumlar dışında döviz alımı tamamen imkansız hale getirilmiştir. Bununla birlikte, 2014 yılının Ocak ayında Peso'nun Dolar karşısında kısa sürede %22 oranında değer kaybetmesi üzerine, Merkez Bankası'nın döviz rezervlerinin azalışına çare bulmaya ve daha yüksek devalüasyon beklentisine son vermeye çalışan Hükümet, halkın Dolara olan yönelişini durdurabilmek amacıyla döviz satışını belirli koşullar çerçevesinde olmak kaydıyla 27 Ocak 2014 tarihinden itibaren serbest bıraktığını açıklamıştır.

Yayıncılık dışında yabancılar için yatırım yasağı olan alan bulunmamaktadır. Yabancılar yayıncılıkta % 30'dan fazla hisse sahibi olamamaktadır. Ancak, ABD ile olan Yatırımların Karşılıklı Korunması anlaşması gereği ABD'li yatırımcılar için yayıncılıkta da herhangi bir yatırım kısıtlaması bulunmamaktadır.

2011 yılında çıkartılan 26737 sayılı Yasa, yabancıların Arjantin'de toprak edinmelerine bazı sınırlamalar getirmiştir. Buna göre, her bir yabancı'nın edinebileceği arazinin üst sınırı 1000 hektarla, yabancıların edinebileceği toplam arazi eyalet ve tüm ülke bazında % 15'le ve herhangi bir ülkenin vatandaşlarının toplamda edinebileceği toplam arazi yabancıların edinebileceği toplam arazinin en fazla % 30'u ile sınırlanmıştır. Diğer taraftan, özel güvenlik alanı olarak belirlenmiş yerlere komşu arazilerin yabancılar tarafından satın alınmasında önceden izin şartı aranmaktadır.

19550 sayılı Arjantin Şirketler Kanunu'na göre yabancılar ülkede çeşitli şekillerde (A.Ş., Ltd. Şti., vb.) şirket kurabildikleri gibi yabancı bir şirket olarak şube açma yoluna da gidebilmektedir. Ancak, şube açıldığı takdirde merkezden bağımsız muhasebe kaydı tutmak ve ülkedeki diğer şirketlere uygulanan kuralların gereğini yerine getirmek zorunluluğu bulunmaktadır. Anonim şirket kurabilmek için gerçek ya da tüzel kişi iki ortağın toplam 12.000 Arjantin Pesosu (yaklaşık 2.400 Dolar) sermaye temin etmesi yeterli iken, 2012 yılında yapılan bir değişiklik uyarınca söz konusu meblağ 100,000 Peso (güncel kur üzerinden yaklaşık 11.200 Dolar)'ya yükseltilmiştir. Anonim şirketin borçlarına karşı hissedarlar kendi temin ettikleri sermaye dışında kişisel olarak sorumlu değildir. Limitet şirketler en az 2 ve en fazla 50 gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulabilmektedir.

Resmi kurumlarca bir şirketin kuruluşunun 30 günde tamamlanabildiği bildirilmekle birlikte bu süre çeşitli nedenlerle çoğunlukla uzayabilmektedir. İş kurma sırasında takip edilmesi gereken prosedürleri sırayla şu şekilde özetlemek mümkündür:

1. Şirketin ismi Ticaret Sicili (Inspección General de Justicia -IGJ) tarafından onaylanmalıdır.
2. Kurucuların imzası noter tarafından tasdik edilmelidir.
3. Ön sermaye Arjantin Ulusal Bankası nezdindeki hesaba yatırılmalıdır.
4. Yeni şirketin ilanı resmi gazete Boletín Oficial'da yayınlanmalıdır.
5. Ticaret Siciline (IGJ) kayıt yapılmalıdır.
6. Muhasebe defteri satın alınmalıdır.
7. Şirket yöneticisi Mali Kod (Fiscal Code) almalıdır.
8. Vergi (AFIP) idaresinden vergi numarası (CUIT) alınmalıdır.
9. Sosyal güvenlik kaydı yapılmalıdır.
10. Çalışanlar için risk sigortası (ART, Aseguradora de Riesgos del Trabajo) yaptırılmalıdır.
11. Emeklilik sigortası kaydı yaptırılmalıdır.
13. Çalışma Bakanlığı nezdinde ücret muhasebe defteri kaydedilmelidir.

Oturma izni 25871 sayılı Göçmenlik Yasası hükümleri uyarınca verilmektedir. Ülkeye yatırımcı olarak gelen kişiler geçici oturma izni alabilmektedir. Bunun için yatırım miktarının belli bir miktarın üzerinde olması ve yapılacak yatırıma ilişkin detaylı bilgileri içeren bilgilerin Göçmenlik Ofisine sunulması gerekmektedir. Ayrıca, yabancı statüdeki bir şirket temsilcisi ile Arjantin'de yerleşik bir şirketle ülkeye gelmeden önce ya da yasal olarak ülkede bulunduğu süre içinde iş akdi imzalayan yabancılara da geçici oturma ve çalışma izni verilmektedir.

Şirketler, yasal oturma izni olmak kaydıyla yabancı işçi çalıştırma konusunda özel yasalarda belirtilen spesifik sektörler dışında yasal bir engel ve kota uygulamasına tabi değildir. Sürekli veya geçici olmak üzere iki türlü olan oturma izninin herhangi biri ülkede çalışabilmek için yeterlidir. Çalışmak amacıyla geçici oturma izni talebinde bulunan kişilerin iş kontratının bulunması gerekmektedir. Belli bir süreyle geçici oturma izni olanlar ve bir Arjantin vatandaşı ile evlilik ya da aile bağı olan kişiler sürekli oturma izni başvurusunda bulunabilmektedir.

Ülkedeki bütün iş akidleri 20744 sayılı İş Akdi Yasası'na göre düzenlenmek zorundadır. İşçi ücretleri, aylık asgari ücretten aşağı olmamak kaydıyla işin niteliğine göre aylık, günlük ya da saatlik olarak düzenlenebilmektedir. 2014 yılında 1 Ocak- 31 Ağustos döneminde asgari ücret 3,600 Peso¹ düzeyinde uygulanmıştır. 1 Eylül-31 Aralık 2014 döneminde asgari ücret 4,400 Peso'ya² yükseltilmiştir. 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren ise asgari ücret 4,716 Peso³ olarak uygulanmaktadır.

Yine İş Kanunu'na göre işçilere Haziran ve Aralık aylarında önceki altı ayın en yüksek aylığı üzerinden hesaplanan aylık ücretin yarısı kadar ikramiye verilmesi zorunludur. Normal çalışma süresi günlük 8 saat ve haftalık 48 saattir. Mesai günlerinde fazla çalışma süresi için ek mesai ücreti normal ücretin %150'si ve tatil günleri için %200'ü oranından hesaplanarak ödenmek zorundadır. Sağlık, emeklilik ve iş kazası riski olmak üzere üç grup altında ücretlerin yaklaşık

¹ Dönemin ortalama döviz kuru üzerinden yaklaşık 550 Dolara eşdeğerdir.

² Dönemin ortalama döviz kuru üzerinden yaklaşık 520 Dolara eşdeğerdir.

³ Dönemin ortalama döviz kuru üzerinden yaklaşık 535 Dolara eşdeğerdir.

% 25'ini bulan oranlarda işverenin sosyal güvenlik ödemesi maliyeti bulunmaktadır. Kasım 2013 itibariyle söz konusu yasaya getirilen değişiklik çerçevesinde işverenin, çalışanlarının siyasi, dini, örgütsel, kültürel veya özel hayatlarına ilişkin tercihlerini araştırması ve/veya bilgi talep etmesi yasaklanmaktadır. Çalışanların ifade özgürlüğü, açıklamaları nedeniyle görevlerini zarara uğratmadıkları müddetçe serbest addedilmektedir.

Çalışma süresine bağlı olarak işçilerin 14-35 gün arasında değişen ücretli izin hakkı vardır. Ayrıca doğum, ölüm, evlilik vb. gibi durumlarda da işverenin işçiye izin vermesi zorunludur. Diğer taraftan kadınların doğum öncesi 45 ve doğum sonrası da 45 olmak üzere 90 gün ücretli izin hakkı vardır.

Ülkedeki vergi sistemine göre vergiler, vergi koyma yetkisine sahip kamu idareleri açısından üçe ayrılmaktadır. Ulusal vergiler federal bütçe için toplanmaktadır. Bunlardan ilki şirket kazançları üzerinden tahsil edilen %35 düzeyinde ulusal kurumlar vergisidir. Şirketler ayrıca varlık değerinin %1'i oranında varlık vergisi ödemekle yükümlüdür. Gerçek kişiler için varlık vergisi, varlık değerinin büyüklüğüne göre %0,5 ile %1,25 arasında değişmektedir. 2013 Eylül ayında ülkede gelir vergisine tabi olma alt sınırı, bekar-evli ayrımı yapılmaksızın aylık brüt 15,000 Peso seviyesine yükseltilmiştir (2015 yılının Mayıs ayında yapılan bir değişiklik çerçevesinde, gelir dilimlerine göre değişen oranlarda indirim yapılmıştır). Genel olarak %21 oranındaki KDV de ulusal vergi niteliğindedir.

Sigara, alkollü içkiler, altın, kürk gibi bazı ürünler üzerinde de özel tüketim vergisi mevcuttur. 2013 yılı sonunda Hükümet lüks sınıfındaki otomobiller, yatlar, uçaklar ve benzeri taşıtlar için %50'ye varan lüks vergisi ihdas etmiştir. Söz konusu vergiye ilişkin uygulamalar, 1 Temmuz 2015-31 Aralık 2015 döneminde geçerli olacak şekilde 30 Haziran 2015 tarih ve 1243/2015 sayılı Tebliğ ile yeniden düzenlenmiştir. Ticari işlemler üzerinden alınan ve işlem türüne göre %1,5-4 arasında değişen işlem vergisi eyaletler tarafından tahsil edilmektedir. Gayrimenkul üzerinden alınan vergiler ile damga vergisi de eyalet bazında alınan vergilerdir. Diğer taraftan yerel idarelerin tahsil ettiği, türü ve oranı çeşitli kriterlere göre değişen çeşitli vergiler mevcuttur.

KDV genel olarak %21 düzeyinde uygulanmakta olup, bazı mal ve hizmetler için %27 ve %10,5 oranı geçerli olmaktadır. Kurumlar vergisi oranı %35 düzeyindedir.

3.2. Yabancı Sermaye Politikası

Arjantin 1990'lı yıllardaki liberalleşme, özelleştirme ve deregülasyon politikaları sayesinde yabancı yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmiştir. Ancak 2001 sonu ve 2002 başındaki kriz ve kriz sonrası uygulamaya konan politikalar yabancı sermaye için olumsuz bir ortam yaratmıştır. 2002 yılından sonraki dönemde mevcut yabancı sermayenin bir kısmı ülkeyi terk etmiştir. 2003 yılından itibaren iktidarda olan yeni Peronist yönetim yerli sermayeye daha çok önem vermekte ve kamu ihalelerinde yerli şirketler lehine ayrımcılık yapmaktadır. Ayrıca, daha önce özelleştirme sırasında yabancılara satılmış olan bazı yabancı sermayeli şirketlerin devletleştirilmesi ve piyasaya getirilen yeni düzenleme kuralları ile millileştirilme ve bazı yabancı sermayeli şirketlerin rekabet mevzuatı kapsamında açıkça tehdit edilmesi gibi uygulamalar ülkeye sermaye girişini caydırıcı bir özellik taşımaktadır.

Mevcut Arjantin Hükümetinin, konjonktürel gelişmelere bağlı olarak ekonomiye yaptığı doğrudan müdahalelerin yanında, genel ideolojisinin bir sonucu olarak, 1990'lı yıllardaki özelleştirme uygulamalarını tersine çevirme politikası bulunmaktadır. Bu anlamda, o dönemde devletin elinde olup özelleştirilen stratejik şirketlerin tekrar devlet kontrolüne geçmesi hedeflenmektedir. 2003 yılı sonrasında başta elektrik ve gaz dağıtım hizmetlerinde olmak üzere bazı temel şirketlerin çoğunluk hissesi kamu mülkiyetine geçirilmiştir. 2008 yılında Arjantin Havayolları (Aerolineas Argentinas) devletleştirilmiştir. Mobil ve sabit telefon hizmeti veren Telefonica ve Telecom, rekabet ihlali yaptıkları gerekçesiyle 2010 yılından itibaren çeşitli defalar Hükümet tarafından sıkıştırılmaya başlanmıştır.

YPF'nin Kamulaştırılması ve Sonrasındaki Gelişmeler

Arjantin piyasasına hakim konumda olan YPF petrol şirketinin %51'lik bölümünün, yaklaşık 3 ay devam eden açık müdahale aşamasından sonra 16 Nisan 2012 tarihinde devletleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Devletleştirilen hisselerin %51'i Federal Hükümete ve kalan %49'u ise petrol rezervi bulunan eyalet yönetimlerine tahsis edilmiştir. Çoğunluk hissesi İspanyol Repsol şirketine ait olan YPF'nin devletleştirilme sürecinde Hükümetin hem genel olarak belirli stratejik şirketleri tekrar devlet mülkiyetine ve/veya kontrolüne alma politikası hem de konjonktürel gelişmeler etki etmiştir. 1992 yılında özelleştirilen YPF'nin tekrar devlet kontrolüne geçmesi, stratejik bir hedefin gerçekleştirilmesi şeklinde görüldüğü için genel ekonomi politikasının bir uzantısı olarak değerlendirilmiştir. Diğer taraftan, 2011 yılı itibarıyla 9.4 milyar Dolara ulaşan enerji ithalatı, hem ülkenin dış ticaret fazlasına negatif etki yaratan en önemli kalem olduğu, hem de ülke ilk kez enerji dış ticaret açığı verdiği için, sektörde hakim konumda olan YPF'yi Hükümetin hedefi haline getirmiştir. Enerji alanında geleneksel olarak dış ticaret fazlası veren Arjantin'de bu fazla 2006 yılında 6 milyar Dolara kadar yükseldikten sonra düşmeye başlamış ve 2011 yılında 6.4 milyar dolar ihracata karşılık 9.4 milyar dolarlık ithalat nedeniyle yaklaşık 3 milyar Dolarlık açık oluşmuştur.

Hükümet , ülkenin enerji sektöründedış ticareti fazlası veren bir ülke konumundan, açık veren bir ülke haline gelmesinden YPF'nin yeterince yatırım yapmamasını sorumlu tutmuştur. Hükümetin iddiasına göre, YPF'nin büyük ortağı olan Repsol kârın bir kısmını yatırıma dönüştürmek yerine hissedar kâr payı olarak yurt dışına çıkarmıştır. Repsol ise 3.3 milyar Avrosu 2011 yılında olmak üzere, son beş yılda Arjantin'de 8.3 milyar Avro yatırım yaptığını açıklamıştır. Ayrıca şirket şimdiye kadar Arjantin devletine yaklaşık 6.8 milyar Dolar vergi ödediklerini açıklayarak ödedikleri vergilerin, yaptıkları yatırımların ve istihdam artışının Hükümet tarafından görmezden geldiğini belirtmiştir.

Millileştirilen YPF hisselerinin bedelinin ödenmesini talep eden ve bu çerçevede 10 milyar Dolar talep eden Repsol şirketinin hukuki ve siyasi mücadelesi devam etmiş ve bu durum Arjantin için uluslararası alanda yeni bir sorun kaynağı olarak ortaya çıkmıştır. Repsol şirketi Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Halli Merkezine (ICSID) başvurarak Arjantin aleyhine dava sürecini başlatmıştır. Arjantin Hükümetinin Repsol'ün söz konusu davayı ve diğer bütün hukuki taleplerini geri çekmesini teminen yaptığı girişimler uzun bir süre sonuç vermemiştir. Bununla birlikte, Kasım 2013'te tarafların uzlaşmaya vardıkları hususu haberlere yansımıştır.

Bu itibarla, Kasım 2013'te varılan anlaşmaya göre, uzlaşma koşulları uyarınca Arjantin Hükümeti'nin 5 milyar Dolar likit varlık ödemesine ek olarak, Vaca Muerta bölgesindeki kaya

rezervlerinin %6.4'ünün YPF-Repsol-Pemex ortaklığı tarafından işletilmesinin teklif edildiği ve Anlaşmanın nihaleşmesiyle birlikte, konuyla ilgili tüm davalardan vazgeçildiği belirtilmiştir.

Ödeme konusundaki bilgi uyarınca; 5 milyar Dolar tutarındaki tazminatın Arjantin Hükümeti tarafından ödemesi 2033 yılında tamamlanacak ve ödeme Dolar cinsinden Bonar 24, Bonar X, Discount 33 bonoları⁴ ile yapılacaktır. Anılan bonoların piyasa değerinde kaydedilebilecek olası kayıpların telafisi amacıyla ilave olarak bedeli 1 milyar Dolara⁵ kadar bonoların önerildiği belirtilmektedir. İlave bonolar hariç olmak üzere toplam paketin piyasa bedeli en az 4.67 milyar Dolar olarak öngörülmektedir. Repsol istediği zaman bonoları satma hakkına sahip olmakla birlikte, satıştan dolayı, masraflar ve faiz düşüldükten sonra, 5 milyar Dolardan yüksek bir gelir elde etmesi imkanı tanınmamaktadır. Ayrıca ödeme vadesi sonunda elde ettiği gelir 5 milyar Dolardan yüksek gerçekleşirse, aşan mikarı Arjantin Hükümeti'ne iade etmesi öngörülmektedir. Anlaşmaya varılması ile birlikte, mevcut tüm davalardan ve adli şikayetlerden (31 adet olduğu belirtilmektedir) vazgeçilmesi de şartlar arasında yer almaktadır.

YPF ile Repsol firmaları arasında varılan uzlaşmanın resmîyet kazanması ve nihaleşmesi için önce Repsol firması (Yönetim Kurulu ve hissedarları) tarafından kabul prosedürleri tamamlanmış ve müteakiben Arjantin Kongresi tarafından onaylanmıştır.

Enerji firması Repsol'un, YPF'deki mevcut %11.86 hissesini Morgan Stanley'e 900 milyon Avro (1.25 milyar Dolar) karşılığında satışını 7 Mayıs 2014 tarihinde tamamladığı hususu haberlere yansımıştır. Stratejik nedenlerle yapıldığı belirtilen satış sonrasında Repsol'un, bir zamanlar kontrolünü elinde bulundurduğu YPF firmasında %0.5'ten daha az hissesi kalmıştır. Müteakiben, Mayıs ayının ilerleyen günlerinde Repsol'un az sayıdaki hisseyi de satarak Arjantin piyasasından tamamen çıktığı hususu haberlere yansımıştır.

Diğer taraftan, ilgili onay prosedürlerinin tamamlanmasını müteakip Arjantin Hükümeti ile Repsol firması arasında 8 Mayıs 2014 tarihinde imzalanan anlaşma ile Repsol-YPF uzlaşmazlığının çözümlenmesine yönelik sürecin son aşaması da tamamlanmış bulunmaktadır. Anlaşma'nın imzası ve Repsol'un YPF'de kalan hisselerinin büyük bir kısmını hafta içerisinde Morgan Stanley'e satışı ile birlikte, Repsol'un Arjantin'de 15 yıl süren yatırımı resmi olarak son bulmuştur. Böylelikle Arjantin Hükümeti, YPF'deki çoğunluk hisseleri kamulaştırılan Repsol firması ile uluslararası düzeyde yaşamakta olduğu ve ülkeye büyük prestij kaybettiren uzlaşmazlığı çözümlenmiştir.

Hükümetin Enerji Politikası

Enerji uzmanları, ülkenin enerji açığı verir duruma gelmesinden Hükümetin uyguladığı enerji politikalarını sorumlu tutmaktadır. Özellikle konut ve işyerlerindeki enerji fiyatlarının 2002 yılından itibaren sabit tutulması ve aradaki maliyet farkının devlet tarafından karşılanmasına yönelik tüketim israfını teşvik eden sübvansiyon politikası ciddi şekilde eleştirilmektedir. Elektrik, doğalgaz, su ve ulaşım fiyatlarının yaklaşık dörtte üçü devlet tarafından karşılanır hale gelmiştir. Buna karşılık, enerji üretiminin teşvikine yönelik ciddi bir politika bulunmamaktadır.

⁴ %8.75 faiz ve 10 yıl vade ile 3.250 milyar Dolarlık Bonar 24, %8.28 faiz oranı ve 2033 yılı vade sonu ile 1.250 milyar Dolarlık Discount 33, %7 faiz ve 2017 yılı vade sonu ile 500 milyon Dolarlık Bonar X.

⁵ %7 faiz ve 2015 yılı vade sonu ile 400 milyon Dolarlık Boden 15, %7 faiz ve 2017 yılı vade sonu ile 300 milyon Dolarlık Bonar X, %8.75 faiz ve 2024 yılı vade sonu ile 300 milyon Dolarlık Bonar 24.

Hükümetin özel ve kamu kesimine vermekte olduğu sübvansiyon ödemelerinin 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla %34.4 oranında artış gösterdiği belirtilmiştir. Bu kapsamda yapılan 134 milyar Peso tutarındaki ödemelerin 84.4 milyar Peso'luk kısmının enerjiye (elektrik ve doğalgaz) yönelik ödemelerden oluştuğu açıklanmıştır. Bu çerçevede, Hükümet, 2014 Şubat ayında sübvansiyonları sonlandıracağını duyurmuş ve bu yönde çalışmalarını başlatmıştır. Bununla birlikte, 2015 yılının Cumhurbaşkanlığı seçim yılı olmasının da etkisiyle, sübvansiyon uygulaması genel olarak devam etmiştir. Diğer taraftan ülkenin en büyük iki elektrik dağıtım firması Edenor ve Edesur'un elektrik fiyatlarına yaklaşık iki katı zam yapılması konusunda Hükümet'in onay verdiği hususu Nisan ayında haberlere yansımıştır.

Hükümet tarafından, sübvansiyon ödemeleri ile benzer nitelikteki harcamaların toplamı 2014 yılında 224.700 milyon Peso'ya (27.740 milyon Dolar) ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %57 oranında artış göstermiştir. Söz konusu meblağ, 2014 Bütçe Kanunu'nda öngörülen tutarın 98,800 milyon Peso üzerinde gerçekleşerek, hedefin %78 oranında aşılması sonucunu yaratmıştır. Hedef üzeri harcamanın 76,800 milyon Peso'luk kısmını sübvansiyon ödemeleri teşkil etmiştir.

Sübvansiyon harcamalarının en önemli bölümü, 128,000 milyon Peso ile enerji sektöründe yönelmiş ve enerji sübvansiyonları bir önceki seneye kıyasla %67 oranında artış göstermiştir. Bahse konu ödemelerin %88'i, sorumlulukları arasında diğer konuların yanısıra iç piyasaya elektrik temin etmek ve doğal gaz ithal etmekten sorumlu olan, iki büyük enerji firmasına (CMMESA ve ENARSA) yapılmıştır.

Enerji alanında 2011 yılında oluşan dış ticaret açığı 2012 ve 2013 yıllarında artarak varolmaya devam etmiştir. 2012 yılında 2.3 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşen açık, 2013 yılı verilerine göre ise 2012 yılına kıyasla %159 oranında artmıştır. Bu çerçevede, 2013 yılında, 5.1 milyar Dolarlık enerji ihracatına karşılık 11.4 milyar Dolar ithalat gerçekleştirilmiş ve 6.1 milyar Dolar açık verilmiştir. 2014 yılında, dünya ham petrol fiyatlarındaki düşüş ile de bağlantılı olarak, enerji ithalatı 10.1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşerek 2013 yılına kıyasla %8.18 oranında azalmış, aynı yıl enerji ihracatının 2.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesi (bir önceki yıla kıyasla %5.61 oranında artış gözlenmiştir) ile birlikte 2014 yılında enerji dış ticaretindeki açık 7.4 milyar Dolar düzeyinde kaydedilmiştir.

3.3. Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Arjantin Merkez Bankası'nın yayımladığı konuyla ilgili son Rapor'a göre, 2013 yılında Arjantin'e doğrudan yabancı yatırım (DYY) girişi 12,242 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşmiş olup, söz konusu meblağ GSYİH'nin %2'sine tekabül etmektedir. 2012 yılına (12,784 milyon Dolar) kıyasla az bir miktar düşüş gözlenmiştir.

2013 yılında 5,180 milyon Dolar tutarında yeni yatırım girişi olmuş, 5,937 milyon Dolar tutarındaki kâr yeniden yatırıma yönlendirilmiştir.

Tablo 28: Arjantin'e Doğrudan Yatırım Girişi (Milyon ABD Doları)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Merkez Bankası	11.180	3.353	10.400	10.655	12.784	12.242	na
Ulusal İstatistik Enstitüsü (INDEC)*	9.726	4.017	11.333	10.840	15.324	11.301	6.612

Kaynak: INDEC Ödemeler Dengesi verileri-26/06/2015 itibariyle, Merkez Bankası 2013 yılı Yatırım Raporu
* 2012, 2013 ve 2014 verileri geçicidir.

Yabancı yatırımın elde ettiği gelir 2013 yılında 10,907 milyon Dolar seviyesine ulaşmış ve bir önceki seneye kıyasla %6 oranında azalma kaydedilmiştir.

Sektörel olarak en büyük yatırım girişinin petrol sektörüne (2,755 milyon Dolar) yöneldiği, ikinci sırada madencilik sektörünün geldiği (2,613 milyon Dolar) gözlenmiştir.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle toplam DYY tutarının 92,778 milyon Dolar düzeyinde olduğu hesaplanmaktadır.

2013 sonu itibariyle toplam yatırımın %42'sinin sanayi ve tarım sektöründe bulunduğu (38,881 milyon Dolar), ikinci sırada %29 pay ile finansal hizmetler dahil olmak üzere hizmetler sektörünün (27,132 milyon Dolar), üçüncü sırada ise %29'luk pay ile doğal kaynakların (26,765 milyon Dolar) yer aldığı belirtilmektedir.

Tablo 29: Doğrudan Yabancı Yatırımın Sektörel Dağılımı (Milyon ABD Doları)

Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOPLAM
Petrol	1.117	1.412	1.883	-284	122	1.110	-411	-2.466	2.755	5.238
Madencilik	644	929	319	831	542	1.605	1.121	4.999	2.613	13.603
Özel Finansal Sektör	61	308	242	640	882	495	920	1.468	1.736	6.754
Kimyasallar, Kauçuk, Plastik	315	295	662	1.356	407	1.110	1.580	1.658	1.006	8.388
Makina ve Ekipmanları	176	167	400	264	-44	921	785	472	846	3.986
Gıda, İçecek, Tütün	248	209	316	964	691	851	1.057	1.482	650	6.469
Haberleşme	1.048	342	409	795	281	419	792	1.419	646	6.149
Ticaret	346	289	470	705	360	577	884	814	499	4.945
Adi İşlenmiş Metaller	355	1.120	216	1.099	-176	127	172	369	323	3.606
Ulaştırma	222	2	63	451	491	429	440	233	296	2.627
Diğer Sektörler	2.355	2.327	2.573	4.357	-204	2.756	3.315	2.337	873	20.687
Toplam	6.887	7.399	7.554	11.180	3.353	10.400	10.655	12.784	12.242	82.453

Kaynak: Arjantin Merkez Bankası 2013 yılı Yatırım Raporu (Sıralama 2013 verilerini esas almaktadır)

Petrol sektöründe yatırım yapan firmalar ile bağlantılı olarak ABD 19,147 milyon Dolar tutarındaki yatırım stoku (%21) ile toplam yatırım stokunun ülkeler bakımından dağılımında, serinin kaydının tutulmaya başlandığı 2004 yılından bu yana ilk kez ilk sıraya yerleşmiştir.

İspanya, üstüste üçüncü yıl yaşadığı yatırım azalışı sonucunda toplam yaklaşık 17,000 milyon Dolar tutarında yatırım stoku (%18) ile ikinci sırada bulunmaktadır.

2013 sonu itibariyle toplam yabancı sermayeli firma sayısı 3,200 olup, ilk 10 sırada yer alan firmaların toplam yatırım stoku içerisindeki payı ise %21 düzeyindedir.

Tablo 30: Doğrudan Yabancı Yatırımın Ülkelere Göre Dağılımı (Milyon ABD Doları)

Ülkeler	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
Hollanda	1.057	113	584	1.141	195	42	1.009	3.178	2.089	9.407
ABD	1.224	788	682	2.139	990	1.030	2.040	2.148	1.912	12.953
İspanya	1.325	2.379	1.749	764	1.146	1.107	203	-997	1.648	9.324
Bermuda	-181	208	198	117	519	718	-44	850	1.334	3.718
Uruguay	-332	-66	100	386	646	44	-26	425	1.237	2.414
Almanya	67	219	431	640	322	561	245	537	941	3.664
Kanada	122	-190	502	669	-278	137	345	1.493	780	3.581
Şili	665	609	555	855	239	1.230	1.028	1.237	663	7.080
Fransa	198	-33	554	114	107	254	277	432	454	2.356
Brezilya	1.230	446	859	1.590	-383	1.645	1.594	499	427	7.907
Diğer Ülkeler	1.511	2.925	1.340	3.066	-149	3.632	3.985	2.982	757	20.049
Toplam	6.887	7.399	7.554	11.180	3.353	10.400	10.655	12.784	12.242	82.453

Kaynak: Arjantin Merkez Bankası 2013 yılı Yatırım Raporu (Sıralama 2013 verilerini esas almaktadır)

Tablo 31: Arjantin'den Doğrudan Yatırım Çıkışı (Milyon ABD Doları)

	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
Ulusal İstatistik Enstitüsü (INDEC)	1.391	712	965	1.488	1.055	1.097	2.117

Kaynak: INDEC Ödemeler Dengesi verileri-26/06/2015 itibariyle *Geçici.

BM Latin Amerika ve Karayipler Ekonomik Komisyonu (ECLAC) 2015 Yatırım Raporu⁶

BM Latin Amerika ve Karayipler Ekonomik Komisyonu (ECLAC) tarafından hazırlanan Rapor'da yer alan bilgilere göre, 2014 yılında Dolar, yabancı ülkelerin yerel pazarları cinsinden değer kazanmaya devam etmiş ve yıl sonuna doğru değer kazanma hızı artmıştır. Bu gelişmede, kısmen, dünya ham petrol fiyatlarında yaşanan düşüşün de etkisi olduğu ve petrol fiyatlarındaki düşüşün Latin Amerika bölgesindeki pek çok ülkeyi etkilediği belirtilmektedir.

Latin Amerika'da önde gelen ülkeler bakımından yerel paranın Dolar karşısında en yüksek değer kaybı yaşadığı ülkeler arasında Arjantin (%31) ve Kolombiya (%24) öne çıkmaktadır.

Bölge ülkelerinin doğrudan yabancı yatırım stokunun GSYH içerisindeki payı itibariyle son 10 yılda gözlenen artış, Arjantin, Venezüella, Ekvator, Guetalama ve Bolivya bakımından geçerli olmamıştır.

2014 yılında Arjantin'de kaydedilen en büyük yatırım azalması (disinvestment), enerji sektöründe gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, İspanya'nın Repsol firmasının hisse payı mukabili 6.311 milyon Dolar, ABD'nin Apache firmasının hisseleri mukabili 852 milyon Dolar yatırım azalması kaydedildiği belirtilmiştir. 2012 yılında kamulaştırılan Repsol hisseleri ile bağlantılı

⁶ Foreign Direct Investment in Latin America and Caribbean-2015, Haziran 2015.

sorun 2014 yılında çözümlenmiş, Arjantin Hükümeti'nin Repsol'ün %51 hissesi karşılığında 5 milyar Dolar ödemesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Müteakip dönemlerde Repsol, ilave %12 hissesini (1.311 milyar Dolar) daha satışa çıkartmıştır.

Aynı yıl itibariyle Arjantin'den sermaye çıkışı 2.117 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşmiş ve bir önceki yılda gerçekleşen sermaye çıkışını ikiye katlamıştır.

Latin Amerika ve Karayipler bölgesindeki ülkelerin yarısından biraz fazlası ülkeye gelen doğrudan yabancı sermayede düşüş kaydetmiş, diğer ülkelerde ise yabancı sermaye girişinde artış gözlenmiştir. Yabancı sermaye girişinin en çok artış gösterdiği ülkeler El Salvador ve Şili olarak kaydedilirken, azalışın en yüksek olduğu ülkeler ise Venezüella, Meksika ve Arjantin olmuştur.

Bölgede faaliyet gösteren yabancı sermayeli firmaların kârlarında 2014 yılında düşüş gözlenmiştir. Bu düşüşün en keskin yaşandığı sektör, geleneksel olarak yabancı sermayeli firmalar bakımından en yüksek kâr oranlarının gerçekleştiği otomotiv sektörü olmuştur. Sadece bu sektörün karlılık düzeyi- sıfır kilometre taşı kayıtlarında %7, üretimde %15 ve ihracatta %40 oranlarında gerçekleşen düşüğe paralel olarak- 2013 yılındaki 3.29 milyar Dolar seviyesinden, 2014 yılında 884 milyon Dolar seviyesine gerilemiştir. Bu daralmada temel sebep, kredi temininde yaşanan güçlükler ve sektörün önde gelen ihraç pazarı olan Arjantin'deki düşük talep düzeyi olmuştur.

2014 yılında Arjantin'e giriş yapan doğrudan yabancı yatırım miktarı 6.612 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşerek, bir önceki yıla kıyasla %41 oranında azalmıştır. Bu meblağ, 2009 yılından bu yana gerçekleşen en düşük yabancı sermaye girişini teşkil etmektedir. Yabancı sermaye girişindeki düşüşte temel sebebin, 2012 yılında gerçekleşen, ancak 2014 yılına kadar çözüme kavuşturulamayan YPF kamulaştırılmasına bağlı Repsol tazminat ödemesi olduğu belirtilmektedir. Repsol'ün satışını gerçekleştirdiği toplam %63 oranındaki hissenin Arjantin'e geri dönüşü esasen ödemeler dengesi bakımından negatif bir unsur teşkil ettiğinden, bu meblağın negatif kaydedilmemiş olması durumunda, yabancı sermaye girişinin bir önceki seneye kıyasla hemen hemen aynı düzeyde gerçekleşmiş olacağına dikkat çekilmektedir.

Diğer taraftan, yeniden yatırıma yönlendirilen kârın tutarı 7.365 milyar Dolar düzeyinde oluşmuştur. Madencilik sektöründe Kanada'nın Yamana Gold firması, Puerto Deseado yakınındaki Cerro Moro projesi kapsamında 450 milyon Dolar yatırım gerçekleştirme sürecindedir. 2014 yılına ait ayrıntılı veriler mevcut olmadığından sektörel dağılım konusunda net bir bilgi bulunmamasıyla birlikte, yabancı sermayenin doğal kaynaklar, imalat ve hizmetler sektörlerine eşit olarak dağıldığı tahmin edilmektedir.

Son zamanlarda bazı otomotiv firmaları Arjantin'deki yatırımlarını artırma kararı aldıklarını açıklamıştır. Ekim ayında Japonya'nın Toyota firması, 2013 yılında duyurulmuş olan 800 milyon Dolarlık yatırımın %60'unu tamamladığını ilan etmiştir. ABD'nin General Motors firması, 2014 yılında yaptığı açıklamada, 450 milyon Dolarlık yatırımını 720 milyon Dolara yükselteceğini belirtmiştir. İtalya'nın Fiat Chrysler firması ise 2013 yılında inşa edeceğini duyurduğu yeni motor fabrikası için 300 milyon Dolarlık yatırım yapacağını beyan etmiştir.

Sektörün uzmanlarına göre, petrol araması konusunda Arjantin’de, özellikle kaya gazı ve kaya petrolü açısından zengin yataklara sahip olan Vaca Muerta bölgesinde, önemli bir potansiyel bulunmaktadır. Hükümet, 1 milyar Dolar’dan daha yüksek meblağlarda yatırım yapacak petrol firmalarının faydalanması için özel avantajlar ihdas etmiştir. Bu çerçevede, ABD’nin Chevron firması YPF ile 1.6 milyar Dolar tutarında bir anlaşma imzalamıştır. Rusya Federasyonu’nun Gazprom firmasının da 1 milyar Dolarlık bir anlaşma imzalamak üzere olduğu belirtilmektedir. Aralık ayında Malezya’nın Petronas firması, YPF firması ile doğa gaz konusunda işbirliği yapmak üzere 550 milyon Dolarlık bir taahhütte bulunmuştur. Anglo-Dutch firması Royal Dutch Shell ve Fransa’nın Total firması, Gas y Petróleo de Neuquén firması ile birlikte Arjantin içerisinde başka bir bölgede 550 milyon Dolar tutarında yatırım gerçekleştireceklerini duyurmuşlardır.

2014 yılında Uruguay’a gerçekleştirilen yüksek düzeydeki yenilenebilir enerji sektörü yatırımlarının içerisinde Arjantin’in Corporación América firmasının 50 MW’lık rüzgar enerjisi yatırımının da bulunduğu belirtilmektedir.

Arjantin’deki YPF firmasının kamulaştırılması ile bağlantılı olarak gerçekleşen yatırım azalmasının, Meksika gibi diğer bazı bölge ülkelerinde bir seferlik gerçekleşen gelişmeler ile birleşerek yarattığı kümülatif etkinin, bölge ülkelerine 2014 yılında yabancı sermaye girişinde kaydedilen %16 oranındaki düşüşte önemli rol oynadığı ifade edilmiştir.

Potansiyel Yatırım Alanları ve Fırsatlar

Sanayi Sektörü: Esasen özellikle sanayi malları üzerinde yüksek gümrük duvarlarıyla çevrili olan Mercosur’un bir üyesi olan Arjantin, ithalat üzerinde en fazla teknik ve fiili engel çıkaran ülkelerin başında gelmektedir. Tarife ve tarife dışı engelleri aşmanın en önemli yöntemlerinden biri olarak ülkede yatırım seçeneğinin değerlendirilmesi akla gelmektedir.

Serbest bölge statüsünde olmayan, ancak dış ticaret ile iç vergiler itibariyle önemli ayrıcalıklar tanınan ve Arjantin’in güneyinde yer alan Tierra del Fuego eyaleti, bazı ürünlerin yatırımı açısından kendine özgü bir hukuki yapıya sahip bulunmaktadır. 1980’li yılların başından itibaren birtakım vergi avantajlarının tanındığı bölgeye, 23/11/2009 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanıp 01/12/2009 tarihinde yürürlüğe giren 26539 sayılı Yasa ile yeni ayrıcalıklar tanınmıştır. Yeni Yasa bu bölge dışında üretilen ya da dışarıdan ithal edilen 84. ve 85. fasıllardaki bazı ürünlerin maliyetini %30’ları aşan oranlarda artırmak suretiyle Arjantin piyasasında tutunmak isteyen firmaları Tierra del Fuego’ya yatırım yapmaya zorlamıştır.

Bahse konu yasanın getirdiği en önemli değişiklikler şu şekildedir:

- Masa üstü bilgisayar, cep telefonu, buzdolabı ve dondurucu, video ve fotoğraf makinesi, elektrikli ısıtıcılar ve sobalar, TV setleri, mikrodalga fırınlar, klimalar dahil oldukça geniş bir ürün yelpazesini kapsamaktadır.

- Yeni yasa ile Arjantin’in Tierra del Fuego adası dışındaki yerlerde bir taraftan yasada sayılan ürünlerde uygulanan vergi muafiyetleri %20-26 oranında düşürülürken, diğer taraftan KDV %10,5’ten %21’e yükseltilmiştir. Ayrıca, yeni düzenleme, hem yerli üretimi hem de ithalatı

kapsadığı için Tierra del Fuego dışında üretilen ya da ithal edilen söz konusu ürünlerin maliyeti artmıştır.

- Yasa ile ithal ikameci bir yaklaşım güdülmüştür. Böylece, Arjantin pazarına girmeye çalışan diğer ülke menşeli mal üreticileri Tierra del Fuego adasında üretim tesisi kurmaya zorlanmıştır. Son dönemlerde yapılan hesaplamalara göre, elektrikli ev eşyaları ile bilgi ve iletişim teknolojisi ürünlerinde Arjantin’de üretilen ürünlerin pazar payları ürüne göre %65-100 arasında değişmektedir. Esasen ülkede üretilen bu ürünlerin tamamına yakını çokuluslu şirketlerce çoğunlukla montaj tesisi kurmak suretiyle üretilmektedir. Böylece yabancı şirketler, bu ürünlerin büyük bir kısmını dışarıdan ara malı şeklinde ithal ederek bu bölgede monte etmek suretiyle ithalat engellerini aşmayı başarmaktadır. Yapılan bazı araştırmalarda Arjantin’de yaratılan katma değer ancak %10’lar seviyesinde olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, ülkede yatırım yapan yabancı şirketlerin, bazı nihai ürünleri de daha kolay ithal edebildikleri belirtilmektedir.

Başta, beyaz eşya olmak üzere son yıllarda hızla gerileyen ihracatımızı artırmanın bir yolu olarak özellikle elektrikli ev eşyası üreten firmalarımızın Tierra del Fuego bölgesinde yatırım yapma seçeneğini değerlendirmesi gerekmektedir. Mevcut durumda, hem vergi maliyeti, hem de ithalat izni ve lisansı alma zorluğuna bağlı fiili engeller karşısında firmalarımızın rekabet gücü kalmamaktadır.

Diğer taraftan, başta inşaat malzemeleri, otomotiv, tarım makineleri olmak üzere çeşitli yatırım imkanlarını da değerlendirmek mümkündür. 2012 yılının Şubat ayında açıklanan “Stratejik Sanayi Planı 2020”de ayakkabı, tekstil ve konfeksiyon; gıda; kağıt, mobilya ve orman ürünleri; inşaat malzemeleri; sermaye malları; tarım makinaları; otomotiv ana ve yan sanayi; tıbbi ilaçlar; yazılım ile kimya ve petrokimya olmak üzere 10 adet öncelikli sektör belirlenmiş ve bu sektörlerdeki üretimin artırılması için teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu teşvik mekanizmalarının bir ayağını ithalatın kısıtlanması yoluyla yurtiçi üretimin korunması oluştururken, diğer ayağını başta ucuz kredi olmak üzere finansal teşvikler teşkil etmektedir.

İnşaat Sektörü: 2000’li yılların başındaki kriz sonrası 2003 yılından 2011 yılına kadar hızlı bir büyüme içinde olan Arjantin, bu dönemde altyapı ve inşaat yatırımlarına da büyük bir hız vermiştir. Ülkenin eskiyen ulaşım altyapısının yenilenmesi için önemli harcamalar yapılmıştır. Buna rağmen altyapı itibarıyla halen giderilmesi gereken önemli eksiklikler bulunmaktadır. Arjantin’de kamu kaynakları ile finanse edilen projeler sadece Arjantin firmalarına açık bulunmaktadır. Uluslararası kuruluşlardan sağlanan kredilerle gerçekleştirilen projeler ise yabancı firmalara açıktır. Özel kaynaklarla finanse edilen projelerde yerel işçi çalıştırılması, karşılıklılık ilkesine uyulması, yerel firmalarla ortaklık oluşturulması, dış finansman sağlanması gibi zorunluluklar getirilebilmektedir. Bu çerçevede, Arjantin’de açılan ihaleleri Türk firmalarının alabilmeleri için iki unsurun dikkate alınması gerekmektedir. İlk olarak özellikle büyük maliyetli projeler, çoğunlukla finansman sağlayan ülkelerin şirketlerine verilmektedir. Son zamanlarda yürütülen üst düzey ikili ziyaretler sırasında ÇHC, Arjantin’in büyük projelerine kredi desteği vermiş ve böylece bu projeleri de Çinli şirketler üstlenmiştir. Diğer bir husus ise özellikle maliyeti kısmen düşük projelerin yapımında yerli firmalarla ortaklık seçenekleri değerlendirilmesi olarak öne çıkmaktadır.

Tarım Sektörü: Tarım ve tarıma dayalı sanayi Arjantin ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Hızla artan tarım ürünleri fiyatları Arjantin ekonomisi için önemli bir büyüme

kaynağı haline gelmiştir. Yaklaşık 270 bin km² (toplam yüzölçümünün % 9,2'si) büyüklüğündeki bir alan tarıma elverişli durumdadır. Kuzeyden güneye uzanan büyük bir coğrafyaya sahip olan Arjantin'in iklim koşulları çok farklı iklim gerektiren ürünlerin üretimine müsaittir.

Soya, ayçiçeği, mısır, buğday, arpa, yulaf, pirinç, aspir, pamuk, fasulye, çay, tütün, şeker kamışı, üzüm, narenciye, elma ülkede yetiştirilen başlıca meyve ve sebzelerdir. Hububat ve yağlı tohumlar üretimi Arjantin ekonomisi ve ihracatının en önemli unsuru niteliğindedir.

Türk sermayeli şirketlerin de başta yağlı tohumlar olmak üzere ülkemizin ithalatçı konumunda olduğu birçok tarım ürününün Arjantin'de üretimini yapması ve böylece ülkemizin zaten ithal etmekte olduğu ürünlerin Türk şirketleri aracılığıyla yapılması mümkündür. Bu çerçevede hem doğrudan tarım ürünü üretimine, hem de bu ürünlerin işlenmesine yönelik yatırımların gerçekleştirilme imkanlarının değerlendirilmesinde fayda görülmektedir. Esasen, ülkede uygulanmakta olan ihracat vergisinin, genellikle ürünlerin ülkede işleme derecesi arttıkça oran olarak azaldığı dikkate alındığında, özellikle soya yağı ve küspesine yönelik işleme tesisleri kurmanın daha uygun olduğu değerlendirilmektedir. Örneğin Çin şirketleri, son dönemlerde ülkede geniş toprak arazilerini kiralamak suretiyle ülkede tarım alanlarındaki yatırımlarını hızla artırmaktadır.

Madencilik Sektörü: Arjantin zengin maden yataklarına sahiptir. Maden taraması açısından sadece beşte birinin araştırılmış durumda olduğu belirtilen ülkede kurşun, çinko, kalay, bakır, demir, altın, manganez, petrol ve doğal gaz ile uranyum yatakları bulunmaktadır. Maden yataklarının önemli bir kısmı ülkenin batısında bulunan And Dağları bölgesinde yer almaktadır. Catamarca ve San Juan Eyaletleri bakır ve altın açısından oldukça zengindir. Mendoza'da uranyum, Jujuy'da çinko yatakları bulunmaktadır.

Son dönemlerde, ÇHC'nin yanında özellikle ABD'li şirketlerin petrol ve doğalgaz, Kanadalı şirketlerin altın madeni yatırımları konusunda Arjantin'deki faaliyetleri artmış durumdadır. Ülkemiz şirketlerinin de madencilik yatırımları konusundaki fırsatları değerlendirmesi mümkündür. Bu alanda ülkedeki faaliyetleri artırmanın bir yolu olarak, en sık kullanılan birleşme ve devralma yöntemlerini ülkemiz şirketlerinin de değerlendirebileceği düşünülmektedir.

Potansiyel Riskler ve Tehditler

* Yabancı firmaların karşılaştığı en önemli risk, ülkenin yasal ve politik yapısının öngörülemezliğinden kaynaklanmaktadır. Ani değişikliklerle şirketler üzerine ek yük getiren düzenlemelere gidilebilmektedir. Bu düzenlemelerin bir kısmı tamamen yabancı şirketleri hedef alırken bazıları tüm şirketleri kapsayabilmektedir.

* Başta işgücü maliyetlerini artırıcı ücret ve sosyal güvenlik düzenlemeleri ülkenin genelini kapsar niteliktedir.

* Yabancı sermayenin yerli sermaye ile aynı uygulamalara tabi olduğu yasal olarak açıklanmış olsa da, konjonktürel gelişmelere ve politik tercihlerdeki değişikliklere göre yabancı şirketler, fiili olarak farklı muamele ve engellemelerle karşılaşabilmektedir.

* Ülkedeki devlet geleneğinin uzun vadede alacaklar ve mülkiyet hakkı açısından güven vermemesi, aniden değişebilen politik kararlarla yabancılar için iş ortamının olumsuz hale gelmesi ve sık sık yaşanan politik istikrarsızlık yabancı yatırımları caydıran temel faktörlerdir (Örneğin aniden yapılan bir yasa değişikliği ile ülkedeki işçi ücretlerine zam yapılması nedeniyle işgücü maliyetinin hiç hesapta yokken artması; şirketlerin kamudan olan alacaklarının ödenmemesi, belirli bir süre ile yapılmış sözleşmelerin tek taraflı olarak değiştirilmesi, ülke dışına kâr transferinin sınırlanması ya da kaldırılması, döviz kuru üzerinde yapay oynamalar yapılması gibi uygulamalar ülkede sık sık karşılaşılan risk unsurlarıdır).

* Kaynağı gösterilmek kaydıyla her ne kadar genel olarak para ve kâr transferinin önünde engel olmadığı belirtilse de, talep edilen belgeler ve izlenmesi gereken prosedürler itibarıyla bu konuda ciddi sıkıntılarla karşılaşılmaktadır. Ayrıca, para transferlerinin işlem ve zaman maliyeti oldukça yüksektir.

* Zaman zaman yasa ve kararnemelerle şirketlerin yönetim ve hisse yapısı ile mülkiyet haklarına zarar verilebilmektedir. 2008 yılı sonunda özel emeklilik fonlarının ve 2012 yılında petrol şirketi YPF'nin millileştirilmesi, 2010 yılında rekabet mevzuatı gerekçe gösterilerek telefon şirketi Telefonica'nın hisselerinin bir kısmının satışa zorlanması, daha önce millileştirilen özel emeklilik fonlarının hissedar olduğu bazı şirketlerin yönetim kuruluna 2011 yılında Hükümet tarafından atamalar yapılması gibi uygulamalar ülkenin yatırım güvenilirliğini ciddi şekilde zarara uğratmaktadır.

* Ülkedeki işçi işveren ilişkisi oldukça gergin bir yapıya sahip olduğundan her an grevler ve sosyal gerginliklere bağlı olarak çalışma barışı bozulabilmektedir. Özellikle ücret artış oranları ve sair ödemeler konusunda sıklıkla grev yaşanmaktadır. Bazen firmalar üzerinde baskı uygulamak isteyen Hükümet, özellikle işçi örgütlerini belli bir firma ya da firma grubu üzerine kısırtabilmektedir.

* Arjantin, yetişmiş işgücü açısından bölgenin en önde gelen ülkeleri arasında yer almakla birlikte işgücü maliyeti açısından da pahalı bir ülkedir.

* Ülkede son yıllarda, enerji tüketiminin doruğa çıktığı yaz ve kış aylarında enerji sıkıntısı yaşanmaktadır. Enerji yetersizliği yaşanan dönemlerde, konutların enerji ihtiyacını garanti altına almak isteyen Hükümet, sanayi işletmelerinin enerjisini kısımtaktadır.

* Hem kamu kesiminde hem de özel kesimde hizmet kalitesinin son derece düşük olduğu ülkede, başta teknik altyapı hizmetlerinde olmak üzere ciddi sorunlarla karşılaşılmaktadır.

* Kamu ve özel sektörde çok uzun süre alan ağır bir bürokrasi hüküm sürmektedir.

* Yabancı yatırımcıların karşılaştıkları genel sıkıntıların yanında Arjantin'in ülkemize olan uzaklığı gelmektedir.

* Diğer taraftan, merkezi yönetim ile eyaletler arasındaki uyumsuzluk ve zaman zaman doruğa ulaşan politik çekişmeler nedeniyle, yatırım yapılan bölgeye göre de farklı olumsuzluklar oluşabilmektedir.

* Ülkenin uygulamakta olduğu genişletici maliye ve para politikalarına bağlı olarak yaratılan iç talep ile emtia fiyatlarına bağlı olarak gelişen dış talep kaynaklı büyümenin sürdürülebilirliği konusu ekonomik olarak en büyük riski oluşturmaktadır. Yapay olarak gereğinden fazla artırıldığı düşünülen iç talebin enflasyonu kontrolden çıkarma riski bulunmaktadır.

* Diğer taraftan, ülkenin istatistik kurumu tarafından açıklanan verilere güven duyulmadığından ekonomik göstergeler hakkında sağlıklı değerlendirmelerde bulunulamamaktadır.

* Ülkemize özgü olabilecek bir diğer dezavantaj Arjantin’de etkin bir Ermeni diasporasının bulunmasıdır. Özellikle ekonomik ve siyasi olarak güçlü bir konumda olan Arjantin Ermeni toplumu ülkemiz aleyhine lobi faaliyetleri yürütmektedir. Söz konusu lobi faaliyetleri zaman zaman iki ülke arasındaki resmi ilişkileri dahi zedeleyecek derecede ön plana çıkmaktadır.

Economist Intelligence Unit (EIU)’in ülke raporları kapsamında Arjantin ile ilgili olarak yapılan değerlendirmelerde, 8 Haziran 2015 tarihi itibarıyla belirtilen hususlardan bazılarında aşağıda yer verilmiştir:

“Arjantin, gerek bölge ülkeleri arasında, gerekse dünyada, yatırımcının en az cazip gördüğü yatırım bölgeleri arasında yer almaktadır. Uygulanmakta olan makroekonomik politikalar, mevcut Hükümetin müdahaleci yaklaşımından zarar gören hukuki ve düzenleyici konuların olumsuz etkisi ve ticaret ile yatırım açısından çekici olmayan politikalara bağlı olarak, iş ortamı sıralamasındaki yeri düşüş gösterme eğilimindedir.

Cumhurbaşkanı Cristina Fernández de Kirchner, müdahaleci yaklaşımın temel kaynağını teşkil etmektedir. Seçimler sonrasında yönetimi devredinceye kadar geçecek sürede ekonominin erozyonu ile kurumsal ve makroekonomik yapının zayıflaması devam edecektir. 2015 seçimlerinde daha pragmatik, iş çevrelerine daha olumlu yaklaşan bir Hükümetin işbaşına gelmesi durumunda, bazı politika değişimlerinin olması beklenebilir. Bununla birlikte, iş çevrelerinin güvenini kazanmak zaman alacaktır. Bu yönde bir gelişme, Arjantin’in sıralamasına olumlu yansıtacaktır.

- Olumlu Unsur: ÇHC ile yapılan döviz değişim anlaşması ve bu anlaşma uyarınca sağlanan döviz girişi sayesinde döviz rezervleri, 2014 yıl-ortasındaki durumuna kıyasla daha yüksek bir seviyededir. Ayrıca, Temmuz 2014’te yaşanan temerrüt nedeniyle, yapılandırılmış borç taksidi ödemesi gerçekleştirilmediğinden rezervlerin borç için kullanılması söz konusu olmamıştır.

- Olumsuz Unsur: 2015 yılında ödenmesi gereken yapılandırılmış borç taksitlerinin tutarı yüksek düzeydedir. Ekim 2015 itibarıyla ödenmesi gereken 6.3 milyar Dolar tutarındaki Boden 2015 taksit ödemesinin kısmen de olsa ileri bir tarihe ertelenebilmesi için Hükümet tarafından çıkartılacak yeni bir tahvile takas edilmesinin teklif edileceği tahmin edilmekle birlikte, teklifin cazip hale getirilebilmesi için daha iyi koşullar önerilmesi gerekecektir.

- Kredi Notuna İlişkin Öngörüler: Ülke kredi notunun Eylül 2014’te aşağı yönlü revizyonu sonrasında CC bandında bulunan notun daha da düşürülmesi, koşullar ciddi anlamda kötüleşmediği sürece beklenmemelidir. Bununla birlikte, yüksek ve kontrol edilemeyen bir devalüasyon bu tür bir erozyon etkisi yaratacaktır. Borç sorununda davacı fonlarla uzlaşmaya

gidilmesinin, yeni Hükümet sonrasında ve 2016 yılında mümkün olabileceği öngörülmektedir. Bu uzlaşmanın, ekonomi ve dış finansman üzerinde olumlu bir etkisinin olması ve kredi notunda yükseltmeye gidilmesi potansiyeli taşıdığı düşünülmektedir.”

Business Monitor International (BMI) Research’ün Hazırladığı “Arjantin-Ülke Risk Raporu (Argentina-Country Risk Report)” (Bu başlık altında belirtilen değerlendirme ve öngörüler anılan Rapor’dan alıntılanmıştır. Bu itibarla Rapor’a atıfta bulunulmaksızın kullanılmaması gerekmektedir)

BMI Research tarafından hazırlanan ve Müşavirliğimizin ücretli abonelik kapsamında yararlandığı “Argentina-Country Risk Report”ın 24 Haziran 2015 tarihli “Q3 2015” güncellemesinde, Arjantin ekonomisinin gelecek dönemdeki durumuna ilişkin olarak anılan grup tarafından yapılan öngörüler kapsamında özetle aşağıda belirtilen hususlara yer verilmiştir:

- Mevcut yönetim tarafından uygulanmakta olan müdahaleci ekonomik politikaların aşamalı olarak azalmasıyla birlikte, önümüzdeki beş senelik dönemde Arjantin’in GSYH büyümesi ivme kazanacaktır.
- Ekonomi politikalarındaki reformlar, temelde ülkede doğal gaz üretiminin artmasına ve yatırımcı dostu politikaların uygulanmaya başlanmasıyla birlikte ülkeye gelen yabancı sermayede artış sağlanmasına bağlı olarak ekonomik büyümeyi hızlandıracaktır.
- Zengin doğal kaynakları ve eğitilmiş işgücü sayesinde Arjantin, uzun vadede yatırımcılar tarafından cazip bulunmak açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, Ekim 2015 seçimleri ile işbaşına gelecek Hükümet’in iş çevrelerine dost politikalar uygulayacağı öngörülse de, Arjantin’in ekonomisindeki dengesizliklerin giderilmesi uzun zaman alacaktır. Bu çerçevede, GSYH’nın büyüme öngörüsü 2015-2019 dönemi için ortalama %2.6 düzeyinde (önceki beş senenin ortalaması olan %4.2’den düşük) hesaplanmıştır. Ayrıca, ÇHC, Brezilya ve Venezüella gibi Arjantin’in önde gelen dış ticaret pazarlarındaki talep düşüklüğü de önümüzdeki yıllarda ekonomik büyüme üzerinde olumsuz etkide bulunacaktır.
- Ekonomik büyüme zaman içerisinde ivme kazanacak, yatırım girişi artacak, artan petrol ve doğal gaz üretimi ekonomiyi ayağa kaldıracaktır. Bu itibarla, 2020-2024 dönemi ekonomik büyüme ortalamasının %5.2 düzeyinde gerçekleşeceği hesaplanmaktadır.
- Seçimler sonrasında işbaşına gelecek Hükümet’in iş ortamını geliştirmesi, uluslararası yatırımcılarla arasını düzeltecek girişimlerde bulunması, ülkenin ihraç pazarlarındaki rekabet gücü eksikliğini ve süregelen mali açığı kapatmaya yönelik ekonomik politikalar uygulaması öngörülmektedir.
- Kısa vadede, sermaye hareketleri üzerindeki kontrolün azalması ve yabancı sermayeli petrol yatırımlarının artması beklenmektedir.
- Arjantin Hükümeti’nin, 2016 yılında yapılandırılmış borç taksidi ödemelerine devam etmenin bir yolunu bulacağı düşünülmektedir.

- Tüm bu gelişmeler, bir kereye mahsus olmak üzere devalüasyona gidilmesi sonucunu yaratacaktır (Dolar değerinin 2016 yılında ortalama 11.50 Peso düzeyinde olacağı hesaplanmaktadır). Devalüasyona bağlı olarak enflasyon yükselecek ve GSYH büyüme oranı üzerinde etkide bulunacaktır.

- Bununla birlikte, 2016 yılından sonra zayıf Peso'nun avantajı görülmeye başlanacaktır. Bugüne kadar gereğinden fazla değerli olan Peso'nun ekonomik büyüme üzerinde yarattığı yavaşlatıcı etki, ithalat kısıtlamalarının yarattığı yüksek üretim maliyeti nedeniyle imalat ve ihracat üzerindeki olumsuz etkisi ile ara mal ve sermayeye erişimin kısıtlanması durumu sona erecektir.

- Önümüzdeki 10 yılda Arjantin'in ekonomik büyümesinde en önemli unsur, zengin petrol ve doğalgaz yatakları olacaktır. Üretimde her yıl düzenli olarak artış kaydedileceği beklenmektedir. Arjantin'in sermaye harcamaları projeksiyonu, dünya ham petrol fiyatlarındaki düşüşe uyumlu hazırlanmıştır (BMI tarafından, ham petrol fiyatlarının 52 Dolar/varil düzeyine düşmesi durumunda bile YPF-Chevron ortaklığının ticari açıdan sürdürülebilir olacağı hesaplanmıştır).

- Ülkede geleneksel ekonomik politikaların uygulanmasıyla birlikte, bölge ülkelerine kıyasla daha düşük düzeyde bulunan istihdam piyasası ve altyapı risklerine bağlı olarak ekonomik büyüme hızlanacak, bu durum da yabancı yatırımın artmasını sağlayacaktır.

- Olumlu ihtimallerin mevcudiyetine rağmen, müdahaleci politikaların ve iş çevrelerine dost olmayan yaklaşımların devam etmesi halinde, uzun vadeli büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize edilmesi gerekecektir.

- Yeni Hükümet'in uygulayacağı daha liberal yaklaşımın, mevcut müdahaleci yaklaşımdan uzaklaşılması anlamında öngörülenden daha uzun bir vadeyi gerektirebileceği ve bu durumun yabancı yatırımı ülkeden uzak tutmaya devam edebileceği hususu da akılda tutulmalıdır.

3.6. Serbest Bölgeler

Arjantin'deki serbest bölgeler hakkındaki en genel hükümler, 22415 sayılı Gümrük Kanunu'nun genel gümrük alanları dışında kalan yerleri düzenleyen VII. Bölümü'nün serbest bölgelerle ilgili hükümleri içeren İkinci Kısmı'nda yer alan 590 ila 599. maddelerinde yer almaktadır. Bahse konu Kanun'un 591. Maddesi'nde serbest bölgelerin kuruluşu hakkındaki kuralların bir yasayla düzenlenmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu maddede sözü geçen yasal dayanağı, serbest bölgelerin genel kuruluş usul ve esaslarını düzenleyen 24331 sayılı Kanun sağlamaktadır. Bahse konu Kanun'un 2. Maddesi'nde Hükümet, yerel yöneticilerle işbirliği halinde ekonomik durum ve diğer ülkelerle ilişkiler açısından coğrafi konumu da dikkate almak suretiyle serbest bölge kurmaya yetkili kılınmıştır.

Serbest bölgelerin kuruluş amacı idari işlemlerin basitleştirilmesi, maliyetlerin düşürülmesi ve verimliliğin artırılması suretiyle ülke sanayisinin geliştirilmesi ve sanayi ürünleri ihracatının artırılmasıdır. 22415 sayılı Gümrük Kanunu'nun 590. Maddesi'ne göre, serbest bölgelerin genel gümrük uygulamalarına tabi olmadığı, malların üçüncü ülkelere bu bölgelere ithalatında ve bu bölgelerden üçüncü ülkelere ihracatında ithalat ve ihracat vergilerinin alınmayacağı hükmüne bağlanmıştır. 24331 sayılı Kanun'un 24-30. maddeleri ithalat ve ihracat vergi istisnasını daha da açık hale getirmiştir. Buna göre, Arjantin gümrük bölgelerinden serbest bölgelere yapılan ihracat

sırasında ihracat vergileri askıya alınmakta ve malın bu bölgelerden üçüncü ülkelere ihracatı gerçekleştiğinde, vergi borcu tamamen düşmektedir. Üçüncü ülkelerden serbest bölgelere yapılan ithalatta ise gümrük vergisi alınmamakta, malın serbest bölgelerden Arjantin gümrük bölgesine girmesi durumunda vergi alınmaktadır. Ayrıca serbest bölgelerde faaliyet gösteren firmalar, bu bölgedeki faaliyetleri sırasında enerji, haberleşme, su ve kanalizasyon gibi hizmetler üzerinden alınan vergilerden de muaf tutulmuştur. 22415 sayılı Kanun'un 598. Maddesi'ne göre serbest bölgelerde yüksek katma değer kazandığı düşünülen ürünlerin başka ülkelere satışı konusunda Hükümetin mevcut genel imtiyazlara ilaveten ek teşvikler uygulayabileceği belirtilmektedir. Ancak, sanayiye teşvik amaçlı olarak ülke çapında uygulamaya konulmuş olan teşvik araçlarının aynı zamanda serbest bölgede de uygulanması imkanı bulunmamaktadır.

Serbest bölgelerde yapılabilecek işlemleri düzenleyen 22415 sayılı Kanun'un 594. Maddesi'ne göre malların bu bölgelerde işlenebileceği, imal edilebileceği ve tamir ve bakım gibi iyileştirme işlemine tabi tutulabileceği gibi, depolanabileceği ve pazarlanabileceği belirtilmektedir. 24331 sayılı Kanun'un 6. Maddesi'ne göre depolama, pazarlama ve diğer hizmet faaliyetleri ancak malın ihracatı amacıyla yapılabilmektedir.

Aynı Kanun'un 9. Maddesi ise komşu ülkelerle ticari ilişkiler açısından önem arz ettiği düşünülen sınır bölgelerinde Hükümete perakende ticaret amaçlı serbest bölge kurabilme yetkisi vermektedir. Örneğin, Arjantin'in Paraguay ve Brezilya ile sınır bölgesi olan Misiones Eyaletinin Iguazu Serbest Bölgesi bu madde kapsamında faaliyet göstermektedir.

Gerekli ücretleri ödemek kaydıyla özel ya da tüzel, yerli ya da yabancı her şahıs serbest bölgelerde faaliyette bulunabilmektedir. Başka yerlerde de ticari faaliyeti olan kişilerin serbest bölge faaliyetlerini ayrı olarak muhasebe kaydına alması zorunludur.

Serbest bölgelerde uyulacak kuralların belirlenmesi ve denetimlerin sağlanmasında Federal Merkezi Hükümet ile yerel hükümetler arasında koordinasyonun sağlanması açısından serbest bölge yönetim örgütünde her iki kesimden de temsilciler yer almaktadır. Yine de genel kuralların belirlenmesinde Merkezi Hükümetin ağırlığı tartışmasızdır. Serbest bölge işleticileri ise özel ya da karma bir yapı göstermektedir.

Tablo 32: Arjantin'deki Serbest Bölgeler

Eyalet	Bölgenin Adı	Sorumlu Gümrük Bölgesi	Kuruluş Karar No	Karar Tarihi	Bölgenin Telefon Numarası
1) Buenos Aires	La Plata	La Plata	3235/96 (ANA) Derogada Res. N° 1240 (AFIP)	18/09/1996 21/03/2002	(0221) 4680025
2) San Luis	Justo Daract	San Luis	3896/96 (ANA) Derogada Res. N° 270/98 (AFIP)	18/11/1996 19/11/1998	(02657) 421211
3) Tucumán	Cruz Alta	Tucumán	255/98 (AD TUCU)	08/07/1998 05/10/1999	(0381) 4000236

			696/99 (AFIP)		
4) Córdoba	Córdoba	Córdoba	541/99 (AFIP)	05/04/1999	(0351) 4904382 / 4904171 int 4023 / 4024
5) Mendoza	Luján de Cuyo	Mendoza	587/99 (AFIP)	13/05/1999	(0261) 4980261
6) La Pampa	General Pico	Bahía Blanca	717/99 (AFIP)	08/11/1999	(0291) 4554832 / 4555486
7) Chubut	Comodoro Rivadavia	Comodoro Rivadavia	1019/01 (AFIP)	01/01/2001	(0297) 4440295 int 14/20
8) Salta	Salta	Salta	1074/01 (AFIP)	27/08/2001	(0387) 4310745 / 4311359
9) Misiones	Iguazú	Iguazú	1230/02 (AFIP)	04/03/2002	(03757) 420219
10) Entre Rios	C. del Uruguay	C. del Uruguay	2422/08 (AFIP)	03/03/2008	(03442) 423916

Kaynak: AFIP

1996 yılında kurulan Buenos Aires Eyaletinin La Plata ve San Luis Eyaletinin Justo Daract serbest bölgeleri, ülkede faaliyete geçen ilk serbest bölgelerdir. Günümüzde ülkenin farklı yerlerinde faaliyet gösteren toplam 10 tane serbest bölge bulunmaktadır.

Arjantin’de serbest bölgeler ihracat ağırlıklı olarak faaliyet göstermektedir. Özellikle ülkedeki ihracat vergisi uygulaması dolayısıyla firmalar ihracatlarını mümkün olduğu kadar serbest bölgeler aracılığıyla yürütmeye çalışmaktadır. Üçüncü ülkelere yapılacak ihracat açısından serbest bölgeler ihracat vergisinden kurtulmak için bir nevi ara kademe olarak kullanılmakta; mallar önce serbest bölgeye ihraç edilmekte ve orada depolandıktan ya da küçük işlemlerden geçirildikten sonra üçüncü ülkelere yollanmaktadır.

Serbest bölgelerin ihracat ağırlıklı olarak çalışması, ihracat vergisinden kurtulmak dışında bu bölgelerde çok önemli bir teşvik mekanizmasının olmadığını da göstermektedir. Diğer vergi kolaylıkları firmaları buralarda faaliyet göstermeye yönlendirecek düzeyde değildir. Bu anlamda, malların buralarda işlenip ülke içine tekrar ithal edilmesi, ithalat sırasında normal gümrük vergileri tahsil edildiği için cazip olmaktan uzaktır. Ayrıca, ülkede uygulanan işgücü mevzuatı serbest bölgelerde de geçerli olduğundan işgücü maliyetleri açısından da bir avantaj bulunmamaktadır. Sonuç olarak, Arjantin’deki serbest bölge uygulamasının, sanayi mallarının üretim ve ihracatının artırılması amacına hizmet ettiğini söylemek mümkün görülmemektedir.

3.7. Tierra del Fuego Özel Bölgesi

Serbest bölge statüsünde olmayan, ancak dış ticaret ile iç vergiler açısından önemli ayrıcalıklar tanınan ve Arjantin'in güneyinde yer alan Tierra del Fuego eyaleti bazı ürünlerin yatırımı açısından kendine özgü bir hukuki yapıya sahip bulunmaktadır. 1980'li yılların başından itibaren birtakım vergi avantajlarının tanındığı bölgeye 23/11/2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanıp 01/12/2009 tarihinde yürürlüğe giren 26539 sayılı Yasa ile yeni ayrıcalıklar tanınmıştır. Yeni Yasa bu bölge dışında üretilen ya da dışarıdan ithal edilen 84 ve 85. fasıllardaki bazı ürünlerin maliyetini % 30'ları aşan oranlarda artırmak suretiyle Arjantin piyasasında tutunmak isteyen firmaları Tierra del Fuego'ya yatırım yapmaya zorlamıştır.

Bahse konu yasanın getirdiği en önemli değişiklikler şu şekildedir:

- Masa üstü bilgisayar, cep telefonu, buzdolabı ve dondurucu, video ve fotoğraf makinesi, elektrikli ısıtıcılar ve sobalar, TV setleri, mikrodalga fırınlar, klimalar dahil oldukça geniş bir ürün yelpazesini kapsamaktadır.

- Yeni yasa ile Arjantin'in Tierra del Fuego adası dışındaki yerlerde bir taraftan yasada sayılan ürünlerde uygulanan vergi muafiyetleri % 20-26 oranında düşürülürken diğer taraftan KDV % 10,5'ten % 21'e yükseltilmiştir. Yeni düzenleme, hem yerli üretimi hem de ithalatı kapsadığı için Tierra del Fuego dışında üretilen ya da ithal edilen söz konusu ürünlerin maliyeti artmıştır.

- Yeni yasa ile ithal ikameci bir yaklaşım güdülmüştür. Böylece, Arjantin pazarına girmeye çalışan diğer ülke menşeli mal üreticileri Tierra del Fuego adasında üretim tesisi kurmaya zorlanmıştır. Son dönemlerde yapılan hesaplamalara göre, elektrikli ev eşyaları ile bilgi ve iletişim teknolojisi ürünlerinde Arjantin'de üretilen ürünlerin pazar payları ürüne göre %65-100 arasında değişmektedir. Esasen ülkede üretilen bu ürünlerin tamamına yakını çokuluslu şirketlerce çoğunlukla montaj tesisi kurmak suretiyle üretilmektedir. Böylece yabancı şirketler, bu ürünlerin büyük bir kısmını dışarıdan ara malı şeklinde ithal ederek bu bölgede monte etmek suretiyle ithalat engellerini aşmayı başarmaktadır. Yapılan bazı araştırmalarda Arjantin'de yaratılan katma değer ancak % 10'lar seviyesinde olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, ülkede yatırım yapan yabancı şirketlerin bazı nihai ürünleri de daha kolay ithal edebildikleri belirtilmektedir.

Başta, beyaz eşya olmak üzere son yıllarda hızla gerileyen ihracatımızı artırmanın bir yolu olarak özellikle elektrikli ev eşyası üreten firmalarımızın Tierra del Fuego bölgesinde yatırım yapma seçeneğini değerlendirmesinde fayda görülmektedir. Mevcut durumda, hem vergi maliyeti hem de ithalat izni ve lisansı alma zorluğuna bağlı fiili engeller karşısında firmalarımızın rekabet gücü kalmamaktadır.

4. ARJANTİN DIŞ TİCARETİ

4.1 Dış Ticaret Dengesi

Arjantin geleneksel olarak dış ticaret fazlası veren bir ülkedir. 2009 yılında ithalattaki çok keskin düşüş nedeniyle dış ticaret fazlası nominal olarak 17 milyar Dolara yaklaşarak tarihi bir rekor kırmıştır. Sonraki dönemde hızlı ekonomik büyümenin ve tarım ürünleri ihracatından beklenen gelirin elde edilememesinin de etkisiyle artan ithalat nedeniyle dış ticaret fazlası 2014 yılı itibarıyla 6.6 milyar Dolara son yılların en düşük düzeyine gerilemiştir. Bu gelişmenin bir sonucu olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı 2014 yılında %110,2'ye düşmüştür.

Arjantin'in dış ticaret hacmi 2002 yılındaki krizin ardından hem ihracat, hem de ithalat yönüyle 2009 yılına kadar artış eğilimini korumuştur. 2008 yılında nominal olarak 127,5 milyar Dolara yükselen hacim, 2009 yılındaki küresel krizin etkisiyle ihracatın ve ithalatın azalmasına bağlı olarak 94,5 milyar Dolara gerilemiştir. 2010 ve 2011 yıllarında tekrar artış sürecine giren dış ticaret hacmi 2011 yılında 157,9 milyar Dolara ulaşarak rekor kırmıştır. 2012 yılında hem ihracatta hem de ithalattaki düşüş nedeniyle dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre %5,2 oranında azalarak 149,7 milyar Dolara gerilemiştir. 2014 yılında ise son yılların en düşük seviyesine gerilemiş ve 137,3 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir.

Tablo 33: Arjantin'in Dış Ticareti (Milyon ABD Doları)

	İhracat	Değ. (%)	İthalat	Değ. (%)	Hacim	Değ. (%)	Denge	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2008	70.019	25,1	57.462	28,5	127.481	26,6	12.556	121,9
2009	55.672	-20,5	38.786	-32,5	94.458	-25,9	16.886	143,5
2010	68.134	22,4	56.502	45,7	124.636	31,9	11.633	120,6
2011	83.950	23,2	73.937	30,9	157.887	26,7	10.014	113,5
2012	81.205	-3,3	68.514	-7,3	149.719	-5,2	12.690	118,5
2013	81.660	0,6	73.655	7,5	155.315	3,7	8.005	110,9
2014*	71.977	-11,9	65.323	-11,4	137.300	-11,6	6.653	110,2

Kaynak: INDEC *Geçici

2003 yılından itibaren her yıl artış göstererek 2008 yılında 70 milyar Dolara kadar yükselen ihracat 2009 yılında %20,5 azalışla 55,7 milyar Dolara gerilemiştir. Arjantin'in ihracatı 2010 ve 2011 yıllarında tekrar artış kaydederek 2011 yılında yaklaşık 84 milyar Dolar düzeyine çıkmıştır. Bununla birlikte sonraki yıllarda giderek azalmış ve 2014 yılında 71,9 milyar Dolar düzeyine kadar düşmüştür.

İthalatın son 10 yıllık seyri de ihracata benzemekle birlikte, düşüş ve artışlar daha yüksek oranlı gerçekleşmektedir. 1998 yılı itibarıyla 31 milyar Doların üzerinde olan ithalat, kriz sırasında 2002 yılında 9 milyar Dolara kadar geriledikten sonra tekrar yükseliş trendine girmiştir. İthalat 2008 yılına kadar yüksek oranlarda artarak 57,5 milyar Dolara ulaşmış, ancak 2009 yılında %32,5 oranında düşerek 38,8 milyar Dolara gerilemiştir. Sonraki dönemde ithalatın seyri, Hükümet'in dış ticaret fazlasını asgari 10 milyar Dolar seviyesinde tutma hedefi doğrultusunda

izlediği müdahaleci politikalara da bağlı olarak dalgalı bir eğilim göstermiş ve 2014 yılında 63,5 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Arjantin'in ithalat artışında rol oynayan en önemli faktörlerden biri, 2011 yılından bu yana giderek artan enerji açığı olarak öne çıkmaktadır. Nitekim, 2011 yılında yaklaşık 3 milyar Dolar düzeyinde olan açık, 2013 yılında 6.1 milyar Dolar düzeyine yükselmiştir, 2014 yılında ise 7.4 milyar Dolar düzeyinde kaydedilmiştir.

Tablo 34: Arjantin'in Dış Ticaret Dengesinde İlk 5 Ülke (Milyon ABD Doları)

Dış Ticaret Açığı Verilen Ülkeler*					
	Çin	ABD	Bolivia	Almanya	Trinidad ve Tobago
2013	-5.550	-3.480	-898	-2.165	-1.845
2014	-6.108	-4.612	-1.911	-1.895	-1.828
Dış Ticaret Fazlası Verilen Ülkeler*					
	Şili	Venezüella	Cezayir	Vietnam	Uruguay
2013	3.173	2.291	1.664	1.056	1.421
2014	2.137	2.095	1.633	1.432	1.205

Kaynak: INDEC. *Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

2014 yılında Brezilya, gerek ithalatta, gerekse ihracatta Arjantin'in en büyük dış ticaret ortağı olma ünvanını korumuşsa da, ikili ticarete dış ticaret fazlası ilk kez Arjantin lehine oluşmuştur. Yaklaşık 564 milyon Dolar düzeyindeki bu ticaret fazlası, esasen, Arjantin'in uyguladığı ithalat kısıtlamalarına bağlı olarak Brezilya'dan ithalatta gözlenen düşüştü kaynaklanmaktadır. 2013 yılında olduğu gibi 2014 yılında da, ÇHC, Arjantin'in en büyük dış ticaret açığı verdiği ülke olmuş, Şili ise ikili ticarete en büyük dış ticaret fazlasının sağlandığı ülke olarak birinci sırada yer almıştır. Her iki ülke açısından da mevcut dengede (açık veya fazla) bir önceki seneye kıyasla 2014 yılında yaklaşık birer milyar Dolar artış gözlenmiştir.

4.2. İthalat

Ana mal grupları itibarıyla sermaye malları ve sermaye mallarının aksam ve unsurları birlikte değerlendirildiğinde bu gruptaki ithalatın son yıllarda toplam ithalatın yaklaşık %40'ını oluşturduğu görülmektedir. Ara malları ithalatının toplam ithalat içerisindeki payı 2008-2013 döneminde düzenli olarak azalmış, 2014 yılında ise bir miktar artış gözlenmiştir.

Ülkedeki ithalat engelinden en fazla etkilenen grup olan nihai tüketim malları ithalatının payı 2011 yılından bu yana sürekli olarak azalmaktadır. Bunun tersine, ithalat içindeki payı en fazla artış gösteren alt kalem olan enerji ithalatı, 2011 yılından bu yana hem değer, hem de pay olarak sürekli artış göstermektedir. Ülkenin ilk kez enerji açığıyla tanıştığı 2011 yılındaki 9,4 milyar Dolar ve %12,7 pay seviyesinden, 2013 yılında 11,3 milyar Dolar ve %15,4 seviyesine yükselmiştir. 2014 yılı geçici verilerine göre, dünya ham petrol fiyatlarında yaşanan düşüşe bağlı olarak enerji ithalatı 10,9 milyar dolar seviyesine gerilemiş olmakla birlikte, ithalat içerisindeki payı artarak %16,7 düzeyinde kaydedilmiştir.

Benzer şekilde, 2008-2013 döneminde taşıt araçları ithalatında da gerek değer, gerekse pay olarak artış kaydedilmiştir. Ancak 2014 yılında Arjantin otomotiv sektöründe yaşanan krizle bağlantılı olarak sektörün üretim, ihracat ve iç satışta kaydettiği daralma, ithalatta da paralel bir sonuç yaratmıştır. Bu itibarla, otomotiv sektörü ithalatı 2013 yılına kıyasla %49 oranında azalmış ve toplam ithalat içerisindeki payı %9,6'dan %5,5'e gerilemiştir.

Tablo 35: Mal Grupları İtibarıyla İthalat (CIF-Milyon ABD Doları)

	Sermaye Malı	Pay (%)	Aramalı	Pay (%)	Yakıt	Pay (%)	Sermaye Malı Aksamaları	Pay (%)	Tüketim Malı	Pay (%)	Taşıt Araçları	Pay (%)	Diğer
2008	12.958	22,6	20.028	34,9	4.333	7,5	9.638	16,8	6.518	11,3	3.875	6,7	113
2009	8.844	22,8	12.395	32,0	2.626	6,8	6.979	18,0	5.295	13,7	2.514	6,5	133
2010	11.738	20,8	17.687	31,3	4.474	7,9	11.459	20,3	6.520	11,5	4.482	7,9	142
2011	13.969	18,9	21.793	29,5	9.413	12,7	14.919	20,2	8.040	10,9	5.592	7,6	209
2012	11.810	17,7	19.995	29,2	9.266	13,5	14.461	20,6	7.293	10,6	5.385	7,9	301
2013*	12.106	16,4	19.514	26,5	11.343	15,4	15.958	21,7	7.440	10,1	7.063	9,6	230
2014**	12.622	19,3	18.754	28,7	10.903	16,7	12.461	19,1	6.680	10,2	3.580	5,5	249

Kaynak: INDEC *Revize. **Geçici.

Fasıllar itibarıyla incelendiğinde, toplam ithalatın içerisinde %5'ten daha yüksek paya sahip olan, mineral yakıtlar ve yağlar; makine ve cihazlar; kara taşıtları ve bunların aksam ve parçaları ile elektrikli makine ve cihazlardan oluşan ilk dört fasılın 2014 yılında 36,6 milyar Dolar ile toplam ithalatın yaklaşık %56'sını oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 36: Fasıllar İtibarıyla Arjantin'in İthalatında İlk 10 Ürün(CIF-Milyon ABD Doları)**

Sıra	Fasıl		2009	2010	2011	2012	2013*	2014**	Pay (%)
1	27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Müstahsalları,Mumlar	2.436	4.188	9.019	8.879	10.898	11.020	16,87
2	84	Nükleer Reaktörler, Kazan; Makine Ve Cihazlar, Aletler,Parçaları	6.086	8.540	11.050	9.897	10.357	9.591	14,68
3	87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktör, Bisiklet, Motosiklet Ve Diğer	5.778	10.125	12.880	12.054	14.359	8.760	13,41
4	85	Elektrikli Makine Ve Cihazlar,Aksam Ve Parçaları	4.972	6.980	8.316	7.708	8.451	7.207	11,03
5	29	Organik Kimyasal Müstahsallar	2.030	2.660	3.089	3.034	3.043	3.014	4,61
6	39	Plastik Ve Plastikten Mamul Eşya	1.750	2.428	3.034	2.845	2.787	2.573	3,94
7	30	Eczacılık Ürünleri	1.208	1.566	1.790	2.092	2.138	2.128	3,26
8	90	Optik, Fotoğraf, Sinema, Olcu,Kontrol,Ayar Cihazları,Tıbbi Alet	928	1.227	1.637	1.615	1.662	1.613	2,47
9	38	Muhtelif Kimyasal Maddeler	811	1.185	1.475	1.498	1.577	1.538	2,35
10	40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	705	1.183	1.494	1.284	1.420	1.170	1,79
LİSTE TOPLAMI			26.704	40.082	53.784	50.906	56.692	48.614	74,42
TOPLAM			38.786	56.502	73.937	68.508	73.656	65.323	100

Kaynak: INDEC. *Revize **Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

2014 yılında ilk on sırada yer alan fasıllardan mineral yakıtlar haricindeki diğer tüm fasıllarda değişen oranlarda düşüş kaydedilmiştir.

Tablo 37: Arjantin'in İthalatında İlk 10 Ülke (CIF-Milyon ABD Doları)

Sıra	Ülkeler	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**	Pay (%)
1	Brezilya	11.819	17.658	21.798	17.907	19.161	14.208	21,75
2	Çin	4.823	7.649	10.573	9.952	11.313	10.703	16,38
3	ABD	5.107	6.057	7.700	8.388	8.008	8.775	13,43
4	Almanya	1.994	3.215	3.646	3.714	3.892	3.512	5,38
5	Bolivya	213	350	629	1.416	1.746	2.744	4,20
6	Trinidad ve Tobago	233	511	1.275	1.905	1.861	1.842	2,82
7	Meksika	1.164	1.817	2.533	2.252	2.161	1.639	2,51
8	İtalya	850	1.297	1.482	1.457	1.666	1.629	2,49
9	Fransa	810	1.528	1.633	1.600	2.072	1.417	2,17
10	Japonya	909	1.191	1.415	1.509	1.521	1.374	2,10
LİSTE TOPLAMI		27.922	41.273	52.684	50.100	53.401	47.843	73,24
TOPLAM		38.786	56.502	73.937	68.508	73.655	65.353	100

Kaynak: INDEC. *Revize **Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

Arjantin'in geleneksel olarak en büyük ticaret ortağı Brezilya'dır. 1990'lı yıllarda nominal olarak 7 milyar Dolar seviyesini gören Brezilya'dan ithalat, 2002 krizi sırasında 2,5 milyar Dolara kadar geriledikten sonra 1990'lı yıllardaki en yüksek seviyesini ancak 2004 yılında geçebilmiştir. 2008 yılında 17,7 milyar Dolara kadar yükselen ithalat, 2009 yılında 6 milyar Dolara yakın düşüş göstermiş, 2010 yılında ise 2008 seviyesini ancak geçebilmiştir. 2011 yılında %23,4 artış gösteren Brezilya'dan ithalat 21,8 milyar Dolara ulaşarak rekor kırmıştır. 2012 yılında ise uygulamaya konulan ithalat kısıtlamaları en fazla Brezilya'yı etkilemiş ve bu ülkeden ithalat %17,8 düşerek 17,9 milyar Dolarla 2010 yılı seviyesinin de altına gerilemiştir. 2013 yılında yükselişe geçen Brezilya'dan ithalat, 19 milyar Doların üzerinde gerçekleşmiştir. Brezilya 2014 yılında Arjantin'in en önemli dış ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Bununla birlikte Arjantin ilk kez 2014 yılında Brezilya ile ikili ticaretinde fazla vermiş ve dış ticaret fazlası 564 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Son beş yıldır ABD'yi geçerek Arjantin'in ikinci büyük tedarikçisi olan Çin'den ithalat 2014 yılında 10,7 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

4.3. İhracat

Arjantin'in ihracatında firma ve ürün yoğunlaşması oldukça yüksek düzeyde bulunmaktadır. Arjantin İthalatçılar ve İhracatçılar Birliği (AİERA-Association of Importers and Exporters of the Argentine Republic) tarafından hazırlanan ve 2011 yılı verileri esas alınarak yapılan bir çalışmaya göre, ihracatın değer itibariyle yaklaşık %6'sını küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ), geri kalan bölümünü ise büyük ölçekli firmalar gerçekleştirmiştir. Arjantin'in toplam ihracatının değer olarak dörtte birinden fazlası ihracatta en büyük paya sahip ilk 5 firma, yaklaşık %60'ı ilk 20 firma tarafından yapılmıştır. Firma yoğunlaşmasına paralel olarak bu firmaların temsil ettiği sektörlerde de yoğunlaşma oranı oldukça yüksektir. En büyük 10 ihracatçının

dokuzu hububat ve yağ sektöründe faaliyet gösterirken, diğer firma otomotiv sektörü ihracatçısıdır. Ayrıca, yabancı sermayeli firmaların ihracat payları da oldukça yüksek düzeydedir. Anılan Birlik tarafından, söz konusu çalışmanın, veri temininde yaşanan güçlük nedeniyle güncellenemediği belirtilmiştir.

Öte yandan, Rosario Borsası (BCR) tarafından, Arjantin Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık Bakanlığı verileri temel alınarak hazırlanan bir Rapor'a⁷ göre, "2014 yılında 65.6 milyon ton hububat, yağ ve yan ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu miktarın 31.3 milyon tonluk bölümünü hububat teşkil etmiştir. 29.3 milyon ton soya ve ayçiçeği pelletleri ihraç edilmiş ve bu miktarın yaklaşık 1.6 milyon tonu Bolivya ve Paraguay'dan ithal edilmiştir. 2014 yılındaki toplam 4.9 milyon ton yağ ihracatının ise 547 bin tonu anılan ülkelerden ithal edilmiştir.

Hububat ihracatında ilk 10 sırada yer alan firmalar (Cargill, Bunge, AGD, Dreyfus, Nidera, ACA, Noble, Toepfer, ADM ve AFA), bu ürün grubundaki toplam ihracatın %65'ini gerçekleştirmiştir. İlk 15 sırada yer alan hububat ihracatçısı firmaların payı ise %75 olarak hesaplanmaktadır.

Un ihracatında ilk 10 sırada bulunan firmaların (Cargill, Bunge, AGD, Dreyfus, Vicentín, Nidera, Oleaginosa Moreno, Noble, Molinos Rio de la Plata ve YPF) Arjantin'in bu üründeki toplam ihracatı içerisindeki payının %87, ilk 15 sıradaki firmaların payının %92 olduğu belirtilmektedir.

Yağ (soya, ayçiçeği, mısır, fıstık, pamuk) ihracatında ilk 10 firmanın (Cargill, Bunge, AGD, Dreyfus, Vicentín, Nidera, Oleaginosa Moreno, Noble, Molinos Rio de la Plata ve Paraguay ADM) ihracatında ilk 10 sırada yer alan firmaların bu üründeki toplam ihracatı içerisindeki payı %80 olarak hesaplanmaktadır. İlk 15 firmanın ihracatı dikkate alındığında söz konusu pay %89'a yükselmektedir.

2014 yılında 72 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşen Arjantin'in bu toplam ihracatının 21.957 milyon Dolarlık bölümü yağlı tohumlar sektöründen kaynaklanmıştır. Durum buğdayı, buğday unu, mısır, arpa ve sorgum ihracatının toplamı ise 5.223 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede 2014 verilerine göre, yağlı tohumlar sektörü Arjantin'in ihracatının %31'ini teşkil etmektedir. Bu hesaba hububat ve ürünlerinin ihracatı da eklendiğinde bahse konu pay %38 olarak hesaplanmaktadır. Bu bağlamda, Arjantin'in ihracatının yaklaşık %40'ını toplamda altı ürün (soya, ayçiçeği, mısır, buğday, arpa ve sorgum) ve bunların yan ürünleri teşkil etmektedir. Bu durum, tarım sektörünün Arjantin ekonomisi içerisinde ne kadar önemli bir yere sahip olduğu konusunda çok net bir fikir vermektedir."

⁷ Informativo Semanal No. 1700, "Principales exportadores de granos, aceites y subproductos de Argentina en el año 2014", 20 Mart 2015

Tablo 38: Fasıllar İtibarıyla Arjantin'in İhracatında İlk 10 Ürün (FOB-Milyon ABD Doları)

Sıra	Fasıl		2009	2010	2011	2012	2013*	2014**	Pay (%)
1	23	Gıda Sanayi Kalıntı Ve Döküntüleri, Hazır Hayvan Gıdaları	8.620	8.783	10.774	11.669	12.861	13.538	18,8
2	87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktör, Bisiklet, Motosiklet Ve Diğer	5.373	7.971	9.974	9.557	10.842	8.846	12,29
3	10	Hububat	3.214	4.621	8.382	9.530	8.697	5.540	7,7
4	15	Hayvansal Ve Bitkisel Yağlar Ve Bunların Müstahsalları	4.479	5.192	7.033	5.929	5.535	4.527	6,29
5	12	Yağlı Tohum Ve Meyveler, Sanayi Bitkileri, Saman, Hayvan Yemi	1.980	5.338	5.995	3.796	4.841	4.322	6,00
6	27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Müstahsalları, Mumlar	5.656	5.386	4.956	4.962	3.646	3.261	4,53
7	38	Muhtelif Kimyasal Maddeler	1.523	1.925	2.856	2.542	2.112	2.327	3,23
8	71	İnciler, Kıymetli Tas Ve Metal Mamulleri, Madeni Paralar	1.203	2.251	2.750	2.575	2.218	2.199	3,06
9	84	Nükleer Reaktörler, Kazan; Makine Ve Cihazlar, Aletler, Parçaları	1.538	1.689	1.891	1.873	2.023	1.694	2,35
10	39	Plastik ve mamulleri	1.225	1.346	1.535	1.388	1.390	1.379	1,92
LİSTE TOPLAMI			34.811	44.502	56.146	53.820	54.165	47.633	66,18
TOPLAM			55.669	68.134	83.950	80.927	81.660	71.977	100,0

Kaynak: INDEC. *Revize **Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

Kara taşıt araçları, Arjantin'in tarıma dayalı olmayan en önemli ihracat kalemini oluşturmaktadır. İhracatın % 75'inin gerçekleştirildiği Brezilya'daki yüksek talep sayesinde Arjantin'in taşıt araçları ihracatı 2013 yılı itibarıyla 10.8 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte 2014 yılında otomotiv sektöründe yaşanan krizin etkisiyle bu sektördeki ihracat 8.8 milyar Dolara gerilemiştir.

Arjantin'in en büyük ihraç pazarını Brezilya teşkil etmektedir. 2014 yılı itibarıyla toplam ihracatın yaklaşık % 21'i Brezilya'ya gerçekleştirilmiştir. Brezilya'nın yanında Uruguay, Paraguay ve Venezüella'nın da dahil olduğu Mercosur ülkelerine Arjantin'in toplam ihracatı 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla %14 oranında azalmış ve 19,9 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşerek toplam ihracatın %28'ini oluşturmuştur. Mercosur ülkelerine ihracatın içerisinde sanayi malları toplam 10.247 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Mercosur ülkelerine ek olarak Bolivya, Kolombiya, Küba, Meksika, Peru ve Ekvator'un dahil olduğu ALADI ülkelerine olan ihracat Arjantin'in toplam ihracatının yaklaşık %33'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 39: Arjantin'in İhracatında İlk 10 Ülke (FOB-Milyon ABD Doları)

Sıra	Ülkeler	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**	Pay (%)
1	Brezilya	11.374	14.420	17.345	16.495	17.440	14.772	20,52
2	Çin	3.668	5.799	6.238	5.021	5.762	4.595	6,38
3	ABD	3.465	3.531	4.250	4.059	4.529	4.163	5,78
4	Şili	4.389	4.490	4.840	5.065	4.143	2.957	4,11
5	Venezüella	1.042	1.424	1.870	2.225	2.342	2.105	2,92
6	Hindistan	648	1.321	1.093	1.183	1.160	1.894	2,63
7	İspanya	1.854	2.241	3.080	2.650	1.856	1.775	2,47
8	Kanada	466	1.402	2.391	2.194	1.835	1.754	2,44
9	Cezayir	709	1.010	1.698	1.502	1.664	1.688	2,35
10	Hollanda	2.392	2.367	2.655	2.236	2.055	1.680	2,33
LİSTE TOPLAMI		30.007	38.005	45.460	42.630	42.786	37.983	51,94
TOPLAM		55.669	68.134	83.950	80.927	81.660	71.977	100,0

Kaynak: INDEC. *Revize **Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

5. DIŞ TİCARET POLİTİKALARI

5.1. Arjantin'in Dış Ticaret Politikasını Belirleyen Unsurlar

Dış ticaret fazlası vermek, “ithal ikamesi” yoluyla sanayileŐmek ve ihracat yapısını emtia ağırlıklı az sayıdaki üründen kurtararak çeŐitlendirmek üzerine inşa edilen dış ticaret politikası, Arjantin Hükümetinin uyguladığı müdahaleci genel ekonomi politikalarının en temel unsurunu teşkil etmektedir.

- 2001 yılındaki krizden kalan borç sorununu hala tam olarak çözemediği için dış borçlanma imkanının olmaması,
- ülkedeki siyasi ve ekonomik politikalara güvensizlik nedeniyle yeni dış yatırımın düşük olması,
- ülkenin en önemli ihraç kalemleri olan emtia ile otomotiv ihracatının uluslararası Şirketlerin elinde bulunması,
- ihracatta önde gelen Şirketlerin uluslararası firmalar olması nedeniyle söz konusu Şirketlerin, kâr transferlerinin nispeten daha kolay olduğu 2012 yılı öncesinde, ülkeye yatırım yapmak yerine kârlarını yurt dışına çikarmayı tercih etmeleri,

gibi nedenlerle Merkez Bankası döviz rezervlerinin temel kaynağını dış ticaret fazlası oluŐurmaktadır. Yıllık dış ödemeler dengesinin sağlanmasına ek olarak, rezervlerin bir kısmı iç ve dış borç ödemesinde kullanmak üzere Hazineye devredildiğinden, dolaylı yapay bir bütçe geliri yaratılmıŐtır. Bu durum, tüketimi canlı tutmak ve üretimi teşvik etmek amacıyla Hükümet tarafından uygulanan genişletici maliye ve para politikalarına katkı sağlamaktadır. 2012 yılında Merkez Bankasının bağımsızlığının tamamen ortadan kaldırılmasıyla birlikte Hükümete rezervlerin kullanılması konusunda daha büyük esneklik sağlanmıştır.

Dış ticaret politikasının ithalat ayağını bir taraftan “ithal ikamesi” yoluyla yerli üretimin korunarak ülkenin sanayileŐmesinin sağlanması, diğer taraftan aynı zamanda ithalatın mümkün olduğunca düşük tutulmak suretiyle dış ticaret fazlasının belli bir seviyede korunması Şeklinde özetlemek mümkündür. İstihdamın ve sanayi üretiminin artırılmasının en önemli unsurunu ithal ikamesi politikası oluŐurmakta ve ülkedeki her seviyedeki yönetici her ortamda, bunun ülkenin vazgeçilmez temel politikası olduğunu açıklamaktadır. Ancak, söz konusu politikalar, ülkenin açık ekonomi politikası uygulamasını gerekli kılan başta Dünya Ticaret Örgütü ve Mercosur olmak üzere çok taraflı ve ikili pekçok sayıda anlaşmaya taraf olmasının gerekleri ile çeliŐmektedir.

Diğer taraftan, mevcut ithalat politikasının dış ticaret açısından temel ekonomik çeliŐkileri ise özellikle sanayi malları ihracatının rekabet gücünü zayıflatması ve canlı talep ile birleŐen pahalı ve kalitesiz yerli üretimin ithalat talebini daha da artırmasıdır. İthalat baskı altına alındıkça, pahalı ve kalitesiz yerli üretim korunduğu ve teşvik edildiği için ülkenin rekabet gücü zayıflamakta, verimlilik düşmekte ve enflasyon artmaktadır. Rekabet gücü ve verimlilik konusunda Hükümetin geliŐtirdiđi herhangi bir ek tedbir bulunmamakla birlikte, enflasyon konusunda istatistikleri tahrif etmek suretiyle mevcut enflasyonu gizleyerek ve doğrudan fiyat kontrolleri uygulayarak ek önlemler alınmaya çalıŐılmaktadır. Özetle, ithal ikameci politika, yerli üretimi artırmakla birlikte ülke yeterince yabancı sermaye ve teknoloji girişini sağlayamadığı için ithal ürünlere talep her geçen yıl daha da artmakta ve bu anlamda ithalatın bir kısmı ortadan

kalkmak yerine ertelenmektedir. Bir nevi kısır döngü yaratan bu süreç nedeniyle, ekonomi büyüdükçe Hükümet ithalatı kontrol etmekte her geçen yıl daha da zorlanmakta ve daha fazla doğrudan engel çıkarma yoluna gitmektedir.

Dış ticaret politikasının ihracat ayağında ise bir taraftan ihracatın artırılması suretiyle dış ticaret fazlası sağlanması, diğer taraftan ihracatın az sayıda emtia ürününe dayalı bir şekilde gelişmesinin önlenmesi yer almaktadır. Bu anlamda, ülkenin dünya piyasalarında hakim olduğu başta soya ihracatında en yüksek düzeyde olmak üzere ihracat üzerinde vergi uygulanmakta ve bu vergiler ürünün ülkedeki işleme seviyesi arttıkça azalan bir yapı göstermektedir.

Arjantin'in ithalat kompozisyonu büyük ölçüde, ara malı ve sermaye malından oluşmaktadır. Ülkenin üretim yapısı birçok sektörde sermaye malı ve ara malı ithalatına bağımlıdır. Bu anlamda, ülkede üretimin artması için kaçınılmaz olarak ithalatın da artması gerekmektedir. Örneğin, tarım ülkesi olan Arjantin'de tarım makineleri konusunda ülkenin yerli üretim yeterlilik oranının % 40-45'lerde, en büyük sanayi kolu olan otomotivde yerli katkı payının % 65-70 düzeyinde olduğu belirtilmektedir. Her iki sektörün üretim ve ticaretinde de sektörün önde gelen çokuluslu şirketleri hakim konumdadır.

Arjantin'in en önemli ihracat gelirleri, başlıca temel tarım ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ile en büyük pazarını oluşturan Brezilya'ya ihraç ettiği otomotivden oluşmaktadır. Bu anlamda, emtia üretim, talep ve fiyatları ile Brezilya ekonomisindeki her olumsuz gelişme ihracata ve dış ticaret fazlasına olumsuz etkide bulunmakta, ithalat üzerinde daha da kısıtlayıcı tedbirlerin alınmasına neden olmaktadır. 2012 yılında artırılan ithalat kısıtlamalarının nedeni, ithalatı baskılamaya yönelik önceki politikalara ilaveten ihracat geliri öngörüsünün de zayıf olmasıdır. Diğer taraftan, en büyük ihracat kalemlerini oluşturan tarım ürünlerinin çoğunda dünya toplam talebi açısından Arjantin'in vazgeçilmez bir büyüklükte olması, diğer ülkelerin karşılık verme politikası olarak bu ülkeden yaptığı ithalatı kısıtlama kabiliyetlerini zayıflatmakta ya da ortadan kaldırmaktadır. Bu anlamda, özellikle otomotiv ihracatı başta olmak üzere en önemli pazar konumunda olan Brezilya haricindeki diğer ülkelerin karşılık verme tehditleri Arjantin Hükümeti üzerinde etkili olamamaktadır.

5.2. Bölgesel Bütünleşme Politikası

Arjantin, Brezilya, Uruguay ve Paraguay arasında AB modeli esas alınarak oluşturulan Mercosur, üye ülkeler arasında ilk aşamada ticari ve ekonomik birliğin tamamlanmasını ve aynı zamanda nihai hedef olan sosyal ve siyasi birlik yolunda ilerlenmesini öngörmektedir. Üye ülkeler arasındaki ticaretin büyük bir bölümünde üyeler arasında gümrük vergisi muafiyeti tanınmakta ve üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifesi uygulanmaktadır.

Arjantin'in üçüncü ülkelerle yürütülen STA ve tavizli ticaret müzakereleri Mercosur kapsamında gerçekleştirilmektedir. Mercosur halihazırda Şili, Bolivya, Peru, ANDEAN, İsrail, Mısır, Hindistan, SACU (Güney Afrika Gümrük Birliği) ve Filistin ile STA veya TTA imzalamış durumdadır. Bununla birlikte, Mısır, SACU ve Filistin ile mevcut anlaşmaları henüz yürürlüğe girmemiştir. Hindistan (1 Haziran 2009) ve İsrail (Eylül 2011-Arjantin için) ile olan anlaşmalar ve Fas ile imzalanmış olan Çerçeve Anlaşma (Nisan 2010) yürürlüktedir. Ayrıca, Mercosur ile

Tunus arasında 16 Aralık 2014 tarihinde Ticaret ve Ekonomi İşbirliği Çerçeve Anlaşması imzalanmıştır.

Mercosur ile Avrupa Birliği (AB), Meksika, Dominik Cumhuriyeti, Ürdün, Fas, Körfez İşbirliği Konseyi (KİK), Türkiye, Suriye, Pakistan ve Güney Kore arasında STA/TTA müzakerelerine başlanmış veya başlanması için çerçeve anlaşması imzalanmıştır. ASEAN, Kanada, Yeni Zelanda ve Avustralya ile de müzakerelere başlanması planlanmaktadır.

Zirveler

Venezüella ile Mercosur arasında 2006'da tam üyelik anlaşması imzalanmış ve Protokol'ün taraf ülkelerin parlamentolarınca kabul edilmesinin ardından yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır. Bahse konu Protokol, Aralık 2009'da Brezilya tarafından da onaylanarak Paraguay dışındaki ülkelerce onay işlemleri tamamlanmıştır. 2012 yılında Paraguay'ın üyeliği geçici süreyle askıya alınınca diğer üyeler, Paraguay'ın onayı olmaksızın Venezüella'yı tam üye olarak kabul etmişlerdir. Söz konusu durum, Paraguay ile ilişkilerde bir süre gerginlik konusu olduysa da, ikili diplomasi yoluyla sorunlar giderilmiş ve 2013 yılında Paraguay da Venezüella'nın Mercosur üyeliğini onaylamıştır. Ayrıca, Aralık 2012'de Brezilya'da gerçekleştirilen Zirvede, Bolivya'nın tam üyelik başvurusu kabul edilmiştir. Aralık 2014'te gerçekleştirilen Zirve'de, Paraguay'ın konuya ilişkin itirazları nedeniyle Bolivya'nın Mercosur Bloğuna tam üyelik Protokolü imzalanamamıştır. Konuyla ilgili çalışmaları tamamlamak için bir Çalışma Grubu ihdas edilmiştir.

2010

- Arjantin'in San Juan şehrinde 3 Ağustos 2010 tarihinde gerçekleştirilen zirve sırasında, gümrük birliğinin tesisi konusunda yıllardır tartışılmakla birlikte bir türlü sonuçlandırılmayan iki temel konu en azından mevzuat alanında çözüme kavuşmuştur. Mercosur Gümrük Kodu'nu kabul eden CMC No. 10/10 sayılı Karar ile ithalat sırasında alınan gümrük vergilerinin çifte vergilendirilmesinin önlenmesine ilişkin CMC No. 27/10 sayılı Karar, Mercosur gümrük birliğinin tamamlanması yolunda önemli bir ilerlemedir. Ayrıca, Bahse konu Zirve'de CMC No. 16/10 sayılı Mercosur Gümrük Değerleri Kontrol Kılavuzu Kararı ve No. 17/10 sayılı Mercosur Tek Gümrük Belgesi Kararı ile getirilen düzenlemeler de Mercosur'un en zayıf yanlarından biri olan gümrük düzenlemelerini tamamlayıcı niteliktedir. Üçüncü bir ülkeden bir Mercosur üyesi ülkesi aracılığıyla diğer bir üye ülkeye giden malların ithalatındaki çifte vergilendirmelerin 1 Ocak 2012 tarihine kadar ortadan kaldırılması kararlaştırılmıştır. Yine aynı şekilde üçüncü bir ülkeden gelip bir Mercosur üyesi ülkede katma değer yaratan bazı işlemlerden geçtikten sonra diğer bir üye ülkeye giden malların ithalatındaki çifte vergilendirmelerin de 2014 yılına kadar ortadan kaldırılması kararlaştırılmıştır. Ayrıca, tek bir gümrük beyannamesi düzenlenmek suretiyle ithalat ve ihracat üzerindeki vergilerin hesaplanması ve üyeler arasındaki vergi gelir paylaşımının bu beyannameye göre yapılması esası getirilerek gümrük vergisi paylaşımının üye ülkeler arasında nasıl yapılacağına ilişkin olarak üzerinde yıllardır anlaşma sağlanamayan konuda da önemli bir mesafe kat edilmiştir.

- Brezilya'nın Foz de Iguazu şehrinde yapılan 2010 Aralık zirvesinde de hizmet ticareti, doğrudan yatırımlar, patent uygulamaları, makroekonomik koordinasyon, haksız rekabetin

önlenmesi mevzuatı, üretim entegrasyonu ve ortak otomotiv politikası gibi konularda kabul edilen karar ve düzenlemelerle ekonomik entegrasyonun hızlandırılması amaçlanmıştır. Söz konusu Zirvede kültür fonu ve fon yönetimine ilişkin Arjantin’de daimi bir sekreteryaya oluşturulması, Mercosur vatandaşlık eylem planının hayata geçirilmesi gibi çeşitli konularda kabul edilen kararlarla üyeler arasındaki entegrasyonun geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

2011

- Paraguay’ın başkenti Asuncion’da yapılan Mercosur Haziran 2011 Zirvesi’nde, örgütün kurumsallaşması altyapısının güçlendirilmesi ve entegrasyonun derinleştirilmesi adına bazı adımlar atılmıştır. Söz konusu Zirve’de, bölge ekonomisindeki üretim entegrasyonunun sağlanması için ilk kez Sanayi Bakanları Toplantısı gerçekleştirilmiş, üye ülkeler arasındaki ve ülkelerin kendi içindeki gelişmişlik farklılığının ortadan kaldırılması için mevcut politika araçlarının konsolidasyonunun sağlanması ve etkinliğinin artırılması suretiyle ‘Asimetriklerin Kaldırılmasını Güçlendirme Mekanizması Kararı’ kabul edilmiş, Mercosur Gümrük Kodlama Sistemi güncellenmiş, örgütün sosyal entegrasyonunun derinleştirilmesi için Mercosur Sosyal Eylem Planı Öncelikleri ve Kılavuzu (PEAS) onaylanmış ve FOCEM çerçevesinde gerçekleştirilmesi planlanan çeşitli projeler kabul edilmiştir. Üye ülkeler arasındaki makroekonomik politikaların koordinasyonunu sağlamak suretiyle adil rekabet koşullarının yaratılması için Makroekonomi İzleme Grubu kapsamında Maliye ve Para, Kamu Finansmanı ile Ödemeler Dengesi komiteleri oluşturulmuştur.

- 29 Kasım-1 Aralık 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen Ticaret Komitesinin olağan toplantısında malların menşe kurallarını detaylı bir şekilde açıklayan ‘Mercosur Menşe Rejimi Direktifi’ kabul edilmiştir. Taraflar, söz konusu Rejim kurallarının uygulanması için her türlü çabayı göstereceklerini açıklamıştır.

- 19-20 Aralık 2011 tarihlerinde Montevideo’da gerçekleştirilen Mercosur Zirvesi’nde ürün bazında ülkeler itibarıyla gümrük tarifelerinin yükseltilmesine imkan verilmesi, alınan en önemli karar niteliğini taşımaktadır. Brezilya ve Arjantin’in girişimiyle alınan söz konusu karar neticesinde, üye ülkelerin her birinin kendisinin daha sonra belirleyeceği hassas ürünlerde üçüncü ülkelere karşı tarifelerin yükseltilmesi kararlaştırılmıştır. Uluslararası konjonktürün de etkisiyle alınan bu tarife artış kararı, diğer ülkelerle yürütülen ikili ve çok taraflı müzakereleri de derinden etkileyecek niteliktedir. Zirve sırasında, Mercosur-Filistin STA’sı imzalanmış, Türkiye ile olan ilişkilerin siyasi işbirliği protokolü çerçevesinde geliştirileceği belirtilmiştir.

2012

- XLIII. Mercosur Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi, Paraguay dışındaki tam ve ortak üye Devlet Başkanları ve temsilcilerinin katılımıyla 28-29 Haziran 2012 tarihlerinde Arjantin’in Mendoza şehrinde gerçekleştirilmiştir. Yeni yönetimin katılmasına izin verilmediği ve devrik Devlet Başkanı da son anda katılmaktan vazgeçtiği için Paraguay söz konusu Zirve’de temsil edilmemiştir. Paraguay dışında Brezilya, Arjantin ve Uruguay’dan oluşan diğer tam üyeler, üye ülkelerin demokrasiye bağlı kalmalarını öngören Ushuaia Protokol’ü hükümlerini dayanak göstererek aldıkları bir kararla, adil ve demokratik bir seçimle işbaşına gelen yeni bir yönetim oluşturuluncaya kadar bu ülkenin Mercosur üyeliğini askıya aldıklarını açıklamışlardır. Brezilya,

Arjantin ve Uruguay, Mercosur'un diğ er tam üyesi olan Paraguay'ın üyeliğ inin askıya alınmasının ardından aynı Zirve'de Venezüella'nın 31 Temmuz 2012 tarihinden itibaren Birliğ in tam üyesi olmasına karar vermiştir. (Mercosur'un tam üyelik için Venezüella ile imzaladığ ı anlaşma, Paraguay dışındaki ülkelerce onay sürecini tamamlamış ancak Venezüella'nın demokrasiye bağı lı bir ülke olmadığını ileri süren Paraguay Parlamentosundaki çoğ unluk, söz konusu anlaşmaya onay vermeyeceğ ini açıkça beyan ettiğ i için bu ülkenin engeline takılmış tı). Venezüella'nın tam üyelik sürecinin tamamlanması konusunda Paraguay'a sürekli baskı yapan Birliğ in diğ er üç üyesi, ortaya çıkan bu krizi değ erlendirerek Venezüella'nın tam üyelik sorununu çözmüş lerdir.

- Mercosur XLIV Olağ an Zirvesi 04-07 Aralık 2012 tarihinde Brezilya'da gerçekleştirilmiştir. Venezüella'nın ilk kez tam üye olarak katıldığ ı Zirve'de, Bolivya ile tam üyelik katılım protokolü imzalanmıştır. Zirve sonrasında alt aylık dönem başkanlığı Uruguay'a geçmiştir.

2013

- "XLV. Dönem Ortak Pazar Konseyi Toplantısı" vesilesiyle düzenlenen "Mercosur ve Ortak Üyeler Devlet Başkanları Zirvesi" 12 Temmuz 2013 tarihinde Uruguay'ın başkenti Montevideo'da gerçekleştirilmiştir. Zirve'de MERCOSUR'un yapısına ilişkin bazı kararlar alınmış ve bu çerçevede Guyana ve Surinam'ın ortak üye olarak kabulü kararlaştırılmış olup, anılan ülkelerin de katılımı ile tüm Güney Amerika ülkeleri MERCOSUR çatısı altında toplanmış bulunmaktadır.

MERCOSUR üyeleri Arjantin, Brezilya, Uruguay ve Venezüella Dış işleri Bakanları tarafından yapılan ortak açıklamada, Gümrük Birliğ i'nin, siyasi konular, işbirliğ i ve yatırım ile ticaret konu başlıklarında ilerleme sağlamayı amaçladığ ı belirtilmiştir. Ayrıca, Zirve'de, diğ er hususların yanısıra, altış ar aylık dönemler halinde ve ülke isimlerinin alfabetik sırasına göre yürütölen dönem başkanlığ ının, Paraguay'ın üyeliğ inin Haziran 2012 itibariyle askıya alınmış olması nedeniyle, Venezüella'ya geçmesi kararlaştırılmış tır.

Paraguay'ın Mercosur üyesi olduğ u teyid edilmiş, ancak Haziran 2012 itibariyle askıya alınmış olan üyeliğ inin, ancak, seçimle gelen yeni Devlet Başkanı Horacio Cartes'in 15 Ağ ustos 2013 tarihinde görevine başlamasını müteakip etkinleştirileceğ i ve Venezüella'nın tam üyeliğ e kabulü dahil olmak üzere geçen 14 aylık dönemde MERCOSUR olarak alınmış olan tüm kararların Paraguay tarafından kabul edilmesinin beklendiğ i ifade edilmiştir.

Paraguay'ın Devlet Başkanı Cartes'in görevine başlaması sonrasında Venezüella'nın üyeliğ e kabulü konusu bir süre sorun teşkil etmeye devam etmiş, ancak baş ta Brezilya ve Arjantin'in girişimleri olmak üzere yürütölen ikili diplomasi sonrasında, Aralık 2013 itibariyle Paraguay Parlamentosu tarafından Venezüella'nın tam üyeliğ i kabul edilmiş ve sorun çözümlenmiştir.

Temmuz 2013 Zirvesinde Venezüella'ya devredilmiş olan dönem başkanlığ ının, altı aylık süre sonrasında (Arjantin'e devredilmesi gerekirken) alfabetik sıranın hilafına, üyeliğ i tekrar etkinleştirilen Paraguay'a devredilmesi öngörölmüş tür. Olağ an koşullarda Aralık 2013'te gerçekleştirilmesi gereken müteakip Zirve sırasında sonraki üye ülkeye devredilmesi icap eden dönem başkanlığ ı, muhtelif sebeplerle pek çok kez ertelenmek zorunda kalınan ve Haziran 2014

tarihi itibariyle gerçekleştirilememiş olan Zirve toplantısının yapılamaması nedeniyle dönem başkanlığı Venezüella tarafından yürütülmüştür.

2014

- “XLVI. Dönem Ortak Pazar Konseyi Toplantısı” vesilesiyle düzenlenen “MERCOSUR ve Ortak Üyeler Devlet Başkanları Zirvesi”, Venezüella’nın başkenti Karakas’ta 29 Temmuz 2014’te gerçekleştirilmiştir. Zirve’de ele alınan başlıca konularda birini, Arjantin’in süregelen borç sorunu kapsamında, borç yapılandırma anlaşmalarına iştirak etmemiş bir grup fon sahibinin başlattığı mahkeme süreci ve buna bağlı gelişmeler teşkil etmiştir. Zirve döneminde Arjantin, teknik iflas yaşama sürecinde bulunduğu (Arjantin’in teknik iflası 30 Temmuz 2014 itibariyle gerçekleşmiş kabul edilmektedir), MERCOSUR Arjantin’e oybirliği ile destek vermiş ve tüm üye ülkeler tarafından imzalanan bir Bildirge kabul edilmiştir. Bildirge’de mahkeme sürecinde Arjantin’in sergilediği yaklaşıma verilen sınırsız destek dile getirilmiş, mahkeme sürecini başlatan fon sahiplerine blok olarak karşı durulduğu ifade edilmiş ve fon sahiplerinin taleplerinin uluslararası mali sistemin istikrarını tehlikeye attığı hususuna işaret edilmiştir.

Esasen, 2013 yılında Paraguay’ın MERCOSUR üyeliğinin aktif hale getirilmesi ve ülkenin ticaret blokuna geri dönüşünün sağlanması görüşmeleri kapsamında dile getirilen hususlar arasında yer alan dönem başkanlığının, Venezüella’dan sonra alfabetik sıranın hilafına Paraguay’a devredilmesi konusunda mutabakat sağlandığı hususu haberlere yansımış iken, Karakas’taki Zirve’de alfabetik sıranın takip edildiği gözlenmiştir. Bu çerçevede, dönem başkanlığının Arjantin’e devredilmesi kararlaştırılmıştır.

- “XLVII. Dönem Ortak Pazar Konseyi Toplantısı” vesilesiyle düzenlenen “MERCOSUR ve Ortak Üyeler Devlet Başkanları Zirvesi” Arjantin’in Paraná şehrinde 17-18 Aralık 2014 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Zirve’nin gündeminde, Bolivya’nın tam üyeliğinin yanısıra, sosyal ve ekonomik bütünleşme, bölgesel verimliliğin artırılması, MERCOSUR vatandaşlığı, Asya ve Avrupa Birliği ile ticaret anlaşmaları gibi başlıklar yer almıştır.

Cumhurbaşkanı Fernández bölgesel bütünleşmenin önemini vurgulayarak, bütün üye ülkelerin aynı görüşü paylaştığını belirtmiştir. Dışişleri Bakanı Timerman, Arjantin’in dönem başkanlığı döneminde yaptığı yoğun çalışmaların bloğun kurumsal sağlığını gerçekleştirmeye yönelik olduğuna işaret etmiştir. MERCOSUR’un dayanışma üzerine kurulu ve ortak çaba ile sürdürülen derin bir entegrasyonu hedeflediğini belirten Timerman, MERCOSUR bloğu taşıt plakası ile geçici seyahat belgesinin oluşturulması gibi Arjantin’in dönem başkanlığında gündeme gelen gelişmelerden övgüyle bahsetmiştir.

Timerman, Bolivya’nın MERCOSUR’a tam üyelik sürecinde olduğunu teyit ederek, Paraguay’ın görüş ayrılıkları nedeniyle tam üyeliğin ilanının mümkün olmadığını ifade etmiş ve Bolivya’nın tam üyeliğine yönelik desteği vurgulamıştır. Konuyla ilgili çalışmaların en kısa sürede tamamlanabilmesini teminen bir çalışma grubu ihdas edileceği ifade edilmiştir.

Gerek Cumhurbaşkanı Fernández, gerekse Dışişleri Bakanı Timerman, MERCOSUR üyelerine yapılandırılmamış borç sorununa ilişkin süreçte Arjantin’e destek verdikleri ve BM Genel

Kurulu'nda kabul edilen konuyla ilgili yasal çerçeveye dair teklifte olumlu oy kullandıkları için tekrar teşekkür ettiklerini belirtmişlerdir.

Zirve'de tüm üyeler, ABD ile Küba arasında diplomatik ilişkilerin başlatılmasına ilişkin gelişmeye yönelik desteklerini dile getirmişlerdir. Ayrıca, dönem başkanlığı Brezilya'ya devredilmiştir.

2015

Henüz Zirve gerçekleştirilmemiştir. 2015 yılında MERCOSUR'un gündemini en yoğun şekilde meşgul eden konu, AB ile sürdürülen Serbest Ticaret Anlaşması olmuştur. Belçika'nın Brüksel şehrinde 11 Haziran 2015 tarihinde iki blok arasında gerçekleştirilen Bakan düzeyindeki toplantıda, her iki blowgun temsilcileri, ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi hususunda mutabık kalmıştır. Tüm Bakanlar, müzakerelerin tamamlanmasına yönelik gerekli çabanın gösterilmesi konusundaki taahhütlerini yinelemişler ve pazara giriş konusundaki tekliflerine dair genel görüş alışverişinde bulunmuşlardır. Pazara giriş tekliflerinin başarılı bir şekilde teati edilmesine ilişkin koşullar olduğu sürece, bu işlemin 2015 yılının son çeyreğinde yapılabileceği dile getirilmiştir.

Bununla birlikte, MERCOSUR üyeleri arasında anlaşmanın nasıl ve ne zaman imzalanacağı konusunda bir mutabakat bulunmamaktadır. Brezilya, Uruguay ve Paraguay'ın oluşturduğu grup anlaşmanın mümkün olan en kısa sürede imzalanabilmesi için farklı MERCOSUR üyesi ülkelerin münferit olarak görüşme yürütmesine olumlu yaklaşıırken, Arjantin ve Venezüella, MERCOSUR'un ilgili kararlarının öngördüğü üzere, görüşmelerin blok olarak yürütülmesi ve tüm üyelerin eş zamanlı olarak anlaşmayı imzalamaları görüşünü savunmaktadır.

Genel Değerlendirme

Kurumsal altyapının güçlendirilmesi ve gümrük birliğinin tam anlamıyla oluşturulması yönünde özellikle son yıllarda kabul edilen düzenlemeler önemli bir adım teşkil etmekle birlikte, başta sağlık ve bitki sağlığı, ticarete teknik engeller gibi konularda ortak politikalar geliştirilmediği sürece tam bir ekonomik entegrasyondan söz etmek mümkün olamayacaktır. Ayrıca alınan kararların uygulanması ve uygulamadan doğan sorunların kurumsal olarak çözümü konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Son yıllarda üye ülkeler arasında başgösteren ticaret anlaşmazlıklarının çözümü büyük ölçüde ikili ilişkiler yoluyla müzakere edilmektedir.

1994'de imzalanan 'Ouro Preto' Anlaşmasıyla teşkil edilen ve kurumsal altyapısında büyük ölçüde AB modelini esas alan Mercosur'un; AB modelinden ayrılan en önemli farkı, "uluslar üstü" veya bu karakterdeki herhangi bir otonom merkezi kurumun yetkisinin kabul edilmemesidir.

Mercosur üyeleri arasında ortak pazarın ardından, daha ileri bir aşamayı temsil eden tam bir 'Ekonomik Birlik' ve ortak paranın kullanıldığı bir "Parasal Birlik" hedefleri sıklıkla vurgulanmakla birlikte, tamamen hükümetler arası bir mekanizma ile çalışmaktadır.

Bloğun küçük ortakları Uruguay ile Paraguay'ın "uluslar üstü" bir modeli tercih etmelerine rağmen, Birliğin iki önemli gücünü oluşturan Arjantin ve Brezilya bu yöndeki çabalara aynı ilgi ile yaklaşmamakla birlikte, 'ortak parlamento' ve 'tahkim mekanizması' gibi konularda kaydedilen gelişmeler, uluslar üstü oluşumlara yönelik yavaş fakat kararlı adımlar olarak görülebilir. Ayrıca, 2007 yılında Ortak Pazar Komisyonunun aldığı bir kararla üye ülkeler arasındaki ticari işlemlerde yerel paraların kullanılabilme imkanı (SML) getirilmiştir. 2009 yılında bu karar genişletilerek üye ülkeler arasındaki her türlü işlemin yerel parayla gerçekleştirilebilme imkanı sağlanmıştır.

2014 yılında Mercosur üyelerinin gündemini AB ile müzakere edilmekte olan Serbest Ticaret Anlaşması meşgul etmiştir. Müzakere seyri öngörülen hızda gelişmemiş ve başta Uruguay ile Brezilya olmak üzere müzakerelerin blok olarak devam edilmesi yerine münferiden üye ülkelerle gerçekleştirilebilmesi hususu giderek daha yoğun bir şekilde gündeme getirilmiştir.

5.3. Kambiyo Mevzuatı

Arjantin'in döviz kuru politikası Arjantin Merkez Bankası (BCRA-Banco Central de la República Argentina) tarafından idare edilmektedir. 27 Mart 1991 tarihinde çıkartılan 23928 sayılı Kanun uyarınca 1991-2001 dönemindeki kur politikası, ülke para birimi olan 1 pesonun 1 ABD Dolarına sabitlenmesi suretiyle sabit kur rejimi üzerine kurulmuştur. 2001 sonu ve 2002 başındaki kriz sonrasında ülke sabit kur rejimini terk etmek zorunda kalmıştır. 2002 yılı Ocak ayında çıkartılan 25561 sayılı Kanun, ülke parasının konvertibilitesine son vererek Merkez Bankasının müdahalesine açık dalgalı kur rejimi dönemini başlatmıştır. 2002 yılından bu yana sürdürülen kur rejimi döneminde Hükümet ve Merkez, kur politikasını, bir taraftan yurt içi fiyat istikrarını gözetken ve diğer taraftan dış şoklara karşı rezerv biriktirmeye dayalı iki temel saik üzerine oturtmuştur. Rezerv biriktirme politikası dış ticaret fazlası vermeye yönelik ithalatı kısıtlayıcı politikalarla desteklenmiştir.

Merkez Bankası, kur politikası hedefini tutturmak için 2002-2005 döneminde parasal taban değişkenini esas alırken, 2006'dan itibaren M2 para arzı değişkenini esas almaya başlamıştır. Mevcut politika kur politikası hedefleri açısından büyük ölçüde başarılı olmuş ve enflasyonun %7-11 aralığında tutulması başarılıp, ülkenin uluslararası rezervleri hızla artmıştır. Ancak, 2008 yılından itibaren bir taraftan ithalat üzerindeki kısıtlamalar artırılırken, diğer taraftan halkın alım gücünü canlı tutmaya yönelik politikalara devam edildiği için ülkede arz yetersizliğine bağlı olarak fiyatlar üzerinde ciddi bir baskı oluşmaya başlamış, bu durum da enflasyonun hızlı bir artış sürecine girmesine yol açmıştır. 2011 yılının ikinci yarısından itibaren döviz üzerinde de baskı oluşmaya ve ülke parası değer kaybetmeye başlayınca, Arjantin Hükümeti Ekim ayından itibaren döviz alımını izne bağlamıştır. 2012 yılı Nisan ayından itibaren ise döviz alımı tamamen kısıtlanması üzerine ülkede resmi kur ile paralel piyasa arasında fark açılarak zaman zaman % 70'lere kadar ulaşmıştır. Söz konusu durum Ocak 2014'te yaşanan hızlı devalüasyonun sonrasında döviz alımının belirli koşullarda serbest bırakılmış olmasına rağmen devam etmektedir. Her ne kadar resmi ve paralel döviz kuru arasındaki fark nispeten kapanmış olsa da %50'nin altına nadiren inmektedir.

5.4. Tarifeler ve Diğer Vergiler

Arjantin, 1 Ocak 1995 yılında gümrük birliği temelinde oluşturulan Mercosur'un bir üyesi olarak ürünlerin çok büyük bir çoğunluğunda ortak gümrük tarifesi uygulamaktadır. 509/07 sayılı Karar, Mercosur'un 2007 yılı Harmonize Ürün Tanımı ve Sınıflamasını temel alarak gümrük tarifelerini belirlemektedir. Ortak gümrük tarifesi dışında kalan ürün gruplarını beş sınıfta toplamak mümkündür:

1- 100 Ürün Listesi: Üye ülkelerin ortak gümrük tarifesi alanı dışında tutmak üzere 100 adet ürün belirleyebilmelerine imkan veren Mercosur'un ilgili düzenlemesi gereği Arjantin, mevcut istisna ürün listesini 1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla 80 ürüne indirmiştir. Anlaşma gereği Arjantin istisna ürün listesini 1 Ağustos 2010'da 50'ye indirecek ve 31 Aralık 2011'de de tamamen ortadan kaldıracaktır.

2- Bilişim ve İletişim Teknolojileri Ürünleri: Üye ülkeler 31/12/2010 tarihine kadar farklı tarife benimseyebilmektedir.

3- Sermaye Malları: Üye ülkeler geçiş süreci boyunca sermaye mallarına uygulanan %14'lük ortak gümrük tarifесinin altında bir gümrük tarifesi uygulayabilmektedir. Arjantin bu geçiş sürecini tamamlamış ve sermaye mallarında Mercosur'un ortak gümrük tarifесine tamamen entegre olmuş durumdadır.

4- Otomotiv ve şeker ortak gümrük tarifesi alanı dışında tutulmuştur. Üye ülkeler arasındaki bu iki ürünün ticareti karşılıklı protokollerle yürütülmektedir.

5- Kıtık Durumunda Tarifenin Aşağı Çekilmesi: Arz ve talep dengesizliğine bağlı olarak bir mal kıtlığı ortaya çıktığında üye ülkeler söz konusu mallarda ortak gümrük tarifесinin altında bir tarife belirleyebilmektedir. Ancak, afet ve kamu sağlığını tehlikeye atan durumlar dışında aynı anda 20'den fazla üründe tarife indirimine gitmek mümkün değildir.

Tablo 40: Mal Grupları İtibarıyla Uygulanan Ortalama Tarife Oranları

Sektör	(%)
Canlı Hayvanlar	11,57
Sebzeler	7,22
Hayvansal ve bitkisel yağlar	12,61
Hazır gıda, içecek ve tütün	15,35
Madencilik ürünleri	0,25
Kimyasal ürünler	8,24
Plastik ürünleri	13,94
Deri ürünleri	20,47
Ahşap ürünleri	9,83
Kağıt ürünleri	10,1
Tekstil ürünleri	25,96
Ayakkabılar	30,91
Doğal taş, cam ve seramik	11,35
İnciler ve değerli taşlar	9,03
Baz metaller	12,03
Makine ve cihazlar	11,83
Ulaşım araçları	16,11

Sektör	(%)
Optik alet ve cihazlar	11,09
Ateşli silahlar ve malzemeler	19,07
Diğer mamül ürünler	21,25
Antika ve sanat eserleri	3,8

Kaynak: <http://www.macmap.org>

Mevcut tarife rejimi çerçevesinde Arjantin'in uyguladığı ağırlıksız ortalama gümrük vergisi oranı %11,83 düzeyinde bulunmaktadır. Tarifeler tarım ve tarım dışı ürünlerde birbirine yakındır. Ortalama tarife tarım ürünlerinde %13,28 iken, sanayi ürünlerinde %12,35 düzeyindedir. Dalgalı bir seyir izlese de, genel gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında, genel olarak tarım ürünlerindeki tarifelerin daha düşük, sanayi ürünlerindeki tarifelerin ise daha yüksek olduğu dikkati çekmektedir. Başta tekstil, ayakkabılar ve otomotiv olmak üzere bazı sanayi dallarının diğer ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça yüksek gümrük vergileriyle korunmaktadır.

2012 yılından itibaren Arjantin'de gümrük vergilerinde de artışa gidilmeye başlanmıştır. Mercosur üyesi ülkeler sınırlı sayıda ürün grubu dışındaki malların ithalatında kendi aralarında gümrük vergisi uygulamamakta ve üçüncü ülkelere karşı ise ortak gümrük tarifesi uygulamaktadır. Diğer taraftan, üye ülkeler kendi belirledikleri bazı ürünlerin üçüncü ülkelere ithalatında ise Mercosur yetkili organlarınca da kabul edilmek kaydıyla ortak gümrük tarifesinin altında gümrük vergisi oranı belirleyebilmektedir. Bu kapsamda, Arjantin de çoğunlukla sanayi malları niteliğindeki bazı ürünlerin üçüncü ülkelere ithalatında ortak tarife yerine 0 (sıfır) gümrük vergisi uygulamaktaydı. Arjantin Resmi Gazetesi'nde 5 Temmuz 2012 tarihinde yayınlanan 1026 sayılı Başkanlık Kararnamesi ile üçüncü ülkelere yapılan ithalatta 0 (sıfır) olarak uygulanan söz konusu ürünlerin gümrük vergileri, yurt içinde üretimi olmayan mallarda %2'ye ve yurt içinde üretimi olan mallarda ise mevcut ortak tarife oranı olan %14'e yükseltilmiştir. Aynı Kararname'nin 3. Maddesi, yeniden düzenlenen söz konusu vergi oranlarınının 31 Aralık 2012 tarihine kadar geçerli olduğunu ve bu tarihten sonra MERCOSUR ortak gümrük tarife oranınının uygulanacağını belirtmek suretiyle yeni düzenlemede %2 olarak belirlenen vergi oranlarınının da 31 Aralık 2012 tarihinden sonra ortak tarife olan %14 düzeyine yükseltilmesine hükmetmiştir.

Diğer taraftan, Mercosur üyesi ülkelerin kendi belirleyecekleri 100 üründe üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifesinin üzerinde vergi uygulayabilmelerine imkan sağlayacak düzenleme, 2011 yılı Aralık ayında Paraguay'ın başkenti Asuncion'da yapılan XLII. Mercosur Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi sırasında özellikle Arjantin ve Brezilya devlet başkanlarının kendi aralarında yaptıkları mutabakat neticesinde Mercosur Ortak Konseyinin 039/2011 sayılı Karar'ında kabul edilmişti. 28-29 Haziran 2012 tarihlerinde Arjantin'in Mendoza şehrinde yapılan XLIII. Mercosur Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde kabul edilen 025/2012 sayılı Karar, üye ülkelerin ortak tarife oranı üzerinde gümrük vergisi belirleme yetkisini 100'den 200 ürüne yükseltmiştir. Bu çerçevede Arjantin Hükümeti, 25-2013 sayılı Kararname ile 24 Ocak 2013 tarihinden itibaren 100 üründen oluşan bir listede gümrük vergilerini DTÖ kuralları çerçevesinde izin verilen en yüksek oran olan % 35'e yükseltmiştir. Söz konusu Tebliğ, 6 Ekim 2014 tarihli Resmi Gazete'de Yayınlanan ve 31 Aralık 2015 tarihine kadar yürürlükte kalması öngörülen 25/9/2014 tarihli Tebliğ ile değiştirilmiştir (EK 1).

Tablo 41: Arjantin'in Ortalama Gümrük Vergisi Oranları

		2006	2007	2008	2009	2009	2011	2012	2013	2014
Tüm Ürünler	Ortalama MFN tarifeler	11.31%	11.34%	10.32%	11.56%	11.95%	11.95%	11.38%	11.21%	11.83%
Tüm Ürünler	Ortalama Tercihli Tarifeler	10.95%	10.98%	9.95%	11.56%	11.48%	11.47%	10.92%	10.72%	11,31%
Tarım Ürünleri	Ortalama MFN tarifeler	10.59%	10.77%	10.74%	10.74%	11.11%	11.43%	11.43%	12.59%	13,28%
Tarım Ürünleri	Ortalama Tercihli Tarifeler	10.21%	10.38%	10.33%	10.74%	10.65%	10.95%	10.94%	12.03%	12,68%
Sanayi Ürünleri	Ortalama MFN tarifeler	11.37%	11.39%	10.29%	11.63%	12.02%	11.99%	11.38%	11.69%	12,35%
Sanayi Ürünleri	Ortalama Tercihli Tarifeler	11.01%	11.02%	9.92%	11.63%	11.54%	11.5%	10.92%	11.19%	11,81%

Kaynak: <http://www.macmap.org>

Gümrük vergisi dışında ithalat sırasında KDV de tahsil edilmektedir. Genel KDV oranı %21 düzeyinde olup, bazı mal ve hizmetlerde %27 ve bazılarında %10,5 olarak uygulanmaktadır. Gümrük vergisinden istisna tutulan (turistler, bilim adamları ve diplomatlara tanınan istisnalar; dini gruplar yada kar amacı gütmeyen kuruluşların bazı faaliyetleri sırasında yaptıkları ithalata tanınan istisnalar) ithalat ile numune niteliğindeki ürünlerin ithalatı ve federal, il ya da yerel yönetimlerin yaptıkları ithalat KDV'ye tabi değildir. Ayrıca, ihracat da KDV'den muaf tutulmuştur. Canlı hayvanlar ve bunların et ve türevleri, meyve ve sebze ithalatı sırasında yurt içi satışta olduğu gibi %10,5'lik düşük oran uygulanmaktadır. Diğer taraftan ithalatta tahsil edilen "Ek KDV" adlı bir ilave KDV bulunmakta olup, genel olarak %20 düzeyinde tahsil edilmekle birlikte, bazı istisnai durumlarda %10 düzeyinde uygulanmaktadır.

Bazı malların satışı ve ithalatı sırasında KDV dışında özel tüketim vergisi niteliğinde ayrı bir vergi tahsil edilmektedir. İhracat, KDV'de olduğu gibi özel tüketim vergisinden de muaf tutulmuştur. Tütün, alkollü içkiler, şampanya, bira, hafif içkiler, şurup ve ispirto, otomobil ve dizel motorlar, lüks mallar, eğlence ve spor amaçlı su ve hava taşıtları ile bazı elektrikli aletler özel tüketim vergisine tabidir. Bu ürünlerin vergi oranları aşağıda yer almaktadır:

Tablo 42: Özel Tüketim Vergisine Tabi Mal ve Hizmetler ile Vergi Oranları

Ürün	Vergi Oranı (%)
- Tütün	
Sigara	60
Diğerleri	16-20
- Alkollü İçkiler	20
- Şampanya	12
- Bira	8
- Hafif İçkiler, Şurup ve Konsantreler	4-8
- Diğer Mal ve Hizmetler	
Telefon Hizmetleri ve Uydu Hizmetleri	4
Otomobil ve Dizel Motorlar	30-50
Motosikletler vb.	30-50
Su ve Hava Taşıtları (Değerine göre farklı sınıf)	30-50
Elektronik Ürünler	17
Lüks Mallar	20

Kaynak: Arjantin Ekonomi Bakanlığı "Ulusal Güncel Vergiler" Raporu-31 Mart 2015, 24674 sayılı Kanun.

30 Haziran 2015 tarihinde kabul edilen ve 1 Temmuz – 31 Aralık 2015 döneminde uygulanacağı belirtilen 1243/2015 sayılı Tebliğ uyarınca, lüks sınıfında yer alan taşıtlardan tahsil edilecek vergilerde yeni düzenlemelere gidilmiştir. Bu çerçevede, vergi tahsil edilecek fiyat düzeyi %15 düzeyinde artırılmıştır. Bununla birlikte, yerli ürün ile ithal ürün arasında vergi oranları bakımından farklı oranlar öngörülmüştür.

Önceki düzenleme kapsamında, (vergiler ve ücretler hariç olmak üzere) fabrika çıkış fiyatı 195.500 Peso olan taşıtlar vergiden muaf tutulmuş, söz konusu fiyatın 195.501 Peso – 241.500 Peso arasında olduğu taşıtların ödeyeceği vergi oranı %30, 241.501 Pesonun üzerinde fiyatlanan taşıtların ödeyeceği vergi oranı ise %50 olarak öngörülmüştü.

Yeni düzenleme kapsamında ise vergi tabanı %15 oranında artırılmıştır. Bu çerçevede, 225.000 Pesoya kadar fiyatlanan taşıtlar vergiden muaf olacaktır. 225.001 Peso – 278.000 Peso arasında fiyatlanan taşıtların ithal olması durumunda %30, yerli üretim ise %10 düzeyinde vergi ödemesi öngörülmektedir. 278.001 Pesodan yüksek fiyatı olan taşıtların ise ithal olmaları durumunda ödeyecekleri %50 vergi, söz konusu taşıtların yerli üretim olması durumunda %30'a düşmektedir.

Bu çerçevede, yeni düzenlemeye ilişkin olarak taşıt grupları itibariyle tahsil edileceği beyan edilen vergi oranları aşağıdaki tablolarda belirtilmektedir:

Tablo 43: Lüks Taşıt Vergisi Oranları

a. Düzenlemenin Otomobillere Etkisi

30 Haziran 2015 Öncesi	1 Temmuz 2015'ten İtibaren	Vergi (%)	Fabrika Çıkış Fiyatı (Peso)	Satış Fiyatı (Peso)
< 195.000 Peso	< 225.000	Yok		
195.001-241.5000	225.001-278.000	İthal: 30 Yerli: 10	225.000	340.000
> 241.501 Peso	> 278.001	İthal: 50 Yerli: 30	278.000	455.000

b. Yeni Uygulama Uyarınca Vergi Oranları

b.1. Otomobiller:

1 Temmuz 2015'ten İtibaren	Vergi
< 225.000 Peso	Yok
225.001-278.000 Peso	İthal: %30 Yerli: %10
> 278.001	İthal: %50 Yerli: %30

b.2. Motorsikletler:

1 Temmuz 2015'ten İtibaren	Vergi
< 39.700 Peso	Yok
39.701-71.000 Peso	İthal: %30 Yerli: %10
> 71.001 Peso	İthal: %50 Yerli: %30

b.3. Tekneler (spor amaçlı ve diğer):

1 Temmuz 2015'ten İtibaren	Vergi
< 177.000 Peso	Yok
177.001-313.000 Peso	İthal: %30 Yerli: %10
> 313.001 Peso	İthal: %50 Yerli: %30

b.4. Hava taşıtları (spor amaçlı ve diğer):

1 Temmuz 2015'ten İtibaren	Vergi
< 225.000 Peso	Yok
> 225.001 Peso	%50

Ayrıca, ithalattan tahsil edilen gelir vergisi ve istatistik vergisi uygulamaları da mevcuttur.

Arjantin, bütçeye gelir sağlamak, ihracatta az sayıda maddeye bağımlılığını azaltmak ve sanayileşmeyi teşvik etmek için ihracat üzerinden de vergi almaktadır. Az sayıdaki ürün dışında

malların tamamına yakını ihracat vergisine tabi olup uygulanan vergi oranları ürün grubuna göre farklılıklar göstermektedir.

5.5. Tarife Dışı Engeller

Arjantin Hükümetinin ithalatı kısıtlamak amacıyla getirdiği yasal ve fiili engellerin tür ve yoğunluğu 2008 yılından itibaren sürekli artış göstermiştir. İthalatı kısıtlamak için uygulanan en büyük araçlardan biri olan “otomatik olmayan lisans uygulaması”, 2008 ve 2009 yıllarında genişletilerek 6’lı gümrük kodu bazında lisansa tabi ürün sayısı 417’ye ve 2011 yılı Şubat ayından itibaren ise 583’e yükseltilmiştir. Ancak, söz konusu uygulama, Arjantin Resmi Gazetesi’nde 25 Ocak 2013 yayımlanan 11/2013 sayılı Karar’la sürpriz bir şekilde kaldırılmıştır. Bu kararın arkasındaki asıl nedenin, Arjantin’in konuyla ilgili olarak karşılaştığı eleştirilere son vererek uluslararası platformda giderek yoğunlaşan baskıyı hafifletmek ve bilhassa Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmazlıkların Halli Organında başlatılmış olan panel süreçlerine temel teşkil eden şikayet sebebini ortadan kaldırmak olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Arjantin Federal Gelirler İdaresi AFIP’in 10 Ocak 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan 3252 sayılı Genel Karar’ı uyarınca 1 Şubat 2012 tarihinden itibaren ithalatçıların ithalat işlemlerine başlayabilmeleri için, tedarikçiden proforma fatura aldıktan sonra “Planlanan İthalat İçin Yemin Beyannamesi (Declaracion Jurada Anticipada De Importacion - DJAI)” doldurmak suretiyle AFIP’ten onay numarası almaları ön koşulu getirilmiştir. Getirilen bu düzenleme ile ithalatçıların her ithalat işlemi öncesi fiilen AFIP’ten ön izin almaları zorunlu hale gelmiş ve kısıtlamalar topyekun sistematik hale dönüşmüştür.

Başta firmalara dayatılan net ihracatçı olma şartı olmak üzere, fiili engeller, DJAI kapsamında alınan izin sırasında sıkılaştırılarak devam ettirilmiş ve bu çerçevede, her ithalatçının resmi ön izin dışında İç Ticaret Müsteşarı’ndan fiili ön izin alması zorunlu hale getirilmiştir. İthal izni alınması sürecinin tamamlanması, yazılı olmayan ve çoğunlukla keyfi şartların sağlanmasına bağlı olduğundan, gerekli iznin alınması aylar sürmekte, bazı durumlarda ise hiç mümkün olmamaktadır. Bu itibarla, ithalatın gerçekleştirilmesi konusundaki esas kontrol mekanizmasını 2012 yılından itibaren DJAI çerçevesinde alınan izin uygulaması teşkil ettiği için otomatik olmayan lisans uygulamasının kaldırılmış olması ithalat üzerinde ciddi bir serbestleşme sağlamayacaktır.

Ticaret ve ekonomi politikaları nedeniyle başta IMF ve DTÖ ve G-20 olmak üzere uluslararası kuruluşlarca en çok eleştirilen ülkelerin başında yer alan Arjantin, Mercosur üyeleri arasında da problemleri ortak konumunda bulunmaktadır. AB, ABD ve Japonya tarafından yapılan panel başvurusu Arjantin’in aleyhine sonuçlanmış, panel kararına itiraz eden Arjantin’in temyiz başvurusu da Arjantin’in aleyhine sonuçlanmıştır. IMF, istatistik verilerini düzeltmesi ve bu konuda kendileriyle işbirliği yapması için ülkeyi defalarca uyarmıştır. IMF, 2014 yılında yeni endeks uyarınca hesaplanan yeni istatistikleri yayımlamaya başlayan Arjantin Hükümeti’nin çabalarını takdirle karşılamakla birlikte, istatistiklerin hala uluslararası standartlara tam olarak uyumlu hale gelmediğini belirtmiştir.

Net İhracatçı Olma Şartı

İthalat yapan firmalara ithalat izinleri verilirken yaptıkları ithalattan fazla ihracat yapmaları şart koşulmaktadır. Bu uygulamadan geçtiğimiz yıllarda özellikle büyük otomotiv firmaları ile büyük süpermarket zincirleri başta olmak üzere genellikle büyük ithalatçılar etkilendiği halde, 2012 yılının Şubat ayından itibaren yürürlüğe giren ithalat izni zorunluluğu uygulamasıyla birlikte bütün ithalatçılar etkilenmeye başlamıştır. Otomotiv firmalarından Arjantin’de üretimi olanlar genellikle bir şekilde Hükümetle pazarlık yapabildikleri halde, sadece ithalat ağırlıklı çalışan firmalar büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Döviz Alım ve Transferi Kısıtlaması

2011 yılı Ekim ayı sonunda getirilen yeni düzenlemeyle birlikte ithalatçılar dahil herkesin döviz alımı ve transferi konusunda önceden izin almaları zorunlu hale geldiğinden, ithalatçılar ithalat izni alsalar bile malın bedelini ödemek için döviz transfer izinleri konusunda problemlerle karşılaşmaktadır. Döviz kısıtlaması 2012 yılı ortasından itibaren daha da sıkılaştırıldığı için kara borsa ve resmi kur arasındaki makas iyice açılmış ve sağlıklı bir kur tahmini yapmak imkansız hale gelmiştir. Diğer taraftan, döviz kısıntısı firma temsilcilerin yurt dışı seyahat ve iş organizasyonlarına katılımını olumsuz etkilemektedir. Ancak, Ocak 2014’te yaşanan devalüasyon sonrasında döviz alımı, belirli koşulların sağlanması kaydıyla, Hükümet tarafından serbest bırakılmıştır.

İthalat İzin Sistemi

1 Şubat 2012 tarihinden itibaren uygulamaya konan ve ithalatçıların bütün ithalat işlemleri öncesi izin almalarını zorunlu hale getiren “Planlanan İthalat İçin Yemin Beyannamesi (Declaracion Jurada Anticipada De Importacion – DJAI)” sistemi bu ülkeye yapılan ihracat açısından şu ana kadar uygulamaya konulan kısıtlamaların en ağırlı olup, ithalatın doğrudan engellenmesi amacını taşımaktadır. Sistem hiçbir objektif kriter taşımamakta ve yazılı olmayan kurallar çerçevesinde uygulanmaktadır. Söz konusu uygulamanın şiddeti, ülkenin içinde bulunduğu döviz ihtiyaç durumu, hayati nitelikteki ürünlerde yaşanabilecek sıkıntı, yerli üretim üzerinde meydana gelecek etki, genel ve sektörel dış ticaretin seyri gibi hususlar çerçevesinde dalgalanma göstermektedir. Bu çerçevede, ithalat üzerinde ayrıca bir belirsizlik ortaya çıkmaktadır.

Referans Fiyat Uygulaması

Ürün ve ülke bazında referans fiyat belirlenmekte, ithal ürünün belirlenen fiyatların altında olması halinde uygulanan yöntem ve istenen belgeler nedeniyle ilgili ürünlerin ithalatı büyük ölçüde engellenmektedir. Bu uygulamada asıl amacın, gümrük beyannamesinin düşük gösterilmesi suretiyle vergi kaçırmanın önüne geçilmesi olduğu iddia edilse de, uygulama bir fiili ithalat engeli olarak kullanılabilir. Ekonomi Bakanlığı’na bağlı Dış Ticaret Ulusal Komisyonu tarafından yayımlanan veriler çerçevesinde Arjantin tarafından yürürlüğe konulan referans fiyatı uygulamalarına ilgili internet sitesinde ulaşılabilir: http://www.cnce.gov.ar/Investigaciones/MDV02_06_15.pdf

Anti-Damping Önlemleri

Açılan anti-damping soruşturmaları ve getirilen vergiler fiili ithalat engeli olarak işlev görmektedir. Söz konusu uygulama başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere Uzakdoğu ülkelerini daha fazla etkilemektedir. Arjantin tarafından uygulanmakta olan tüm anti-damping önlemlerinin listesine Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın internet sitesinden

(Dış Ticaret Ulusal Komisyonu) http://www.cnce.gov.ar/Investigaciones/MDV13_05_14.pdf ulaşılması mümkündür.

5.6. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Teknik düzenlemeler, ürün grubuna göre farklı kuruluşlar tarafından belirlenmekte ve uygulanmaktadır. Ulusal kalite standartları ve sertifikasyona ilişkin genel kurallar 1474/94 sayılı Karar'la düzenlenmiş bulunmaktadır. Standardizasyondan sorumlu Instituto Argentino de Normalización (IRAM) ve akreditasyondan sorumlu Organismo Argentino de Acreditación (OAA) bahse konu kararlar verilen yetkileri yerine getiren başlıca kuruluşlardır. Bu çerçevede, IRAM ulusal kalite sisteminin kurulmasında gerekli olan teknik düzenlemelerin onaylanması ve gözden geçirilmesinden sorumluyken, OAA sertifikasyon kuruluşlarının, ölçüm ve test laboratuvarlarının akreditasyonunu yapmaktadır.

Arjantin'de **gıda üretim ve ticaretine** ilişkin düzenlemelerin ana kaynağını 18284 sayılı Gıda Yasası belirlemektedir. Yasanın öngördüğü kuralların hayata geçirilmesi açısından sağlık ve kalite standartlarının belirlenmesi ve uygulanmasına yönelik olarak üç temel kuruluş bulunmaktadır. Bunlardan Tarımsal Gıda Sağlık ve Kalite Ulusal İdaresi (Servicio Nacional de Sanidad y Calidad Agroalimentaria - SENASA) taze ve dondurulmuş hayvansal ve bitkisel ürünlerle ilgili görevleri yerine getirirken, Ulusal Gıda Enstitüsü (Instituto Nacional de Alimentos – INAL) işlenmiş gıda ile şarap dışındaki içeceklerle ilişkin düzenlemelerde bulunmakta, şarapla ilgili konular ise Ulusal Şarap Enstitüsünün (Instituto Nacional de Vitivinicultura - INV) görev alanına girmektedir. Ayrıca, Tarım Bakanlığı da spesifik konularda düzenlemeler getirme yetkisine sahip bulunmaktadır. Diğer taraftan, kurumların aradığı standart ve düzenlemelerin gümrük işlemleri açısından uygulamalarına ilişkin olarak Federal Kamu Gelirleri İdaresi (AFIP) de kararlar çıkarmaktadır.

6. TÜRKİYE-ARJANTİN EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİ

6.1. Türkiye ile Arjantin Arasındaki Ahdi Durum

Tablo 44: Türkiye ile Arjantin Arasında İmzalanmış Anlaşma ve Protokoller

Anlaşmalar	İmza Tarihi	İmza Yeri
Konsolosluk Protokolü	11.06.1910	Roma
Dostluk Anlaşması	29.06.1926	Roma
Kültür ve Bilim Alanında İşbirliği Anlaşması	19.08.1965	Ankara
Nükleer Enerjinin Barışçı Amaçlarla Kullanılması İşbirliği Anlaşması	03.05.1988	Buenos Aires
YKTK	08.05.1992	Ankara
Turizm İşbirliği Anlaşması	08.05.1992	Ankara
Vize Muafiyet Anlaşması	08.05.1992	Ankara
Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	09.05.1992	Ankara
Sağlık Alanında Mutabakat Zaptı	17.11.1992	Ankara
Kültürel Değişim Programı	04.04.1995	Buenos Aires
Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması	04.04.1995	Buenos Aires
Uyuşturucu ve Psikotrop Madde Kaçakçılığı, Uluslararası Terörizm ve Organize Suçlarla Mücadele İşbirliği Anlaşması	04.04.1995	Buenos Aires
Turizm Karma Komisyonu I. Toplantısı Protokolü (1995-1996)	30.05.1995	Buenos Aires
Turizm İşbirliği Mutabakat Zaptı	17.10.1997	İstanbul
Siyasi İstişareler Mekanizması Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası	10.11.1998	Buenos Aires
KEK I. Dönem Mutabakat Zaptı	28.07.1999	Buenos Aires
KEK II. Dönem Mutabakat Zaptı	06.10.2003	Ankara
Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşması	29.03.2005	Ankara
Bitki Korunması Alanında İşbirliği Anlaşması	29.03.2005	Ankara
Kültür ve Eğitim İşbirliği Programı (2005-2008)	28.03.2005	Ankara
KEK III. Dönem Mutabakat Zaptı	28.10.2009	Buenos Aires
Diplomasi Akademileri Arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı	20.01.2011	Ankara
Hükümetler Arası 2011-2014 Yılları Kültür İşbirliği Anlaşması	20.01.2011	Ankara
Hava Ulaştırma Anlaşması	20.01.2011	Ankara

Türkiye ile Arjantin arasında 2014 yılında imzalanan ticaret ile ilgili bir anlaşma bulunmamaktadır.

KEK Mekanizması

Türkiye-Arjantin Karma Komisyonu eş-başkanlık görevi, T.C. Resmi Gazetesi'nin 28 Aralık 2013 tarih ve 28865 sayılı nüshasında yayımlanan 2013/16 sayılı Genelge uyarınca, Çevre ve

Şehircilik Bakanı Sayın İdris Güllüce tarafından deruhte edilmektedir. 3. ve son Komisyon Mutabakat Zaptı, 28 Ekim 2009 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir. IV. Dönem KEK Toplantısının Kasım 2012 tarihinde gerçekleştirilmesine yönelik önerimiz Arjantin makamları tarafından yoğun iş programları nedeniyle reddedilmiştir. Konuyla ilgili ilave bir gelişme kaydedilmemiştir.

İş Konseyi

21 Ocak 2011 tarihinde DEİK ile Arjantin Sanayiciler Birliği (UIA - Union Industrial de Argentina) arasında bir işbirliği mutabakat zaptı imzalanmıştır. 2012 yılı itibariyle İş Konseyi’nin Türk tarafı kurulumu tamamlanmıştır. Diğer taraftan, UIA’dan temin edilen bilgilere göre, UIA’nın Ticaret ve Uluslararası Müzakereler Departmanı, tüm ülkeler ile İş Konseyleri bakımından Arjantin muadili olarak görev yapmaktadır. Bu itibarla her bir ülkeye münhasır bir İş Konseyi ihdasının gerçekleştirilmemekte, İş Konseyi bünyesindeki faaliyetler bizzat anılan Departman tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir.

6.2. Dış Ticaret

Arjantin ile ülkemiz arasındaki ticari ilişkiler genel olarak değerlendirildiğinde, pazara göre oldukça düşük bir dış ticaret hacminin bulunduğu ve dış ticaretin ülkemiz aleyhine düzenli olarak açık verdiği görülmektedir. Dış ticaret hacmimiz ve ülkemiz aleyhine olan açık asıl olarak yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir izleyen az sayıdaki tarım ürünleri ithalatımızdan kaynaklanmaktadır.

Tablo 45: Türkiye’nin Arjantin ile İkili Dış Ticareti (1000 ABD Doları)

Yıl	İhracatımız		İthalatımız		Hacim	Denge
	Değer	Değ.(%)	Değer	Değ.(%)	Değer	Değer
2003	10.808		265.045		275.853	-254.237
2004	19.910	84,2	264.670	-0,1	284.580	-244.760
2005	37.799	89,8	261.269	-1,3	299.068	-223.470
2006	44.396	17,5	300.761	15,1	345.157	-256.365
2007	64.496	45,3	417.506	38,8	482.002	-353.010
2008	107.099	66,1	789.811	89,2	896.910	-682.712
2009	73.734	-31,2	225.821	-71,4	299.555	-152.087
2010	179.215	143,1	281.128	24,5	460.343	-101.913
2011	214.104	19,5	490.574	74,5	704.678	-276.470
2012	316.482	47,8	367.894	-25,0	684.376	-51.412
2013	318.213	0,5	394.100	7,1	712.281	-75.919
2014	141.438	-55,5	325.407	-17,4	466.845	- 183.969

Kaynak: TURKSTAT

İhracatımız son 10 yıldır 2008 yılı hariç düzenli olarak artışını sürdürmekle birlikte, Arjantin’in ithalatındaki çeşitli sıkıntılar nedeniyle mevcut durumun ülkemizin potansiyelini yansıttığını söylemek mümkün değildir. Arjantin’in 2008 yılından itibaren yoğunlaştırdığı ithalat engelleri

ülkemin hem bazı ürünler bazında mevcut ihracatını, hem de potansiyel ihracatını olumsuz etkilemektedir.

2008 yılı itibarıyla Arjantin ile olan ticaretinde ihraç ettiğinin yedi katından fazlasını ithal eden ülkemiz, 683 milyon Dolarlık açık vermiştir. İhracatımızın artışına bağlı olarak dış ticaret açığı yıllar içinde azalmış ve 2012 yılında 51 milyon Dolar seviyesine gerilemiştir. Bununla birlikte 2013 yılında ithalatımızın ihracatımızdan daha fazla artması sonucunda tekrar artış kaydederek 76 milyon Dolar seviyesine yükselmiştir. 2014 yılında ise Arjantin'e ihracatımızın %56 oranında gerilemesi ile birlikte, ikili ticaretteki açık 184 milyon Dolar seviyesine yükselmiştir.

Arjantin'e yönelik ihracatımızda genellikle ürün itibarıyla bir yoğunlaşma görülmektedir. 2010 yılında ihracatta bir önceki yıla göre çeşitlenme yaşanmakla birlikte 2011 yılından itibaren tekrar bir yoğunlaşma yaşanmaya başlanmıştır. Bu gelişmede bir taraftan otomotiv sektöründeki ihracatımızın hızla artmaya devam etmesinin yanında, özellikle Arjantin'in ithalat kısıtlamalarının belli kalemlerde son derece sıkılaştırılmasına bağlı olarak, başta beyaz eşya olmak üzere önceki yıllarda bu ülkeye yapılan ihracatımızda önemli paylara sahip olan ürünlerde çok ciddi düşüşler yaşanması etkili olmuştur. Türkiye'nin Arjantin'e ihracatı az miktardaki çeşitli kuru gıda ve işlenmiş gıda ürünleri dışında tamamen sanayi ağırlıklıdır.

2013 yılı itibarıyla Arjantin'e toplam ihracatımızın yaklaşık % 70'ini oluşturan otomotiv ve yan sanayi ürünleri ihracatı 220 milyon Dolara ulaşmıştır. İhracatımız içerisinde bu kadar baskın durumda bulunan bu sektörde Arjantin'in yaşadığı kriz sonucunda ülkede üretimin düşmesi, buna bağlı olarak ithalatın azalması, Türkiye'nin bu sektörde Arjantin'e ihracatına son derece olumsuz etkide bulunmuştur. Gerek üretimde, gerekse dış ticarete yüksek oranlı düşüşler kaydedilmiştir. 2014 yılında Arjantin otomotiv sanayiinde üretimde %22, ihracatta %17.4, ithalatta % 46.7, satışlarda %36.3 oranlarında gerileme kaydedilmiştir. Buna bağlı olarak bu sektörde Arjantin'e 2014 yılındaki ihracatımız, 2013 yılına kıyasla %77 oranında daralmıştır. Bunun neticesinde, otomotiv sektörünün Arjantin'e ihracatımız içerisindeki payı 2013 yılındaki %69 seviyesinden, 2014 yılında %36 seviyesine gerilemiştir.

Benzer şekilde, 2013 yılı ihracatımızda ilk 10 fasılda yer alan ürünlerden otomotiv sektörüne ilave olarak makine (-%44.5), kauçuk (-%27), demir-çelik (-%31) ile demir-çelikten eşya (-%13) sektörlerinde de ihracatın azaldığı gözlenmiştir. Buna mukabil, elektrikli ve elektronik ürünlerin ihracatı %6, plastik sektörünün ihracatı %11, sentetik liflerin ihracatı ise %69 oranında artış göstermiştir. 2013 yılında Arjantin'e ihracatımızda ilk 10 sırada yer alan fasılların bu ülkeye yönelik ihracatımız içerisindeki payı %93.3 düzeyinde iken, otomotiv ihracatımızın gerilemesinin etkisiyle 2014 yılında bu oran %81.6'ya düşmüştür.

Otomotiv ihracatımızdaki büyük düşüş diğer bazı ürün gruplarındaki ihracatımızın artışıyla kısmen telafi edilebilmişse de 2014 yılında Arjantin'e ihracatımız, bir önceki yıla kıyasla %56 oranında azalma göstermiştir.

Tablo 46: Türkiye'nin Arjantin'e İhracatında İlk 20 Ürün*(1000 ABD Doları)

	Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2013		2014		Değişim
			Değer	Pay	Değer	Pay	
1	8708	Karayolu Taşıtları İçin Aksam, Parça Ve Aksesuarlar	40.797	13%	20.739	15%	-49%
2	8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	45.395	14%	16.038	11%	-65%
3	2401	Yaprak Tütün Ve Tütün Döküntüleri	7.347	2%	7.338	5%	0%
4	8701	Traktörler	13.317	4%	4.896	3%	-63%
5	4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	7.303	2%	4.210	3%	-42%
6	8703	Binek Otomobilleri Ve Esas İtibariyle İnsan Taşımak Üzere İmal Edilmiş Diğer Motorlu Taşıtlar	117.267	37%	4.200	3%	-96%
7	8901	Gemiler ve yüzen taşıtlar	-	0%	4.150	3%	
8	4009	Vulkanize Edilmiş Kauçuktan Boru Ve Hortumlar (Bağlantı Elemanlarıyla Birlikte Olsun Olmasın)	3.545	1%	3.975	3%	12%
9	8702	10 veya Daha Fazla Kişi Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	3.780	1%	3.531	2%	-7%
10	8544	İzole edilmiş teller, kablolar	2.256	1%	3.469	2%	54%
11	7312	Demir Veya Çelikten Demetlenmiş Teller (Toron), Halat Ve Kablolar, Örme Halatlar, Bucurgat Halatları	3.714	1%	3.299	2%	-11%
12	8418	Buzdolapları, Dondurucular ve Diğer Dondurucu ve Soğutucular	5.500	2%	2.997	2%	-46%
13	5509	Sentetik Devamsız Lifden İplik (Dikiş İpliği Hariç) (Toptan)	2.892	1%	2.851	2%	-1%
14	8512	Motorlu Taşıtlar, Bisiklet, Motosikletler İçin Aydınlatma Veya İşaret Cihazları, Cam Siliciler Vb	4.330	1%	2.328	2%	-46%
15	4016	Sertleştirilmemiş Vulkanize Kauçuktan Diğer Eşya	3.657	1%	2.232	2%	-39%
16	7216	Demir Veya Alaşimsız Çelikten Profiller	4.021	1%	2.157	2%	-46%
17	2002	Domatesler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	336	0%	1.939	1%	477%
18	8407	Kıvılcım İle Ateşlemeli İçten Yanmalı Doğrusal Veya Döner Pistonlu Motorlar (Patlamalı Motor)	3.855	1%	1.901	1%	-51%
19	8302	Adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya	2.318	1%	1.753	1%	-24%
20	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar	1.704	1%	1.732	1%	2%
		Liste Toplamı	273.334		95.735		-43%
		Genel Toplam	318.181		141.438		-56%
		Listenin Payı	86%		68%		

Kaynak: Trademap. *Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

Arjantin'den ülkemize yapılan ithalat görece yüksek düzeyde seyretmekle beraber, söz konusu ithalatın kompozisyonuna bakıldığında, buradaki ürün çeşitliliğinin ülkemiz ihracatına kıyasla çok daha düşük olduğu görülmektedir. Nitekim, ilk 10 sırada yer alan fasıllardaki ithalatımız toplam ithalatımızın 2013 verilerine göre %91'ini, 2014 verilerine göre %92'sini teşkil etmektedir. İthalatta ilk 10 sırada yer alan fasılların %71'i başta soya ve türevleri ile bakliyat olmak üzere tarım ürünlerinden oluşmaktadır. Sadece soya ve türevleri, 2014 yılı ithalatımızın %65'ini teşkil etmektedir.

Tarım ürünlerinin dünya fiyatlarındaki gelişmeler ile Türkiye'de üretim imkanı olanlar tarım ürünlerinin ülkemizdeki iklime bağlı rekoltesi, Arjantin'den yapılan ithalatımızın büyüklüğü üzerinde genellikle önemli bir etkiye sahip olmaktadır.

Tablo 47: Türkiye'nin Arjantin'den İthalatında İlk 20 Ürün* (1000 ABD Doları)

	Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2013		2014		Değişim
			Değer	Pay	Değer	Pay	
1	2304	Soya Fasulyesi Yağı Üretiminden Arta Kalan Küspe Ve Katı Atıklar	191.115	48,5%	133.012	40,9%	-30%
2	1201	Soya Fasulyesi	67.528	17,1%	45.288	13,9%	-33%
3	8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	28.928	7,3%	29.554	9,1%	2%
4	2308	Hayvan Gıdası Olarak Kullanılan Bitkisel Maddeler ve Bitkisel Döküntü, Artık ve Yan Ürünler	3.369	0,9%	15.346	4,7%	356%
5	2401	Yaprak Tütün Ve Tütün Döküntüleri	15.354	3,9%	14.681	4,5%	-4%
6	1202	Yer Fıstığı	8.211	2,1%	12.537	3,9%	53%
7	3503	Jelatin, Jelatin Türevleri, Katı İhtiyokol, Hayvansal Menşeli Diğer Tutkallar	9.574	2,4%	10.693	3,3%	12%
8	5105	Yün, İnce Veya Kaba Hayvan Kılırları (Kardeli/Taranmış)	15.876	4,0%	10.100	3,1%	-36%
9	5201	Pamuk (Karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	194	0,0%	8.021	2,5%	4035%
10	0713	Kuru Baklagiller (Kabuksuz) (Taneleri İkiye Ayrılmış)	10.615	2,7%	5.691	1,7%	-46%
11	2008	Konserve meyveler	2.817	0,7%	2.979	0,9%	6%
12	7202	Ferro-alyajlar	2.030	0,5%	2.830	0,9%	39%
13	1515	Diğer Bitkisel Sabit Yağlar Ve Bunların Fraksiyonları (Kimyasal Olarak Değiştirilmemiş)	2.251	0,6%	2.675	0,8%	19%
14	3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar, Tanenler Ve Bunların Tuzları, Esterleri Ve Diğer Tü	2.814	0,7%	2.616	0,8%	-7%
15	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları	-	0,0%	2.124	0,7%	
16	1206	Ayçiçeği Tohumu (kırılmış olsun olmasın)	1.369	0,3%	1.687	0,5%	23%
17	1006	Pirinç	3.300	0,8%	1.644	0,5%	-50%
18	1205	Rep veya kolza tohumları (kırılmış olsun olmasın)	-	0,0%	1.559	0,5%	

			2013		2014		Değişim
Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	Değer	Pay	Değer	Pay		
19	9019	Mekanoterapi, Masaj, Psikotekni, Ozonoterapi, Oksijenoterapi, Aeroterapi, Suni Teneffüs, Terapik Ten	1.564	0,4%	1.406	0,4%	-10%
20	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere ilaçlar	956	0,2%	1.290	0,4%	35%
Liste Toplamı			367.865		305.733		-16,9%
Genel Toplam			394.100		325.407		-17,4%
Listenin Payı			93%		94%		

Kaynak: Trademap. *Sıralama 2014 yılı verileri esas alınarak yapılmıştır.

6.3. Ortaya Çıkan Yeni İhracat İmkanları

Arjantin'in 10 yıllık dönemdeki yüksek büyüme trendi 2009 ve 2012 yıllarında sekteye uğramış olsa da mevcut potansiyeli itibarıyla uzun vadede büyümeye devam etmesi beklenmektedir. 2014 yılında düşük bir ekonomik büyüme sağlayabilmiş olan Arjantin'in 2001 yılından kalan borç sorunu nedeniyle uluslararası finans piyasalarına erişim sorunu hala devam etse de, Dünya Bankası 2015-2017 döneminde Arjantin'in giderek yükselen bir büyüme trendi yakalayacağını öngörmektedir⁸.

Bir taraftan alım gücünün sürekli canlı tutulmasına diğer taraftan da ithalatın kısıtlanmasına çalışılırken, ülkedeki yatırımların yeterli derecede artırılamaması neticesinde arz yönünde sıkıntılar oluşmuş ve fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı ortaya çıkmıştır. Kur istikrarı amacıyla yerel paranın değerinin belli bir seviyede tutulmaya çalışılması sonucu, fiyatlardaki artış ithalatı daha da cazip hale getirmektedir.

Arjantin'in uyguladığı anti-damping politikaları ile gösterge fiyat politikası en başta ÇHC'i etkilediğinden bu politikalar bazı ürünlerde ülkemiz ihracatına dolaylı olarak rekabet gücü kazandırmaktadır. Bahse konu politikalar ÇHC menşeli ucuz ve kalitesiz ürünler karşısında daha kaliteli ürün yelpazesine sahip olan ülkemiz açısından sınırlı sayıdaki bazı ürünlerde rekabet kolaylığı oluşturmaktadır. Sonuçta, ithalat kısıtlamalarının ülkemiz ihracatı üzerindeki toplam net etkisi negatif olmakla birlikte, bazı sektörlerde pozitif etki yaratabilmektedir.

Türkiye'de üretimi yetersiz olan birçok tarım ürününü ithal ettiğimiz ve bu bağlamda da Arjantin ile sürekli olarak dış ticaret açığı verdiğimiz dikkate alındığında, ihracatımızın artırılması için mevcut ikili ticaretimizin yapısı bakımından bir engel bulunmamaktadır.

Arjantin ithal otomotiv yedek parça pazarındaki mevcut payımız son yıllarda artış göstermektedir. Sektördeki büyüme trendi, ilk kez 2005 yılında Türkiye menşeli otomobillerin Arjantin'e ithal edilmeye başlanmış olması ve mevcut Türk menşeli yedek parça ithalatının geçmişte Avrupa ülkeleri vasıtasıyla gerçekleştirilirken bugün doğrudan ülkemizden yapılması ile birlikte giderek artmıştır. Ancak, 2014 yılında Arjantin'de otomotiv sektöründe yaşanan kriz nedeniyle %77 oranında azalmış olan ihracatımızın, sektörün normale dönmesi ve büyüme trendin yakalaması ile birlikte ülkemiz açısından tekrar potansiyel arz etmesi kaçınılmazdır.

⁸ Global Economic Prospects, Dünya Bankası, Haziran 2015

Arjantin inşaat sektöründe ülkemiz PVC profil üretici ve ihracatçıları için yeni bir pazar yaratılabileceği düşünülmektedir. Ülkedeki mevcut inşaatların çoğunluğunda alüminyum doğrama kullanılmakta, plastik doğrama ise istisnai bir durum olarak görülmektedir. Bu durumun ülkeye özgü iklim şartları gibi koşullardan kaynaklanıp kaynaklanmadığı konusunda yapılan görüşmelerde, doğrama tercihlerinde iklimten ziyade alışkanlıkların ve plastik doğramanın pahalı olduğu kanısının etkili olduğu ve böylece ahşap ve alüminyuma yönelindiği anlaşılmaktadır. Ayrıca enerji sübvansiyonları da enerji tasarrufu bilincinin gelişmesini engellediğinden genellikle daha fazla enerji tasarrufu sağlayan PVC sistemine geçiş gecikmektedir. Son yıllarda, piyasada ilk kez plastik doğrama işine yönelen girişimciler görülmektedir. Ancak, piyasadaki mevcut durum, henüz pazarın çok küçük olduğunu ve hiç bir yabancı üretici firmanın belirli bir tanınırlık düzeyine ulaşamadığını göstermektedir. Müteahhitlik sektöründeki gelişmelerin takip edilmesinin, PVC alanında pazara giriş için çok uygun koşullar sunacağı ve Arjantin pazarına gerçekleşecek bir girişin diğer Güney Amerika ülke pazarlarına açılım için de uygun bir atlama taşı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 48: İhracat Potansiyeli Taşıyan Başlıca Ürünler

Ürün	Ürün Adı
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçalar
7216	Demir/Alaşımız Çelikten Profil
2401	Yaprak Tütün ve Tütün Döküntüleri
7312	Demir-Çelik Tellerden Örne Halat, Kablo, Örne Hantlar
8701	Traktörler
8462	Metalleri Dövme, İşleme, Kesme, Şataflama Presleri, Makineleri
5501	Sentetik Lif Demetleri
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler
5509	Sentetik Devamsız Liflerden İplik (Dikiş Hariç) (Toptan)
8431	Ağır İş Makine Ve Cihazlarının Aksami, Parçaları
7013	Masa, Mutfak, Tuvalet, Ev Tezyinatı Vb İçin Cam Eşya
6802	Yontulmaya, İnşaata Elverişli İşlenmiş Taslar (Kayagan Hariç)
8422	Yıkama, Temizleme, Kurutma, Doldurma Vb. İşler İçin Makine, Cihaz
3920	Plastikten Diğer Levha, Yaprak, Pelikül Ve Lamlar
8436	Tarım, Ormancılık, Kümes Hayvancılığına Mahsus Makine, Cihazlar
4009	Vulkanize Edilmiş Kauçuktan Boru Ve Hortumlar Ve Donanımları
8537	Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları, Mücehhez Tablolar
7409	Bakır Levha, Plaka Ve Şeritler
8311	Adi Metallerden Tel, Çubuk, İnce Boru, Levha, Elektrot Vb. Eşya
6109	Tişört, Fanila, Diğer İç Giyim Eşyası (Örne)
5506	Sentetik Devamsız Lifler (Taranmış, İleri İşlem Görmüş)
8409	İçten Yanmalı, Pistonlu Motorların Aksam-Parçaları
8511	Motorlar İçin Elektrikli Ateşleme Cihazları
8414	Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Vantilatör, Aspiratör
8516	Elektrikli Su Isıtıcıları, Elektrotermik Cihazlar (Şofbenler)
3921	Plastikten Diğer Levhalar, Yaprak, Pelikül, Varak Ve Lamlar
8447	Örgü Tezgahları, Gipür, Tül, Dantela, File İmalat Makine, Cihazlar

Tarım ürünleri alanında, gerek Arjantin gerek diğer bölge ülkeleri genellikle çok rekabetçi bir yapıya sahip bulunmakta olup, bu yapı nedeniyle gıda işleme ve paketleme malzeme ve makineleri alanında bir potansiyel olabileceği düşünülmektedir. Arjantin'in ihracatının yarısından fazlası, tarımsal ürünlerin yer aldığı ilk 24 fasıldan gerçekleştirilmektedir. Sektör, sadece Arjantin için değil, tüm bölge ülkeleri için büyük önem arz etmektedir. Önümüzdeki yıllarda gıda işleme ve paketleme sektörlerinde büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Bu alanda özellikle plastik ürünleri ihracatımızda artış gerçekleştirmek mümkündür. Diğer taraftan önemli bir şarap üreticisi olan Arjantin'de cam şişe ihracatı artış potansiyeli taşımaktadır.

Tarım ülkesi olan Arjantin tarım makineleri konusunda ithalatçı bir ülkedir. Ülkenin tarım makinelerindeki iç üretim yeterlilik düzeyinin % 40'lar seviyesinde olduğu belirtilmektedir. Mevcut durumda ihraç ettiğimiz traktörler ve diğer tarım makine ve ekipmanlarının daha da geliştirilmesi mümkündür.

Başta fındık, kuru kayısı, kuru incir olmak üzere bazı kuru gıda ürünleri açısından Arjantin pazarı potansiyel taşımaktadır. Pazardaki çikolata üreticilerinin çok fazla tanımadığı fındıkta ihracatımız artış potansiyeli taşımaktadır.

Diğer taraftan, sos kullanımının yaygın olduğu pazarda ülkemize özgü nar ekşisi gibi ürünlerin piyasaya giriş yapabilmesi imkanlarının araştırılmasında fayda görülmektedir.

6.4. Türkiye-Arjantin Yatırım İlişkileri

2014 yılında Arjantin'de halen faaliyetlerini yürüten üç adet Türk sermayeli şirket bulunmaktadır.

Ülkemizin yaklaşık 3,5 katı büyüklüğünde bir coğrafi alana sahip olan Arjantin, yer altı ve yer üstü doğal kaynaklar bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Ülkede başta tarıma dayalı ürünler olmak üzere çok geniş bir ürün grubunda yapılacak yatırımlarla hem Arjantin piyasasına, hem de dış piyasalara yönelik oldukça rekabetçi bir fiyatla üretim yapmak mümkündür. Ayrıca, Arjantin'in yıl içinde ülkemiz ile tam tersi bir iklim kuşağında yer alması özellikle taze tüketilen tarım ürünleri için tamamlayıcılık özelliği gösterdiğinden Arjantin'de yapılacak üretimle dünya pazarlarının yıl boyu korunması sağlanabilecektir.

Mevcut iktidarın politik tercihi gereği, satın alma gücü devlet desteğiyle sürekli canlı tutulan geniş bir orta sınıf kesimi bulunmaktadır. Diğer Latin Amerika ile karşılaştırıldığında Arjantin'in eğitim seviyesi yüksektir. Bu kapsamda, yatırım ve temsilcilik itibarıyla yerel personel istihdamı sağlanarak, görece ucuz ve kalitesi yüksek insan gücünden faydalanmak mümkündür.

Diğer taraftan Mercosur kapsamında ele alındığında büyük bir pazarın sunduğu yatırım fırsatlarını değerlendirmek gerekmektedir. Ülkede yapılacak yatırımla hem yüksek koruma duvarlarının aşılması hem de üçüncü ülkelere karşı yüksek gümrük duvarlarıyla korunan Mercosur ülkelerinin oluşturduğu geniş bir pazara ulaşmak mümkün olacaktır. Mercosur'un Venezüella'yı da kapsamıyla bölgenin en önemli ülkeleri aynı pazar içinde yer almıştır. Ülkedeki fiziki altyapı, geliştirmeye ihtiyaç göstermekle birlikte, genel olarak mevcuttur. Ülke çok geniş bir coğrafi alana sahip olmakla birlikte, görece olarak oldukça gelişmiş bir ulaşım ve lojistik altyapısına sahip olmasına bağlı olarak ülkenin her tarafına kolayca ulaşmak mümkün olduğundan, işadamlarımızın yatırım ve ihracat kararlarını verirken bu unsurları dikkate almaları faydalı olacaktır. Ayrıca, özel yasalarla yatırım ve ihracat teşvikleri sağlanan özel bölgeler bulunmaktadır. Pazarı giriş engellerini aşmak ve diğer pazarlara uygun koşullarda ihracat yapabilmek için ihracatçılarımızın bu bölgelere başta montaj tesisleri olmak üzere yatırım yapmaları uygun bir seçenek olarak değerlendirilmektedir.

Müteahhitlik hizmetleri açısından Arjantin'in sunduğu ihale fırsatlarının da takip edilmesinde fayda bulunmaktadır. 1970'lerden itibaren dünya piyasalarına açılan müteahhitlerimiz bugüne kadar Arjantin'de sadece 1,6 milyon Dolarlık bir proje üstlenmişlerdir. Türk müteahhitlik ve teknik müşavirlik firmalarının inşaat, mühendislik, müşavirlik, bakım ve onarım işleri ile ilgili Arjantin'de halihazırda devam eden herhangi bir faaliyeti/projesi bulunmamaktadır.

Gerek merkezi, gerek mahalli düzeyde gerçekleştirilmesi gereken yüzlerce yol, su, baraj ve taşkın önleme projesi, her biri on binlerle ifade edilen bir dizi sosyal konut projesi, çok sayıda petrol ve doğal gaz boru hattı projesi bulunmaktadır. Ancak, tüm bu projelerin gerçekleştirilmesi finansman ihtiyaçlarının karşılanabilmesine bağlıdır. Ülkede yaşanan ekonomik kriz sonrasında, özellikle son dönemde finansal çevrelerle olan ilişkilerde belirgin bir bozulma ortaya çıkmıştır. Gerçekleştirilmesi düşünülen büyük projelerde çoğu kez Dünya Bankası ve Inter-American Development Bank kaynaklarına yönelmekte olup, Dünya Bankası ve IMF ile olan ilişkilerdeki gelişmeler bu bağlamda özellikle önem taşımaktadır. Söz konusu finansman sıkıntısı nedeniyle,

ülkede kamuya ait ihale alabilmenin en önemli şartının mevcut durumda finansman kaynağının temin edilmesi olduğu hususu sektörde dile getirilmektedir. Ancak, sektörde genelde gözlenen tutucu yapı bu durum da belirgin olmaya devam etmektedir. Yurtdışı kaynaklı finansman temin edilmesi imkanı sağlanmış dahi olsa, yabancı müteahhitlerin yer alacağı ihale ve bayındırlık planlarına yönelik rahatsızlık sektör temsilcilerince açıkça dile getirilmektedir.

İnşaat sektöründeki hızlı gelişimin yarattığı güçlü talep özellikle inşaat malzemeleri alanında önemli ölçüde fiyat artışlarına yol açmıştır. 2009 ve 2012 yıllarında inşaat sektörü en fazla olumsuz etkilenen sektörlerin başında yer almakla birlikte, özellikle altyapı yatırımlarına bağlı olarak tekrar bir canlanma başlamıştır.

6.5. Türk İşadamlarının Arjantin'deki Faaliyetleri

2014 yılında ülkemizden Arjantin'e gerçekleştirilen Heyet ziyaretleri ile Arjantin'de iştirak sağlanan fuarlara ilişkin olarak Müşavirliğimizin bilgisi dahilinde bulunan gelişmeler aşağıda yer almaktadır:

- Şubat 2014: Arjantin'e Ticaret Heyeti düzenlenmesine yönelik çalışmaların ve ilgili Kurumlar ile toplantı programlarının saptanmasını teminen TİM Ön Heyeti düzenlenmiştir.

- Nisan 2014: Toprak Mahsulleri Ofisi Heyeti, Arjantin'deki tahıl depolama sistemleri konusunda görüşmelerde bulunmak ve ekipman satınalmaları gerçekleştirmek için Buenos Aires başta olmak üzere muhtelif şehirlerde temaslar gerçekleştirmiştir.

- Nisan 2014: Ülkemiz Alvimedica firması, SOLACI tıp kongresine iştirak sağlamıştır.

- Mayıs 2014: Simatex tekstil makinaları fuarına Has Grup Makina Endüstri, Beneks, Güven Çelik firmaları iştirak etmiştir.

- Haziran 2014: İnşaat sektörü ile ilgili Batimat yapı malzemeleri fuarına, Yılmaz Makina, Kaban, Yelken Kalıp Pencere&Kapı Aksesuarları firmaları katılım sağlamıştır.

- Ağustos 2014: Şekerli Mamuller Tanıtım Grubu tarafından Arjantin'e yönelik bir Ön Heyet ziyareti gerçekleştirilmiş ve sektör kuruluşları ile yapılan toplantılarda ikili ticaretin artırılmasına yönelik projeler konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

- Ekim 2014: Türkiye-Arjantin Parlamentolararsı Dostluk Grubu'nun gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında, Arjantin Sanayiciler Birliği ve Arjantin İthalatçılar Odası yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır.

- Ekim 2014: Turizm Fuarı (FIT)'na iştirak eden THY Buenos Aire şubesi başta olmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın koordinasyonunda iştirak sağlayan diğer firmaların standları yerinde ziyaret edilmiş ve firma temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

- Kasım 2014: İki yılda bir düzenlenen Automechanika Fuarı'na ülkemizden Milli katılım çerçevesinde 15, bireysel katılım çerçevesinde de bir firma iştirak etmiştir (Beşer Balata, Cansa

Dış Tic. Ltd. Şti, Eku Fren Kampana ve Döküm Sanayi A.Ş., Filoeks EU Otomotiv Dış Tic., Kentpar Otomotiv Mak. San. Tic. Ltdi. Şti., Ketsan Motorlu Araçlar Yed. Par. San. Ve Tic. Ltd. Şti., Kısmet Otomotiv ve Dış Tic. Şti., Lögel Makina Otomotiv San. Ve Tic. Ltd. Şti., Opaş Otomotiv Polatinleri San. ve Tic. A.Ş., Özgür Traktör ve Yedek Parça San. Tic. Ltd. Şti., Pleksan Plastik Eşya Kalıp San. A.Ş., Serhat Kompozit Oto Yedek Parça ve Dış Tic. Ltd. Şti., Taçlar Otomotiv San. Tic. Ltd. Şti., Tezpa Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti., Yüksel Lastik Otomotiv Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş., ilaveten bireysel katılım kapsamında Formpart İç ve Dış Tic. A.Ş.).

- Aralık 2014: Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Heyeti'nin çalışma ziyareti kapsamında Arjantin'de ulusal ve yerel düzeyde ilgili kurum ve kuruluşlar ile toplantılar yapılmış ve deneyimler paylaşılmıştır. Ayrıca olası sektörel proje imkanlarının değerlendirilmesini teminen ilgili sektör oda ve birlikleri ile görüşmelerde bulunulmuştur.

6.6. MERCOSUR ile STA Görüşmeleri

Latin Amerika coğrafyasındaki en önemli ekonomik bütünleşme modeli olarak değerlendirilen Mercosur ile STA imzalamaya yönelik çalışmalar 2004 yılından beri sürdürülmekte olup, söz konusu ülke grubu ile yürüttüğümüz müzakere sürecine ilişkin kaydedilen gelişmeler aşağıda kronolojik olarak özetlenmektedir:

- AB Ortak Ticaret Politikasına uyum ve Mercosur ile ticari ve iktisadi ilişkilerimizin geliştirilmesi ve ihracatçılarımızın anılan ülkeler pazarında AB'li rakiplerinin gerisinde kalmaması amacıyla 3 Ağustos 2007 tarihinde Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin başlatılması yönünde girişimde bulunulmuştur. Bu kapsamda, Türkiye ile Mercosur arasında STA sürecinin başlatılmasına yönelik istikşafi görüşmeler Arjantin'in dönem başkanlığı sırasında 22 Nisan 2008 tarihinde Buenos Aires'te yapılmıştır.
- Türkiye ile Mercosur arasında STA müzakerelerinin başlatılmasını teminen "Türkiye Cumhuriyeti ile Mercosur Arasında bir Serbest Ticaret Alanı Kurulmasına Yönelik Çerçeve Anlaşması", 35. Mercosur zirvesi sırasında, 30 Haziran 2008'de Arjantin'in San Miguel de Tucuman şehrinde imzalanmıştır. Bahse konu Anlaşma ile taraflar, aralarında STA tesis etmek amacıyla düzenli müzakereler gerçekleştirmeyi kararlaştırmışlardır.
- Birinci tur STA müzakereleri 12-13 Kasım 2008 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır. Söz konusu müzakereleri takiben, 2009 yılında, taraflar, birbirlerine müzakereler öncesinde sundukları taslak STA metinleri hakkındaki yazılı görüşlerini teati etmişlerdir. Ancak anılan dönemde, ikinci tur STA müzakerelerine devam edilmesi için Dışişleri Bakanlığı/KEK/Bakan mektubu kanalıyla müteaddit girişimlerde bulunulmasına rağmen sonuç alınamamıştır.
- Brezilya'nın 1 Temmuz - 31 Aralık 2010 döneminde Mercosur dönem başkanı olduğu hususu dikkate alınarak, STA müzakerelerine yeniden başlanması amacıyla 19 Ağustos 2010 tarihinde Brasilia'da yapılan Mercosur Başmüzakereciler

toplantısında, STA müzakerelerinin 2010 yılı Eylül ayının üçüncü haftasında yapılması teklifimizin gündeme getirilerek, müzakerelerin sonuç odaklı olarak hızlandırılması amacıyla Devlet Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN tarafından Brezilya Dışişleri Bakanı'na 13 Ağustos 2010 tarihli bir mektup iletilmiştir. Bu meyanda, dönemin Brezilya Dışişleri Bakanı Sayın Celso AMORIM'den alınan 15 Eylül 2010 tarihli cevabi mektupta; (i) Türkiye ile Mercosur arasında temasların resmen yeniden tesis edilmesi; (ii) müzakere usullerine ilişkin belirli hususların açıklığa kavuşturulması ve (iii) ticaret müzakerelerine yeniden başlamak için bir yol haritasının belirlenmesi amaçlarıyla 2010 yılı Kasım ayının birinci yarısında Mercosur başkanlığından bir heyetin Ankara'yı ziyaret etmesi teklif edilmiştir.

- Mercosur ile temasların resmen yeniden tesis edilmesi ve STA müzakere usulleri ile yol haritasının belirlenmesi amaçlarıyla 4 Kasım 2010 günü Mercosur heyetiyle Ankara'da istikşafî bir toplantı yapılmıştır. Anılan toplantıda STA müzakeresinin konu başlıkları, usulleri ile yol haritasının belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan taslak "Müzakere Çerçeve Belgesi (Terms of Reference)" Mercosur tarafına tevdi edilmiştir.
- Brezilya tarafının olumlu görüşü ve desteği de dikkate alınarak, ülkemiz tarafından görüşmelerin 2013 yılının Mart veya Nisan ayında başlatılması için dönem başkanı Uruguay nezdinde girişimde bulunulmuştur.

7. GENEL DEĞERLENDİRME

Arjantin ile ülkemiz arasındaki ticari ilişkiler genel olarak değerlendirildiğinde pazara göre düşük bir dış ticaret hacminin bulunduğu ve dış ticaretin ülkemiz aleyhine düzenli olarak açık verdiği görülmektedir. Dış ticaret hacmimiz ve ülkemiz aleyhine olan açık, asıl olarak yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir izleyen az sayıdaki tarım ürünleri ithalatımızdan kaynaklanmaktadır.

Arjantin ile olan ticaretimizde ihracatımız açısından güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditlere ilişkin yapılan SWOT analizinde aşağıdaki hususlar ön plana çıkmaktadır:

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<ul style="list-style-type: none">- Devletin uyguladığı bölgesel açılım stratejisi- İhracatçılarımızın çok farklı piyasa yapılarından edindikleri deneyimler- Pazarda potansiyel taşıyan bazı ürünlerde faaliyet gösteren şirketlerimizin ihracata uygun insan kaynakları yapısı- Her ülkede yatırımları olan çok uluslu şirketlerin endüstri/fırma içi ticareti artırmaları- Sektörel bazda (makine ve cihazlar, otomotiv, cam, konfeksiyon, bazı gıda vb.) rekabet gücümüz- Kamu ve özel sektörün uyumlu işbirliği- İkili ekonomik ve ticari anlaşma ve protokoller	<ul style="list-style-type: none">- Pazarın coğrafi uzaklığına bağlı olarak ulaşım ve lojistik sorunlarının yüksek olması- Lisan sorunun çıkardığı engeller- İhracatçılarımızın pazarı yeterince tanımaması- Teşviklerin yetersiz oluşu ve pazarın özgün koşullarına hitap etmemesi- İki ülke işadamları arasında daimi ilişkiyi sağlayacak kurumsal mekanizmaların olmayışı- Arjantin pazarında Türkiye ve Türk mallarının yeterince tanıtılamaması- Pazara ilk giren bazı Türk mallarından kaynaklanan kalite/güvenilirlik imajı sorunu- İki ülke arasında gündemde olan siyasi konular
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none">- Ekonomideki hızlı genişleme trendi- Devlet desteğiyle satın alma gücü sürekli canlı tutulan geniş orta sınıf kesimi- Eğitim seviyesi yüksek insan gücü- Başta verimli tarım alanları olmak üzere zengin doğal kaynaklar- Mercosur kapsamında ele alındığında büyük bir pazarın sunduğu yatırım fırsatları- Ülkedeki çalışma mevzuatı ile yabancı sermaye mevzuatının uluslararası standartlar açısından yeterince liberal olması- Ülkedeki fiziki altyapının yeterli olması- Özel yasalarla yatırım ve ihracat teşvikleri sağlanan özel bölgeler	<ul style="list-style-type: none">- Pazardaki ithal ikameci sıkı korumacılık politikaları (tarife ve tarife dışı engeller)- Coğrafi uzaklık- Türkiye ile benzer ihracat yapısına sahip ülkelerin coğrafi, kültürel ve ikili yasal altyapı avantajları- Siyasi, ekonomik ve hukuki istikrarsızlık ve belirsizlik- Kur ve fiyatlara ilişkin artış beklentisi- 2001 krizi sonrası ödenmemiş borçlardan kaynaklanan sorunlar- Teknik ve hukuki açıdan elverişsiz bankacılık- Ülkede iş yapmanın zorlukları (iş alışkanlıkları ve bürokratik)- Türkiye karşısı bazı grupların karar alma mekanizmaları üzerindeki etkinliği

Zayıf Yönlerin Bertaraf Edilmesi

- Pazarın coğrafi uzaklığına bağlı olarak ulaşım ve lojistik sorunlarının giderilmesi için:

- Devlet desteklerinin ulaşım ve lojistik desteği sağlayacak şekilde ülke bazında belirlenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Örneğin, alım heyeti programlarına katılan firmaların konaklama masraflarının karşılanmasına karşılık yol masraflarının

katılımcılarca ödenmesi ve Arjantin-Türkiye arasındaki uçuş maliyetinin oldukça yüksek olması nedeniyle Arjantinli firmalar söz konusu programlara ilgi göstermemektedir.

- THY'nin Buenos Aires'e doğrudan uçuş başlatması iki ülke işadamlarının karşılıklı ziyaretlerini oldukça kolaylaştıracaktır. Mevcut durumda, THY'nin Sao Paulo üzerinden gerçekleştirdiği uçuşlar dahi Arjantin-Türkiye arasında ziyaret sayısının artmasına olumlu etkide bulunmuştur.

- Lisan sorunun çıkardığı engelleri aşmak için:

- Latin Amerika ile iş yapan ve yapacak firmalarımızın İspanyolca bilen eleman istihdam etmeleri gerekmektedir.
- Firmaların İspanyolca lisan açığını gidermede ihracatçılar birliği ya da benzeri kuruluşlar mali ya da personel desteği şeklinde yardım sağlayabilirler.
- İş kesimine eleman yetiştirme amaçlı mevcut ya da yeni açılacak eğitim ve kurs programlarında kamu kaynaklarıyla İspanyolca dil bilgisinin öğretilmesi teşvik edilmelidir.

- İhracatçılarımıza pazarın yeterince tanıtılması için:

- Ekonomi Bakanlığı ve Ticaret Müşavirliği tarafından pazarda ihracat potansiyeli olan ürünler hakkında sektör ve madde raporları hazırlanmalıdır.
- Bölge ile iş yapan ya da yapma potansiyeli olan işadamlarına yönelik belli aralıklarla bilgilendirme toplantı/seminerleri yapılmalıdır. Bu toplantı ve seminerlere konuşmacı olarak bölge ülkelerinde görev yapmış/görev yapmakta olan müşavir/ataşeler ile bölge uzmanı olan Ekonomi Bakanlığı personelinin yanısıra, bölge tecrübesi olan firma temsilcileri de çağrılabilir.

- Teşviklerin yetersiz oluşu ve pazarın özgün koşullarına hitap etmemesi sorununun giderilmesi:

- Devlet teşviklerinin nicelik olarak artırılması ve ülke bazında esnekliğe müsait hale getirilmesi gerekmektedir.

- İki ülke işadamları arasında daimi ilişkiyi sağlayacak kurumsal mekanizmaların oluşturulması:

- Ankara ve Buenos Aires'te iki ülke ile iş ilişkisi içinde olan işadamlarının öncülüğünde dernekler kurulması fayda sağlayacaktır.

- Arjantin pazarında Türkiye ve Türk mallarının yeterince tanıtılması

- Firmaların ürün kataloğu ve internet sayfalarını İspanyolca olarak da düzenlemeleri faydalı olacaktır.
- Ekonomi Bakanlığının sektör ve ülke raporlarını İspanyolca olarak da hazırlamaları önem taşımaktadır.
- Türk firmalarının Arjantin'de düzenlenen fuarlara daha yoğun bir şekilde katılmaları sağlanmalıdır.
- Ticaret heyet ve alım heyeti programları düzenlenmelidir.

- Pazara ilk giren bazı Türk mallarından kaynaklanan kalite/güvenilirlik imajı sorununun giderilmesi:

- Kalite standartlarına uyulması konusunda denetimler sıklaştırılmalıdır.

- Türk Malı imajını zedeleyen firma ve ürünlerin pazara girişini engelleyecek mekanizmalar geliştirilmelidir.
- Türk firmasından kaynaklanan bir sorun yaşayan Arjantinli firmaların piyasada kendini kanıtlamış güvenilir Türk firması ve ürünleriyle tanışması sağlanmalıdır.

- İki ülke arasında gündemde olan siyasi konuların giderilmesi:

- İki ülke arasındaki istişare mekanizmasının etkin şekilde kullanılması gerekmektedir.
- İki ülkenin de üyesi olduğu uluslararası kuruluşlarda ortak tavır geliştirilmesine yönelik işbirliği imkanları aranmalıdır.
- Karşılıklı üst düzey siyasi ziyaretler gerçekleştirilmelidir.

Tehditlerden Kaçınılması

- Pazardaki ithal ikameci sıkı korumacılık politikaları (tarife ve tarife dışı engeller):

- İkili istişare mekanizması daha etkin kullanılmalıdır.
- Ülkenin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan taahhütlerini yerine getirmesi için DTÖ dahil ilgili uluslararası yaptırım mekanizmaları işletilmelidir.
- Mercosur ile STA görüşmelerinin hızlandırılması için hem AB nezdinde, hem de Mercosur ülkeleri nezdindeki girişimlere ağırlık verilmelidir.

- Coğrafi uzaklık:

- Uygulanan bölgesel stratejilerle coğrafi uzaklık dezavantajını ortadan kaldıracak teşvik ve tanıtım mekanizmaları geliştirilmelidir.

- Türkiye ile benzer ihracat yapısına sahip ülkelerin coğrafi, kültürel ve ikili yasal altyapı avantajları

- Mercosur ile STA akdedilmesi bu dezavantajların bir kısmını çözecektir.
- Mercosur ülkelerinde üretime yönelik olarak yatırım yapılması faydalı olacaktır.

- Siyasi, ekonomik ve hukuki istikrarsızlık ve belirsizlik:

- Risk sigortası teşviği sağlayarak belirsizlikten kaynaklı tereddütleri olan firmalarımızın Arjantin ile iş yapmaları teşvik edilmelidir.

- Kur ve fiyatlara ilişkin artış beklentisi:

- Firmalarımızın iş bağlantısı kurarken güncel gelişmeleri takip etmeleri ve Müşavirliğimizle sürekli temas halinde olmaları gerekmektedir.
- Kur riskine karşı devlet desteği sağlanmalıdır.

- Teknik ve hukuki açıdan elverişsiz bankacılık:

- Türk bankalarının Arjantin'de şube açması sorunun bir kısmını çözecektir.

- Ülkede iş yapmanın zorlukları (iş alışkanlıkları ve bürokratik):

- Ülkede iş yapmayı planlayan işadamlarımızın ağır işleyen bürokrasiye karşı hazırlıklı olması gerekmektedir.
- Sözleşmeleri akdederken ileride çıkması muhtemel problemlerin ayrıntılı olarak gözden geçirilerek hazırlanması ve gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

- Bu konuda, kurumsal iş yapma kapasitesi zayıf ülkelerden edinilen tecrübelerden yararlanılmalıdır.

- Türkiye karşıtı bazı grupların karar alma mekanizmaları üzerindeki etkinliği:

- Bu tür grupların etkisini kırarak karşı lobi grupları oluşturulmasına yönelik çalışma yapılmalıdır.
- İki ülke arasındaki siyasi diyalog artırılmalıdır.

EK 1: 100 ÜRÜN LİSTESİ

25/2013 SAYILI TEBLİĞ-ARJANTİN

(6 Ekim 2014 tarihli Resmi Gazete’de Yayımlanan 25/9/2014 tarihli Tebliğ ile Değişmiştir. Güncel Tebliğ aşağıda-renkli liste- ver almaktadır)

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013’e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013’ten İtibaren	Ürün Tanımı
0810.50.00	10	35,0%	LAS DEMÁS FRUTAS U OTROS FRUTOS, FRESCOS. -Kiwis
0901.21.00	10	35,0%	CAFE, INCLUSO TOSTADO O DESCAFEINADO; CASCARA Y CASCARILLA DE CAFE; SUCEDANEOS DEL CAFE QUE CONTENGAN CAFE EN CUALQUIER PROPORCIÓN. -Café tostado: --Sin descafeinar
1209.29.00	0	35,0%	SEMILLAS, FRUTOS Y ESPORAS, PARA SIEMBRA. -Semillas forrajeras: --Las demás
1516.20.00	10	35,0%	GRASAS Y ACEITES, ANIMALES O VEGETALES, Y SUS FRACCIONES, PARCIAL O TOTALMENTE HIDROGENADOS, INTERESTERIFICADOS, REESTERIFICADOS O ELAIDINIZADOS, INCLUSO REFINADOS, PERO SIN PREPARAR DE OTRO MODO. -Grasas y aceites, vegetales, y sus fracciones
1517.90.90	12	35,0%	MARGARINA; MEZCLAS O PREPARACIONES ALIMENTICIAS DE GRASAS O ACEITES, ANIMALES O VEGETALES, O DE FRACCIONES DE DIFERENTES GRASAS O ACEITES, DE ESTE CAPÍTULO, EXCEPTO LAS GRASAS Y ACEITES ALIMENTICIOS Y SUS FRACCIONES, DE LA PARTIDA 15.16. -Las demás Las demás
1604.14.10	16	35,0%	PREPARACIONES Y CONSERVAS DE PESCADO; CAVIAR Y SUS SUCEDÁNEOS PREPARADOS CON HUEVAS DE PESCADO. -Pescado entero o en trozos, excepto el pescado picado: --Atunes, listados y bonitos (Sarda spp.) Atunes
1604.20.10	16	35,0%	PREPARACIONES Y CONSERVAS DE PESCADO; CAVIAR Y SUS SUCEDÁNEOS PREPARADOS CON HUEVAS DE PESCADO. -Las demás preparaciones y conservas de pescado De atún
2002.90.90	14	35,0%	TOMATES PREPARADOS O CONSERVADOS (EXCEPTO EN VINAGRE O EN ÁCIDO ACETICO). -Los demás Los demás
2003.10.00	14	35,0%	HONGOS Y TRUFAS, PREPARADOS O CONSERVADOS (EXCEPTO EN VINAGRE O EN ACIDO ACETICO). -Hongos del género Agaricus
2008.20.10	14	35,0%	FRUTAS U OTROS FRUTOS Y DEMÁS PARTES COMESTIBLES DE PLANTAS, PREPARADOS O CONSERVADOS DE OTRO MODO, INCLUSO CON ADICIÓN DE AZÚCAR U OTRO EDULCORANTE O ALCOHOL, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE. -Piñas (ananás) En agua edulcorada, incluido el jarabe

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
2106.90.10	14	22,0%	PREPARACIONES ALIMENTICIAS NO EXPRESADAS NI COMPRENDIDAS EN OTRA PARTE. -Las demás Preparaciones de los tipos utilizados para la elaboración de bebidas
2202.90.00	20	35,0%	AGUA, INCLUIDAS EL AGUA MINERAL Y LA GASEADA, CON ADICIÓN DE AZÚCAR U OTRO EDULCORANTE O AROMATIZADA, Y DEMÁS BEBIDAS NO ALCOHÓLICAS, EXCEPTO LOS JUGOS DE FRUTAS U OTROS FRUTOS O DE HORTALIZAS DE LA PARTIDA 20.09. -Las demás
2208.30.20	20	35,0%	ALCOHOL ETILICO SIN DESNATURALIZAR CON GRADO ALCOHOLICO VOLUMETRICICO INFERIOR AL 80 % VOL; AGUARDIENTES, LICORES Y DEMÁS BEBIDAS ESPIRITUOSAS. -Whisky
2309.90.90	8	20,0%	PREPARACIONES DE LOS TIPOS UTILIZADOS PARA LA ALIMENTACIÓN DE LOS ANIMALES. -Las demás Las demás
2401.10.90	14	35,0%	TABACO EN RAMA O SIN ELABORAR; DESPERDICIOS DE TABACO. -Tabaco sin desvenar o desnervar
2933.69.13	12	35,0%	COMPUESTOS HETEROCÍCLICOS CON HETEROÁTOMO(S) DE NITRÓGENO EXCLUSIVAMENTE. -Compuestos cuya estructura contenga un ciclo triazina (incluso hidrogenado), sin condensar: --Los demás Cuya estructura contenga cloro en unión covalente
3304.99.90	18	25,0%	PREPARACIONES DE BELLEZA, MAQUILLAJE Y PARA EL CUIDADO DE LA PIEL, EXCEPTO LOS MEDICAMENTOS, INCLUIDAS LAS PREPARACIONES ANTISOLARES Y LAS BRONCEADORAS; PREPARACIONES PARA MANICURAS O PEDICUROS. -Las demás
3808.93.22	14	35,0%	INSECTICIDAS, RATICIDAS Y DEMÁS ANTIRROEDORES, FUNGICIDAS, HERBICIDAS, INHIBIDORES DE GERMINACIÓN Y REGULADORES DEL CRECIMIENTO DE LAS PLANTAS, DESINFECTANTES Y PRODUCTOS SIMILARES, PRESENTADOS EN FORMAS O EN ENVASES PARA LA VENTA AL POR MENOR, O COMO PREPARACIONES O ARTÍCULOS TALES COMO CINTAS, MECHAS Y VELAS, AZUFRADAS, Y PAPELES MATAMOSCAS. -Herbicidas, inhibidores de germinación y reguladores del crecimiento de las plantas --Los demás, a base de ácido 2,4-diclorofenoxiacético (2,4-D), ácido 4-(2,4-diclorofenoxi)butírico (2,4-DB), ácido (4-cloro-2-metil)fenoxiacético (MCPA) o de derivados de 2,4-D ó 2,4-DB
3808.94.29	8	20,0%	INSECTICIDAS, RATICIDAS Y DEMÁS ANTIRROEDORES, FUNGICIDAS, HERBICIDAS, INHIBIDORES DE GERMINACIÓN Y REGULADORES DEL CRECIMIENTO DE LAS PLANTAS, DESINFECTANTES Y PRODUCTOS SIMILARES, PRESENTADOS EN FORMAS O EN ENVASES PARA LA VENTA AL POR MENOR, O COMO PREPARACIONES O ARTÍCULOS TALES COMO CINTAS, MECHAS Y VELAS, AZUFRADAS, Y PAPELES MATAMOSCAS. -Los demás --Desinfectantes Presentados de otro modo

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
4011.10.00	16	35,0%	NEUMÁTICOS (LLANTAS NEUMÁTICAS) NUEVOS DE CAUCHO. - De los tipos utilizados en automóviles de turismo (incluidos los del tipo familiar["break" o "station wagon"]y los de carreras)
4011.20.90	16	35,0%	NEUMÁTICOS (LLANTAS NEUMÁTICAS) NUEVOS DE CAUCHO. -De los tipos utilizados en autobuses o camiones Los demás
4011.40.00	16	35,0%	NEUMÁTICOS (LLANTAS NEUMÁTICAS) NUEVOS DE CAUCHO. -De los tipos utilizados en motocicletas
4011.62.00	16	35,0%	NEUMÁTICOS (LLANTAS NEUMÁTICAS) NUEVOS DE CAUCHO. -Los demás, con altos relieves en forma de taco, ángulo o similares: --De los tipos utilizados en vehículos y máquinas para la construcción o mantenimiento industrial, para llantas de diámetro inferior o igual a 61 cm
4011.63.10	2	35,0%	NEUMÁTICOS (LLANTAS NEUMÁTICAS) NUEVOS DE CAUCHO. -Los demás, con altos relieves en forma de taco, ángulo o similares: --De los tipos utilizados en vehículos y máquinas para la construcción o mantenimiento industrial, para llantas de diámetro superior a 61 cm
4411.92.90	10	35,0%	TABLEROS DE FIBRA DE MADERA U OTRAS MATERIAS LEÑOSAS, INCLUSO AGLOMERADAS CON RESINAS O DEMÁS AGLUTINANTES ORGÁNICOS. -Los demás: --De densidad superior a 0,8 g/cm3 Los demás
4421.90.00	14	35,0%	LAS DEMÁS MANUFACTURAS DE MADERA. -Las demás
4504.90.00	10	35,0%	CORCHO AGLOMERADO (INCLUSO CON AGLUTINANTE) Y MANUFACTURAS DE CORCHO AGLOMERADO. -Las demás
6406.10.00	18	28,0%	PARTES DE CALZADO (INCLUIDAS LAS PARTES SUPERIORES FIJADAS A LAS PALMILLAS DISTINTAS DE LA SUELA); PLANTILLAS, TALONERAS Y ARTÍCULOS SIMILARES, AMOVIBLES; POLAINAS Y ARTÍCULOS SIMILARES, Y SUS PARTES. -Partes superiores de calzado y sus partes, excepto los contrafuertes y punteras duras
6802.93.90	6	35,0%	PIEDRAS DE TALLA O DE CONSTRUCCIÓN TRABAJADAS (EXCLUIDA LA PIZARRA) Y SUS MANUFACTURAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 68.01; CUBOS, DADOS Y ARTÍCULOS SIMILARES PARA MOSAICOS, DE PIEDRA NATURAL (INCLUIDA LA PIZARRA), AUNQUE ESTEN SOBRE SOPORTE; GRÁNULOS, TASQUILES (FRAGMENTOS) Y POLVO DE PIEDRA NATURAL (INCLUIDA LA PIZARRA), COLOREADOS ARTIFICIALMENTE. -Los demás: --Granito Los demás
6902.20.10	10	35,0%	LADRILLOS, PLACAS, BALDOSAS Y PIEZAS CERÁMICAS ANÁLOGAS DE CONSTRUCCIÓN, REFRACTARIOS, EXCEPTO LOS DE HARINAS SILÍCEAS FÓSILES O DE TIERRAS SILÍCEAS ANÁLOGAS. -Con un contenido de alúmina (Al2O3), de sílice (SiO2) o de una mezcla o combinación de estos productos, superior al 50 % en peso
7117.90.00	18	35,0%	BISUTERÍA. -Las demás
7310.21.10	14	35,0%	DEPOSITOS, BARRILES, TAMBORES, BIDONES, LATAS O BOTES, CAJAS Y RECIPIENTES SIMILARES, PARA CUALQUIER MATERIA (EXCEPTO GAS COMPRIMIDO O LICUADO), DE FUNDICION,

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			HIERRO O ACERO, DE CAPACIDAD INFERIOR O IGUAL A 300 l, SIN DISPOSITIVOS MECANICOS NI TERMICOS, INCLUSO CON REVESTIMIENTO INTERIOR O CALORIFUGO. -De capacidad inferior a 50 l: --Latas o botes para ser cerrados por soldadura o rebordeado Aptos para el envasado de productos alimenticios
7311.00.00	14	35,0%	RECIPIENTES PARA GAS COMPRIMIDO O LICUADO, DE FUNDICIÓN, HIERRO O ACERO.
7323.93.00	18	35,0%	ARTÍCULOS DE USO DOMESTICO Y SUS PARTES, DE FUNDICIÓN, HIERRO O ACERO; LANA DE HIERRO O ACERO; ESPONJAS, ESTROPAJOS, GUANTES Y ARTÍCULOS SIMILARES PARA FREGAR, LUSTRAR O USOS ANÁLOGOS, DE HIERRO O ACERO. -Los demás: --De acero inoxidable
8204.11.00	18	35,0%	LLAVES DE AJUSTE DE MANO (INCLUIDAS LAS LLAVES DINAMOMETRICAS); CUBOS (VASOS)* DE AJUSTE INTERCAMBIABLES, INCLUSO CON MANGO. -Llaves de ajuste de mano: --No ajustables
8207.30.00	14	35,0%	ÚTILES INTERCAMBIABLES PARA HERRAMIENTAS DE MANO, INCLUSO MECÁNICAS, O PARA MÁQUINAS HERRAMIENTA (POR EJEMPLO: DE EMBUTIR, ESTAMPAR, PUNZONAR, ROSCAR [INCLUSO ATERRAJAR], TALADRAR, ESCARIAR, BROCHAR, FRESAR, TORNEAR, ATORNILLAR), INCLUIDAS LAS HILERAS DE EXTRUDIR O DE TREFILAR (ESTIRAR)* METAL, ASI COMO LOS ÚTILES DE PERFORACIÓN O SONDEO.
8302.41.00	16	35,0%	GUARNICIONES, HERRAJES Y ARTÍCULOS SIMILARES, DE METAL COMÚN, PARA MUEBLES, PUERTAS, ESCALERAS, VENTANAS, PERSIANAS, CARROCEÍAS, ARTÍCULOS DE GUARNICIONERÍA, BAÚLES, ARCAS, COFRES Y DEMÁS MANUFACTURAS DE ESTA CLASE; COLGADORES, PERCHAS, SOPORTES Y ARTÍCULOS SIMILARES, DE METAL COMÚN; RUEDAS CON MONTURAS DE METAL COMÚN; CIERRAPUERTAS AUTOMATICOS DE METAL COMÚN. -Las demás guarniciones, herrajes y artículos similares: --Para edificios
8302.50.00	16	35,0%	GUARNICIONES, HERRAJES Y ARTÍCULOS SIMILARES, DE METAL COMÚN, PARA MUEBLES, PUERTAS, ESCALERAS, VENTANAS, PERSIANAS, CARROCEÍAS, ARTÍCULOS DE GUARNICIONERÍA, BAÚLES, ARCAS, COFRES Y DEMÁS MANUFACTURAS DE ESTA CLASE; COLGADORES, PERCHAS, SOPORTES Y ARTÍCULOS SIMILARES, DE METAL COMÚN; RUEDAS CON MONTURAS DE METAL COMÚN; CIERRAPUERTAS AUTOMATICOS DE METAL COMÚN. -Colgadores, perchas, soportes y artículos similares
8413.70.90	14	35,0%	BOMBAS PARA LÍQUIDOS, INCLUSO CON DISPOSITIVO MEDIDOR INCORPORADO; ELEVADORES DE LÍQUIDOS. -Las demás bombas centrífugas Las demás
8414.51.90	20	35,0%	BOMBAS DE AIRE O DE VACÍO, COMPRESORES DE AIRE U OTROS GASES Y VENTILADORES; CAMPANAS ASPIRANTES PARA EXTRACCIÓN O RECICLADO, CON VENTILADOR INCORPORADO, INCLUSO CON FILTRO. -Ventiladores: --Ventiladores de mesa, pie, pared, cielo raso, techo o ventana, con motor

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			elétrico incorporado de potencia inferior o igual a 125 W Los demás
8414.59.90	14	35,0%	BOMBAS DE AIRE O DE VACÍO, COMPRESORES DE AIRE U OTROS GASES Y VENTILADORES; CAMPANAS ASPIRANTES PARA EXTRACCIÓN O RECICLADO, CON VENTILADOR INCORPORADO, INCLUSO CON FILTRO. -Ventiladores: --Los demás Los demás
8417.20.00	14	35,0%	HORNOS INDUSTRIALES O DE LABORATORIO, INCLUIDOS LOS INCINERADORES, QUE NO SEAN ELECTRICOS. -Hornos de panadería, pastelería o galletería
8418.50.90	14	35,0%	REFRIGERADORES, CONGELADORES Y DEMÁS MATERIAL, MÁQUINAS Y APARATOS PARA PRODUCCIÓN DE FRÍO, AUNQUE NO SEAN ELECTRICOS; BOMBAS DE CALOR, EXCEPTO LAS MÁQUINAS Y APARATOS PARA ACONDICIONAMIENTO DE AIRE DE LA PARTIDA 84.15. -Los demás muebles (armarios, arcones (cofres), vitrinas, mostradores y similares) para la conservación y exposición de productos, que incorporen un equipo para producción de frío.
8419.39.00	14	35,0%	APARATOS Y DISPOSITIVOS, AUNQUE SE CALIENTEN ELECTRICAMENTE (EXCEPTO LOS HORNOS Y DEMÁS APARATOS DE LA PARTIDA 85.14), PARA EL TRATAMIENTO DE MATERIAS MEDIANTE OPERACIONES QUE IMPLIQUEN UN CAMBIO DE TEMPERATURA, TALES COMO CALENTAMIENTO, COCCIÓN, TORREFACCIÓN, DESTILACIÓN, RECTIFICACIÓN, ESTERILIZACIÓN, PASTEURIZACIÓN, BAÑO DE VAPOR DE AGUA, SECADO, EVAPORACIÓN, VAPORIZACIÓN, CONDENSACIÓN O ENFRIAMIENTO, EXCEPTO LOS APARATOS DOMESTICOS; CALENTADORES DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTANTÁNEO O DE ACUMULACIÓN, EXCEPTO LOS ELECTRICOS. -Secadores: --Los demás
8419.40.90	14	35,0%	APARATOS Y DISPOSITIVOS, AUNQUE SE CALIENTEN ELECTRICAMENTE (EXCEPTO LOS HORNOS Y DEMÁS APARATOS DE LA PARTIDA 85.14), PARA EL TRATAMIENTO DE MATERIAS MEDIANTE OPERACIONES QUE IMPLIQUEN UN CAMBIO DE TEMPERATURA, TALES COMO CALENTAMIENTO, COCCIÓN, TORREFACCIÓN, DESTILACIÓN, RECTIFICACIÓN, ESTERILIZACIÓN, PASTEURIZACIÓN, BAÑO DE VAPOR DE AGUA, SECADO, EVAPORACIÓN, VAPORIZACIÓN, CONDENSACIÓN O ENFRIAMIENTO, EXCEPTO LOS APARATOS DOMESTICOS; CALENTADORES DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTANTÁNEO O DE ACUMULACIÓN, EXCEPTO LOS ELECTRICOS. -Aparatos de destilación o rectificación
8419.81.90	14	35,0%	APARATOS Y DISPOSITIVOS, AUNQUE SE CALIENTEN ELECTRICAMENTE (EXCEPTO LOS HORNOS Y DEMÁS APARATOS DE LA PARTIDA 85.14), PARA EL TRATAMIENTO DE MATERIAS MEDIANTE OPERACIONES QUE IMPLIQUEN UN CAMBIO DE TEMPERATURA, TALES COMO CALENTAMIENTO, COCCIÓN, TORREFACCIÓN, DESTILACIÓN, RECTIFICACIÓN, ESTERILIZACIÓN, PASTEURIZACIÓN, BAÑO DE VAPOR DE AGUA, SECADO, EVAPORACIÓN, VAPORIZACIÓN, CONDENSACIÓN O ENFRIAMIENTO, EXCEPTO LOS APARATOS

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			DOMESTICOS; CALENTADORES DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTANTÁNEO O DE ACUMULACIÓN, EXCEPTO LOS ELECTRICOS. -Los demás aparatos y dispositivos: --Para la preparación de bebidas calientes o la cocción o calentamiento de alimentos Los demás
8421.39.90	14	35,0%	CENTRIFUGADORAS, INCLUIDAS LAS SECADORAS CENTRÍFUGAS; APARATOS PARA FILTRAR O DEPURAR LÍQUIDOS O GASES. -Aparatos para filtrar o depurar gases: --Los demás Los demás
8425.11.00	14	35,0%	POLIPASTOS; TORNOS Y CABRESTANTES; GATOS. -Polipastos: --Con motor eléctrico
8430.49.20	0	35,0%	LAS DEMÁS MÁQUINAS Y APARATOS DE EXPLANAR, NIVELAR, TRAILLAR («SCRAPING»), EXCAVAR, COMPACTAR, APISONAR (APLANAR), EXTRAER O PERFORAR TIERRA O MINERALES; MARTINETES Y MÁQUINAS PARA ARRANCAR PILOTES, ESTACAS O SIMILARES; QUITANIEVES. -Las demás máquinas de sondeo o perforación: --Las demás
8430.69.90	14	35,0%	LAS DEMÁS MÁQUINAS Y APARATOS DE EXPLANAR, NIVELAR, TRAILLAR («SCRAPING»), EXCAVAR, COMPACTAR, APISONAR (APLANAR), EXTRAER O PERFORAR TIERRA O MINERALES; MARTINETES Y MÁQUINAS PARA ARRANCAR PILOTES, ESTACAS O SIMILARES; QUITANIEVES. -Las demás máquinas y aparatos, sin propulsión: --Los demás Los demás
8432.30.90	14	35,0%	MÁQUINAS, APARATOS Y ARTEFACTOS AGRÍCOLAS, HORTÍCOLAS O SILVÍCOLAS, PARA LA PREPARACIÓN O EL TRABAJO DEL SUELO O PARA EL CULTIVO; RODILLOS PARA CESPED O TERRENOS DE DEPORTE. -Sembradoras, plantadoras y trasplantadoras Las demás
8433.11.00	18	35,0%	MÁQUINAS, APARATOS Y ARTEFACTOS DE COSECHAR O TRILLAR, INCLUIDAS LAS PRENSAS PARA PAJA O FORRAJE; CORTADORAS DE CESPED Y GUADAÑADORAS; MÁQUINAS PARA LIMPIEZA O CLASIFICACIÓN DE HUEVOS, FRUTOS O DEMÁS PRODUCTOS AGRÍCOLAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 84.37. -Cortadoras de césped
8433.20.90	14	35,0%	MÁQUINAS, APARATOS Y ARTEFACTOS DE COSECHAR O TRILLAR, INCLUIDAS LAS PRENSAS PARA PAJA O FORRAJE; CORTADORAS DE CESPED Y GUADAÑADORAS; MÁQUINAS PARA LIMPIEZA O CLASIFICACIÓN DE HUEVOS, FRUTOS O DEMÁS PRODUCTOS AGRÍCOLAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 84.37. -Guadañadoras, incluidas las barras de corte para montar sobre un tractor
8443.31.11	12	35,0%	MÁQUINAS Y APARATOS PARA IMPRIMIR MEDIANTE PLANCHAS, CILINDROS Y DEMÁS ELEMENTOS IMPRESORES DE LA PARTIDA 84.42; LAS DEMÁS MÁQUINAS IMPRESORAS, COPIADORAS Y DE FAX, INCLUSO COMBINADAS ENTRE SÍ;

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			PARTES Y ACCESORIOS. -Las demás máquinas impresoras, copiadoras y de fax, incluso combinadas entre sí: --Máquinas que efectúan dos o más de las siguientes funciones: impresión, copia o fax, aptas para ser conectadas a una máquina automática para tratamiento o procesamiento de datos o a una red Alimentadas con hojas, con velocidad de impresión, medida en formato A4 (210 mm x 297 mm), inferior o igual a 45 páginas por minuto (ppm)
8443.31.13	12	35,0%	MÁQUINAS Y APARATOS PARA IMPRIMIR MEDIANTE PLANCHAS, CILINDROS Y DEMÁS ELEMENTOS IMPRESORES DE LA PARTIDA 84.42; LAS DEMÁS MÁQUINAS IMPRESORAS, COPIADORAS Y DE FAX, INCLUSO COMBINADAS ENTRE SÍ; PARTES Y ACCESORIOS. -Las demás máquinas impresoras, copiadoras y de fax, incluso combinadas entre sí: --Máquinas que efectúan dos o más de las siguientes funciones: impresión, copia o fax, aptas para ser conectadas a una máquina automática para tratamiento o procesamiento de datos o a una red Alimentadas con hojas, con velocidad de impresión, medida en formato A4 (210 mm x 297 mm), inferior o igual a 45 páginas por minuto (ppm)
8450.20.90	14	35,0%	MÁQUINAS DE LAVAR ROPA, INCLUSO CON DISPOSITIVO DE SECADO. -Máquinas de capacidad unitaria, expresada en peso de ropa seca, superior a 10 kg Las demás
8462.21.00	14	35,0%	MÁQUINAS (INCLUIDAS LAS PRENSAS) DE FORJAR O ESTAMPAR, MARTILLOS PILÓN Y OTRAS MÁQUINAS DE MARTILLAR, PARA TRABAJAR METAL; MÁQUINAS (INCLUIDAS LAS PRENSAS) DE ENROLLAR, CURVAR, PLEGAR, ENDEREZAR, APLANAR, CIZALLAR, PUNZONAR O ENTALLAR, METAL; PRENSAS DE TRABAJAR METAL O CARBUROS METÁLICOS, NO EXPRESADAS ANTERIORMENTE. -Máquinas (incluidas las prensas) de enrollar, curvar, plegar, enderezar o aplanar: --De control numérico
8462.29.00	14	35,0%	MÁQUINAS (INCLUIDAS LAS PRENSAS) DE FORJAR O ESTAMPAR, MARTILLOS PILÓN Y OTRAS MÁQUINAS DE MARTILLAR, PARA TRABAJAR METAL; MÁQUINAS (INCLUIDAS LAS PRENSAS) DE ENROLLAR, CURVAR, PLEGAR, ENDEREZAR, APLANAR, CIZALLAR, PUNZONAR O ENTALLAR, METAL; PRENSAS DE TRABAJAR METAL O CARBUROS METÁLICOS, NO EXPRESADAS ANTERIORMENTE. -Máquinas (incluidas las prensas) de enrollar, curvar, plegar, enderezar o aplanar: --Las demás
8467.29.92	20	35,0%	HERRAMIENTAS NEUMÁTICAS, HIDRÁULICAS O CON MOTOR INCORPORADO, INCLUSO ELECTRICO, DE USO MANUAL. -Con motor eléctrico incorporado: --Las demás Las demás
8471.30.12	16	35,0%	MÁQUINAS AUTOMÁTICAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE DATOS Y SUS UNIDADES; LECTORES MAGNETICOS U ÓPTICOS, MÁQUINAS PARA REGISTRO DE DATOS SOBRE SOPORTE EN FORMA CODIFICADA Y MÁQUINAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE ESTOS DATOS, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE.

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			-Máquinas automáticas para tratamiento o procesamiento de datos, portátiles, de peso inferior o igual a 10 kg, que estén constituidas, al menos, por una unidad central de proceso, un teclado y un visualizador Capaces de funcionar sin fuente externa de energía
8471.30.19	16	35,0%	MÁQUINAS AUTOMÁTICAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE DATOS Y SUS UNIDADES; LECTORES MAGNETICOS U ÓPTICOS, MÁQUINAS PARA REGISTRO DE DATOS SOBRE SOPORTE EN FORMA CODIFICADA Y MÁQUINAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE ESTOS DATOS, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE. -Máquinas automáticas para tratamiento o procesamiento de datos, portátiles, de peso inferior o igual a 10 kg, que estén constituidas, al menos, por una unidad central de proceso, un teclado y un visualizador Capaces de funcionar sin fuente externa de energía
8471.41.10	2	35,0%	MÁQUINAS AUTOMÁTICAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE DATOS Y SUS UNIDADES; LECTORES MAGNETICOS U ÓPTICOS, MÁQUINAS PARA REGISTRO DE DATOS SOBRE SOPORTE EN FORMA CODIFICADA Y MÁQUINAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE ESTOS DATOS, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE. -Las demás máquinas automáticas para tratamiento o procesamiento de datos: --Que incluyan en la misma envoltura, al menos, una unidad central de proceso y, aunque estén combinadas, una unidad de entrada y una de salida
8471.41.90	16	35,0%	MÁQUINAS AUTOMÁTICAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE DATOS Y SUS UNIDADES; LECTORES MAGNETICOS U ÓPTICOS, MÁQUINAS PARA REGISTRO DE DATOS SOBRE SOPORTE EN FORMA CODIFICADA Y MÁQUINAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE ESTOS DATOS, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE. -Las demás máquinas automáticas para tratamiento o procesamiento de datos: --Que incluyan en la misma envoltura, al menos, una unidad central de proceso y, aunque estén combinadas, una unidad de entrada y una de salida
8471.49.00	16	35,0%	MÁQUINAS AUTOMÁTICAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE DATOS Y SUS UNIDADES; LECTORES MAGNETICOS U ÓPTICOS, MÁQUINAS PARA REGISTRO DE DATOS SOBRE SOPORTE EN FORMA CODIFICADA Y MÁQUINAS PARA TRATAMIENTO O PROCESAMIENTO DE ESTOS DATOS, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE. -Las demás máquinas automáticas para tratamiento o procesamiento de datos
8480.71.00	14	35,0%	CAJAS DE FUNDICIÓN; PLACAS DE FONDO PARA MOLDES; MODELOS PARA MOLDES; MOLDES PARA METAL (EXCEPTO LAS LINGOTERAS), CARBUROS METÁLICOS, VIDRIO, MATERIA MINERAL, CAUCHO O PLÁSTICO. -Moldes para caucho o plástico
8510.20.00	0	35,0%	AFEITADORAS, MÁQUINAS DE CORTAR EL PELO O ESQUILAR Y APARATOS DE DEPILAR, CON MOTOR ELECTRICO INCORPORADO. -Máquinas de cortar el pelo o esquilar
8516.29.00	20	35,0%	CALENTADORES ELECTRICOS DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTANTANEO O ACUMULACIÓN Y CALENTADORES ELECTRICOS DE INMERSIÓN; APARATOS ELECTRICOS PARA CALEFACCIÓN DE ESPACIOS O SUELOS; APARATOS ELECTROTERMICOS PARA EL CUIDADO DEL CABELLO (POR

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			EJEMPLO: SECADORES, RIZADORES, CALIENTATENACILLAS) O PARA SECAR LAS MANOS; PLANCHAS ELECTRICAS; LOS DEMÁS APARATOS ELECTROTERMICOS DE USO DOMESTICO; RESISTENCIAS CALENTADORAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 85.45. -Aparatos eléctricos para calefacción de espacios o suelos: --Los demás
8516.32.00	20	35,0%	CALENTADORES ELECTRICOS DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTÁNTANEO O ACUMULACIÓN Y CALENTADORES ELECTRICOS DE INMERSIÓN; APARATOS ELECTRICOS PARA CALEFACCIÓN DE ESPACIOS O SUELOS; APARATOS ELECTROTERMICOS PARA EL CUIDADO DEL CABELLO (POR EJEMPLO: SECADORES, RIZADORES, CALIENTATENACILLAS) O PARA SECAR LAS MANOS; PLANCHAS ELECTRICAS; LOS DEMÁS APARATOS ELECTROTERMICOS DE USO DOMESTICO; RESISTENCIAS CALENTADORAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 85.45. -Aparatos electrotérmicos para el cuidado del cabello o para secar las manos: --Los demás aparatos para el cuidado del cabello
8516.60.00	20	35,0%	CALENTADORES ELECTRICOS DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTÁNTANEO O ACUMULACIÓN Y CALENTADORES ELECTRICOS DE INMERSIÓN; APARATOS ELECTRICOS PARA CALEFACCIÓN DE ESPACIOS O SUELOS; APARATOS ELECTROTERMICOS PARA EL CUIDADO DEL CABELLO (POR EJEMPLO: SECADORES, RIZADORES, CALIENTATENACILLAS) O PARA SECAR LAS MANOS; PLANCHAS ELECTRICAS; LOS DEMÁS APARATOS ELECTROTERMICOS DE USO DOMESTICO; RESISTENCIAS CALENTADORAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 85.45. -Los demás hornos; cocinas, calentadores (incluidas las mesas de cocción), parrillas y asadores
8516.71.00	20	35,0%	CALENTADORES ELECTRICOS DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTÁNTANEO O ACUMULACIÓN Y CALENTADORES ELECTRICOS DE INMERSIÓN; APARATOS ELECTRICOS PARA CALEFACCIÓN DE ESPACIOS O SUELOS; APARATOS ELECTROTERMICOS PARA EL CUIDADO DEL CABELLO (POR EJEMPLO: SECADORES, RIZADORES, CALIENTATENACILLAS) O PARA SECAR LAS MANOS; PLANCHAS ELECTRICAS; LOS DEMÁS APARATOS ELECTROTERMICOS DE USO DOMESTICO; RESISTENCIAS CALENTADORAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 85.45. -Los demás aparatos electrotérmicos
8516.79.90	20	35,0%	CALENTADORES ELECTRICOS DE AGUA DE CALENTAMIENTO INSTÁNTANEO O ACUMULACIÓN Y CALENTADORES ELECTRICOS DE INMERSIÓN; APARATOS ELECTRICOS PARA CALEFACCIÓN DE ESPACIOS O SUELOS; APARATOS ELECTROTERMICOS PARA EL CUIDADO DEL CABELLO (POR EJEMPLO: SECADORES, RIZADORES, CALIENTATENACILLAS) O PARA SECAR LAS MANOS; PLANCHAS ELECTRICAS; LOS DEMÁS APARATOS ELECTROTERMICOS DE USO DOMESTICO; RESISTENCIAS CALENTADORAS, EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 85.45. -Los demás aparatos electrotérmicos: --Los demás Los demás

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
8517.12.11	12	35,0%	TELEFONOS, INCLUIDOS LOS TELEFONOS CELULARES (MÓVILES)* Y LOS DE OTRAS REDES INALÁMBRICAS; LOS DEMÁS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE VOZ, IMAGEN U OTROS DATOS, INCLUIDOS LOS DE COMUNICACIÓN EN RED CON O SIN CABLE (TALES COMO REDES LOCALES (LAN) O EXTENDIDAS (WAN)), DISTINTOS DE LOS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE LAS PARTIDAS 84.43, 85.25, 85.27 U 85.28 -Teléfonos, incluidos los teléfonos celulares (móviles)* y los de otras redes inalámbricas: --Teléfonos celulares (móviles)* y los de otras redes inalámbricas De radiotelefonía, analógicos
8517.18.91	20	35,0%	TELEFONOS, INCLUIDOS LOS TELEFONOS CELULARES (MÓVILES)* Y LOS DE OTRAS REDES INALÁMBRICAS; LOS DEMÁS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE VOZ, IMAGEN U OTROS DATOS, INCLUIDOS LOS DE COMUNICACIÓN EN RED CON O SIN CABLE (TALES COMO REDES LOCALES (LAN) O EXTENDIDAS (WAN)), DISTINTOS DE LOS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE LAS PARTIDAS 84.43, 85.25, 85.27 U 85.28 -Teléfonos, incluidos los teléfonos celulares (móviles)* y los de otras redes inalámbricas: --Los demás Los demás
8517.18.99	20	35,0%	TELEFONOS, INCLUIDOS LOS TELEFONOS CELULARES (MÓVILES)* Y LOS DE OTRAS REDES INALÁMBRICAS; LOS DEMÁS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE VOZ, IMAGEN U OTROS DATOS, INCLUIDOS LOS DE COMUNICACIÓN EN RED CON O SIN CABLE (TALES COMO REDES LOCALES (LAN) O EXTENDIDAS (WAN)), DISTINTOS DE LOS APARATOS DE EMISIÓN, TRANSMISIÓN O RECEPCIÓN DE LAS PARTIDAS 84.43, 85.25, 85.27 U 85.28 -Teléfonos, incluidos los teléfonos celulares (móviles)* y los de otras redes inalámbricas: --Los demás Los demás
8523.49.90	16	35,0%	DISCOS, CINTAS, DISPOSITIVOS DE ALMACENAMIENTO PERMANENTE DE DATOS A BASE DE SEMICONDUCTORES, TARJETAS INTELIGENTES («SMART CARDS») Y DEMÁS SOPORTES PARA GRABAR SONIDO O GRABACIONES ANÁLOGAS, GRABADOS O NO, INCLUSO LAS MATRICES Y MOLDES GALVÁNICOS PARA FABRICACIÓN DE DISCOS, EXCEPTO LOS PRODUCTOS DEL CAPÍTULO 37. -Soportes ópticos: --Los demás Los demás
8539.21.10	18	35,0%	LÁMPARAS Y TUBOS ELECTRICOS DE INCANDESCENCIA O DE DESCARGA, INCLUIDOS LOS FAROS O UNIDADES «SELLADOS» Y LAS LÁMPARAS Y TUBOS DE RAYOS ULTRAVIOLETAS O INFRARROJOS; LÁMPARAS DE ARCO. -Las demás lámparas y tubos de incandescencia, excepto las de rayos ultravioletas o infrarrojos: --Halógenos, de volframio (tungsteno) Para tensión inferior o igual a 15 V
8539.31.00	18	35,0%	LÁMPARAS Y TUBOS ELECTRICOS DE INCANDESCENCIA O DE DESCARGA, INCLUIDOS LOS FAROS O UNIDADES «SELLADOS» Y

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			LAS LÁMPARAS Y TUBOS DE RAYOS ULTRAVIOLETAS O INFRARROJOS; LÁMPARAS DE ARCO. -Lámparas y tubos de descarga, excepto los de rayos ultravioletas: --Fluorescentes, de cátodo caliente
8539.32.00	18	35,0%	LÁMPARAS Y TUBOS ELECTRICOS DE INCANDESCENCIA O DE DESCARGA, INCLUIDOS LOS FAROS O UNIDADES «SELLADOS» Y LAS LÁMPARAS Y TUBOS DE RAYOS ULTRAVIOLETAS O INFRARROJOS; LÁMPARAS DE ARCO. -Lámparas y tubos de descarga, excepto los de rayos ultravioletas
8544.49.00	16	35,0%	HILOS, CABLES (INCLUIDOS LOS COAXIALES) Y DEMÁS CONDUCTORES AISLADOS PARA ELECTRICIDAD, AUNQUE ESTEN LAQUEADOS, ANODIZADOS O PROVISTOS DE PIEZAS DE CONEXIÓN; CABLES DE FIBRAS ÓPTICAS CONSTITUIDOS POR FIBRAS ENFUNDADAS INDIVIDUALMENTE, INCLUSO CON CONDUCTORES ELECTRICOS INCORPORADOS O PROVISTOS DE PIEZAS DE CONEXIÓN. -Los demás conductores eléctricos para una tensión inferior o igual a 1.000 V: --Los demás
8711.30.00	20	35,0%	MOTOCICLETAS (INCLUIDOS LOS CICLOMOTORES) Y VELOCÍPEDOS EQUIPADOS CON MOTOR AUXILIAR, CON SIDECAR O SIN EL; SIDECARES. -Con motor de embolo (pistón) alternativo de cilindrada superior a 250 cm3 pero inferior o igual a 500 cm3
8711.40.00	20	35,0%	MOTOCICLETAS (INCLUIDOS LOS CICLOMOTORES) Y VELOCÍPEDOS EQUIPADOS CON MOTOR AUXILIAR, CON SIDECAR O SIN EL; SIDECARES. -Con motor de embolo (pistón) alternativo de cilindrada superior a 500 cm3 pero inferior o igual a 800 cm3
8711.50.00	20	35,0%	MOTOCICLETAS (INCLUIDOS LOS CICLOMOTORES) Y VELOCÍPEDOS EQUIPADOS CON MOTOR AUXILIAR, CON SIDECAR O SIN EL; SIDECARES. -Con motor de embolo (pistón) alternativo de cilindrada superior a 800 cm3
9004.10.00	20	35,0%	GAFAS (ANTEOJOS) CORRECTORAS, PROTECTORAS U OTRAS, Y ARTÍCULOS SIMILARES. -Gafas (anteojos) de sol
9207.10.90	10	35,0%	INSTRUMENTOS MUSICALES EN LOS QUE EL SONIDO SE PRODUZCA O TENGA QUE AMPLIFICARSE ELECTRICAMENTE (POR EJEMPLO: ÓRGANOS, GUITARRAS, ACORDEONES). -Instrumentos de teclado, excepto los acordeones
9207.90.10	18	35,0%	INSTRUMENTOS MUSICALES EN LOS QUE EL SONIDO SE PRODUZCA O TENGA QUE AMPLIFICARSE ELECTRICAMENTE (POR EJEMPLO: ÓRGANOS, GUITARRAS, ACORDEONES). -Los demás Guitarras y contrabajos
9401.30.90	18	35,0%	ASIENTOS (EXCEPTO LOS DE LA PARTIDA 94.02), INCLUSO LOS TRANSFORMABLES EN CAMA, Y SUS PARTES. -Asientos giratorios de altura ajustable Los demás
9401.71.00	18	35,0%	ASIENTOS (EXCEPTO LOS DE LA PARTIDA 94.02), INCLUSO LOS TRANSFORMABLES EN CAMA, Y SUS PARTES. -Los demás asientos, con armazón de metal: --Con relleno
9401.79.00	18	35,0%	ASIENTOS (EXCEPTO LOS DE LA PARTIDA 94.02), INCLUSO LOS TRANSFORMABLES EN CAMA, Y SUS PARTES.

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			-Los demás asientos, con armazón de metal: --Los demás
9403.20.00	18	35,0%	LOS DEMÁS MUEBLES Y SUS PARTES. -Los demás muebles de metal
9405.10.99	18	35,0%	APARATOS DE ALUMBRADO (INCLUIDOS LOS PROYECTORES) Y SUS PARTES, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE; ANUNCIOS, LETREROS Y PLACAS INDICADORAS, LUMINOSOS Y ARTÍCULOS SIMILIARES, CON FUENTE DE LUZ INSEPARABLE, Y SUS PARTES NO EXPRESADAS NI COMPRENDIDAS EN OTRA PARTE. -Lámparas y demás aparatos eléctricos de alumbrado, para colgar o fijar al techo o a la pared, excepto los de los tipos utilizados para el alumbrado de espacios o vías públicos Los demás Los demás
9405.40.10	18	35,0%	APARATOS DE ALUMBRADO (INCLUIDOS LOS PROYECTORES) Y SUS PARTES, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE; ANUNCIOS, LETREROS Y PLACAS INDICADORAS, LUMINOSOS Y ARTÍCULOS SIMILIARES, CON FUENTE DE LUZ INSEPARABLE, Y SUS PARTES NO EXPRESADAS NI COMPRENDIDAS EN OTRA PARTE. -Los demás aparatos eléctricos de alumbrado De metal común
9405.40.90	18	35,0%	APARATOS DE ALUMBRADO (INCLUIDOS LOS PROYECTORES) Y SUS PARTES, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE; ANUNCIOS, LETREROS Y PLACAS INDICADORAS, LUMINOSOS Y ARTÍCULOS SIMILIARES, CON FUENTE DE LUZ INSEPARABLE, Y SUS PARTES NO EXPRESADAS NI COMPRENDIDAS EN OTRA PARTE. -Los demás aparatos eléctricos de alumbrado
9406.00.92	14	35,0%	CONSTRUCCIONES PREFABRICADAS Las demás Con estructura de hierro o acero y paredes exteriores constituidas esencialmente por estas materias
9506.62.00	20	35,0%	ARTÍCULOS Y MATERIAL PARA CULTURA FÍSICA, GIMNASIA, ATLETISMO, DEMÁS DEPORTES (INCLUIDO EL TENIS DE MESA) O PARA JUEGOS AL AIRE LIBRE, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE DE ESTE CAPÍTULO; PISCINAS, INCLUSO INFANTILES. -Balones y pelotas, excepto las de golf o tenis de mesa: --Inflables
9506.70.00	20	35,0%	ARTÍCULOS Y MATERIAL PARA CULTURA FÍSICA, GIMNASIA, ATLETISMO, DEMÁS DEPORTES (INCLUIDO EL TENIS DE MESA) O PARA JUEGOS AL AIRE LIBRE, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE DE ESTE CAPÍTULO; PISCINAS, INCLUSO INFANTILES. -Patines para hielo y patines de ruedas, incluido el calzado con patines fijos
9506.99.00	20	35,0%	ARTÍCULOS Y MATERIAL PARA CULTURA FÍSICA, GIMNASIA, ATLETISMO, DEMÁS DEPORTES (INCLUIDO EL TENIS DE MESA) O PARA JUEGOS AL AIRE LIBRE, NO EXPRESADOS NI COMPRENDIDOS EN OTRA PARTE DE ESTE CAPÍTULO; PISCINAS, INCLUSO INFANTILES. -Los demás: --Los demás
9603.21.00	18	35,0%	ESCOBAS Y ESCOBILLAS, CEPILLOS, BROCHAS Y PINCELES

AS KODU	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 23/01/2013'e Kadar	Mercosur Üyeleri Hariç Gümrük Vergileri 24/01/2013'ten İtibaren	Ürün Tanımı
			(INCLUSO SI SON PARTES DE MÁQUINAS, APARATOS O VEHÍCULOS), ESCOBAS MECÁNICAS, SIN MOTOR, DE USO MANUAL, FREGONAS O MOPAS Y PLUMEROS; CABEZAS PREPARADAS PARA ARTÍCULOS DE CEPILLERÍA; ALMOHADILLAS O MUÑEQUILLAS Y RODILLOS, PARA PINTAR; RASQUETAS DE CAUCHO O MATERIA FLEXIBLE ANÁLOGA. -Cepillos de dientes, brochas de afeitarse, cepillos para cabello, pestañas o uñas y demás cepillos para aseo personal, incluidos los que sean partes de aparatos: --Cepillos de dientes, incluidos los cepillos para dentaduras postizas
9608.10.00	18	35,0%	BOLÍGRAFOS; ROTULADORES Y MARCADORES CON PUNTA DE FIELTRO U OTRA PUNTA POROSA; ESTILOGRÁFICAS Y DEMÁS PLUMAS; ESTILETES O PUNZONES PARA CLISES DE MIMEOGRAFO («STENCILS»); PORTAMINAS; PORTAPLUMAS, PORTALÁPICES Y ARTÍCULOS SIMILARES; PARTES DE ESTOS ARTÍCULOS (INCLUIDOS LOS CAPUCHONES Y SUJETADORES), EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 96.09. -Bolígrafos
9608.20.00	18	35,0%	BOLÍGRAFOS; ROTULADORES Y MARCADORES CON PUNTA DE FIELTRO U OTRA PUNTA POROSA; ESTILOGRÁFICAS Y DEMÁS PLUMAS; ESTILETES O PUNZONES PARA CLISES DE MIMEOGRAFO («STENCILS»); PORTAMINAS; PORTAPLUMAS, PORTALÁPICES Y ARTÍCULOS SIMILARES; PARTES DE ESTOS ARTÍCULOS (INCLUIDOS LOS CAPUCHONES Y SUJETADORES), EXCEPTO LAS DE LA PARTIDA 96.09. -Rotuladores y marcadores con punta de fieltro u otra punta porosa
9613.10.00	18	35,0%	ENCENDEDORES Y MECHEROS, INCLUSO MECÁNICOS O ELÉCTRICOS, Y SUS PARTES, EXCEPTO LAS PIEDRAS Y MECHAS. -Encendedores de gas no recargables, de bolsillo

6 Ekim 2014 tarihli Resmi Gazete'de Yayımlanan 25/9/2014 tarih ve 1676/2014 sayılı Tebliğ

	Mercosur Ürün Kodu	Gümrük Vergisi (%)
1	0901.21.00	35
2	1516.20.00	35
3	1517.90.90	35
4	2003.10.00	35
5	2008.20.10	35
6	2106.90.10	22
7	2202.90.00	35
8	2204.10.10	35
9	2208.30.20	35
10	2309.90.90	20

11	2401.10.90	35
12	2933.69.13	35
13	3304.99.90	25
14	3604.10.00	20
15	3808.93.22	35
16	3808.93.23	35
17	3808.94.29	20
18	4011.10.00	35
19	4011.20.90	35
20	4011.40.00	35
21	4011.62.00	35
22	4011.63.10	35
23	4411.92.90	35
24	4421.90.00	35
25	4504.90.00	35
26	6406.10.00	28
27	6802.93.90	35
28	6902.20.10	35
29	7117.90.00	35
30	7310.21.10	35
31	7311.00.00	35
32	7323.93.00	35
33	8204.11.00	35
34	8207.30.00	35
35	8302.41.00	35
36	8302.50.00	35
37	8413.70.90	35
38	8414.51.90	35
39	8414.59.90	35
40	8417.20.00	35
41	8418.50.90	35
42	8419.39.00	35
43	8419.40.90	35
44	8419.81.90	35

45	8421.39.90	35
46	8425.11.00	35
47	8430.49.20	35
48	8430.69.90	35
49	8432.30.90	35
50	8433.11.00	35
51	8433.20.90	35
52	8443.31.11	35
53	8443.31.13	35
54	8450.20.90	35
55	8462.21.00	35
56	8462.29.00	35
57	8467.29.92	35
58	8471.30.12	35
59	8471.30.19	35
60	8471.41.10	35
61	8471.41.90	35
62	8471.49.00	35
63	8480.41.00	35
64	8480.71.00	35
65	8510.20.00	35
66	8516.29.00	35
67	8516.32.00	35
68	8516.60.00	35
69	8516.71.00	35
70	8516.79.90	35
71	8517.12.11	35
72	8517.18.91	35
73	8517.18.99	35
74	8523.49.90	35
75	8539.21.10	35
76	8539.31.00	35
77	8539.32.00	35
78	8544.49.00	35

79	8711.30.00	35
80	8711.40.00	35
81	8711.50.00	35
82	8903.99.00	35
83	9004.10.00	35
84	9207.10.90	35
85	9207.90.10	35
86	9401.30.90	35
87	9401.71.00	35
88	9401.79.00	35
89	9403.20.00	35
90	9405.10.99	35
91	9405.40.10	35
92	9405.40.90	35
93	9406.00.92	35
94	9506.62.00	35
95	9506.70.00	35
96	9506.99.00	35
97	9603.21.00	35
98	9608.10.00	35
99	9608.20.00	35
100	9613.10.00	35

<http://infoleg.mecon.gov.ar/infolegInternet/verNorma.do?id=235857>

<http://infoleg.mecon.gov.ar/infolegInternet/verVinculos.do?modo=2&id=128407>

<http://www.infoleg.gov.ar/infolegInternet/anexos/125000-129999/128407/norma.htm>

EK 2: FAYDALI BİLGİLER

1. T.C. Temsilcilikleri

Buenos Aires Büyükelçiliği

11 de Septiembre 1382

1426 Buenos Aires

Tel:+54 11 4785-7203, 4788-3239

Fax:+54 11 4784-9179

e-posta: embajada.buenosaires@mfa.gov.tr

Buenos Aires Büyükelçiliği Ticaret Müsavirliği

Av. Alicia Moreau de Justo 1120, Piso 4- Office 404/A, Buenos Aires/ARGENTINA

Tel:+54 11 5032-4133, 5032-4134

Fax:+54 11 4331-6655

E-posta: buenosaires@ekonomi.gov.tr

2. Vize

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının 3 aya kadar olan giriş çıkışlarında Arjantin vizesi alması gerekmemektedir.

3. Hava Durumu

Arjantin güney yarım kürede yer aldığından mevsimler kuzey yarım kürenin simetriğidir. Yılın en soğuk ayları Temmuz ve Ağustos iken, Ocak ve Şubat en sıcak aylar olmaktadır. Gerek çok sıcak olması, gerekse çok sayıda işadammın yaz dönemini (Aralık-Ocak-Şubat) Buenos Aires dışında geçirmesi nedeniyle iş seyahatleri için en elverişsiz dönem, yaz dönemidir.

Buenos Aires'te mevcut hava durumunu öğrenmek için <http://www.weather.com/> adresi ziyaret edilebilir.

4. Resmi Tatil Günleri

2015 YILI RESMİ TATİLLERİ-ARJANTİN

01 Ocak	Perşembe
16-17 Şubat	Pazartesi ve Salı
23 ve 24 Mart	Pazartesi ve Salı
02 ve 03 Nisan	Perşembe ve Cuma
01 Mayıs	Cuma
25 Mayıs	Pazartesi

09 Temmuz	Perşembe
17 Ağustos	Pazartesi
12 Ekim	Pazartesi
23 Kasım	Pazartesi
07 ve 08 Aralık	Pazartesi ve Salı
25 Aralık	Cuma

5. Oteller

Adı	Adres	Şehir	Tel	MAIL	Web
725 CONTINENTAL HOTEL	Pte. Roque Saenz Peña 725	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4131-8000	reservas@725continental.com	www.725continental.com
ABASTO PLAZA HOTEL	Av. Corrientes 3190	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6311-4466	hotel@abastoplaza.com	www.abastoplaza.com
ACCOR DE ARGENTINA	Av. Díaz Vélez 4367	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4909-1244 / 1442	H3253@accor-hotels.com	www.accorhotels.com
ALAS DEL ALMA	Padilla 437 - Quebrada de Humahuaca	Quebrada de Humahuaca	(0388) 4955572	info@alasdelaalma.com	www.alasdelaalma.com
ALEJANDRO I HOTEL	Balcarce 252	Salta	(0387) 400-0000	reservas@alejandroh1hotel.com.ar	www.alejandroh1hotel.com.ar
ALPINO HOTEL	Cabello 3318	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4802-5151	hotelalpino@fibertel.com.ar	www.hotel-alpino.com.ar
ALTO SUIPACHA	Av. Padre L. Brady esq. Belgrano - Suipacha	Buenos Aires	(02324) 481071	altosuipacha@fibertel.com.ar	
ALTOS DE AMAICHA	Amaicha del Valle 307 - Km. 117 Tucumán	Tucumán	(03892) 421429	info@altosdeamaicha.com.ar	www.altosdeamaicha.com.ar
ALVEAR PALACE HOTEL	Alvear 1891	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4808-2100	info@alvear.com.ar	www.alvearpalace.com
AMARI SUITES	Del Cazon 1125 - Pinamar	Pinamar	(02254) 405643	info@amarisuites.com.ar	www.amarisuites.com.ar
AMERICAN BUENOS AIRES PARK HOTEL	Reconquista 699	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5032-5100	reservas@american.com	www.amerian.com
AMERICAN CADENA DE HOTELES	Bv. San Juan 165	Córdoba	(0351) 420-7000	ventas@ameriancor.com.ar	www.amerian.com
AMERICAN CORDOBA PARK HOTEL	Bv. San Juan 165	Córdoba	(0351) 420-7000	reservas@ameriancor.com.ar	www.amerian.com
AMERICAN MAR DEL PLATA HOTEL	Av. Libertad 2936	Mar del Plata	(0223) 491-2000	infomdq@amerian.com	www.amerian.com
AMERICAN PORTAL DEL IGUAZU	Av. Tres Fronteras 780 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 49-8200	reservasiguazu@amerian.com	www.portaldeliguazu.com
APART HOTEL EL HUANCAR	Belgrano 851 - San Salvador de Jujuy	San Salvador de Jujuy	0388-431-0406	info@elhuancarapart.com.ar	www.elhuancarapart.com.ar
APART HOTEL LA GALERIA	Jacarandá y Albatros - Cariló	Cariló	(02254) 47-0668	lagaleria@telpin.com.ar	www.lagaleria.parquecarilo.com
APART HOTEL NUEVA LEON	Domecq García 365 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 474125	reservas@speedy.com.ar; nvaleon@grupopatagonia.com.ar	www.grupopatagonia.com.ar
ARGENTA TOWER HOTEL & SUITES	Juncal 868	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4325-4100	info@argenta-tower.com.ar	www.argenta-tower.com.ar
ASPEN SUITES HOTEL	Esmeralda 933	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5166-1800	reservations@aspensuites.com.ar	www.aspensuites.com.ar
ASPEN TOWERS HOTEL	Paraguay 857	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5166-1900	reservations@aspentowers.com.ar	www.aspentowers.com.ar
AUSTRALIS EMPRENDIMIENTOS TURISTICOS	Sarmiento 983 2°	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4322-3888	info@australiset.com.ar	www.australiset.com.ar
AUSTRALIS PARADISE APART HOTEL & SPA	Boyero entre Avellano y Aromo - Cariló	Cariló	(02254) 47-0124	paradise@hotelesaustralis.com.ar	www.hotelesaustralis.com.ar
AUSTRALIS RUMEL RESORT & SPA	Avellano y Costanera - Cariló	Cariló	(02254) 470-302 / 3	rumel@hotelesaustralis.com.ar	www.hotelesaustralis.com.ar
AUSTRALIS YENE HUE HOTEL & SPA	Av. Roca 33 Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 47-1214	yenehue@hotelesaustralis.com.ar	www.hotelesaustralis.com.ar
AXEL HOTEL BUENOS AIRES	Venezuela 649	Ciudad de Buenos Aires	4136-9393	buenosaires@axelhotels.com	www.axelhotels.com
AYRES DE CARILO	Bandurria 1464 Cariló	Cariló	(02254) 47-0592	ayresdecarilo@telpin.com.ar	www.ayresdecarilo.com.ar
AYRES DE SALTA HOTEL	Gral. Güemes 650 Salta	Salta	(0387) 422-1616	info@ayresdesalta.com.ar	www.ayresdesalta.com.ar
BADEN BADEN CABAÑAS	Arbol del Cielo 167 - Cariló	Cariló	(02254) 47-0035 / 47-0874	badenbadencarilo@fibertel.com.ar	www.badenbaden.parquecarilo.com
BARLOVENTO APART + SPA	Barlovento y Los Cóndores - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 456592	info@barloventoapart.com.ar	www.barloventoapart.com.ar
BAUEN SUITE HOTEL	Corrientes 1856	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4370-0400	reservas@bauensuite.com	www.bauensuite.com
BE HOLLYWOOD	Humbolt 1726	Ciudad de Buenos Aires	4328-5569	nicolas@amsurturismo.com.ar	www.behollywood.com
BROADWAY HOTEL & SUITES	Av. Corrientes 1173	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4378-9300	hotel@broadway-suites.com.ar	www.broadway-suites.com.ar
CABAÑAS DEL ESPERA	Río Espera N° 65 - 1°	Tigre	(011) 4762-2392	info@cabaniasdelespera.com.ar	www.cabaniasdelespera.com.ar

CABAÑAS ALTOS DE TAFI	Sección de Delta - Tigre Barrio La Banda El Pelao - Tafi del Valle	Tafi del Valle	(0381) 15-544-4441	altosdetafi@tafidelvalle.com	
CABAÑAS LEMU	Pangare y Los Pinos - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 479855	lemu@ciudad.com.ar	www.lemu.rtu.com.ar
CABAÑAS LEMU HUE	Avutarda 1262 - Cariló	Cariló	(02254) 47-0935	lemuhue@telpin.com.ar	www.lemuhue.parquecarilo.com
CABAÑAS MAPUCHE	Santa María y El Ceibo - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 47-9628	info@cabanasmapuche.com.ar	www.cabanasmapuche.com.ar
CABAÑAS SAYACUNA HUASI	Ruta Prov. 307 y Av. Gdor. Critto - Tafi del Valle	Tafi del Valle	(03867) 42-1427	consultas@sayacuna-huasi.com.ar	www.sayacuna-huasi.com.ar
CABAÑAS SOLARES DE LA BAHIA	Río Sarmiento 330 - Delta Tigre	Tigre	(011) 4756-6801	info@solaresdelabahia.com.ar	www.solaresdelabahia.com.ar
CAESAR PARK BUENOS AIRES	Posadas 1232	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4819-1100	hotel@caesar.com.ar	www.caesar-park.com
CAESAR PARK HOTELS & RESORTS	Posadas 1232	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4819-1100	travel@caesarhotels.com	www.caesarhotels.com
CAESAR PARK SILVER BS.AS. OBELISCO	Cerrito 330	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4106-4444	assistgg.cpsa@caesar-park.com	www.caesar-park.com
CAMBREMON HOTEL	Suipacha 30	Aires	(011) 4345-0118	reservas@cambremonhotel.com.ar	www.cambremonhotel.com.ar
CARILO HILLS	Arellano y Becasina - Cariló	Cariló	(02254) 470-0608	carilohills@speedy.com.ar	www.carilohills.com.ar
CARILO SOLEIL APART HOTEL	Avellano y El Mar - Cariló	Cariló	(02254) 47-0341	info@carilosomeil.com	www.carilosomeil.com
CARILO SWEDEN	Cerezo 120 e/Bandurria y Avutarda - Cariló	Cariló	(02254) 57-0440	comercial@carilosweden.com.ar	www.carilosweden.com.ar
CARILO VILLAGE APART HOTEL & SPA	Carpintero y Divisadero - Cariló	Cariló	(02254) 47-0244	info@carilovillage.com.ar	www.carilovillage.com
CASA REAL HOTEL	Mitre 669	Salta	(0387) 401-2200	info@casarealsalta.com	www.casarealsalta.com
CATALINAS PARK HOTEL	Av. Soldati 380 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 450-2250	info@catalinaspark.com	www.catalinaspark.com
CLARIDGE HOTEL	Tucumán 535	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4314-7700	inforeservas@claridge.com.ar	www.claridge.com.ar
CLUB HOTEL CATEDRAL	Villa Cerro Catedral - S.C.de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 46-0006	hcatedral@clubhotel.com.ar	www.clubhotel.com.ar
CON LOS ANGELES - POSADA	Gorriti 156 - Tilcara	Tilcara	(0388) 4955153	tilcara@posadaconlosangeles.com.ar	www.posadaconlosangeles.com.ar
CONTE HOTEL	Carlos Pellegrini 101	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4000-9350	reservas@conte-hotel.com	www.conte-hotel.com
CORREGIDOR HOTEL	Calle 6 n° 1026 - La Plata	La Plata	(0221) 425-6800	informes@hotelcorregidor.com.ar	www.hotelcorregidor.com.ar
CORRENTOSO LAKE & RIVER HOTEL	Av. 7 Lagos 4505 - Villa La Angostura	Villa La Angostura	(02944) 156-19728	info@correntoso.com	www.correntoso.com
DA VINCI HOTEL	Tucumán 857	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5031-8002	reservas@davinchihotel.com.ar	www.davinchihotel.com.ar
DALLAS HOTEL	Corrientes 985 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 421-8500	info@dallashotel.com.ar	www.dallashotel.com.ar
DEL BONO PARK HOTEL, SPA & CASINO	Av. José Ignacio de la Roza 1946 (oeste)	San Juan	(0264) 426-2300	reservas@hoteldelbono.com.ar	www.hoteldelbono.com.ar
DESIGN SUITES SALTA	Pasaje Castro 215	Salta	(0387) 422-4466	reservas-sla@designsuits.com	www.designsuits.com
DON ABEL HOTEL BOUTIQUE	Av. Aconquija esq Guemes - Yerba Buena	Yerba Buena	(0381) 425-1230	info@hotelboutiqueabel.com.ar	www.hotelboutiqueabel.com.ar
DUMONT HOTEL & PETIT BISTROT	Ravignani 1596	Capital Federal	4777-6391	info@dumont-hotel.com	www.dumont-hotel.com
EL CASCO ART HOTEL	Av. Bustillo Km. 11,5 - Bariloche	Bariloche	(02944) 46-3131	info@hotelelcasco.com	www.hotelelcasco.com
EL CONQUISTADOR HOTEL	Suipacha 948	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4328-3012	mailhotel@elconquistador.com.ar	www.elconquistador.com.ar
EL MANANTIAL DEL SILENCIO	Ruta Nacional 52 Km. 3,5 - Purmamarca	Purmamarca	(0388) 490-8080	silencio@arnet.com.ar	www.hotelmanantial.com.ar
EL REFUGIO DE COQUENA	Ruta 52- Km. 3,4 - Purmamarca	Purmamarca	(0388) 490-8025	elrefugiodecoquena@gmail.com	www.elfugiodecoquena.com.ar
EL SITIO DORADO	A. Dorado y A. Arroyon (1ªera Sección de Delta) - Tigre	Tigre	(011) 4728-2730	info@elsitiodorado.com.ar	www.elsitiodorado.com.ar
ESTANCIA BELLA VISTA DE GUERRERO	Ruta 2 Km 168 - Guerrero - Castelli	Castelli	(02245) 48-1234	info@bellavistadeguerrero.com	www.bellavistadeguerrero.com
ESTANCIA LAS TACANAS	Av. Pte. Perón 372 - Tafi del Valle	Tafi del Valle	(03867) 421821	lastacanas@hotmail.com	www.estanciaatacanas.com
ETOILE	Pte. R.M. Ortíz 1835	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4805-2626	hotel@etoile.com.ar	www.etoile.com.ar
EUROBUILDING HOTEL BOUTIQUE BUENOS AIRES	Lima 187	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5352-1111	reservas@eurobuilding.com.ar	www.eurobuilding.com.ve
FAENAHOTEL+UNIVERSE	Juana Manso 1499	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4010-9000	info@faenalexperience.com	www.faienahotelanduniverse.com
FOUR SEASONS HOTEL BUENOS AIRES	Posadas 1086/88	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4321-1234	bue.reservations@fourseasons.com	www.fourseasons.com
FUEGUINO HOTEL	Gobernador Deloqui 1282 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 424894	info@fueguinohotel.com.ar	www.fueguinohotel.com.ar
GRAN HOTEL ARGENTINO	Carlos Pellegrini 37	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4334-4001	info@hotel-argentino.com.ar	www.hotel-argentino.com.ar
GRAN HOTEL MERCEDES	Avenida 29 y 16 - Mercedes	Mercedes	(02324) 42-5987	granhotelmercedes@hotmail.com	
GRAN HOTEL PREMIER	Crisóstomo Alvarez 510 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-0381	hotelpremier@redcarlosv.com.ar	www.hotelpremier.com.ar
GRAN HOTEL PRESIDENTE	Av. Belgrano 353	Salta	(0387) 431-2022	reservas@granhotelpresidente.com	www.granhotelpresidente.com
GREGORIO P° HOTEL	Independencia 829 - San Salvador de Jujuy	San Salvador de Jujuy	(0388) 4244747	info@gregoriohotel.com.ar	www.gregoriohotel.com
GRUPO RIVOTEL	Esmeralda 542	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4326-6076 / 1805 / 5838	info@rochester-hotel.com.ar	www.rochester-hotel.com.ar

HERMITAGE HOTEL	Peralta Ramos 2657 - Mar del Plata	Mar del Plata	(0223) 451-9081	reservas@hermitagehotel.com.ar	www.hermitagehotel.com.ar
HILTON	Av. Macacha Güemes 351 Puerto Madero	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4891-0101	reservations.buenosaires@hilton.com	www.hilton.com
HILTON HOTEL BUENOS AIRES	Av. Macacha Güemes 351 Puerto Madero	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4891-0101	reservations.buenosaires@hilton.com	www.hilton.com
HOLIDAY INN	Moreno 809	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4340-7100		www.holiday-inn.com
HOLIDAY INN EXPRESS PUERTO MADERO	Leandro N. Alem 770	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4311-5200	reservas.arg@talbot.cl	www.holidayinnexpress.com
HOSTAL DEL BOSQUE APART HOTEL	Magallanes 709	Ushuaia	(02901) 43-0803	reservas@hostaldelbosque.com.ar	www.hostaldelbosque.com.ar
HOSTAL DEL SOL	Avenida 2 esquina 3 - Mercedes	Mercedes	(02324) 433-400	info@hotelhostaldelsol.com	www.hotelhostaldelsol.com
HOSTERIA AIKEN	Ruta 41 Km. 332.5 - Baradero	Baradero	(03329) 484725	info@hosteriaaiken.com.ar	www.hosteriaaiken.com.ar
HOSTERIA DEL AMAUTA	Salta N° 3 - Purmamarca	Purmamarca	(0388) 490-8043	info@hosteriadelamauta.com	www.hosteriadelamauta.com
HOSTERIA HUAYRA PUCA	Los Menhires 71 Tafi del Valle	Tucumán	(03867) 42-1190	info@huayrapuca.com.ar	www.huayrapuca.com.ar
HOSTERIA LA ROSADA	Av. Belgrano 322 Tafi del Valle	Tucumán	(03867) 42-1146	hosterialarosada@uolsinectis.com.ar	
HOSTERIA RINCON DE FUEGO	Ambrosetti 445 - Tilcara	Tilcara	(0388) 495-5130	info@rincondefuego.com	www.rincondefuego.com
HOSTERIA TERRAZA BALCARCE	Balcarce 354	San Salvador de Jujuy	(0388) 431-0030	info@terrazabalcarce.com.ar	www.terrazabalcarce.com.ar
HOTEL ALBATROS	Maipú 505	Ushuaia	(02901) 42-3206	reservas@albatrosotel.com.ar	www.albatrosotel.com.ar
HOTEL ALMERIA	Vicente López 146	Salta	(0387) 431-4848	info@hotelalmeria.com.ar	www.hotelalmeria.com.ar
HOTEL AUSTRAL VIEDMA	Villarino 292 - Viedma	Viedma	(02920) 42-2615	viedma@hotelesaustral.com	www.hotelesaustral.com
HOTEL BAGU	Jason 745 - Pinamar	Pinamar	(02254) 495015	info@hotelbagu.com	www.hotelbagu.com
HOTEL BELGRANO	Belgrano 44 - Bahía Blanca	Bahía Blanca	(0291) 456-4404	hotelbelgrano@bvonline.com.ar	www.hotelbelgranobb.com.ar
HOTEL BOUTIQUE LA CASONA	Av. Sarmiento 960 - Aguilares	Aguilares	03865-481300	info@lacasonatucuman.com	www.lacasonatucuman.com
HOTEL CARLOS V	25 de Mayo 330	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-1666	hotelcarlosv@redcarlosv.com.ar	www.redcarlosv.com.ar
HOTEL COLON	Carlos Pellegrini 507	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4320-3500	info@hotelcolon.com.ar	www.colon-hotel.com.ar
HOTEL COLONIAL SAN NICOLAS	Av. Savio 2195 - San Nicolás	San Nicolás	(03461) 46-2222	reservas@hotelcolonialsannicolas.com	www.hotelcolonialsannicolas.com
HOTEL CORRIENTES	Corrientes 2520	Santa Fé	(0342) 459-2126	hotelcorrientes@gigared.com	www.hotelcorrientes-sf.com.ar
HOTEL DE CAMPO EL TIZON	Ctel XI - Mercedes	Mercedes	(011) 154-993-0475	campoeltizon@yahoo.com.ar	www.hoteldecampoeltizon.com.ar
HOTEL DEL BOSQUE	Av. Arq. J.Bunge y Jupiter - Pinamar	Pinamar	(02254) 48-2480	maresur@maresur.com	www.maresur.com
HOTEL DEL CASCO	Av. Del Libertador 16170 - San Isidro	San Isidro	(011) 4732-3993	info@hoteldelcasco.com.ar	www.hoteldelcasco.com.ar
HOTEL DEL GLACIAR	Av. Luis Martial 2355 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 43-0640	info@hoteldelglaciar.com	www.hoteldelglaciar.com
HOTEL DEL JARDIN	Laprida 463 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-0500	hoteljardin@hoteljardin.com.ar	www.hoteljardin.com.ar
HOTEL EMPERADOR	Av. Del Libertador 420	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4131-4000	info@hotel-emperador.com.ar	www.hotel-emperador.com.ar
HOTEL FRANCIA	Crisostomo Alvarez 467 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-0781	hotelfrancia@arnet.com.ar	www.franciahotel.com
HOTEL GRAN MADRYN	Lugones 40 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 47-2205	reservas@hotelgranmadryn.com	www.hotelgranmadryn.com
HOTEL HOXON	9 de Julio 760 - Luján	Luján	(02323) 429970	reservas@hotelhoxon.com.ar	www.hotelhoxon.com.ar
HOTEL IBIS BUENOS AIRES	Hipólito Yrigoyen 1592	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5300-5555	h3251@accor-hotels.com	www.ibishotel.com
HOTEL INTERNACIONAL QUIRINALE	Noalles y Quirós - Colón	Colón	(03447) 42-1133	reservasonline@quirinale.com.ar	www.hquirinale.com.ar
HOTEL KOSTEN AIKE	Gdor. Moyano 1243 - El Calafate	El Calafate	(02902) 49-2424	kostenaike@cotecal.com.ar	www.kostenaike.com.ar
HOTEL LAS NACIONES SUITES & TOWERS	Corrientes 818	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5371-3000	lasnaciones@hotellasnaciones.com.ar	www.hotellasnaciones.com.ar
HOTEL LIBERTADOR	Buenos Aires 253	La Rioja	(03822) 42-7474	libertadorhotel@arnet.com.ar	www.libertadorhotel-lar.com.ar
HOTEL LIBERTADOR PINAMAR	Jason 1017 - Pinamar	Pinamar	(02254) 48-2268	gerencia@hlpinamar.com.ar	www.hlpinamar.com.ar
HOTEL LOS ÑIRES	Av. De Los Nires 3040 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 44-5173	reservas@losnireshotel.com.ar	www.nires.com.ar
HOTEL LOS YAMANAS	Costa de los Yamanas 2850 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 44-5960	losyamanas@arnet.com.ar	www.hotelnyamanas.com.ar
HOTEL MEDITERRANEO	24 de Septiembre 364 San Miguel de Tucumán	Tucumán	(0381) 431-0025	informes@hotelmediterraneo.com.ar	www.hotelmediterraneo.com.ar
HOTEL PATAGONIA	Fagnano 54	Río Gallegos	(02966) 44-4969	info@hotel-patagonia.com	www.hotel-patagonia.com
HOTEL PENINSULA VALDES	Av. Roca 155 Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 471292	info@hotelpeninsula.com.ar	www.hotelpeninsula.com.ar
HOTEL POSADA LOS ALAMOS	Ing. Héctor M. Guatti 1135 - El Calafate	El Calafate	(02902) 49-1144	info@posadalosalamos.com	www.posadalosalamos.com
HOTEL POSTA CARRETAS	Esmeralda 726	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4322-8567	info@postacarretas.com.ar	www.postacarretas.com.ar
HOTEL PRESIDENTE	Cerrito 850	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4816-2222	reservas@hotelpresidente.com.ar	www.hotelpresidente.com.ar
HOTEL PRESIDENTE	Monteagudo 249 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-1515	hotelpresidente@arnet.com.ar	www.hotelpresidentetuc.com.ar
HOTEL REVIENS	De Las Burriquetas 79 - Pinamar	Pinamar	(02254) 49-7010	info@hotelreviens.com	www.hotelreviens.com
HOTEL SAINT GEORGE	Av. Córdoba 148 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 420633	info@hotelsaintgeorge.com	www.hotelsaintgeorge.com
HOTEL SALLES	Cerrito 208	Ciudad de Buenos Aires	(11) 4382-0090	info@hotelsalles.com.ar	www.hotelsalles.com.ar

HOTEL SIERRA NEVADA	Av. Del Libertador 1888 - El Calafate	Aires			
HOTEL SOL SAN JAVIER	Ruta 340 Km. 23 - San Javier	El Calafate	(02902) 49-3129	info@sierranevada.com.ar	www.sierranevada.com.ar
HOTEL SOLAR DE LA PLAZA	Av. Leguizamón 669	San Javier	(0381) 492-9200	reservas@hotelsolсанjavier.com.ar	www.hotelsolсанjavier.com.ar
HOTEL SPA DOCK DE MAR CARILÓ	Av. Leguizamón 669	Salta	(0387) 431-5111	reservas@soldelaplaza.com.ar	www.soldelaplaza.com.ar
HOTEL SUPER RESORT BARILOCHE	Avutarda 1110 - Cariló	Cariló	(02254) 47-0679	info@dockdemar.com.ar	www.dockdemar.com.ar
HOTEL TAFI	Mitre 685 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 529637	bariloche@jbinversora.com.ar	www.aparturargentina.com.ar
HOTEL TOLKEYEN	Av. Belgrano 177 Tafi del Valle	Tucumán	(03867) 42-1007	info@hoteltafiweb.com.ar	www.hoteltafiweb.com.ar
HOTEL TRES REYES	Del Tolkeyen 2145 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 44-5315	info@tolkeyenhotel.com	www.tolkeyenhotel.com
HOTEL TUCUMAN CENTER SUITES & BUSINESS	Av. 12 de Octubre 135 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 42-6121	reservas@hoteltresreyes.com	www.hoteltresreyes.com
HOTEL TUNQUELEN	25 de Mayo 230 San Miguel de Tucumán	Tucumán	(0381) 452-5555	info@tucumancenterhotel.com.ar	www.tucumancenterhotel.com.ar
HOTEL USHUAIA	Av. Bustillo Km. 24,5 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 44-8233	recepciontunquelen@infovia.com.ar	www.maresur.com
HOTEL VALLES	Lasserre 933 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 43-0671	hotelushuaia@yahoo.com.ar	www.ushuaiahotel.com.ar
HOTELES MARES SUR	Av. Luro 2487 - Mar del Plata	Mar del Plata	(0225) 492-0013	vallesho@satlink.com	www.valleshotel.com.ar
HOWARD JOHNSON DE ARGENTINA	San Martín 523 Piso 4º	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4322-4247	maresur@maresur.com	www.maresur.com
HOWARD JOHNSON HOTEL & CASINO RIO CEBALLOS	Moldes 4451	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4701-6900	info@hojoar.com	www.hojoar.com
HOWARD JOHNSON HOTEL & SPA VILLA GENERAL BELGRANO	San Martín 5813 - Río Ceballos	Río Ceballos	(03543) 45-6000	reservasrc@cetsa.com.ar	www.cetsa.com.ar
HOWARD JOHNSON PILAR RESORT & SPA	Tronador s/nº - Villa General Belgrano	Villa General Belgrano	(03546) 46-1499	hvjgb@calamuchitanet.com.ar	www.hjlvilla.com.ar
HOWARD JOHNSON PLAZA FLORIDA STREET	Cancha Rayada y Dr. Argerich - Pilar	Pilar	(02322) 66-3600	reservas@hjpilar.com.ar	www.hjflorida.com.ar/pilar_index.php
HOWARD JOHNSON PLAZA JUJUY	Florida 944	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4891-9200	reservas@hjflorida.com.ar	www.hjflorida.com.ar
HUAIRA HUASI	Guemes 864 - San Salvador de Jujuy	San Salvador de Jujuy	(0388) 424-9800	reservas@hjujuy.com.ar	www.hjujuy.com.ar
IGUAZU GRAND HOTEL RESORT & CASINO	Ruta Nac. 52 Km. 5 Paraje Chalala - Purmamarca - Jujuy	Purmamarca	(0388) 490-8070	jomapaz@arnet.com.ar	www.huairahuasi.com.ar
INTER CONTINENTAL BUENOS AIRES	Ruta 12 Km 1.640 - Puerto Iguazu	Puerto Iguazú	(03757) 49-8000	reservas@iguazugrandhotel.com	www.iguazugrandhotel.com
INTERCONTINENTAL MENDOZA HOTEL & CONVENTION CENTER ISLA ESCONDIDA	Moreno 809	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4340-7100	buenosaires@interconti.com	www.interconti.com
JAINA RESORT & SPA	Moreno 809	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4340-7100	buenosaires@interconti.com	www.interconti.com
JULIO CESAR HOTEL	Boulevard Pérez Cuesta 3292 Arroyo Esperita 541 - Tigre	Ciudad de Guaymallén Tigre	(0261) 521-8800 (011) 4728-3032	info@intercontinentalmendoza.com info@islaescondida.com.ar	www.intercontinental.com www.islaescondida.com.ar
JUJUY PALACE HOTEL	Barlovento y Condores Manzana 1.Lote 38 Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 47-4488	info@jainaresort.com	www.jainaresort.com
LA ALDEA DE LA SELVA LODGE & SPA	Belgrano 1060	San Salvador de Jujuy	(0388) 4230433	jpallace@imagine.com.ar	www.imagine.com.ar/jujuy.palace
LA CASONA DEL CAMINO REAL	Entre Ríos 1951 - Posadas	Posadas	(03752) 42-7930	reservas@julioesarhotel.com.ar	www.julioesarhotel.com.ar
LA COMARCA HOTEL	Estancia 25 de Mayo - El Calafate	El Calafate	(02902) 491059	info@kauyatun.com	www.kauyatun.com
LA HOSTERIA CARILÓ	Ruta Nacional nº 3 Km 3040	Ushuaia	(02901) 42-3655	kauyeken@hotelesaustralis.com.ar	www.hotelesaustralis.com.ar
LA MANSION DEL BOSQUE SPA & RESORT	Ruta Nac. Nº 12 km. 1.639 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 425777	reservas@laaldeadelaselva.com	www.laaldeadelaselva.com
LA MERCED DEL ALTO	Pedro Ortíz de Zárate	Yala	(0388) 4909263	info@caminorealjujuy.com.ar	www.caminorealjujuy.com.ar
LA POSTA DE CARILÓ	Ruta 52 Km. 3,8 - Purmamarca	Purmamarca	(0388) 4908001	info@lacomarcahotel.com.ar	www.lacomarcahotel.com.ar
LA SOLEADA	Avutarda 980 - Cariló	Cariló	(02254) 570704	info@hosteriacarilo.com.ar	www.hosteriacarilo.com.ar
LA TERRAZAS HOTEL BOUTIQUE	Repetto y Peña Loza - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 479555	informacion@lamansiondelbosque.com.ar	www.lamansiondelbosque.com.ar
LA TUCUMAN CENTER SUITES & BUSINESS	Fuerte Alto (a 2 Km. del Pueblo de Cachi)	Salta	(03868) 49-0020	reservas@lamerceddelalto.com	www.lamerceddelalto.com
LA USHUAIA	Avutarda y Cerezo - Cariló	Cariló	(02254) 47-0796	laposta@telpin.com.ar	www.lapostadecarilo.com.ar
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Ruta 5 km. 91 - Tomás Jofré	Buenos Aires	(011) 15-5422-3508	info@hosterialasoleada.com.ar	www.hosterialasoleada.com.ar
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Luis Martial 1650 Camino El Glaciar - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 43-0710	lashayashotelushuaia@fibertel.com.ar	www.lashayashotel.com
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Calle De La Sorpresa esq. San Martín - Tilcara	Tilcara	(0388) 4955589	info@lasterrazastilcara.com.ar	www.lasterrazastilcara.com.ar
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Gurruchaga 1848	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4833-1300	reservasbsas@legadomitico.com	www.legadomitico.com
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Mitre 647 - Salta	Salta	(0387) 4228786	reservassalta@legadomitico.com	www.legadomitico.com
LA VILLA GENERAL BELGRANO	San Martín 776 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 43-6430	info@lennoxhotel.com.ar	www.lennoxhotel.com.ar
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Av. Bustillo Km 25 Ruta 8409 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 44-8530	llaollao@datamarkets.com.ar	www.llaollao.com
LA VILLA GENERAL BELGRANO	Vicente López 1955	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5777-8950	recoleta@loisuites.com.ar	www.loisuites.com.ar

LOS ACEBOS USHUAIA HOTEL	Luis Martial 1911 - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 44-2200	info@losacebos.com.ar	www.losacebos.com.ar
LOS CAUQUENES RESORT & SPA	Calle Reinamora s/n° - Ushuaia	Ushuaia	(02901) 44-1300	reservas@loscauquenes.com	www.loscauquenes.com
LOS COLORADOS	El Chapacal s/n° - Purmamarca	Jujuy	(0388) 4908182	loscolorados@gmail.com	www.loscoloradosjujuy.com.ar
LOS CUATRO AMANECERES SPA HOTEL	Ruta Provincial N° 42, Km. 8 - Tomás Jofré	Mercedes	(02324) 434040	info@loscuatroamaneceres.com	www.loscuatroamaneceres.com
LOS NOBLES HOSTAL DE BOSQUE	Diagonal Norte N° 1 Reserva Forestal Bosque Peralta Ramos - Mar del Plata	Mar del Plata	(0223) 467-3000	info@hostadelbosque.com	www.losnobles.com.ar
MARCIN HOTEL CARILO	Laurel y Albatros - Cariló	Cariló	(02254) 57-0888	reservas@hotelmarcin.com.ar	www.hotelmarcin.com.ar
MARINA DEL FARO RESORT	Av. Los Picaflones y Costa Villago Termas de Río Hondo	Santiago del Estero	(03858) 42-2665	clubdelfaro@infovia.com.ar	www.marinadelfaroresort.com.ar
MARQUES DE TOJO HOTEL	Santa Rosa N° 4 - Purmamarca	Purmamarca	(0388) 411-6001	info@marquesdetojo.com.ar	www.marquesdetojo.com.ar
MARRIOTT HOTELS RESORTS SUITES	Florida 1005	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4318-3000	marriott.plaza@ba.net	www.marriott.com
MARRIOTT PLAZA HOTEL BUENOS AIRES	Florida 1005	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4318-3000	calidad@marriott.com.ar	www.marriott.com
MELIA BUENOS AIRES	Reconquista 945	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4891-3800	melia.buenos.aires@solmelia.com	www.solmelia.com
MELIA RECOLETA PLAZA BOUTIQUE HOTEL	Posadas 1557	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5353-4000	melia.recoleta.plaza@solmelia.com	www.solmelia.com
MI ESPACIO SUR	Ayacucho 640 - Chascomús	Chascomús - Pcia. de Bs. As.	(02241) 431786	info@miespaciosur.com.ar	www.miespaciosur.com.ar
MICROTEL INNS & SUITES AEROPARQUE MIL810 USHUAIA HOTEL	Rafael Obligado y Salguero s/n	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4803-6002	marketing@microtel-inn.com.ar	www.microtelinn.com.ar
MIRADORES DEL BOSQUE	25 de Mayo 245	Ushuaia	(02901) 437710	info@hotel1810.com	www.hotel1810.com
MIRADORES DEL BOSQUE	Roca esq. Hudson - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 45-2147	info@miradoresdelbosque.com	www.miradoresdelbosque.com.ar
NH 9 DE JULIO	Cerrito 156	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4124-7400	nh9dejulio@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH CITY & TOWER	Bolívar 160	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4121-6464	nhcity@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH CORDILLERA	Av. España 1234	Mendoza	(0261) 441-6464	nhcordillera@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH CRILLON	Avda. Santa Fé 796	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4310-2000	nhcrillon@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH FLORIDA	San Martín 839	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4321-9850	nhflorida@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH GRAN HOTEL PROVINCIAL	Bldv. P.P.Ramos 2502 - Mar del Plata	Mar del Plata	(0223) 4995900	nhgranhotelprovincial@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH HOTELES SS.CC.	Carlos Pellegrini 1069, 10° piso	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5776-6464	reservas.mercosur@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH JOUSTEN	Av. Corrientes 280	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4321-6750	nhjosten@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH LANCASTER	Av. Córdoba 405	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4131-6464	nhlancaster@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH LATINO	Suipacha 309	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4321-6700	nhlatino@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH PANORAMA	Marcelo T. de Alvear (La Cañada) 251	Córdoba	(0351) 410-3900	nhpanorama@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NH TANGO	Cerrito 550	Capital Federal	(011) 4124-6700	nh-tango@nh-hotels.com	www.nh-hotels.com
NIDO DEL CONDOR RESORT & SPA	Av. Bustillo Km. 6.900 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 44-2295	reservas@nidodelcondor.com.ar	www.nidodelcondor.com.ar
OBELISCO CENTER SUITES	Av. Roque Sáenz Peña 991	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4326-0909	info@obeliscohotel.com.ar	www.obeliscohotel.com.ar
OHASIS HOTEL SPA	Ramirez de Velazco 244 - San Salvador de Jujuy	Jujuy	(0388) 424-1017	info@ohasishoteljujuy.com	www.ohasishoteljujuy.com
OPERA HOTEL	25 de Mayo 55 - Río Cuarto	Río Cuarto	(0358) 464-0400	reservas@operahotel.com.ar	www.operahotelrio4.com.ar
ORQUIDEAS PALACE HOTEL	Ruta 12 Km. 5 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 42-0472	orquideashotel@orquideashotel.com	www.orquideashotel.com
PALACIO DUHAU - PARK HYATT BUENOS AIRES	Av. Alvear 1661	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5171-1234	buenosaires.park@hyattintl.com	buenosaires.park.hyatt.com
PAMPAS DE ARECO RESORT de CAMPO	Ruta 41, a 6 Km. de Ruta 8 - San Antonio de Areco	San Antonio de Areco	(02326) 451000	resort@pampasdeareco.com	www.pampasdeareco.com
PANAMERICANO BARILOCHE RESORT & CASINO	San Martín 536 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 42-5846	reservas_bch@panamericano.us	www.panamericanobariloche.com
PANAMERICANO BUENOS AIRES HOTEL & RESORT	Carlos Pellegrini 551	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4348-5000	reservas@panamericano.us	www.panamericano.us
PANORAMIC HOTEL IGUAZU	Paraguay 372 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 49-8100	reservaciones@panoramic-hoteliguazu.com	www.panoramic-hoteliguazu.com
PARK CENTRAL UNIQUE HOTEL	Diagonal Roque S. Peña 1174	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6777-0300	reservas@parkplazahotels.com	www.parkplazahotels.com
PARK CHATEAU UNIQUE HOTEL	Talcahuano 1253	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6777-0400	reservas@parkplazahotels.com	www.parkplazahotels.com
PARK ELEGANCE UNIQUE HOTEL	Av. Pueyrredón 1940	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6777-0500	reservas@parkplazahotels.com	www.parkplazahotels.com
PARK HYATT MENDOZA - HOTEL, CASINO & SPA	Espejo 566	Mendoza	+54 261 4411209	mendoza.park@hyatt.com	mendoza.park.hyatt.com
PARK PLAZA KEMPINSKI HOTELS	Diag. Roque S. Peña 1174	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6777-0300	reservas@parkplazahotels.com	www.parkplazahotels.com

PARK PLAZA UNIQUE HOTEL	Parera 183	Ciudad de Buenos Aires	(011) 6777-0200	reservas@parkplazahotels.com	www.parkplazahotels.com
PARK TOWER BUENOS AIRES	Av. L.N.Alem 1193	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4318-9100	reservas@park-tower.com.ar	www.starwoodhotels.com/luxury
PATIOS DE CAFAYATE HOTEL & SPA	Ruta Nacional 40 y Ruta Nacional 68 - Cafayate	Cafayate	(03868) 422-229	reservas.cafayate@luxurycollection.com	www.luxurycollection.com/cafayate
PENON DEL LAGO LODGE & RESORT	Av. Bustillo Km 13,900 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 46-3000	hotel@penondelago.com.ar	www.penondelago.com.ar
PESTANA BARILOCHE SKI & GOLF RESORT	Ruta 82 s/nº	San Carlos de Bariloche	(02944) 47-6110	reservas@pestanabariolche.com	www.pestana.com
PESTANA BUENOS AIRES HOTEL	Carlos Pellegrini 877	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5239-1100	pestanabuenosaires@pestanabuenosaires.com	www.pestana.com
PILLMAYKEN APART & SPA	Roca y Cuyo - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 461700	info@pillmayken.com.ar	www.pillmayken.com.ar
PIRAYU LODGE & RESORT	Av. Tres Fronteras 550 - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 420393	iguazu@pirayu.com.ar	www.pirayu.com.ar
PLAYA HOTEL	Av. J.A.Roca 187 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 45-1446	info@playahotel.com.ar	www.playahotel.com.ar
PORTAL DEL LAGO HOTEL	Gdor. Galvez esq. J.L. De Cabrera - Villa Carlos Paz	Villa Carlos Paz	(03541) 42-4931	portal@portal-del-lago.com	www.portal-del-lago.com
PORTEZUELO NUEVO HOTEL	Av. Turística nº 1	Salta	(0387) 431-0104	info@portezuelohotel.com	www.portezuelohotel.com
POSADA EL ARRIBO	Belgrano 1263 - San Salvador de Jujuy	San Salvador de Jujuy	(0388) 4222539	info@elarribo.com	www.elarribo.com
PROVINCIAL PLAZA HOTEL	Caseros 786	Salta	(0387) 432-2000	reservas@provincialplaza.com.ar	www.provincialplaza.com.ar
PUERTO HAMLET	Cerezo 104 - Cariló	Cariló	(02254) 571623	reservas@puertohmlt.com	www.puertohmlt.com
RAMADA BUENOS AIRES	San Martín 450 - Vicente López	Buenos Aires	4837-2200	info@ramadabuenosaires.com.ar	www.ramadabuenosaires.com.ar
RED CARLOS V	25 de Mayo 330 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-1666	hotelcarlosv@redcarlosv.com.ar	www.redcarlosv.com.ar
REFUGIO DEL BOSQUE APART	Bandurria 1475 - Cariló	Cariló	(02254) 57-2870	info@refugiodelbosque.com	www.refugiodelbosque.com
REGAL PACIFIC	25 de Mayo 766	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4310-7000	reservas@regalpacific.com.ar	www.regal-pacific.com
REGENTE PALACE HOTEL	Suipacha 964	Ciudad de Buenos Aires	4328-6800	info@regente.com.ar	www.regente.com
RESORT DE CAMPO & POLO	Ruta 6 y Río Luján - Open Door	Open Door	(02323) 49-6669	info@poloresort.com	www.poloresort.com
RESORT SPA SAMAY HUASI	Albarracín 249 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 450588	info@resortsamayhuasi.com.ar	www.resortsamayhuasi.com.ar
RINCON DEL DUENDE APART DE MAR	Virazón y Playa - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 479866	rincondelduende@speedy.com.ar	www.rincondelduende.com
ROCHESTER CLASSIC	Esmeralda 542	Ciudad de Buenos Aires	4326-6076	info@rochester-hotel.com.ar	www.rochester-hotel.com.ar
RUNA MORAIIRA APART	Calle Victoria y Roca Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 46-6522	runamoraira@mardelaspampas.com.ar	www.runamoraira.com.ar
SAN ISIDRO PLAZA	9 de Julio 525 - San Isidro	San Isidro	(011) 4743-4911	info@sanisidroplazahotel.com	www.sanisidroplazahotel.com
SARMIENTO SUITES	Sarmiento 674	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4393-8997	reservas@sarmientosuites.com.ar	www.sarmientosuites.com.ar
SÁVOIA OSTENDE	Biarritz y Defensa - Ostende	Ostende	(02254) 49-6600	moliseviajes@ciudad.com.ar	www.molise.com.ar
SAVOY HOTEL	Callao 181	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4370-8000	info@savoyhotel.com.ar	www.savoyhotel.com.ar
SHERATON BUENOS AIRES HOTEL & CONVENTION CENTER	San Martín 1225	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4318-9000	reservas@sheraton.com.ar	www.sheraton-ba.com
SHERATON CORDOBA HOTEL	Av. Duarte Quirós 1300	Córdoba	(0351) 526-9000	reservas@sheratoncordoba.com	www.sheratoncordoba.com
SHERATON DE ARGENTINA	San Martín 1225	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4318-9000	reservas@sheraton.com.ar	www.starwood.com
SHERATON IGUAZU RESORT & SPA.	Parque Nacional Iguazú s/nº - Puerto Iguazú	Puerto Iguazú	(03757) 49-1800	reservas@iguazu.sheraton.com.ar	www.starwoodhotels.com
SHERATON LIBERTADOR HOTEL	Córdoba 680	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4321-0000	sheraton@libertador-hotel.com.ar	www.starwoodhotels.com
SHERATON MAR DEL PLATA HOTEL	Av. L.N.Alem 4221	Mar del Plata	(0223) 414-0000	informes@sheratonmardelplata.com.ar	www.starwoodhotels.com
SHERATON PILAR HOTEL & CONVENTION CENTER	Panamericana Km. 49,5 - Pilar	Pilar	(02322) 47-4400	reservas@pilar.sheraton.com.ar	www.starwoodhotels.com
SHERATON SALTA	Av. Ejército del Norte 330	Salta	(0387) 432-3000	reservas.salta@sheraton.com.ar	www.starwoodhotels.com/salta
SOFITEL BUENOS AIRES ARROYO	Arroyo 841/849	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4131-0000	H3253@accor.com	www.sofitel.com.ar
SUIPACHA SUITES	Suipacha 1235	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4819-3600	apart@suipachasuites.com.ar	www.suipachasuites.com
SUITES GARDEN PARK HOTEL & EVENTOS	Av. Soldati 330 - San Miguel de Tucumán	San Miguel de Tucumán	(0381) 431-0700	reservas@gardenparkhotel.com.ar	www.gardenparkhotel.com.ar
SWISS HOTEL METROPOL	24 de Septiembre 524 San Miguel de Tucumán	Tucumán	(0381) 43-11180	metropol@arnet.com.ar	www.swisshotelmetropol.com.ar
TERMAS DE REYES HOTEL - SPA	Ruta Provincial Nº 4 Km. 19 - Quebrada de Reyes	Quebrada de Reyes	(0388) 4922522	info@termasdereyes.com	www.termasdereyes.com
TERRAZAS AL MAR RESORT & SPA	Del Mar y De las Gaviotas - Pinamar	Pinamar	(02254) 48-0900	reservas@terrazasalmar.com	www.terrazasalmar.com
TERRITORIO PUERTO MADRYN	Bv. Almirante Brown 3251 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 47-0050	informes@hotelterritorio.com.ar	www.hotelterritorio.com.ar
TORRE CRISTOFORO COLOMBO	Fray J.S.María de Oro 2747	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4778-4900	reservas@torrecc.com.ar	www.torrecc.com
TORRECILLAS APART HOTEL & SPA	Albatros e/Cerezo y Jacarandá - Cariló	Cariló	(02254) 57-2223	apart@torrecillascarilo.com.ar	www.torrecillascarilo.com.ar
TORRECILLAS SOHO APART HOTEL & SPA	Godoy Cruz 1655	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4833-4303	info@torrecillasoho.com.ar	www.torrecillasoho.com.ar

TORRES DE MANANTIALES	Alberti 453 - Mar del Plata	Mar del Plata	(0223) 486-1999	info@manantiales.com.ar	www.manantiales.com.ar
TRIBECA BUENOS AIRES APART	Bartolomé Mitre 1265	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4372-5444	info@hoteltribeca.com.ar	www.hoteltribeca.com.ar
TRYP BUENOS AIRES URBAN SUITES RECOLETA	San Martin 474	Ciudad de Buenos Aires	(011) 5222-9600	buenosaires@trypbuenosaires.com.ar	www.solmelia.com
URQUIZA APART HOTEL & SUITES	Junín 1727	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4803-2300	reservas@urbanrecoleta.com	www.urbanrecoleta.com
VALLE PERDIDO WINE RESORT	Urquiza 1491 - Rosario	Rosario	(0341) 449-4900	uah@apart-urquiza.com.ar	www.apart-urquiza.com.ar
VIAMONTE BUENOS AIRES APART	Ruta Provincial 7 - Picada 6 - San Patricio del Chañar -	San Patricio del Chañar -	(011) 4343-3350	info@valleperdido.com.ar	www.valleperdido.com.ar
VIENTONORTE	Viamonte 1373	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4371-9993	info@hotelviamonte.com.ar	www.hotelviamonte.com.ar
VILLA HUINID HOTEL RESORT & SPA	Jujuy 536 - Tilcara	Tilcara	(0388) 495-5604	info@hotelvionorte.com.ar	www.hotelvionorte.com.ar
VILLA PIREN HOTEL & APART	Av. Bustillo 2.600 - San Carlos de Bariloche	San Carlos de Bariloche	(02944) 523523	villahuinid@bariloche.com.ar	www.villahuinid.com.ar
VILLAGE DE LAS PAMPAS - APART HOTEL BOUTIQUE	Av. Roca 439 - Puerto Madryn	Puerto Madryn	(02965) 45-6272	piren@piren.com.ar	www.piren.com
VISTA SUITES & SPA	Corvina y Roca - Mar de las Pampas	Mar de las Pampas	(02255) 45-4243	info@villagedelaspampas.com.ar	www.villagedelaspampas.com.ar
WILTON HOTEL	Av. Pte. Illia 526	San Luis	02652-446122	reservas@vistasuites.com.ar	www.vistasuites.com.ar
XELENA DELUXE SUITES HOTEL	Callao 1162	Ciudad de Buenos Aires	(011) 4812-9988	info@hotelwilton.com.ar	www.hotelwilton.com.ar
ZOOM APARTMENTS	René Favalaro 3548 - El Calafate	El Calafate	(02902) 496201	info@xelena.com.ar	www.xelena.com.ar
	Sucre 327 - Córdoba	Córdoba	(0351) 428-4665	info@zoomapartments.com	www.zoomapartments.com

6. Oto Kiralama

Uluslararası araba kiralama şirketleri Arjantin'de faaliyet göstermekte olup, bu firmaların internet sayfalarından gerekli bağlantıları yapmak mümkün bulunmaktadır. Ancak, Arjantin'de kısa sürede uyum sağlanması güç bir trafik düzeni vardır. Bu nedenle, şehir içinde çok kolaylıkla bulunabilen ve yoldan çevrilmesi mümkün olan taksilerden yararlanılması önerilmektedir.

Diğer taraftan, şehir dışına gidişte yakın mesafelerde yapılacak seyahatler için faydalanılabilecek “remise” adı verilen uzun mesafe taksilerinin kullanılması yaygın bir uygulamadır. Remise firmalarının listesine aşağıdaki bağlantı aracılığıyla ulaşılabilmektedir.

<http://www.paginasamarillas.com.ar/b/remises/ciudad-de-buenos-aires/m>

7. Faydalı Linkler

Fuarlar	<ol style="list-style-type: none"> 1- La Rural Fuar Merkezi- www.larural.com.ar/ 2- Costa Salguero Fuar Merkezi- www.ccs.com.ar/ 3- Portal Ferias- http://www.portalferias.com/ 4- Messe Frankfurt Argentina- http://www.indexport.com.ar/
İhaleler	<ol style="list-style-type: none"> 1- Ulusal İhale Ofisi- http://www.argentinacompra.gov.ar 2- Arjantin Kamu İhaleleri Portalı- http://www.obrapublica.com/licitaciones 3- Arjantin Planlama Bakanlığı - http://www.minplan.gov.ar/ 4- Arjantin Resmi Gazetesi- http://www.boletinoficial.gov.ar/
İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	<ol style="list-style-type: none"> 1- Arjantin İstatistik Kurumu (INDEC)- http://www.indec.gov.ar/ 2- Arjantin Merkez Bankası - http://www.bcra.gov.ar/ 3- Arjantin Ekonomi Bakanlığı - http://www.mecon.gov.ar/ 4- Arjantin Dışişleri Bakanlığı- http://www.mrecic.gov.ar/ 5- Arjantin Tarım Bakanlığı- http://www.minagri.gob.ar/

Sektörel Dernekler	1- Arjantin İnşaatçılar Odası - http://www.camarco.org.ar/ 2- Arjantin Tarım Birliği- http://www.sra.org.ar/ 3- Arjantin Süpermarketçiler Birliği - http://asu.org.ar/ 4- Otomotiv Fabrikaları Birliği - http://www.adefa.com.ar 5- Arjantin Makineçiler Birliği -: http://www.carmahe.com/
Odalar	1- Arjantin Ticaret Odası - www.cac.com.ar/ 2- Arjantin Sanayiciler Birliği- www.uia.org.ar/ 3- Arjantin İthalatçılar Odası- www.cira.org.ar/ 4- Arjantin İhracatçılar Odası - www.cera.org.ar 5- Arjantin Ticaret ve Sanayi Üretim Odası- http://www.cacipra.org.ar/
Firma Bilgi Kaynakları	Mal Ticareti (İthalatçılar): 1- Endüstri Rehberi- http://www.guiadelaindustria.com/ 2- Endüstri Portalı- http://www.portaldelaindustria.com 3- Gümrük Portalı - http://www.aduanatrade.com 4- Firma Portalı - www.todoar.com.ar 5- Firma Portalı- http://www.grippe.com.ar/argentina/ Hizmet Ticareti (İthalatçılar, Yatırımcılar, Potansiyel İşbirliği Yapılabilecek Firmalar): 1- Arjantin Seyahat Acenteleri Birliği- http://www.aaavyt.org.ar 2- Arjantin Uluslar arası Taşımacılar Birliği - http://www.aaaci.org.ar/ 3- Arjantin Otel, Lokanta ve Pastane İşletmeleri Birliği - http://www.ahrcc.org.ar/ 4- Arjantin Bankalar Birliği - http://www.aba-argentina.com/home.html

8. Ulaşılabilir Hukuki ve Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Mali Danışmanlık Firmaları

A DIAZ - SAVASTANO & ASOCIADOS

Av. Santa Fe 5235, Floor 8,
Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 4775-2232
E-mail: md@dsya-consultores.com.ar
Web: <http://www.dsya-consultores.com.ar/>

KPMG ADVISORY SERVICES ARGENTINA

Boucharde 710
C1106ABL - Buenos Aires, Argentina
Tel.: + 54 11 4316-5700
Fax: + 54 11 4316-5800
E-mail: contactenos@kpmg.com.ar
Web: <http://www.kpmg.com/>

DVAR CONSULTORES – CONTADORES PUBLICOS

Calderón de la Barca 3231, 7ºA
1419 – Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 4568-8480
E-mail: info@AsesoresEmpresarios.com.ar
Web: <http://www.asesoresempresarios.com.ar/>

BANKING CONSULTING SERVICE

San Martín 1143 Piso 5

C1004AAW - Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 4313-1288
E-mail: infoargentina@bcscpliance.com
Web: <http://www.bcscpliance.com/>

CONSULTORA DE ESTUDIO BONAERENSE S.A.
Lola Mora 421, 14th Floor
Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 5245-8585
Web: <http://www.abeceb.com/>

CLAVES – INFORMACION COMPETITIVA SA
Cordoba 333, 7°
Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 5352-1356
Web: <http://www.claves.com.ar/>

DELOITTE & TOUCHE S.R.L.
Florida 234, 5th Floor
C1005AAF – Buenos Aires City - Argentina
Tel.: +54 11 4320-2700/4326-4046
Fax: +54 11 4325-8081/4326-7340
Web: <http://www.deloitte.com/>

ECONVIEWS
Buenos Aires - Argentina
Tel.: +54 11 5252-1035/ 5238-3550
E-mail: info@econviews.com
Web: <http://www.econviews.com/>

ECOLATINA
Carlos Pellegrini 961 - piso 4
C1009ABS – Buenos Aires City - Argentina
T.: +54 11 5353 7200
E-mail: info@ecolatina.com
Web: <http://www.ecolatina.com/>

GHIRARDOTTI & GHIRARDOTTI
Chacabuco 511, PB, San Isidro
1641, Buenos Aires Prov. – Argentina
Tel/Fax: +54 11 4743-2567
E-mail: info@gydconsultores.com.ar
Web: <http://www.ggasoc.com/>

GRUPO ABSA S.A.
Reconquista 672, 5th Floor
C1003ABN - Buenos Aires City – Argentina
T.: +54 11 5235-2100
E-mail: contacto@grupoabsa.com.ar
Web: <http://www.grupoabsa.com.ar/>

JELF, COMMENGE Y ASOCIADOS (JEYCO)
Av. Del Libertador 4980 1° "C"
C1426BWU- Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 4755-3453
E-mail: info@jeyco.com.ar
Web: <http://www.jeyco.com.ar/>

MO&PC COLLECTIONS ARGENTINA
Sarmiento 476, Piso 3
Buenos Aires (C1041AAJ) - Argentina
Tel.: +54 11 4131 9000 / 9006

Fax: +54 11 4131 9000 Ext 14090
E-mail: contactoar@mopc.cc
Web: <http://www.mopc-cloud.com/>

M&S CONSULTORES

25 de Mayo 555, 10°
C1002ABK – Buenos Aires City – Argentina
E-mail: estudio@mysconsultores.com
Web: <http://www.mysconsultores.com/>

NICOLAS DUJOVNE Y ASOCIADOS

Ortiz de Ocampo 3302, Off. 6
C1425DSV- Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 4803-7260
Web: <http://www.nicolasdujovne.com/>

STRAT S.A.

Av. Cordoba 1255, 4°
C1055AAC – Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 5217-2307
E-mail: strat@strat-consulting.com
Web: <http://www.strat-consulting.com/>

SYNERGOS - SS.CC.

Sucre 51 Of.3 PB
X5000JWA – Córdoba - Argentina
Tel.: +54 351 568-7918
E-mail: info@synergos.com.ar
Web: <http://www.synergos.com.ar/>

TRINARIO S.A.

Dr. Manuel de Acevedo 257,
C1414DJE - Buenos Aires City – Argentina
Tel.: +54 11 5917-9100
E-mail: info@trinario.com
Web: <http://www.trinario.com/>

VALUATION RESEARCH GROUP ARGENTINA

Vuelta de Obligado 2728. 2nd Floor
C1428ADT - Buenos Aires City - Argentina
Tel.: +54 11 4783-2768
E-mail: rbiasca@vrg-ar.com; info@biasca.com
Web: <http://www.vrg-ar.com/>; http://www.biasca.com/index_ingles.php

Hukuk Büroları

EMSANI-SOLOMONOFF

Address: ESMERALDA 614 1° PISO, "B"
Phone: 4326-0000
Email: leoemsani@fibertel.com.ar

A & A ABOGADOS ASOCIADOS DERECHOS: ADUANERO, COMERCIAL, DAÑOS, DEFENSA DEL CONSUMIDOR, LABORAL, PREVISIONAL. AMPAROS.

Address: GÓMEZ PORTIÑO Y 22 DE DICIEMBRE
Phone: 03752-429020
Email: abogalmada@arnet.com.ar

A & Z ESTUDIO JURIDICO ADUANERO ZUAZAGA

Address: MORENO 62 PISO 3 OFICINA 8
Phone: 0291 4500352 / **Fax:** 0291 4500352
Email: emilianozuazaga@gmail.com

Web: <http://www>.

A&A ADRE & ASOC. ESTUDIO ESPECIALIZADO EN DERECHO ADUANERO Y EMPRESARIAL EN CLORINDA FORMOSA

Address: PARAGUAY 1112
Phone: 03718-15458298
Email: dr_adre@yahoo.com.ar
Web: <http://www>.

A&G ABOGADOS ASOCIADOS

Address: ALEMANIA N° 2483
Phone: 03751 450607
Email: gsvillalobos@hotmail.com
Web: <http://www>.

ABOGADA.ESTUDIO JURIDICO-COMERCIO EXTERIOR DERECHO TRIBUTARIO. DRA. MARIA INES MARTINELLI

Address: AVDA. MORENO (S) 593
Phone: (0385) 422-5356/1332
Email: mimestudiojuridico@arnet.com

ABOGADAS - VAZQUEZ & YAFFE LOIS - DERECHO LABORAL, COMERCIAL Y TRIBUTARIO

Address: AV SANTA FE 5014 PISO 3
Phone: 011 4776 2372 / **Fax:** 011 4776 2372
Email: vylabogados@gmail.com
Web: <http://www.vylabogados.blogspot.com>

ABOGADAS LABORALISTAS- AUDITORÍAS JURÍDICAS

Address: HIPÓLITO IRIGOYEN 3046
Phone: 03424810233
Email: adrumosna@hotmail.com

ABOGADAS NAVIAS & OVIEDO LUABRY

Address: 9 DE JULIO 1275 OFICINA 3 PB
Phone: 03783-15385504
Email: oviedolubary@hotmail.com

ABOGADO ADUANERO & EMPRESARIAL ESTUDIO WINITZKY ABOGADOS (GRUPO EWA)

Address: LAVALLE 1675 4°
Phone: (54-11) 4374-9222 / 15-6095-9222 / 15-6094-9222 / Nextel: 567*3496 / 567*2801 / **Fax:** (54-11) 4371-1930
Email: info@grupoewa.com.ar
Web: <http://www.grupoewa.com.ar>

ABOGADO ADUANERO Y COMERCIO EXTERIOR

Address: CALLE 6 N°1238 E/ 57 Y 58
Phone: 0221 15 5409155
Email: gonzalopreziuso@yahoo.com.ar

ABOGADO DANIEL A. COLQUE RÚ - DERECHO ADUANERO

Address: AV. RAFAEL NÚÑEZ 4620 (PASEO LUCERNA) - P.B. - LOCAL 24 (PH 12)
Phone: (0351) 482-2875 / 155-331105 / **Fax:** (0351) 482-2875
Email: danielcolqueru@iespana.es
Web: <http://www.dacr.com.ar>

ABOGADO EN DCHO MARITIMO Y AERONAUTICO

Address: GAL.BROWN 565 /LARREA 761 LOCAL 17 /1° A
Phone: 4224-3375/1563813304/4254-1379 / **Fax:** 4253-0974
Email: euge_javiarregui@yahoo.com.ar

ABOGADO ESPECIALISTA EN DERECHO ADUANERO Y COMERCIO EXTERIOR

Address: AV. LEANDRO N. ALEM N° 639 PISO 1, OFICINA 10
Phone: 5277-6000 / **Fax:** 5277-6000

Email: info@qmtto.com.ar
Web: http://www.qmtto.com.ar

ABOGADO GUSTAVO ANDRÉS PRETINI - COMERCIO EXTERIOR - CONSULTORIA COMERCIAL

Address: A.V. PEÑALOZA 581
Phone: 03571-15560016/503430
Email: gustavopretini@hotmail.com

ABOGADOS DEL TRABAJO

Address: AV. ALICIA M. DE JUSTO 740. PISO: 3 OFICINA: 1
Phone: (011) 4334-0033 / 4343-3157 / **Fax:** (011) 4334-0033 / 4343-3157
Email: info@abogadosdeltrabajo.com
Web: http://www.abogadosdeltrabajo.com/

ABOGADOS ESTUDIO DAMESCHIK & ASOC.

Address: BILLINGHURST 286 26
Phone: 5411+48622243
Email: pablodames@hotmail.com
Web: CIVIL - LABORAL - ADUANERO

ABOGADOS. SOSA & GOMEZ MALUJE DESPACHO DE ABOGADOS

Address: SANTA FE 1261 6TO. PISO, OF. 607/08.
Phone: 54+0341+4110747
Email: sygm@fibertel.com.ar

ACEVEDO - CARNIO & ASOCIADOS

Address: H. YRIGOYEN 2908.
Phone: 1157881040 / **Fax:** 1157881040
Email: studiouno@hotmail.com

ACUÑA & ASOCIADOS ESTUDIO JURIDICO EMPRESARIAL, COMERCIO EXTERIOR

Address: CALLAO 500 PLANTA BAJA
Phone: 011-35274838 / 011-1569980207 o 03833-15540207
Email: estudiojuridicoargentina@gmail.com

ADA TORRES - MARPAT ABOGADOS

Address: HERRERA 195 E/ YEGROS. OFIC. 201
Phone: 595-21 445 223 / **Fax:** 595-21 445 237
Email: marpat@marpat.com.py
Web: http://www.marpat.com.py

ADELAIDA ROJAS DE MUÑOZ

Address: HERNANDARIAS 816
Phone: 595-21-445882 / **Fax:** 595-21-494538
Email: adelaidar@munoz.com.py
Web: http://www.munoz.com.py

ADVOCACIA

Address: RUA FARRAPOS 1098 OFICINA
Phone:
Email: vlucemadeira@hotmail.com

ALAIS, DE AGUIRRE, IBAÑEZ, PALACIOS Y MANRIQUE & TORRES BRIZUELA

Address: RECONQUISTA 616 2° PISO
Phone: 4894-1377/79 / **Fax:** 4894-1377/79

ALBARELLOS CLAUDIO - MARCAS Y PATENTES

Address: EZPELETA 3095
Phone: 1554242961 / **Fax:** 4717-2961
Email: claudioalbarells@fibertel.com
Web: http://www.misitio.fibertel.com.ar/albarells/

ALBARRACIN. SARQUIS & ASOC**Address:** URUGUAY 772 PISO 3**Phone:** 011-4152-6261 / **Fax:** 011-4152-6261**Email:** martinialbarracin@gmail.com**ALEJANDRO NACEVICH TURK & ASOC.****Address:** AV. CORRIENTES 3169 6° 61**Phone:** 48670214 y 261-4315049 / **Fax:** 48670214 y 261-4315049**Email:** nacevich@estudionacevich.com.ar**Web:** <http://www.estudionacevich.com.ar>**ALFARO ABOGADOS****Address:** AV. DEL LIBERTADOR 493 PISO 3**Phone:** (54-11) 4393-3003 (Lineas Rotativas)**Email:** cealfaro@alfarolaw.com**Web:** <http://www.alfarolaw.com>**ALFREDO EGUIAZU Y ASOCIADOS - ABOGADOS****Address:** ESPAÑA 165**Phone:** +54-0-3436 42 42 42 / **Fax:** +54-0-3436 42 42 42**Email:** eguiazuyasoc@arnet.com.ar**Web:** <http://www.eguiazuyasociados.com.ar>**ALLENDE- VERNAL Y ASOC.****Address:** 9 DE JULIO 486 1° D**Phone:** 0381-4201647 - 154648613**Email:** rikiver@hotmail.com**Web:** <http://www.exporver.com.ar>**ALMEIDA, PELÁEZ & AIELLO. ABOGADOS****Address:** RIOBAMBA 331 PISO 2°**Phone:** +54 11 4372-8918 / 4374-6119 / **Fax:** +54 11 4371-0595**Email:** info@almeidapelaez.com.ar**Web:** <http://almeidapelaez.com.ar>**ANDINO & ASOCIADOS ESTUDIO JURÍDICO CONTABLE****Address:** MORENO 1623 PISO 5 5° "C"**Phone:** 0341 4484956 4263810 / **Fax:** 0341 4484956 4263810**Email:** estudioandino@hotmail.com**Web:** <http://www.facebook.com/AndinoEstudioJuridicoContable>.**ARGUELLO & BIZAI ABOGADOS****Address:** VIAMONTE 611 PISO 9**Phone:** 54 11 4327 1420 / 54 11 4393 1839 / **Fax:** 54 11 4327 1420**Email:** gbizai@netminds.com.ar**Web:** <http://www.arguellobizai.com.ar>**ASESOR DE EMPRESAS DEFENSA LABORAL ADUANA TRIBUTARIO EMPRESA****Address:** ESMERALDA 564**Phone:** 43288993**Email:** consultas@asesordeempresas.com.ar**Web:** <http://www.asesordeempresas.com.ar>**ASISTENCIA JURIDICA INTEGRAL DRA. PAULA A. VAGNI****Address:** MORENO 1577 P.1 OF. 3**Phone:** 54-341-4221813 /341-5319821**Email:** paulavagni@hotmail.com**Web:** <http://www.>**AUGUSTO BUJAZHA - ABOGADO ESPECIALIZADO COMERCIO EXTERIOR, DERECHO CIVIL, COMERCIAL,**

SEGUROS, LABORAL

Address: CORDOBA 152 2 PISO OF. B 2° B
Phone: 0381-430/7471/6923 / **Fax:** 0381-430/7471/6923
Email: abujazha@gmail.com
Web: http://www.

BARONE & ASOCIADOS

Address: 49 NRO. 843 PISO 4
Phone: 0221-4892928 / **Fax:** 0221-4892928
Email: estudiobarone@lpsat.com

BENITES S.A.

Address: GARDENIAS 186 SAN ISIDRO
Phone: 6544365
Email: jccgrellaud@hotmail.com

BOMCZUK - HERNANDEZ CONSULTORA

Address: PUEYRREDÓN 221
Phone: 0261-4271717 / **Fax:** 0261-4271717

BONICATTO ISIDORO

Address: 14 N° 857
Phone: (0221)4211501/4177264/154540171 / **Fax:** 4177264
Email: i_bonicatto@hotmail.com

BORDCOCH & ASOCIADOS

Address: AYACUCHO N° 153 4° PISO
Phone: (351) 5709979 / **Fax:** (351) 5709980

BRGPG ABOGADOS- TRIBUTARIO - ADUANERO

Address: 9 DE JULIO 1190 3 PISO OFICINA 3
Phone: 0054-261-4299076
Email: mcicala@companiadeabogados.com.ar
Web: http://companiadeabogados.com.ar

BRITO & FARHAT ABOGADOS - CIVIL - COMERCIAL - LABORAL

Address: BUENOS AIRES 61 - 1° PISO - OFICINA 7
Phone: (0381) 4001199 / **Fax:** (0381) 4001199
Email: brito-farhatabogados@argentina.com

BRONS & SALAS

Address: MARCELO T. DE ALVEAR 624 PISO 1
Phone: 4311-9271/9 / **Fax:** 4311-7025

BUFETE ADUANERO

Address: AV. BELGRANO 265 PISO 10
Phone: 54- 11 4342-5004 / ID : 244*199 / **Fax:** 54-11-4343-0929
Email: legales@servicioaduanero.com.ar
Web: http://servicioaduanero.com

CAMELINO MARÍA DEL CARMEN

Address: PJE. RAUCH 3956 3°
Phone: 011- 4865-7984 / **Fax:** 011- 4865-7984
Email: camelinocarmen@infovia.com.ar

CANOSA ABOGADOS

Address: AV. CORRIENTES 1257 7°
Phone: 52522462 / **Fax:** 541152522463
Email: info@canosa.com.ar
Web: http://www.canosa.com.ar

CARENA & ASOCIADOS S.C.

Address: AV. SANTA FE 936 PISO 5°
Phone: (005411) 4328-2668 y rotativas / **Fax:** (005411) 4328-2668
Email: estudio@carena.com.ar
Web: <http://www.carena.com.ar>

CARLOS MARTIN SORIZIO

Address: ALVEAR 1560 3°
Phone: 0358 - 154111619
Email: martinsorizio@hotmail.com

CARNERO - MERLASSNIO & ASOC.

Address: ESPAÑA 1493
Phone: 0223-4727593 / **Fax:** 0223-4727593
Email: gabrielmerlassino@speedy.com.ar

CASTILLA Y ASOC.

Address: PERU 345 PISO 10 OFIC C
Phone: 5199-0499 rot / **Fax:** 5199-0499
Email: acastilla@iplanmail.com.ar

CASTRO SAMMARTINO, PIERINI, ROICH & VAISMAN. ABOGADOS

Address: TTE. GRAL. J. D. PERÓN 679 PISO 3
Phone: +54 011 4326-5868/75 / **Fax:** +54 011 4326-5868/75
Email: info@csprv.com.ar
Web: <http://www.csprv.com.ar>

CHIAPPE MARTA NORA & SERANTES ARIEL

Address: MAIPÚ 687 PISO 7°
Phone: 4393-7401
Email: martachiappe@redesdelosur.com; arielserantes@redesd

CONSULTORA ALEJANDRO ORCHANSKY - ADELA DEVAGLIA DE SANCHEZ FREYTES

Address: AV. VELEZ SANSFIELD 84 PISO 2
Phone: (0351) 4216444 / **Fax:** (0351) 4237475
Email: aorchansky@infovia.com.ar

CONSULTORA DR. NICOLAS ACERBI & CIA

Address: HIPOLITO YRIGOYEN 820 PISO 4TO OFC O
Phone: 1551512460
Email: drnicolasacerbi@yahoo.com.ar

CONTRERAS GOMEZ & ASOC.

Address: GRAL PAZ 297 1° PISO OF. 15
Phone: 0381_154170744 o 0381_4223873
Email: dra_contreras@yahoo.com.ar

CORDEIRO Y ASOCIADOS - ABOGADOS Y CONSULTORES INTERNACIONALES

Address: ARENALES, 3648 7 A
Phone: +54-11-20576769
Email: info@cordeiroabogados.com.ar
Web: <http://www.cordeiroabogados.com.ar>

COREX GLOBAL TRADE CONSULTING - ASESORÍA Y ESTUDIO JURÍDICO

Address: GRAL. SIMÓN BOLÍVAR 553 6TO. PISO - OFICINA B
Phone: 03514218753
Email: corex@corexglobal.com.ar
Web: <http://www.corexglobal.com.ar>

CROMATIK

Address: LAPRIDA 1287
Phone: 48212610
Email: sychko@yahoo.com.ar

CUETO & ASOCIADOS**Address:** PIEDRAS 1314**Phone:** 5294-1930/31 Cel 15-5462-4024 / 15-5416-1533**Email:** cuetoasociados@hotmail.com.ar**Web:** <http://www.aduanaargentina.com/sitios/cueto.php>**D & C CONSULTORES COMERCIO EXTERIOR - CONTABILIDAD - ACESORAMIENTOPARA EXPORTAR -
DESPACHANTE DE ADUANAS****Address:** J. JAURES 949**Phone:** (0341) 5183545 Cel. 156757584 / **Fax:** (0341) 5187031**Email:** dcp@juridicos.net.ar**D & M Y ASOCIADOS****Address:** SAN LUIS N° 314**Phone:** 011-4253-5665 / **Fax:** 011-4224-9056**Email:** contacto@estudiodmyasociados.com.ar**Web:** <http://www.estudiodmyasociados.com.ar>**DALLEVA & CARRERAS****Address:** J. JAURES 949**Phone:** (0341) 5183545 FAX 5187032**DANIEL OMAR LOPEZ****Address:** HIPOLITO YRIGOYEN 4802 4TO PISO OFICINA 7**Phone:** 42418874**Email:** daniel_lopez42@hotmail.com**DANIEL Y ENRIQUE TOBAL****Address:** IRIGOYEN 1750 9°1**Phone:** (011) 4641-8295 / **Fax:** (011) 4641-8295**Email:** etobal@fibertel.com.ar**Web:** <http://www.estudiotobal.com.ar>**DE KEMMETER HÉCTOR OSVALDO - ESTUDIO ALK -****Address:** 3 DE FEBRERO N° 3827 PISO 4° DPTO.**Phone:** 011-4750-9940 / **Fax:** 011-4750-9940**Email:** estudio@estudio-alk.com.ar**Web:** <http://www.estudio-alk.com.ar>**DIAZ ARAUJO & ASOCIADOS****Address:** SAN MARTIN 610 PISO 3 DEPTO J**Phone:** 00542614381506**DIRIGO CONSULTORES INTEGRADOS JURIDICOS & DE EMPRESAS****Address:** CERRITO 136 PISO 6 DEPTO**Phone:** (005411) 4383-7064 / **Fax:** (005411) 4381-1295**Email:** juridicos@datafull.com**DONODILIO****Address:** BORQUES 359**Phone:** 03446 15571473**Email:** Gusfelon@hotmail.com**Web:** <http://www.>**DR. DANIEL RUIZ & DRA. MARIA SILVIA ROCHA****Address:** MORENO 455 8VO E**Phone:** 1550644711**Email:** sdmrr@hotmail.com**DR. EDUARDO MANGIALARDI Y ASOC.****Address:** MONTEVIDEO 1955

Phone: 0341 4403015 / 0341 4483847 / **Fax:** 0341 4403015 / 0341 4483847
Email: eduardomangialardi@estudiomangialardi.com.ar
Web: <http://www.estudiomangialardi.com.ar>

DR. GERMAN ROMERO Y ASOC.

Address: RIVADAVIA N° 1.056
Phone: 03772-426990
Email: josegerman75@hotmail.com

DR. LEONARDO D. BALCAZAS -- ABOGADO

Address: SOMELLERA 538 LOC 14
Phone: 4293-0403 15-5-504-0974 / **Fax:** 4293-7638
Email: leobal33@yahoo.com.ar

DRA MARTHA SUSANA BRACCO

Address: COLÓN N° 890 P:1°
Phone: (03772) 423.476 - 423.472 - 422.498
Email: marthabracco@gmail.com
Web: <http://www.altersoluciones.com.ar>

DRA, MARTHA SUSANA BRACCO

Address: COLÓN N° 890 P:1°
Phone: (03772) 423.476 - 423-472 - 422.498 / **Fax:** (03772) 423.476 - 423-472 - 422.498
Email: mbracco@altersoluciones.com.ar
Web: <http://www.altersoluciones.com.ar>

DRA. JORGELINA RODRIGUEZ

Address: TUCUMÁN 1788 3°C
Phone: 0341- 4486804
Email: jorgelinarodriguez3@hotmail.com

DRA. MARCELA TRINCADO PAVAN

Address: CERRITO
Phone: 5199-8181
Email: mtps@ciudad.com.ar

ECEC FUEGUINA S.R.L.- ABOGADO SEGUNDO JAIME

Address: SANTA CRUZ 662
Phone: 02964-424009 / **Fax:** 02954-426230
Email: legalesecec@speedy.com.ar

EJARQUE PINTOR & ASOCIADOS

Address: AV.RAWSON 811
Phone: 02644212238/4228816 / **Fax:** 02644212238
Email: ejarquepintor@sitioempresario.com.ar
Web: <http://www.sitioempresario.com.ar>

ELIZALDE & MARTINEZ TANOIRA

Address: AV. PTE. ROQUE SÁENZ PEÑA 885 PISO 1°
Phone: 4390-4747 / **Fax:** 4390-4747
Email: info@estudioemt.com.ar
Web: <http://www.estudioemt.com.ar>

ESTUDIO BELOTTI & ASOCIADOS

Address: URUGUAY 560 PISO 5TO OFICINA 52/53
Phone: 156-909-7818
Email: msbelotti@yahoo.com.ar

ESTUDIO ABELEDO GOTTHEIL

Address: MAIPÚ 757
Phone: 4322-4869 / **Fax:** 4322-4848

ESTUDIO ACUÑA & SPOTTI**Address:** CORRIENTES 785 5TO PISO OF. 52**Phone:** 011-4393-5677 / **Fax:** 011-4322-6448**Email:** maxiacuna@yahoo.com**ESTUDIO ALLENDE BREA****Address:** MAIPÚ 1300 PISO 10**Phone:** 4313-9191, 4313-9292 / **Fax:** 4312-5288, 4313-9010**ESTUDIO BAZÁN RICHIBUT****Address:** AV. SAN JUAN 2475**Phone:** 01149426025**Email:** estudio@bazanrichibut.com.ar**Web:** <http://www.bazanrichibut.com.ar>**ESTUDIO BECCAR VARELA****Address:** CERRITO 740 PISO 16**Phone:** 4372-5100, 4382-0017/9 / **Fax:** 4372-6619, 4372-6809**ESTUDIO BERNTHAL & ASOCIADOS (DRES. MORALES; MALEM; SANABRIA; LOPEZ; BENITEZ)****Address:** AV. VELEZ SANSFIELD N°172 PLANTA BAJA**Phone:** 0351- 4221547 / 4253965 / **Fax:** 0351 - 4221547**Email:** egb_30@hotmail.com**ESTUDIO CAIRE****Address:** AVDA. INT. GERARDO YOYA 193**Phone:** 54-345-4213845 / **Fax:** 54-345-4213845**Email:** estudiocaire@arnet.com.ar**ESTUDIO CASTAGNINI&ASOC.****Address:** COLON 614**Phone:** 03772-15630264/15637482 / **Fax:** 03772/421917**Email:** estudiocastagnini@hotmail.com**ESTUDIO DOMMA - MARCAS & PATENTES****Address:** URUGUAY 390 P. 15°**Phone:** 4373-6520 / **Fax:** 4375-0807**Email:** info@edmarcas.com.ar**Web:** <http://www.edmarcas.com.ar>**ESTUDIO DRA. POLETTO & ASOCIADOS****Address:** PASTOR FERREYRA 4264**Phone:** 011-4288-0151 / **Fax:** 011-4288-0151**Email:** paolapoletto@argentina.com.**ESTUDIO E.P.****Address:** RECONQUISTA 671 PISO 1**Phone:** 4383-5215 / **Fax:** 4383-5215**ESTUDIO ESPINOSA****Address:** AV.RIVADAVIA 1977 3 A**Phone:** 49542290 / **Fax:** NO**Email:** clespinosa@fibertel.com.ar**Web:** <http://www.>**ESTUDIO FERNANDEZ PEZZANO****Address:** FORMOSA 474 SAN VICENTE**Phone:** 02224-15-449322 / **Fax:** 02224-15-449322**ESTUDIO FILLETI & GONZALEZ LONZIEME****Address:** ESMERALDA N° 740 16°

Phone: 4328-3746 y rotativas / **Fax:** 4328-3746
Email: estudiofilletilonzieme@fibertel.com.ar

ESTUDIO FORNÉS ABOGADOS

Address: LAVALLE 1634 1 F
Phone: 45442718
Email: rhfornes@hotmail.com
Web: <http://www.>

ESTUDIO GALOS

Address: TUCUMAN 1722 1° A
Phone: (011)43754954 / **Fax:** (011)43754954
Email: estudiogalos@itcom.com.ar

ESTUDIO GATTI & CARRERAS

Address: AV. CÓRDOBA N° 966 PISO 5°
Phone: 4-116-3723 / **Fax:** 4-116-3728
Email: amcl@gatticarreras.com.ar

ESTUDIO GIGENA MANSILLA

Address: RIVERA INDARTE 271 1°PISO OF.9
Phone: 0351-4728151-156225830
Email: JULIAGIGENA@HOTMAIL.COM

ESTUDIO GINSBERG, OLIVER & ASOC.

Address: JUJUY 182
Phone: 0264-4202011 / **Fax:** 0264-4202011
Email: ginsberg_oliver@hotmail.com

ESTUDIO IRAOLA & ASOC.

Address: AVDA. ALICIA MOREAU DE JUSTO 740, PISO 3, OF 1 3
Phone: (+54.11) 5235.5669 / **Fax:** (+54.11) 5199.0691
Email: airaola@estudioiraola.com.ar
Web: <http://www.estudioiraola.com.ar>

ESTUDIO JORGE E. TOMAS & ASOCIADOS

Address: PERU 689 PISO 6TO.OF.42/43
Phone: 4362-5342/5352/5056 / **Fax:** 4362-5093
Email: gonzalo.hernandez@estudio-tomas.com.ar
Web: <http://www.estudio-tomas.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO

Address: SAN MARTIN 522 PISO1° 3
Phone: 011-4326-5878
Email: dragarciaquirno@saj-abogados.com.ar
Web: <http://www.saj-abogados.com.ar>

ESTUDIO JURÍDICO - CONTABLE MOYA&SOTO

Address: AYACUCHO 1815 1ERO A
Phone: 0341- 155606620 / **Fax:** 0341- 4818044
Email: info@moyaysoto.com
Web: <http://www.moyaysoto.com/>

ESTUDIO JURIDICO - DRA. JUDITH BAISMAN

Address: AV. CORRIENTES 3169 6°
Phone: 48670214 / **Fax:** 48670214
Email: judyth1288@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO ADUANERO

Address: AV. SAN MARTIN 34 1° PISO - OF. 1
Phone: 03757 - 42-0789 / 42-1162 / **Fax:** 42-0789 / 42-1162
Email: estudioja@yahoo.com.ar

ESTUDIO JURÍDICO ADUANERO CRUZ CASTRO & ASOCIADOS

Address: BRASIL 1056 B°

Phone: 0388-4232542 / **Fax:** 0388-4232542

Email: reinaldo4341@arnet.com.ar

ESTUDIO JURIDICO ADUANERO DALLACASA & ASOC.

Address: COLÓN 2278

Phone: 0341-15-545-1267

Email: ldallac@yahoo.com

ESTUDIO JURIDICO ADUANERO DR. MARCELO ABACA

Address: SARMIENTO 660 OF. 3 PRIMER PISO OFICINA 3

Phone: 0341 4245273 / **Fax:** 0341 4245273

Email: recepcion@juridicoaduanero.com.ar

Web: <http://www.>

ESTUDIO JURIDICO ADUANERO Y TRIBUTARIO DR. OSVALDO GALLARDO

Address: PUEYRREDON 953

Phone: 0341 - 449 0833 - 0341 156 410 649 / **Fax:** 0341 449 0833

Email: osvaldo_gallardo@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO ADUANERO ZUAZAGA

Address: PASO 430

Phone: 02932 424478 / **Fax:** 02932 424478

Email: emilianozuazaga@ufasta.edu.ar

ESTUDIO JURIDICO ALTIERI

Address: RIOBAMBA 340 PISO 10, OFICINA A

Phone: 011-4953-1488 / **Fax:** 5031-2221

Email: info@estudioaltieri.com

Web: <http://www.estudioaltieri.com>

ESTUDIO JURIDICO ANDRES STIGLIANO & ASOCIADOS

Address: PARANÁ ENTRE RÍOS

Phone: 0343 4230790 / **Fax:** 0343 4230790

Email: andresstigliano@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO AQUINO

Address: WILDE N° 1097

Phone: 54 03755 408398 / **Fax:** 54 03755 408398

Email: estudioaquino@zonacentro.com.ar

ESTUDIO JURIDICO ASENSIO & ASOC

Address: JOAQUIN V GONZALEZ 445

Phone: 0261 4234276 / **Fax:** 0261 4234276

Email: osvaldoasensio@hotmail.com

ESTUDIO JURÍDICO BUSO & ASOC. - ESPECIALISTAS EN DERECHO IMPOSITIVO

Address: CÓRDOBA 1015 PISO 2 OF. 5

Phone: 54-341-4212926 - 5300517 - 4215366 / **Fax:** 54 - 341 - 4215366

Email: marianobusso@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO CALZADA PINI & ASOC.

Address: AV. ALICIA MOREAU DE JUSTO N° 1050 PISO 2°

Phone: 4331-3215/4403 / **Fax:** 4331-4403

Email: calzadayasociados@ciudad.com.ar

ESTUDIO JURIDICO CHALUP - BRACCO Y ASOCIADOS

Address: SAN MARTIN N 988

Phone: (03772) 424.180 - 422.239

Email: chalup.bracco@sicnet.com.ar

ESTUDIO JURIDICO CONTABLE LEFEBVRE & GARCIA FUNES

Address: SAN JUAN 430 1°PISO

Phone: 0381-4307908

Email: estudiojuridico_contablelfg@gmail.com

ESTUDIO JURÍDICO CORDOBA, GIOINO, GIGAGLIA & ASOCIADOS

Address: ESMERALDA 351 PISO 7

Phone: (5411) 4322-4355/4328 -5235 / **Fax:** (5411) 4328-5235

Email: alfredo.cordoba@gmail.com

ESTUDIO JURIDICO CULASSO - BIASINI

Address: BRASIL 1217

Phone: 03772 425174 / **Fax:** 03772 425174

Email: biassini@sicnet.com.ar

ESTUDIO JURIDICO DI GIANO ASOCIADAS

Address: GUIDO 2.523

Phone: 0223-4761804

Email: modigiano@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO DRA. LAURA SEQUEIRA

Address: LA RIOJA 2441 OF 36

Phone: 0342-455315

Email: lsequeira3@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO EVA L QUIROZ

Address: LEON GURUCIAGA 385

Phone: 03461/15374014

Email: evalquiroz@hotmail.com

Web: evalquiroz@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO FERREYRA ARAYA

Address: AVENIDA GENERAL PAZ 13049

Phone: (0054-11)4655-4128/4652-5660 / **Fax:** (0054-11)4655-4128

Email: ferreyra.araya@estudiojuridico.net.ar

ESTUDIO JURIDICO GONZALEZ FIGUEROA

Address: MORENO 194

Phone: 0291-4527213 / **Fax:** 0291-4527213

Email: gonzalezfigueroa@msn.com

ESTUDIO JURÍDICO GONZÁLEZ PALACIOS

Address: CRISÓSTOMO ÁLVAREZ 352 2° PISO

Phone: (0381) 421-7934 / **Fax:** (0381) 421-7934

Email: estudio@gonzalezpalacios.com.ar

Web: <http://www.gonzalezpalacios.com.ar>

ESTUDIO JURÍDICO INTEGRAL COMERCIO EXTERIOR

Address: BARTOLOME MITRE 383

Phone: 03571-430648

Email: estudio.jurídico.gl@arnetbiz.com.ar

ESTUDIO JURIDICO INTEGRAL GUSTAVO GERARDI ABOGADOS

Address: FLORIDA 622 PISO 4

Phone: 43226692 / **Fax:** 32226692

Email: info@gerardi-abogados.com.ar

Web: <http://www.gerardi-abogados.com.ar>

ESTUDIO JURÍDICO INTEGRAL Y DE COMERCIO EXTERIOR LIONETTI DE ZORZI

Address: CERRITO 136

Phone: 15-5507-6339

Email: lionettidezorzi@yahoo.com.ar
Web: <http://www.lionettidezorzi.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO JUSTET

Address: DON BOSCO 3718 6 D
Phone: 03444 - 422482 / **Fax:** 03444 - 422482
Email: estudiogualeguay@arnet.com.ar

ESTUDIO JURIDICO LEOPOLDO M ORQUIN & ASOC

Address: PEDRO MOLINA 249 2DO 4 Y 5
Phone: 54 261 4204009
Email: contacto@estudiojuridicoorquin.com
Web: <http://www.estudijuridicoorquin.com>

ESTUDIO JURIDICO LOPEZ-VELAZQUEZ

Address: CNEL. A. FIGUEROA 574 2*
Phone: (011)4586-0972-- (15)6785-6032; (15) 67122896.
Email: dr.orlandoluislopez@hotmail.com

ESTUDIO JURÍDICO NOTARIAL FERNÁNDEZ STAFFOLANI Y ASOCIADOS

Address: ESPEJO N°65 ENTRE PISO, OFICINA 5
Phone: 00-54-261-4204677 / **Fax:** 00-54-261-4202559
Email: escfernandez@impsat1.com.ar

ESTUDIO JURIDICO P U E N T E & ASOC. – ABOGADOS

Address:
Phone: 43252385 / **Fax:** 43252385
Email: info@puenteyasoc.com.ar
Web: <http://www.puenteyasoc.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO POLITIS

Address: DIAG.JUAN B.ALBERDI 2334
Phone: 0223-4961366 / **Fax:** 0223-4941385
Email: politis@lacapitalnet.com.ar

ESTUDIO JURÍDICO PROFUMO

Address: SALTA 300
Phone: 49541837 / **Fax:** 49815282
Email: consultas@estudioprofumo.com.ar
Web: <http://www.estudioprofumo.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO RETAMOZO

Address: SAN LUIS 142 B°
Phone: 03884050495
Email: rodolforetamozo@argentina.com

ESTUDIO JURIDICO RODRIGUEZ GRELLET

Address: TUCUMAN 862 PB
Phone: 4322-8418 / **Fax:** 4322-8418
Email: rodriguezgrellet@fibertel.com.ar

ESTUDIO JURIDICO ROMERO & ASOCIADOS

Address: AV DE MAYO 769 PISO 2 OF. 19/20
Phone: (011) 4343-4814 4343-1661 / **Fax:** idem
Email: romeroyasoc@velocom.com.ar

ESTUDIO JURIDICO TAMARA ORTIZ

Address: SINCLAIR
Phone: 47738196
Email: estudiojuridico@tamaraortiz.com.ar
Web: <http://www.tamaraortiz.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO TRIBUTARIO

Address: ESPAÑA 1080

Phone: 0341 4471738 / 4264661

Email: info@onlinelegal.com.ar

Web: <http://www.onlinelegal.com.ar>

ESTUDIO JURÍDICO TRIBUTARIO Y ADUANERO SB

Address: V.VERGANI 501 OF 4EP

Phone: 02322- 432010/ 15 6557 2717 / **Fax:** 02322-432010

Email: sergiobarbisan@hotmail.com

ESTUDIO JURIDICO VAZQUEZ & ASOCIADOS

Address: AV. BELGRANO 768 PISO 2°

Phone: 4331-5918 4342-0679 / **Fax:** 4331-5918 4342-0679

Email: evazquez&aso@iplanmail.com.ar

ESTUDIO JURIDICO Y CONSULTORA COMERCIAL

Address: ARENALES 910 7B

Phone: 4 325.3046 Y 1551161676

Email: ncguillem@yahoo.com.ar

ESTUDIO JURIDICO ZABALETA & ORDOÑEZ

Address: SARMIENTO 944 P°12

Phone: 4326 0708 / **Fax:** 4326 0708

ESTUDIO JURÍDICO – CONTABLE, BARCAT, LARA & ASOC.

Address: MONTEVIDEO 152 4TO, A

Phone: 011-4371-4008

Email: estudio@barcatlara.com.ar

Web: <http://www.barcatlara.com.ar>

ESTUDIO JURIDICO, CONCEPCION DEL URUGUAY, ENTRE RIOS

Address: EVA PERÓN N° 80

Phone: 03442-433892

Email: mlabriola2@hotmail.com

Web: <http://www.estudiocdelu.com.ar>

ESTUDIO LA MADRID & ASOC.

Address: QUINTANA 197

Phone: 0345 - 421 9308 / **Fax:** 0345 - 421 7292

Email: info@estudiolamadrid.com.ar

Web: <http://www.estudiolamadrid.com.ar>

ESTUDIO LOPEZ AVONDET & ASOC.

Address: LAVALLE 1290 PISO 12

Phone: 4381-3003 / **Fax:** 4381-3003

Email: dr-fabianlopez@ciudad.com.ar

Web: <http://www.lopezavndet.com.ar>

ESTUDIO MANDON

Address: 58 NRO. 1092

Phone: (0221) 4533382 / **Fax:** (0221)4518284

Email: info@estudiomandon.com.ar

Web: <http://www.estudiomandon.com.ar>

ESTUDIO MARVAL & OFARRELL

Address: LEANDRO N. ALEM 928

Phone: 4310-0100 / **Fax:** 4322-4122

ESTUDIO MENDEZ DI CARLO

Address: ARTIGAS 91
Phone: 0351 4263872 / **Fax:** 0351 219202
Email: mendic@arnet.com.ar

ESTUDIO MONZON & ASOC.
Address: GRA. PAZ NRO. 1122
Phone: 03576424323 / **Fax:** 03424566998
Email: monzonpablo@hotmail.com

ESTUDIO MORHAIM
Address: SARMIENTO 1998 OF 2
Phone: 4953-3337

ESTUDIO MUÑOZ DEL TORO & QUEVEDO
Address: 25 DE MAYO 294
Phone: 4343-3903, 4343-3989 / **Fax:** 4334-1718

ESTUDIO OFARRELL
Address: AV. DE MAYO 645/51
Phone: 4342-5740, 4342-4707 / **Fax:** 4331-1659

ESTUDIO PETERSEN & COTTER MOINE
Address: LAVALLE 465 PISO 5°
Phone: 4327 2777 / **Fax:** 4327 1215
Email: estudio@pcmabogados.com.ar
Web: <http://www.pcmabogados.com.ar>

ESTUDIO POMIRÓ & ABOGADOS
Address: AVENIDA ALVEAR 1580 P.B
Phone: 4815-2211/2271 / **Fax:** 4815-0896
Email: jrpomiro@estudiopomiro.com.ar

ESTUDIO QMTO ABOGADOS
Address: AV. LEANDRO N. ALEM 639 PISO 1RO
Phone: 52776000 / **Fax:** 52776000
Email: inf@qmto.com.ar
Web: <http://www.qmto.com.ar>

ESTUDIO RODRIGUEZ MENDEZ- DERECHO DE EXTRANJERIA - DERECHO LABORAL
Address: LAVALLE 1290 12
Phone: 43813003 / **Fax:** idem
Email: estudiorm.grm@gmail.com
Web: <http://www.>

ESTUDIO ROZANSKI ABOGADOS
Address: CERRITO 836 PISO 7°
Phone: (5411) 4816-3117 / **Fax:** (5411) 4816-3116
Email: estudio@estudiorozanski.com
Web: <http://www.estudiorozanski.com>

ESTUDIO RUA Y ASOCIADOS
Address: LAVALLE 1675 PISO 3°, OFICINA 12
Phone: 5031-7684 / 7685
Email: ruayasociados@ciudad.com.ar

ESTUDIO RUIZ ROCHA & ASOCIADOS
Address: MORENO 455 8VO.
Phone: 43314966-43315406
Email: santiagoruizrocha@yahoo.com.ar

ESTUDIO SCHOLJETT
Address: AV. RIVADAVIA 4114 PISO 2°

Phone: 4981-1635 / **Fax:** 4981-1635
Email: estudioschoijett@gmail.com

ESTUDIO TRIBUTARIO Y ADUANERO PINA BELMONT

Address: MITRE 538 4° PISO OFICINA 2
Phone: 0261 4292107 / **Fax:** 0261 4234249
Email: pinabelmont@sarmientogarcia.com.ar

ESTUDIO VALIÑO & ASOCIADOS - ABOGADOS

Address: AVDA. SANTA FE 980 PISO 1°
Phone: (+ 54-11) 4328.2241 / **Fax:** (+ 54-11) 4328.9337
Email: info@valino-abogados.com
Web: <http://www.valino-abogados.com>

ESTUDIO WINITZKY ABOGADOS

Address: LAVALLE 1675 4° PISO OFICINA 7
Phone: (54-11) 4374-9222 / (54-11)15-6095-4200
Email: estudiow@cpacf.org.ar

EYRAL ABOGADOS

Address: ANGEL ROFFO 7053 4 "A"
Phone: 011 4644 6151
Email: eyralabogados@gmail.com
Web: <http://www.eyralabogados.com.ar>

FERDER & TOPOROVSKY

Address: ARCOS 3940
Phone: (05411) 4702-7014
Email: main@ferder-toporovsky.com
Web: <http://www.ferder-toporovsky.com>

FERRERO - FERRADAS LAMAS - MARENGO & ASOC. - - ESPECIALISTAS EN PENAL ECONOMICO.

Address: CUBA 1735 PISO 1° DPTO G
Phone: 4781-4981 / **Fax:** 4781-4981
Email: guillermomarengo@hotmail.com

GAGLIARDI, WOLOCHIN Y ASOCIADOS

Address: AV. CORRIENTES 457 PISO 12
Phone: 5032-8585/8558
Email: federicogagliardi@iplanmail.com.ar

GALLO, HEISECKE & ASOCIADOS

Address: CARLOS PELEGRINI 755 4 PISO
Phone: 4322-3519

GERMANO

Address: LA FLORIDA 898
Phone: 0387 154424282
Email: germano_1006@hotmail.com

GINEFRA& ASOCIADOS

Address: LAVALLE 1290 4° PISO OF. 411
Phone: 4-382-3447 / **Fax:** 4-382-3447
Email: ginefra@hotmail.com

HERMES ARGENTINA

Address: TUCUMAN N° 320 7 D II CUERPO
Phone: 5411 4314 8200
Email: hermes_argentina@yahoo.com.ar

HERNÁN GOZZI

Address: CATAMARCA 1819 PRIMER PISO OFICINA 8
Phone: 0223-4931935 / **Fax:** 0223-4931935
Email: hernangozzi@hotmail.com
Web: <http://www.>

IGLESIAS, ABELLA & ASOCIADOS

Address: AV. DE MAYO 1360 3° A
Phone: 4671-7434 /4382-4841 / **Fax:** 4671-7434
Email: abella@arnet.com.ar

JORGE LOPEZ Y ASOC.

Address: PADRE PATIÑO 1476
Phone: 03717-423194
Email: jsjaestudio@hotmail.com

JULIETH OCAMPO

Address: ARENALES 961 3-14
Phone: 4393-0272
Email: jocampocelis@hotmail.com
Web: <http://www.>

KRAVETZ & ASOCIADOS

Address: AVENIDA BELGRANO 634 PISO 12 OF.
Phone: 4342-9979//1602 / **Fax:** 4342-9979
Email: jakravetz@yahoo.es

KROBETO

Address: CALLE 15 N ° 747 PISO 1 ° - OFICINAS 1 Y 2
Phone: 0221 4250354
Email: estudio@krobeto.com.ar
Web: <http://www.krobeto.com.ar>

LBM CONSULTORES S.A.

Address: BLANCO 1663 1604
Phone: 56 32 3196592 / **Fax:** 56 32 3196592
Email: LBM.ESTUDIOJURIDICO.S.A@GMAIL.COM
Web: <http://www.lbmconsultores.cl>

LEGAL ANDINA

Address: 9 DE JULIO 1189 PISO 2° OF. 18
Phone: (0261) 154-197- 378
Email: consultas@legalandina.com.ar
Web: <http://www.legalandina.com.ar>

LETIS S.A.

Address: PERU 375 PISO 1
Phone: 54- 11- 4345 0076 / **Fax:** 54- 11- 4345 0076
Email: ba@letis.com.ar
Web: <http://www.letis.com.ar>

M.JM.

Address: ZENOBIACAMPRUBI 2 PTA27PLANTA BAJA PLANTABAJA
Phone: 0034961590693
Email: juliaomega@yahoo.es
Web: <http://www.>

MARCASYPATENTES.NET - ESTUDIO BIAGIO - REGISTRO DE MARCAS

Address: SAN MARTIN 492 PISO 4
Phone: (+5411) 4328-4004 / **Fax:** (+5411) 4328-4004
Email: info@marcasypatentes.net
Web: <http://www.marcasypatentes.net>

MARIO AUGUSTO LALLI OBREDOR**Address:** CANALEJAS 6 1**Phone:** 0034-682511549 / **Fax:** 0034-682511549**Email:** maraugus@hotmail.com**MARIO HABRA Y ASOCIADOS****Address:** PJE.RAMON CARRILLO 35**Phone:** (0385) 421-8641**Email:** ernestohabra@yahoo.com.ar**MARKARIAN & ASOCIADOS****Address:** DIAGONAL ROQUE SAENZ PEÑA 616 PISO 3**Phone:** 4 342-7413/2353**Email:** estudio@markarian.com.ar**Web:** <http://www.ESTUDIOMARKARIAN.COM.AR>**MARQUÉS & ASOC - IMMIGRATION ASSISTENCE****Address:** VIAMONTE 1454 3 Y 4° H**Phone:** 0054-11-4.3712710 / **Fax:** 0054-11-4.371.2710**Email:** info.marques@marques-law.com**MOHORADE, ISOLA, SERRAVALLE, MAINERO & ASOCIADOS****Address:** SARMIENTO 412 4°**Phone:** 4394-8223 / **Fax:** 4394-8223**Email:** estudio@mohorade.com.ar**Web:** <http://www.mohorade.com.ar>**MULKI & TERRONES ABOGADOS (DERECHO ADUANERO & COMERCIO EXTERIOR)****Address:** ZABALA 1739 9**Phone:** (011)47856207 / **Fax:** (011)47856207**Email:** mulki@abogados-mt.com.ar**Web:** <http://www.abogados-mt.com.ar>**MUÑOZ & ASOCIADOS****Address:** ALEJO GARCIA 1652**Phone:** 595-21-482792 / **Fax:** 595-21-482793**Email:** munoz@munoz.com.py**Web:** <http://www.munoz.com.py>**MUSSIO & BERNUCHI - ABOGADOS EN ENTRE RÍOS Y SANTA FÉ****Address:** URUGUAY N° 581**Phone:** 0343 4313284 / **Fax:** 0343 4313284**Email:** info@mussioybernuchi.com.ar**Web:** <http://www.mussioybernuchi.com.ar>**OBIUS - OSCAR BECCALUVA Y ASOC.****Address:** AVDA. ROQUE SÁENZ PEÑA N°2407**Phone:** 03752 - 434387 / **Fax:** 0372 -439970**Email:** obius@arnet.com.ar**ORGANIGRAMA CONSULTORES****Address:** AV. BELGRANO 687 PISO 8°, OF. 3**Phone:** (011) 4334-4844 / 4343-2706 / **Fax:** (011) 4334-4844 / 4343-2706**Email:** motero@organigramanet.com.ar**Web:** <http://www.organigramanet.com.ar>**PERLA KLEIN****Address:** AV. CORRIENTES 1922 PISO 11**Phone:** 4953-6634 / **Fax:** 4953-6634**Email:** estudiojuridico@perlaklein.com**Web:** <http://www.perlaklein.com>

PERSONAL

Address: CALLE 70 N° 2-36
Phone: 3163833451
Email: rafaeladaza@hotmail.com

PERSONAL

Address: SAN FRANCISCO DE 2 RÍOS
Phone: 88593116 / **Fax:** 22505211
Email: rodolfofumero@gmail.com

PLB - PEREYRA DE OLAZÁBAL; LASHERAS BUNGE & BUSTILLO ABOGADOS

Address: AYACUCHO 1778 PISO 1°
Phone: 5411-4807-3036
Email: info@plb-abogados.com.ar
Web: <http://www.plb-abogados.com.ar>

PMS&ASOCIADOS

Address: ARTURO M. BAS 479
Phone: 03514223574 / **Fax:** 03514244655
Email: eponce@pmsyas.com.ar
Web: <http://pmsyas.com.ar>

POLISCHER & ASOCIADOS ABOGADOS

Address: AVDA. CORRIENTES 1756 PISO 11
Phone: 4375-3609 / **Fax:** 4375-3609
Email: ferreiraelizabeth@yahoo.com.ar

PROFESIONAL

Address: SANTIAGO DEL ESTERO 127
Phone: 0299-4421244 / **Fax:** 0299-4421244
Email: cedola@abognqn.org
Web: <http://www.fideicomisonqn.com.ar>

RAINHA ABOGADOS & ASOCIADOS

Address: TERRADA 5782 PISO 1° DPTO.
Phone: + 54 11 4622-5755 / **Fax:** -----
Email: rainha.abogados@yahoo.com.ar

RESPONSA PRUDENTIUM ABOGADOS ESPECIALISTAS EN COMERCIO EXTERIOR

Address: TTE.GRAL. PERON 315 P.4 OF.16
Phone: 54 11 4342-2343
Email: contact@responsa.com.ar

RICAGNO MARIA GABRIEL & ASOC. - ABOGADOS

Address: M. T. DE ALVEAR 871 PISO 2
Phone: 4312.4626/5280 / **Fax:** 4312.5280
Email: mgricagno@ciudad.com.ar
Web: <http://cablemodem.fibertel.com.ar/estudiorica>

RICARDO JAVIER LUNA BATALLA VIVANCO

Address: RANCHO VISTA HERMOSA 60
Phone: 5540583614
Email: rlunabatalla@gmail.com
Web: <http://www.>

RIVERA & ASOCIADOS - ABOGADOS

Address: RODRIGUEZ PEÑA 1409
Phone: 02234863393 / **Fax:** 02234863393 int. 33
Email: frivera@rivera-abogados.com.ar
Web: <http://rivera-abogados.com.ar>

RODRIGO & ASOCIADOS

Address: AV. CALLAO 289 PISO 3°
Phone: 5032-5720/21 o 4372-5624 / **Fax:** 4372-5624
Email: rodrigoasociados@yahoo.com.ar

RODRIGUEZ CALELLO Y ASOCIADOS
Address: BALCARCE 226 PISO 2, UNIDAD 6
Phone: 4342-1511 / **Fax:** 4342-1511
Email: commercezone@ciudad.com.ar
Web: <http://www.commercezone.com.ar>

ROJAS PASCUAL & ASOCIADOS
Address: ESPAÑA1248 2°PISO OFICINA 22
Phone: 0054-9-261-155733575
Email: rojas-pascual@hotmail.com
Web: <http://www.rojaspascual.com.ar>

ROUFOS Y ASOCIADOS
Address: LONARDI 1074
Phone: 47474273/1570433980
Email: interfinanzas@netizen.com.ar

SANCHEZ LOCKE & D'OLIVEIRA ASOCIADOS
Address: CATAMARCA 2724 PISO 1
Phone: 0341-4355542
Email: sanchezlocke@hotmail.com

SANCHEZ LUPI & ASOCIADOS
Address: VIAMONTE 752, CIUDAD DE BUENOS AIRES PISO 5
Phone: 114 3280954 / **Fax:** 114 3280954
Email: monica@sanchezlupi.com
Web: <http://www.sanchezlupi.com>

SANCHEZ PULGAR BARBARA Y ASOCIADOS
Address: MARIANO MORENO 771
Phone: 02941-424476 y 425444 / **Fax:** 02941-424476 y 425444
Email: aspabogados@infovia.com.ar

SANDOVAL & ASOCIADOS
Address: BALCARCE 527 2° A
Phone: 0381-155-630481
Email: drasandovalandrea@gmail.com

SANTANDER Y ASOCIADOS
Address: SANTIAGO DEL ESTERO 366 4TO PISO OFIC 41
Phone: 4-383 5350 / **Fax:** 4-383 5350
Email: santanderyasociados@hotmail.com

SASSE, SCOPPETTA & ASOC.
Address: URUGUAY 680 5°
Phone: 4371-6141 / **Fax:** 4371-6141
Email: ltconsultores@cpacf.org.ar

SCORPIONS MARCAS E PATENTES
Address: SCORPIONS@SCORPIONS.COM.BR
Phone: 55 11 32515988 / **Fax:** 55 11 32662268
Email: scorpions@scorpions.com.br
Web: <http://www.scorpions.com.br>

SILVANA CRICRI SALINTRI
Address: AV. SALVADOR MARÍA DEL CARRIL 2345 5 B
Phone: 45724383
Email: sil_cap2003@yahoo.com.ar

SOLANET, MORENO HUEYO & DI PAOLA**Address:** HIPÓLITO IRIGOYEN 476 6°**Phone:** 5 199 0099 / **Fax:** 5 199 0099**Email:** info@estudiosolanet.com.ar**Web:** <http://www.estudiosolanet.com.ar/>**SOREIRA & ASOCIADOS****Address:** ING. A. ACEVEDO N° 323**Phone:** (03400) 478871**Email:** marcelosoreira@hotmail.com**SOUTHNET ENTERPRISE CONSULTING CORP****Address:** LAVALLE 1567 PISO 7 OF. 704**Phone:** 4372 9196 / **Fax:** 4372 9196**Email:** inda@esouthnet.com**Web:** <http://www.esouthnet.com>**TERRON VILLAGRAN & ASOCIADOS****Address:** PUEYRREDON N° 650**Phone:** 0387-4314110 / **Fax:** 0387-4314110**Email:** francisco_terror@yahoo.com.ar**TRES EME - EISMA INTERNACIONAL - ESTUDIO JURIDICO****Address:** VIAMONTE 2534 1° 5**Phone:** 011 4 961 4441 / **Fax:** 011 4 961 4441**Email:** emarocchi@arnet.com.ar**UBA****Address:** FIGUEROA ALCORTA 1245**Phone:** 42556699**Email:** luaniedith@yahoo.com.ar**UBALDI & ASOCIADOS, ABOGADOS****Address:** JEJÚ 1173**Phone:** 595 21 419 2620 / **Fax:** 595 21 426 368**Email:** ubaldi@ubaldi.com.py**Web:** <http://www.ubaldi.com.py>**USANDIZZAGA ESTUDIO ADUANERO & ASOCIADOS****Address:** LAS HERAS N°669**Phone:** 011-1532480981-03783-15222617 / **Fax:** 305.673.7400. Argentina 03783-435221**Email:** usandizzaga_ctes@yahoo.com.ar**Web:** <http://www.marcosusandizzaga.com.ar>**VALLEJOS Y ASOC.****Address:** CATAMARCA 2255 OF. 6**Phone:** 0223-4954849**Email:** drcjv@hotmail.com**VIDELA - LEE & ASOCIADOS****Address:** SANTIAGO DEL ESTERO 454 1ER PISO OFICIANOS 5 Y 6**Phone:** 4384-5955 (rotativa)**Email:** jvidela@datamarkets.com.ar**VILLANUEVA & ASOC****Address:** PARANÁ 636 2DO. PISO**Phone:** (54-11)4374-0838 / **Fax:** (54-11)4374-0838**Email:** info@vasoc.com.ar**Web:** <http://www.vasoc.com.ar>**VITALE, MANOFF & FEILBOGEN**

Address: VIAMONTE 1145 10A
Phone: 4371-6100 / **Fax:** 4371-6365
Email: vmf@vmf.com.ar
Web: <http://www.vmf.com.ar>

WALTER ARIEL ROSSI
Address: VIAMONTE 1390 5
Phone: 1541996053
Email: estudio_warossi@hotmail.com